This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at http://books.google.com/

ibidem, dictus Bodinus, alterius cujuſdam Medici, natione Itali, longè quoque nequiſſimi, & pariter malefici, qui Spiritus vllos dari, pertinaciter negabat, & execrandam ſuam hæreſim omnibus inculcare atque perſuadere ſatagebat: Hunc impium errorem, impius homo, ex Democrito, Alexandro, Simplicio, Hermete Triſmegiſto & Averroë, veriſimiliter hauſerat, qui epiſt. de reſurrect. ſibi perſuaſum habuit doctrinam de exiſtentiâ Dæmonum inde invectam, quòd Viri ſapientes, hæc terriculamenta commenti fuerint, ad continendos, & terrendos improbos, quaſi, poſt hanc vitam exactam, ſuperſint ſcelerum, & flagitiorum vltores, quos nos Dæmones appellamus· ita Atheus ille, & impius Philoſophus forſitan igitur, ex infidelibus illis Philoſophis, ac medicis abſurdus, & ineptus ille error, cum neotericorum, tum priſcorum medicorum proceſſit, qui obſeſſiones, maleficia, aliaque opera magica, in morbos naturales referebant, modòque, vt ſupra dixi, referunt. In quos, magnus Origenes, verba illa *Matth.* 17. Domine miſerere filio meo, quia lunaticus eſt, *explanans acriter invehitur his verbis:* Medici, inquit, loquantur ſibi, quæ volunt, quia nec immundum ſpiritum, arbitrantur, ſed corporis aliquam paſſionem, & dicunt humida moveri in capite, ſecundum aliquam compoſitionem, ad lumen lunare, quod humidam habet naturam: nos autem, qui Evangelio ſumus credentes, dicimus hanc paſſionem immundum ſpiritum in hominibus operari: obſervat enim quædam ſchiſmata lunæ, & ſic operatur, vt ab obſervatione quorundam ſchiſmatum lunæ, pati homines mentiatur: *ita doctus ille & acutus Author. Eundem errorem, acribus quoque verbis carpit, Michaël Pſellus, Philoſophus Chriſtianus, anno M L. in ſuo libello, ſeu Dialogo, cum quodam Marco, ad fidem tunc converſo, de naturâ Dæmonum, qui, illo referente, audiens, quinam Genij in hominum corporibus ſibi domicilium figant, quæque nocumenta eis inferant, Medicorum illorum erroneam opinionem, his verbis ei exponit, & explodit:* ô Marce, alia quædam his diverſa, Medici nobis perſua-

 dere

dere nituntur, dum hujuſmodi affectus, non à Dæmonibus procedere dicunt, ſed potiùs ab humoribus, articulis, & ſpiritibus malè affectis: Itaque pharmacis & diętis, ſeu quibuſdum vivendi legibus, non autem epodis, ſeu incantationibus & expiationibus, eos curare nituntur.

Hæc Pſellus, qui ſui ævi medicorum naturam, & indolem probè cognitam habebat; ad quæ, Marcus de illis quoque plenè informatus, hæc verba, notatu digniſſima, reponit.

Nec verò mirum eſt, quòd hæc dicant Medici, qui præter illa, quæ ſenſu percipiuntur, nihil norunt, ſed ſolis corporibus attendunt: Cæterùm, hæc meritò, à malè affectis humoribus procedere cenſentur: gravedines, lethargi, atræ biles, phreneſes, ſeu deliria, quæ quidem curant illi, & tollunt, vel exhauriendis, evacuandiſquè humoribus, vel corporis vacui repletionibus, vel vnguentis. Enthuſiaſmos autem, inſanias, & Catochas, ſeu ſpiritus immundos, quibus, qui correptus eſt, & detentus, nihil quicquam agere poteſt omnino, neque mente, neque ſermone, neque phantaſiâ, ſeu imaginatione, neque ſenſu: At aliud quoddam eſt, quod eos movet, & agitat, eaque loquitur, quæ ab eo, qui correptus eſt, ignòrantur, idemque, futurorum nonnihil interdum prædicit; quâ quæſo ratione, hoc loco, motus materiâ vitiatos appellaverimus? *Vtinam* (Princeps Ser^me.) *hanc auream Origenis, Pſelli, & Marci doctrinam, Medici illi perpenderent, & obſervarent, qui (vt ſupra dixi) obſeſſiones & maleficia explodunt, morboſque per ea, hominibus inflictos in cauſas naturales referunt, & ſuis medicinis, non autem remedijs Eccleſiaſticis, tolli & curari poſſe, omnibus modis contendunt, quorum temeritatem, & errorem in hâc mea Apologiâ fusè, & clarè redarguo, atque refuto.*

Tertij generis: ſunt quidam increduli, & Critici, qui multos quidem fuiſſe olim energumenos credunt, ſed nullos dari modò, aut rariſſimos pertinaciter ſuſtinent, tuncque dumtaxat, ſi idiomate Latino,

Græco,

Græco, aut alio ignoto loquantur: quæ opinio ſanè ridicula & inepta; ſi in idiotis, & ignaris quibuſdam ſæcularibus, ſolummodo reperiretur, toleranda & diſſimulanda foret; ſed indignum prorſus eſt, & dolendum quòd plurimi etiam Eccleſiaſtici, tam Regulares, quam ſæculares, necnon Iuriſperiti, alijque qui docti haberi volunt, vſque adeo hoc craſſo errore, defectu lectionis & praxis imbuti ſint, vt nullum prorſus pro Energumeno haberi velint (licet interim plurima alia obſeſſionis ſigna pluſquam ſufficientia appareant) niſi & Latino Græco, aut alio incognito idiomate loquatur. Tales Criticos habuit paucis ab hinc annis Normandia, qui ex XVII vel XVIII. Monialibus, in Conventu celebri veriſſimè obſeſſis, de quibus in Synopſi quarti libri, nullam tamen ex tanto numero, Energumenam credere volebant, ſed meras fictiones aſſerebant, & malignos ac calumnioſos de illis earumque exorciſtis rumores ſpargebant, contra quos, Rdus. Pater Provincialis Capucinorum dictæ Provinciæ, vir profectò, acutus, doctus facundus, & egregius Exorciſta, calamum ſtrinxit, atque ineptum eorum errorem, Rmo. Dno. Epiſcopo Eboracenſi (qui ipſemet officio Exorciſtæ fungebatur) alijſque Exorciſtis, in hanc functionem, & ſublevamen ab eo aſſumptis, nimis iniurioſum erudito, & eleganti libro (cujus Synopſim in hac Apologia exhibeo) egregiè refutant. Quod in Galliâ circa obſeſſas illas Moniales & Exorciſtas probos atque expertos, anno 1644. & ſequentibus, contigit, nuper & hodie apud nos circa meam perſonam, alioſque peritos Exorciſtas & duas probas, ac honeſtas filias, ex Civitate Veſtra Leodienſi, cum maximâ multorum admiratione, & mæſtitiâ, videre eſt: has enim à me in Eccleſiâ noſtrâ & alibi diu, multumque tentatas, probatas & exorcizatas ad ſacras tandem Sancti Huberti Ædes deduxi: quæ ibidem à Religioſis viris ſanè doctis, expertis & ſummè charitativis, necnon alijs ſæcularibus, toto vel circiter anno, & poſtea Trevirìs, per plures hebdomadas præſentibus Sereniſſimo Electore Trevirenſi eiuſque præcipuis Aulicis, & Trevirenſibus Theologis, pariter diu multumque omnibus probis præmitti ſolitis probatæ & exorciſatæ, vnanimi

omnium

Digitized by Google

omnium conſenſu, veriſſimè obſeſſæ iudicatæ ſunt; & ad me tanquam earum Paſtorem, cum laudabilibus teſtimonijs, obſeſſionem earum, & virtutes continentibus remiſſæ ſunt vti ex tenore eorum in hac mea Apologiâ adiunctorum fidem facio, quæ, à Celſitudine veſtra Sereniſſima *videri peropto. Tot igitur, & tantorum virorum teſtimonijs nixus, dictas pauperes & egenas Filias, necdum liberatas ſuſcepi, longoque tempore diu noctuque ſummis cum laboribus, & ſudoribus per ſex ſeptemve quotidie horas, ex purâ charitate, abſque vllo prorſus lucro exorcizavi, vireſque propemodum exhauſi. Cùm interim, ab alijs pluribus Energumenis, & innumeris maleficiatis, vndequaque advenientibus (omnes enim, etiam Religioſi, hoc grave onus detrectant) ita obrueret, vt vix mihi vacare poſſem, coactus ſum, pro ſublevamine, ad Reveren. Dominum Vicarum Veſtrum recurrere, eumque humiliter rogare, vt me à tam arduo onere liberare dignaretur, miſeriſque filiabus, & alijs afflictis tantiſper, dum vires reſumerem, de peritis aliquot Exorciſtis providere, ſed nihil efficere potui: aliqui enim ex illis, omni auxilio & exorciſmo deſtituti, poſt longum languorem miſerè mortui ſunt: illi verò ad quos dictæ filiæ miſſæ ſunt (qui nullum vnquam obſeſſum, vt credo viderunt, nec vllam praxim, hâc in re habent) non credentes eas eſſe obſeſſas, probandas & tentandas cenſuerunt, atque in eum finem, probas aliquas, leves, ſeu potius ridiculas, ab Authoribus reprobatas (quas refero & redarguo) fecerunt, idque ſemel duntaxat, ac per breve tempus. Et quia vafri atque ſubdoli illi ſpiritus dictas filias obſidentes, ſigna ab illis quæſita & deſiderata, maximè autem Latino idiomate loqui renuerunt, non modò cenſuerunt, eas obſeſſionem ſimulare ſicuti Galli, de quibus ſupra, verùm etiam publico ſuo teſtimonio affirmarunt & affirmant, ideoque ex ſacris ipſis Sancti Remigij Ædibus (in quibus probæ illæ factæ fuerunt) tanquam impias & ſacrilegas cum ſævitiâ inauditâ expulerunt, atque ab inde, omni convitiorum genere, quæ referre pudet, affecerunt, prout* Celſitudini veſtræ *probabo, ſi opus fuerit. Nec his contenti,*

tenti, meipſum aggreſſi ſunt, & talia mihi, ipſiſque (à quibus informati neſcio) impoſuerunt vt graviſſimas perſecutiones, moleſtias, inhibitiones cum magno meo dedecore, perpeſſus fuerim modóq; pateter, ſi Reverendi Domini, à Celſitudine V. *deputati, falſitatem, rebus maturè examinatis non detexiſſent, meamque & Filiarum innocentiam agnoviſſent: prout ex illis* C. V. *ſuo tempore cum cæteris quæ hanc rem concernunt, agnoſcet: nam exorciſmis vix bene inchoatis, ob varia impedimenta: illis occurrentia, & acre genus intereſſe hactenus non potuerunt. Ecce,* Princeps Sereniſſ: & Dñe Clementiſſime, *quæ ego pertuli, pro arduo illo & laborioſo officio, quod ad Reverendi Domini, piæ memoriæ, Vicarij Veſtri requiſitionem, ex purâ, vt dixi, charitate, abſque vllo ſtipendio, & emolumento ſuſcepi, & totis duodecim annis, ita fæliciter (Deo opitulante) continuavi, vt plures Energumenos, innumeroſque maleficiatos (ex quibus multi fuerunt de Veſtro fortalitio) à ſæva Dæmonum tyrannide eripuerim.*

Perpendens igitur & firmiter credens, quòd omnes illæ perſecutiones ac moleſtationes à Dæmonibus eorumque nefandis mancipijs, mihi infeſtiſſimis (quibus tot annis, tam grave bellum movi) procedant, qui virgas illas, nimium ipſis duras & acerbas, Exorciſmos, inquam (quibus tanto tempore, excepti fuêre) ex meis, aliorumque Exorciſtarum manibus, omnibus modis, aſtutijs, & techmis, eripere moliuntur, ſicque, in miſeras illas inopes & inſontes filias alioſque obſeſſos & maleficiatos, pro ſuâ libidine, abſque vllo obſtaculo, ſævire, & quod peius eſt, Regnum ſuum ampliare ac dilatare, mihi, contra illos, pro Dei gloria & animarum, Chriſti ſanguine pretioſo redemptarum, ſcripto, & verbo decertandum cenſui, quæ certiſſimo vitæ ſpiritualis ac corporalis diſcrimini exponerentur, ſi remedio, pro illarum liberatione, à Chriſto, eiuſque Eccleſia inſtituto & prorſus neceſſario, Exorciſmo, inquam (prout increduli contendunt) privarentur, ac libera illas vexandi & affligendi poteſtas Dæmonibus, atque maleficis concederetur. Quod vt quantum in me eſt, im

 pedire

Digitized by Google

pedire meamque, & dictarum filiam innocentiam tueri ac defendere valeam, neceſſe fuit hanc Apologiam conſcribere, & contra incredulos, ac calumniatores, alioſque quoſcumq; ſequentia demonſtrare.

Primò quidem, & ante Chriſti, in mundum adventum, & de poſt, plures fuiſſe, in toto Orbe, Energumenos.

Secundò: fuiſſe etiam, modòque eſſe, in hoc noſtro ſæculo, eoſque non paucos & raros, prout autumant ſed plures, tam in Ciuitate, quam Diœceſi Veſtra Leodienſi, qui interim, defectu Exorciſmarum, ſub miſerâ Dæmonum tyrannide gemunt, tabeſcunt, & tandem emoriuntur, quod ſanè dolendum eſt.

Tertiò. dictas filias eſſe veriſsimè obſeſſas, quod clariſsimè demonſtro, & convinico.

Quartò: Et quia adverſarij multa obijciunt, ad oculum, vt dicitur, oſtendo omnes eorum objectiones eſſe futiles & ex harum rerum ignorantia, procedere.

Quintò: Demonſtro quoque fuiſſe ſemper, modòque eſſe, plurima & diverſa vbique maleficia, quæ ſolis remedijs ſupernaturalibus tolli poſſunt.

Sextò: Oſtendo, per quos, & qualiter obſeſsiones & maleficia dignoſci poſsint, ac debeant & qualiter obſeſsi atque maleficiati liberentur.

Denique, quia Exorciſtarum munus arduum prorſus eſt, ſummeq; periculoſum, & abſque vllo effectu, ſi ſcientiâ, & praxi ad id requiſitâ deſtituti ſint, præcepta & documenta vtiliſsima, imo neceſſaria, ex ſelectis, atque expertis quibuſque Theologis deſumpta, & ex longâ praxi, atque experientiâ petita, eis trado, quibus inſtructi, contra Dæmones, eorumque miniſtros, fœliciter & cum magno fructu decertabunt. Ex quo etiam fiet, vt plures Veſtri Paſtores, qui defectu praxis, hoc officium obire reformidant, atque idcirco, ſuos quotidie Parochianos ad me remittunt, nimiumque me gravant, eos, ipſimet ſublevare poterunt, ſicque magno me onere liberabunt. Hanc autem Apologiam, non ſine magno ſtudio & labore, inter officia Paſtoralia,

Digitized by Google

ſtoralia, à me conſcriptam, Celſitudini veſtræ Sereniſſimæ *(ipſius benignitate & clementia fretus) inſcribere non dubitavi, vt per eam quantas hactenus, in tam arduo & charitativo officio perpeſſus fuerim perſecutiones ſicque, qualem pro meis omnibus laboribus, mercedem retulerim, aliquo vſque agnoſcere poſſit, meque, ſuâ authoritate, contra æmulos, & adverſarios omnes, tueri & protegere dignetur. Ignoſcat interim, pro ſuâ benevolentiâ, ſi longiùs, quam par eſt, digreſſus fuerim: neceſſe enim fuit de præmiſſis omnibus eã certiorẽ facere, vt cæteros omnes Exorciſtas, quos hic inſtruo, qui laborioſum illud periculoſum, & Criticorum oblocutionibus, ac cenſuris expoſitum munus, poſtmodum ſuſcipient, in ſuam ſingularem protectionem ſuſcipere dignetur, miſeriſque Energumenis, & maleficiatis, quorum ingens eſt numerus, pro Paternâ ſuâ ſollicitudine, providere dignetur, huicque meo opuſculo, contra Dæmones, eorumque nefaria & impia mancipia conſcripto (dum aliud prolixius, & ſubditis veſtris vtilius, iam pridem, magno labore & ſtudio contra impios & impoſtores miniſtros, Gallico & familiari idiomate elaboratum, prælo dare (ſi Deus media ſubminiſtret pro ſuâ Clementiâ, benignos oculos concedere dignetur. Hac ſpe nixus, finem faciam, &* Celſitudini veſtræ Sereniſſimæ *à Chriſto Ieſu, Virgine Matre, & S. Henrico Patrono Veſtro, ſalutem ac fælicitatem deprecabor ex ædibus noſtris Paſtoralibus, Sexta Martij,* 1660.

Celſitudinis Veſtræ Sereniſſimæ.

Humillimus & deditiſſimus In Chriſto Filius, ac Seruus.

NICOLAVS DE BORRE, Eccleſiæ Veſtræ Parochialis Noſtræ Dominæ de Luminibus in GLANO, Paſtor indignus.

Digitized by Google

CENSVRÆ.

HÆc Apologia pro Exorciſtis, energumenis & maleficiatis erudita eſt, fundata in Scripturis ſacris, Ritualibus Eccleſiaſticis, & Sanctorum Patrum, aliorumque Doctorum Catholicorum ſcriptis; inſtructionem continens longâ multorum artis exorcizandi peritorum praxi, & experientiâ obſervatam ac probatam. Ideòque prælo & publicâ luce dignam cenſeo. Dat. Lovanij die 24. Auguſti 1659.

IACOBVS PONTANVS.
S. Theol. Doctor & Profeſſor
Lovanij, ac Lbrorum Cenſor.

IN hac Apologia, pro Exorciſtis, & exorciſmis Eccleſiaſticis, quædam ſunt de fide, ex ſacra Scriptura, traditione & praxi Eccleſiæ; quædam moraliter certa, ex Sanctis Patribus, Ritualibus, Eccleſiaſticis, & experientijs publicis, quædam videntur nobis aliquando geſta ex inſtinctu ſpeciali. Reliqua probabilia & mutabilia, ideòque mereri publicam editionem. Datum Leodij hâc 18. Auguſti 1659.

Fr. MATTHIAS HAVZEVR
S. Theol. Profeſſor.
Fr. LAMBERTVS BENOIST
S. Theol. Lector.

PRÆFAT.

Digitized by Google

PRÆFATIO.

AD VENERABILES DOMINOS,

Dominos Paſtores Civitatis, & Diœceſis Leodienſis, ac alios ubicumque locorum exiſtentes Confratres meos Dilectiſſimos.

NE miremini, Venerabiles Domini Confratres, me hanc Apologiam, tanto labore & ſtudio conſcripſiſſe, tantoque molimine, Sacras Evangeliſtarum paginas, monumenta Patrum, & omnium ætatum ac Regionum hiſtorias percurriſſe, ut demonſtrem fuiſſe omni ævo, & ubique modoque eſſe, etiam apud nos, plures energumenos & maleficiatos: licet enim hæc veritas doctis & probis Catholicis comperta ſit: non defuerunt tamen omni ſæculo, neque etiam nunc deſunt, increduli & temerarij (ne dicam Athei) quidam homines, qui ex craſſa quadam ignorantia, vel temeritate, & præſumptione non ferendâ, omnia quæ de Dæmonibus, Strigibus, Energumenis, & Maleficiatis, & Incubis Scholæ tradunt, irrident, & explodunt: Horum igitur impudens, ineptus, ac Reip. pernicioſus error manifeſtari, redargui, & refutari debuit; Eccleſiaſticorum exorciſmorum authoritas, ac efficacia defendi, Exorciſtarum (quos illi, cane peius & angue, oderunt atque calumniantur) honori atque miſerorum energumenorum, & maleficiatorum ſaluti conſuli, qui ſublatis Exorciſtis, eorumque exorciſmis atque remedijs, ad Dæmonum expulſionem, & maleficiorum ſolutionem, planè neceſſarijs, toto vitæ decurſu; ſub miſerrima ſævorum Dæmonum tyrannide gemerent, tabeſcerent, & tandem emorerentur, ſi Levini

Lemnij, & ſectatorum eius placita (qui plus ſuo marſupio, quàm ſanitati ægrorum ſtudent) obſervanda forent. Ad hæc cùm Gallia, Italia, Germania, noſtraque Civitas & Patria Leodienſis, præſumptuoſos quoſdam, audacès, ſciòlos, & Criticos ſemper habuerit, modòque habeat, qui veras & indubitatas Dæmonum obſeſſiones, fictiones reputant, ſuoque temerario & pravo judicio, Divini moniti immemores dant, (nimium profectò crudeliter & indiſcretè) afflictionem afflictis, eoſque calumniantur, ac perſequuntur, quos conſolari & tueri ex charitate Chriſtianâ deberent, illorum ſævitia, imprudentia, temeritas, craſſaque ac ſupina, quâ in materia dęmonũ energumenorũ, maleficiatorũ, & incuborũ, laborant ignorantiâ (qui interim rerum omnium cognitionem & ſcientiam ſibi arrogant) monſtranda, ac refutanda fuit. hanc autem Apologiam pro majori veſtra facilitate & claritate, in quatuor partes diſtribuere volui.

Prima, argumentis ſolidiſſimis & irrefragabilibus contra Atheos, & incredulos omnes probat & convincit fuiſſe, tam ante Chriſti incarnationem, quàm depoſt, plurimos omni ævo, & ubique, modòque etiam apud nos, ut dixi, Energumenos & maleficiatos, non obſtantibus Criticorum quorundam frivolis rationibus & objectionibus, quas omnes exactè perpendo & clariſſimè diluo, de quo veſtrum requiro judicium.

Secunda, agit de maleficiis, & maleficiatis, quomodo, qualiter & à quibuſdam dignoſci poſſint ac debeant: in qua videbitis quàm malè & impertinenter medici quidam, hoc ſibi ad excluſionem Theologorum aſſumant, quos meritò redarguo.

Tertia & quarta, Venerabiles Dominationes Veſtras, & omnes qui officium Exorciſtarum obeunt, vel obire volunt, potiſſimùm reſpicit: cùm enim totis & ampliùs duodecim

annis

annis à veſtris Parochianis obſeſſis vel maleficiatis (quos ad me mittitis, vel ſponte veniunt ſupra modum gravet: idq; ex eo potiſſimùm quòd VV. DD. Veſtræ (licet aliàs doctæ & eruditæ) praxim atq; experientiam ad eiuſmodi functionem neceſſariam non habeant, neq; etiam facultatem exorcizandi. Ut hanc igitur excuſationem & omnem prætextum tollam ac præſcindam, in hac tertia parte & in quarta omnia documenta ad id neceſſaria & requiſita, ex pluribus doctiſſimis atque expertis Authoribus, magno ſtudio & labore attentè à me perlectis (quorum catalogum infrà videbis) ſelecta, atque etiam ex longa praxi & experientia petita, Vobis trado: quibus memoriæ commendatis & diligenter obſervatis, auſim ſpondere quòd in perfectos Exorciſtas brevi evadetis, & cum magno fructu ac merito, abſque difficultate & periculo hoc munus, licet arduum, obibitis. Quod ad ſecundum attinet, hoc ſcrupulo Vos infrà libero, quandoquidem demonſtrem ex omnibus Theologis, quorum nonnullos refero, non requiri aliam poteſtatem, quàm Ordinis, quam omnes habetis: Præter illam, audietis ex doctiſſimo viro Martino Delrio, hoc officium eſſe proprium Paſtorum adeòq; nullum à Superioribus ad id ſpecialiter deputari debere. Nec eſt quod vos deterreat conſtitutio Synodi noſtræ Leodienſis, quâ prohibetur, ne quis officium exorcizandi exerceat abſque Ordinarij poteſtate: Primò enim, ut ſuo loco audietis, dicta conſtitutio agit ſolùm de energumenis (idque non abſque ratione, ne quilibet ad tam arduum & periculoſum munus abſque qualitatibus requiſitis ſe ſe ingerat (quæ ratio ceſſat in maleficiatis tantùm, quos proinde abſque ullo Superiorum contemptu (qui ſemper, maximè in hac functione, cavendus eſt. Exorcizare poteſtis, uti & bruta animalia maleficiis correpta, pro quibus ſanandis, multoties nos importunis precibus fermè coactos, ad veſtras

Parochias

Digitized by Google

Parochias cum ſummo noſtro incommodo exercere oportuit: Ex quibus agnoſcetis, uti & omnes malevoli, quod communi bono, non meo particulari ſtudeam, quandoquidem meam omnem hac in functione ſcientiam & praxim, quam tanto ſtudio & labore mihi comparavi, VV. DD. aliiſque omnibus, qui officium illud aggredi volent, tam liberaliter tradam.

Hoc igitur donum & operam meam pro Dei gloria in favorem veſtrum, nec non Parochianorum veſtrorum commodum (qui remedium in ſuis Parochiis habebunt) non ſinè magno ſtudio & labore, ut dixi, à me inter officia Paſtoralia & quotidiana exorcizandi impedimenta conſcriptum, æqui bonique conſulite: & ſi quid minus politè ac exactè in tanta rerum varietate ſcriptum fuerit, vel fortè omiſſum, aut erratum, pro veſtra humanitate & benevolentia exorcizate, meque ſive vivum ſive mortuum veſtris ſacrificiis & precibus commendatum habete. Valete. Ex ædibus noſtris Paſtoralibus, ſextâ Martij 1660.

APOLOGIÆ

Pro Exorciſtis, Exorciſmis Eccleſiaſticis, Energumenis, Maleficiatis & ab incubis Dæmonibus moleſtatis.

PARS PRIMA.

CAPVT PRIMVM.

Quòd plurimi fuerint ante Chriſti Incarnationem Energumeni.

NOn ſine magna ratione Sancta Eccleſia Mater noſtra, ſaluti filiorum ſuorum conſulere volens, non ſolùm Hæreticorum libros, verùm etiam nonnullorum Medicorum, & inter eos, Levinij Lemnij, & Joannis Wieri, de præſtigiis Dæmonum, lectionem interdixit: ille enim Lemnius, inter alia, Hippocratis, Avicennæ, Pomponatij, & aliorum quorundam principijs inhærens, negat lib. 2. de occultis naturæ miraculis, cap. 2. ullos morbos per Dæmones hominibus inferri poſſe, quos omnes proinde ad cauſas naturales eſſe referendos, omnibus modis, contendit: imò, in tantam abſurditatem, & ineptiam labitur, ut ne quidem eos, pro energumenis haberi velit, qui peregrino & inſueto, quod nunquam calluerunt, idiomate loquuntur, quia naturaliter,

Digitized by Google

inquit,per certos morbos id fieri poteſt: alter verò, Eccleſiæ cæremonias, exorciſmos, & exorciſtas tacitè,contemnit, & omnia ferè, quę de ſagis earumque maleficiis, Theologi & Medici Catholici tradunt, ridet & explodit, aliaque multa abſona & magica ex ſuo præceptore Agrippa, omnium maleficorum facilè Principe, hauſta & deprompta tradit. Cùm interim pernicioſi illi & damnati libri, ſint pluribus Medicis & aliis, neſcio an Catholicis familiares, quid mirum, ſi plures ex illis, hodie ſectatores habeant, qui idem credunt, & aſſerunt? contra quos eruditi & zeloſi viri Feuardentius Doctor Sorbonicus, & Hieronym. Mengus, ex familia Seraphici Patris Franciſci, & verbo & ſcripto ſępiùs ferventiſſimè ac doctiſſimè decertarunt. Ille profectò (cuius nomini parco) ſe inſigniter incredulum,& exorciſmorum irriſorem, vel Levinij diſcipulum & ſectatorem paucis ab hinc annis exhibuit, qui quemdam miſerum juvenem, nominē Paulum, veriſſimè obſeſſum (quidquid increduli quidam contradicant) quibuſdam potionibus & pharmacis liberare & ſanare tentavit. Idem de illo cenſuerim, qui alium juvenem Germanum verè quoque energumenum, & de facto, poſt longos labores & exorciſmos, per Religioſos S. Huberti liberatum, ſuis quoque remediis ſanitati reſtituere ſtuduit. Quod illi tentarunt,alij plures erroribus iſtis imbuti faciunt; hinc cum dicto Wiero, exorciſmos ſpernunt, Exorciſtas calumniantur, de illis conqueruntur, ipſiſque exorciſmos interdici viis omnibus cum graviſſimo Reipub. præiudicio & certiſſima afflictorum perditione moliuntur, (plus marſupio ſuo quàm illius bono, illorumque ſaluti ſtudentes.) Hunc igitur abſurdum & pernicioſum errorem, hoc capite & ſequentibus refellam, eorumque malis conatibus in quantùm mihi licebit, obſiſtam.

Primò

Digitized by Google

Primò igitur; incredulis iſtis irrefragabile teſtimonium produco, Chriſti ſcilicet, contra quem nulla exceptio, niſi ab Ethnicis & Atheis allegari poteſt. Cùm enim Scribæ & Phariſęi ipſius hoſtes infeſtiſſimi objicerent, quòd in nomine Belzebub Principis Dæmoniorum ejiceret Dæmonia, ut videre eſt Lucę 11. quid ad tantam calumniam reſpondit? an Dæmonia, an energumenos negavit, quæ duo certè pro ſui defenſione neganda erant? nequaquam; ſed ad tantum crimen hoc unum repoſuit, *Filij veſtri in quo ejiciunt?* qui autem putas, ſunt iſti filij, niſi Exorciſtæ Judęorum, qui Chriſti adventum præceſſerunt, & Dæmonia ejiciebant?

Quòd autem per filios iſtos, Exorciſtas Judęorum Chriſtus intellexerit, ex Joſepho clariſſimo antiquitatis Hebraicæ Scriptore, manifeſtum evadit; qui de Salomone ſcribens, ſequentia refert lib. 8. cap. 2.

[Præſtitit autem ei Deus, ut etiam contra Dæmones, artem ad utilitatem hominum, & eorum curas ediſceret; & incantationes inſtituit, quibus ægritudines ſolent mitigari, modos etiam coniurationum, quibus obſtricti Dæmones, ne denuò redeant, effugantur, invenit, & hæc cura hactenus apud nos multùm prævalere dignoſcitur:] Et paulò pòſt:

Vidi enim quendam Eleazarum de gente noſtra, præſente Veſpaſiano, & eius filijs, & Tribunis, alioque ſimul exercitu, curantem eos, qui à Dæmonibus vexabantur: modus autem medicinæ fuit huiuſmodi: intulit naribus eius, qui à Dæmonio vexabatur, annulum habentem ſubterſignaculum, radicem à Salomone monſtratam, & deinde Dæmonium per nares odorantis abſtraxit & repente cecidit homo: poſtea conjuravit eum, juramentum obijciens Salomonis, ne ad eum denuo remearet, id eſt, Cantica, quæ ille compoſuit, edicens ſuper eum: volens autem ſatisfacere, atque probare præſen-

 tibus

Digitized by Google

tibus Eleazarus, hanc ſe habere virtutem, apponebat ante eos, aut calicem aquâ plenùm, aut pelvim, & Dæmonio imperabat, ut egreſſus ab homine, hæc everteret, & videntibus præberet judicium, quòd hominem reliquiſſet: Ecce vides ex Joſepho, teſte fide digniſſimo, quod longè ante Chriſti incarnationē, ut dixi, fuerint energumeni, imò quòd ſignum exitus, prout nunc à nobis fit, Dæmon dare cogebatur: Et ne contra Ioſephum excipias, quòd ſit vnus teſtis, adeoq; quod fidem non faciat, audi Epiphanium, qui hæreſi 30. contra Ebionitas, refert Iudæos ultra ritus à Salomone, ad pellenpos Dæmones traditos, etiam in eundem finem adhibuiſſe nomen ineffabile, *Tetragrammaton*, cui eum illud ſcire, aut proferre licuiſſet pellendi quoque Dæmones poteſtatem datam fuiſſe teſtatur. Quid plura? Ethnici ipſi, hâc in parte incredulis meliores, hanc veritatem eo ipſo agnoverunt, quo Dæmones, per Dæmonia ſe expellere poſſe crediderunt. Certè Apollonius Tyanęus, hanc poteſtatem ſibi vendicavit; & de facto tot ſibi diſcipulos conſcivit, ut Euſebius octo libros adverſus Philoſtratum ipſius Præceptorem, conſcribere coactus fuerit: nec ille ſolus pro hac veritate deponit: Leo enim Africanus, de certis famoſis Magis agens refert, quòd poſt ductos aliquot circulos & characteres in fronte energumeni expreſſos, Dæmones ex corporibus Dæmonum expellebant. Eoſdem ritus obſervaverunt quidam alij Gentiles, quorum S. Iuſtinus martyr mentionem facit, in orat. ad Gentiles, & omiſſis alijs exemplis (ne primum hoc caput prolixius evadat) hâc arte etiam illi uſi ſunt, quorum meminit S Gregor. lib. 1. dialog. cap. 9. qui adductam ad illos nobilem quandam filiam, magicis ſuis in cantationibus à Dæmonio quidem liberaverunt, ſed integræ Dæmonum legioni oſtium ad eandem ingrediendum aperuerunt: Et quia

forte

fortè increduli noſtri Gregorium non habent, verba ipſius fideliter tranſcribam.

Miro, inquit, Dei omnipotentis judicio, dū arte perversâ unus ab ea expellitur, in eam ſubitò legio intravit: cœpitq; ex hora illa tot motibus agitari, tot vocibus clamoribuſque perſtrepere, quot ſpiritibus tenebatur. Quid ad hæc increduli? ecce mulier & quidē nobilis, non ab uno Dęmone, ſed à 6666, obſeſſa: tot enim una legio, iuxta multorum computum, continet. Si nos hodie tale quid de energumena una aſſereremus, quantis nos ludibrijs & contumelijs exciperēt? Sed quid Gentilium, & aliorum hominum teſtimonium quęrimus, cùm ſacræ paginæ id expreſsè teſtentur? nonne Scribæ & Phariſæi Dæmones per Dæmonia pelli hoc ipſo, ſe credere teſtantur, cum Dæmonum expulſionem à Chriſto fieri ſolitam, videntes ex vaticano in ipſum odio, & invidiâ clamabant: *In Principe Dæmoniorum ejicit Dæmonia*? Lucæ 10.

Verùm non mireris, cum hæc audis & legis: Theologi enim docent ex ſingulis Angelorum ordinibus plurimos eſſe lapſos, adeoque alios aliis nobiliores & potentiores, qui proinde inferiores ex ſedibus ſuis pellere poſſunt; Et licet ex reſponſione Chriſti, ad impios illos Phariſæos, colligi videatur, id non fieri, ob rationem per illum allegatam, tamen non ita eſt, nec id ex diſcurſu ipſius ſequitur, hoc enim ſolum ipſe voluit, Dæmones ordinariè non expelli invitos à corporibus hominum per ſocios: quando enim ad illorum imperium exeunt, non tam ab illis expelluntur, quàm ſponte egrediuntur, & hoc modo diſcurſus Chriſti ad Phariſæos, verus manet, quo ait Regnum Diaboli diviſum non eſſe, & in hominum perniciem omnes conſpirare. Ex præmiſſis igitur, liquet, fuiſſe ante Chriſti incarnationem energumenos, adeoque temerarios, imò hæreticos eos eſſe, qui hanc veri-

Digitized by Google

tatem in Scripturis ſacris manifeſtè expreſſam, in dubium & diſputationem revocare præſumunt. Et ut incredulos per diſcurſum philoſophicum convincere valeamus: quæro ab illis, ut nobis morbos illos ſpecificent, ex quibus fieri poſſit, ut quis linguis peregrinis utatur, quas nunquam didicit nec audivit, futura prædicat, procul remota, tanquam præſentia referat, peccata occultiſſima prodat, Catholicos ab Hæreticis diſcernat, Sacerdotes Religoſos à converſis, cœlibes à coniugatis & viduis, ſeniores profeſſione in aliquo Cœnobio ab aliis, aquã luſtralẽ à non benedicta, veras reliquias à falſis; certè hæc omnia in energumenis noſtris in Eccleſia noſtra & alibi ſępè vidimus. Et ſi increduli mihi fidẽ non habent, legant celebrem illã Energumenã Laodunenſem, Nicolaã nomine; videbunt illã ad ſex pedes in aërem modò elevari, nec per 15 homines fortiſſimos retineri poſſe, modò ad terram dejici, & ita in omnibus corporis partibus rigidam, ut non plùs quàm validum ferrum, aut columna aliqua plicari poſſit. Ad hæc videbunt, quòd linguâ eductâ & prominente loquatur, hos, & illos nominibus compellet, aliaque plurima faciat, quæ ipſi Medici Laodunenſes, licet Hæretici, nonniſi à Dæmone fieri poſſe, liberè confitentur.

Legant pariter famosã illã obſeſſionẽ Magdalenæ & ſociarum, nec non Sororis Joannę Fery, de quibus inferiùs agam, & videbunt quòd illa omnia quę de illis referuntur, nullâ ratione à cauſis naturalibus procedere poſſint, adeòq; dictum Lemnium, eiuſque ſectatores graviter errare, dum ſcribunt omnes morbos, cruciatus, dolores, afflictiones à cauſis naturalibus provenire: ſed de hac prima petitione nimis. Quæro ſecundò ab illis, quomodo in ore eſt quod non fuit in mente, & in mente erit, quod non aliquando fuit in ſenſu?

ſcien-

ſcientia igitur peregrinorum idiomatum, aliarumque rerum præmiſſarum cognitio, latentes quoſdam in hominibus ſpiritus convincunt, quod ſanè tribus ſuppoſitis evidens erit.

Primum eſt, naturaliter fieri non poſſe, ut idiomate quod quis ignorat, nec unquam audivit, perfectè utatur, & loquatur.

Secundum, nullum prorſus idioma eſſe, quod Dæmones ignorent, aut certè, quod mox abſque ulla difficultate ſcire non poſſint.

Tertium, omnem actionem, quæ in hominibus obſervatur, cauſam aliquam neceſſariò habere à qua fiat & procedat.

Primum, nemo ſanæ mentis inficiari poteſt: communis eſt enim de hoc omniū ſenſus & conſenſus, quem ſatis confirmat ingens ille labor, quem omnes in addiſcendis linguis ignotis, quotidie experiuntur.

Secundum, pariter in dubium revocari non poteſt, niſi ab illis qui Dæmonum capacitatem, & ſubtilitatem & ſolertiam ignorant: cùm enim homines per converſationem eorum quibus cohabitant illa addiſcant, quidni Dæmones abſque comparatione nobis ſubtiliores & in omnibus naturæ dotibus, perfectiores, qui inter homines continuò verſantur, obſervant quæ loquuntur, & norunt quæ agunt? Si increduli nobis fidem non habent, credant Divo Hieronymo in vita S. Hilarionis, referenti Candidatum quendam Conſtantij Imperatoris obſeſſum, licet Gallicam & Latinam tantùm linguam calleret, tamen dicto Hilarioni, Syro idiomate, quo illum interrogabat, ita perfectè ad omnia reſpondiſſe, ut non ſtridor, non aſpiratio, aut idioma aliquod Palæſtini deeſſet eloquij: hæc ſunt verba Divi Hieronymi.

Pro hac quoque veritate legant vitam S. Bernardi lib. 2. cap. 4.

2. cap. 4. Ibi videbunt mulierem quandam Mediolanenſem obſeſſam, ad ipſum adductam, linguis peregrinis utentem. Legant ipſum Fernel, & alios paſſim, apud Mainolum, & audient ab illis, quod viderint plures energumenos, Græcé, Latinè, & Hebraicè loquentes; ſed de hoc ſatis.

Ad tertium noſtrum ſuppoſitum redeamus, ſcilicet omnem actionem, quæ in hominibus obſervatur, cauſam aliquam neceſſariò habere, à qua illa fiat & procedat: cum enim actio agentis opus ſit & effectus, prout docent omnes Philoſophi, agens autem in numero cauſarum conſtituatur, certè nullâ ratione fieri poteſt, ut aliqua detur actio, cuius nulla cauſa aſſignari poſſit. Neceſſe eſt igitur, ut ab aliquo ſermo ille peregrinus procedat, quem proferri ab energumino audimus: Dicant igitur nobis increduli, à quo procedat? profecto non ab homine: non enim homo dici poteſt, qui illum profert, ut iam probatum eſt: neceſſe ergo eſt, ut ab aliquo ſpiritu bono, vel malo formetur; Certè non à bono, quandoquidem ille, qui idiomate illo peregrinò loquitur, plerumqne horrendas contra Deum. B. Virginem & Sanctos blaſphemias evomat, ipſosq; Exorciſtas & aſſiſtentes iniuriis & convitijs afficiat, occulta peccata revelet, res ſacras abhorreat, quæ in bonum ſpiritum cadere non poſſunt:

Hæ certè rationes quemlibet, vel minimo judicio vtentem convincunt eſſe ſpiritus malos, qui veriſſimè eos per quorũ organa, tam horrenda evomunt, obſident, & eiuſmodi blaſphemiarum atque actionum, propriæ & veræ cauſæ ſunt: veniamus ad ſecundum caput.

Digitized by Google

CAPVT II.

Quòd tempore Chriſti fuerint plurimi Energumeni, quos ipſe varijs locis & modis, cum magna Iudæorum admiratione liberavit.

CLariſſimè, ut arbitror, probavi ex Joſephi, Juſtini, Euſebij, Leonis Africani, Gregorij, Hieronymi, Bernardi aliorumque ſuprà citatorum teſtimonijs, & rationibus ſolidiſſimis, ac convincentibus ex Philoſophia petitis, fuiſſe ante Chriſti incarnationem plures Energumenos. Hoc Capite probabò ipſo, poſt incarnationem cum hominibus converſante, plures quoque exſtitiſſe.

Pro hac igitur veritate, produco incredulis teſtimonia omni exceptione majora, Sacrorum inquam Evangeliſtarum qui verbis diſertis aſſerunt,

Audiant primo Math. cap. 12. v. 22. *Tunc*, inquit, *oblatus eſt ei dæmonium habens cæcus, & mutus, & curavit eum ita ut loqueretur & videret, & ſtupebant omnes turbæ, & dicebant: nunquid hic eſt filius David.* Rurſus cap. 9. v. 32. *Egreſſis autem illis, ecce obtulerunt ei hominem mutum Dæmonium habentem, & ejecto Dæmonio locutus eſt mutus, & miratæ ſunt turbæ dicentes, nunquam apparuit ſic in Iſraël.*

Quid ad hęc Phariſæi; hoc quidem agnoſcunt, ſed ex immenſo in illum odio & invidia, utroque loco ejectionem illam magiæ adſcribunt: audi blaſphemiam: *Phariſæi autem audientes dixerunt: hic non ejicit Dæmonia niſi in Belzebub Principe Dæmoniorum.* cap. 12. ſup. cit. Et iterum c. 9. *Phariſæi autem dicebant. In principe Dæmoniorum ejicit Dæmonia*: nota hic, eiectionem illam turbæ mirantur, Chriſtum adorant, illi autem quibus incumbebat turbas docere, & in fide Chriſti confirmare, in errorem inducere ſatagunt, hoc ipſum & hodie vi-

Digitized by Google

dere eſt, Exorciſtę enim in pellendis dęmonibus vix habent majores & infeſtiores inimicos ac obtrectatores, quàm eos qui ipſos tueri ac protegere deberent. Dicit autem Evangeliſta, miratas fuiſſe turbas, illam Dæmonum à Chriſto ejectionem & dixiſſe: *Nunquam apparuit ſic in Iſraël*, id ſanè meritò, quia nunquam viderant, nec audierant Dæmones ita facilè, unico ſcilicet verbo expelli.

Sed ad Math. revertamur: Rurſus cap. 15. v. 22. hæc habet. *Et ecce mulier Chananæa à finibus illis egreſſa clamavit, dicens ei: miſerere mei Domine fili David: filia mea malè à Dæmonio vexatur.*

Cuius fidem & perſeverantiam commendans Chriſtus, ait illi: *ò mulier magna eſt fides tua, fiat tibi ſicut vis, & ſanata eſt filia eius ex illa hora.*

Ecce filiam energumenam, & liberatam, audiant increduli filium etiam energumenum miſerum pariter & filiâ miſeriorem; hęc ſunt verba Patris ad Chriſtum. Math. 17. v. 15. *Acceſſit ad eum homo genibus provolutus ante eum dicens Dñe miſerere filio meo, quia lunaticus eſt, & male patitur, nam ſæpè cadit in ignem, & crebrò in aquam, & obtuli eum Diſcipulis tuis, & non potuerunt curare eum*: Ecce iſtius filij miſeriam, judicent an illa poſſit à cauſa naturali procedere? audiant curationē: Chriſtus pius & miſericors, ad hanc afflicti Patris humilem petitionem, ita reſpondit.

Afferte huc illum ad me, & increpavit illum Ieſus, & exijt ab eo Dæmonium, & curatus eſt puer ex illa hora. Et ne tres illi energumeni credantur ſolùm fuiſſe à Chriſto liberati, adjicit Math, cap 8. v. 16. *Veſpere autem facto, obtulerunt ei multos Dæmonia habentes, & ejiciebat ſpiritus verbo, ut adimpleretur quod dictum eſt per Iſaiam Prophetam dicentem: ipſe infirmitates noſtras accepit, & ægrotationes noſtras portavit*, eodem cap. v. 28. habes

Digitized by Google

28. habes alios duos energumenos: audi Math. *Et cum veniſſet Ieſus trans fretum, in Regionem Geraſenorum, occurrerunt ei duo habentes Dæmonia, de monumentis exeuntes ſævi nimis, ita ut nemo poſſet tranſire per viam illam, & ecce clamaverunt dicentes, Quid nobis & tibi Ieſu fili Dei? veniſti huc, ante tempus torquere nos* &c. Denique cap. 4. in fine *Obtulerunt ei omnes malè habentes, varijs languoribus, & tormentis comprehenſos, & qui Dæmonia habebant & lunaticos & paralyticos & curavit eos.* Vides quàm multos energumenos ſanaverit? hinc eſt, quòd verba illa perpendens S. Chryſoſtomus. hom. 28. in Matth. non longè à principio, Lectorem ita interpellet: Tu autem mihi perpendas, quantam multitudinem hominum curatam fuiſſe aſſerant Evangeliſtæ, non per ſingulos minutim errantes, ſed unico verbo, miraculorum pelagus exponentes: Ecce igitur habes incredule ex Matthæo plures ex diverſis locis & nationibus tempore Chriſti energumenos, quos ipſe ſibi reſtituit: audi quid Marcus pro eadem veritate teſtificetur.

Erat, inquit cap. 1. v. 23. *in Synagoga eorum homo in ſpiritu immundo, & exclamavit dicens: Quid nobis, & tibi Ieſu Nazarene? veniſti perdere nos, ſcio quis ſis, Sanctus Dei: & comminatus eſt ei Ieſus, dicens obmuteſce, & exi de homine, & diſcerpens eum ſpiritus, immundus & exclamans voce magnâ exijt ab eo*: Et eod. c. v. 32. ne putemus unum tantùm energumenum ab eo liberatum addit quòd ſuprà ex Matth. cum S. Chryſoſt. notavimus.

Veſpere autem facto, cùm occidiſſet ſol, adferebant ad eum omnes malè habentes & Dæmonia habentes, & erat omnis Civitas congregata ad januam, & curavit multos qui vexabantur varijs languoribus, & Dæmonia multa ejiciebat, & non ſinebant ea loqui, quoniam ſciebant eum. Item cap. 3. v. 11. *Et ſpiritus immundi cum illum videbant, procidebant ei, & clamabant dicentes, Tu es Filius Dei, &*

vehementer comminabatur eis ne manifeſtarent illum &c. Rurſus cap. 5. v. 2. *Exeunti ei de navi, ſtatim occurrit de monumentis homo in ſpiritu immundo, qui domicilium habebat in monumentis, & neque catenis jam quiſquam poterat eum ligare, quoniam ſæpè compedibus & catenis vinctus dirupiſſet catenas & compedes comminuiſſet, & nemo poterat eum domare, & ſemper die ac nocte in monumentis & in montibus erat clamans & concidens ſe lapidibus: videns autem Ieſum à longè, cucurrit & adoravit eum, & clamans voce magnâ dixit: quid mihi & tibi, Ieſu fili Dei altiſsimi? adiuro te per Deum, ne me torqueas: dicebat enim illi: exi ſpiritus immunde ab homine iſto: & interrogabat eum: quod tibi nomen eſt? & dicit ei, Legio mihi nomen eſt, quia multi ſumus: & deprecabatur eum multùm ne ſe expelleret extra Regionem* &c.

Quæro iterùm ab incredulis? an hæc omnia per morbos naturales fieri poſſint? Et interim reitero quod ſuprà monui: Ecce in iſto miſero homine, legio Dæmonum, id eſt, 6666, ut diſcant & credant omnes increduli quod plura millia Dæmonum unam perſonam obſidere poſſint, & non mirentur neq; nos irrideant, quando idem aſſerimus. Quod autem Matth. ſuprà, nonnihil obſcuriùs de Syropheniſſa enarrat, clariùs Marcus exponit cap. 7. v. 26. his verbis: *Mulier ſtatim ut audivit de eo, cuius filia habebat ſpiritum immundum, intravit & procidit ad pedes eius* &c. *& rogabat, eum, ut Dæmonium ejiceret de filia eius* &c. cui Chriſtus: *Propter hunc ſermonem, vade, exijt Dæmonium à filia tua: & cùm abijſſet domum ſuam, invenit puellam jacentem ſupra lectum, & Dæmonium exijſſe* &c.

Denique cap. 9. v. 25. liberationem ſuprà à Matth. relatam, ita enarrat.

Comminatus eſt ſpiritui immundo dicens illi: ſurde & mute ſpiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo, & ampliùs ne introeas in eum &

excla-

exclamans & multùm diſcerpens, exiit ab eo, & factus eſt velut mortuus, ita ut multi dicerent, quia mortuus eſt: Ieſus autem tenens manum eius, elevavit eum, & ſurrexit &c.

Ex quibus verbis annoto duo documenta, quæ infra, & in Inſtructionibus meis, tanquam maximi momenti, ſæpè repetam ab exorciſtis benè obſervanda, ſi cum fructu, munus exorcizandi obire velint: primùm, ut in ſuis exorciſmis, non ſuaviter & molliter Dæmones tractent, ſed quàm poſſunt, duriſſimè & aſperrimè eos verbis acribus & contemptibilibus arguendo atque increpando, & cum maxima fiducia eis imperando.

Secundum, ut cùm Dæmonẽ egreſſurũ colligit, vel ex promiſſione ipſius, vel ex alijs circumſtantijs meminerint verba illa adjungere: *Ampliùs ne introeas in eum*, vel alia æquivalentia: His duobus documentis ex occaſione annotatis, audiant increduli, tertium pro aſſerta veritate teſtem S. Luc. Is igitur agens de energumenis à Chriſto liberatis, ſic ſcribit c. 4. v. 33 *Et in Synagoga erat homo habens Dæmonium immundum, & exclamavit voce magna dicens: Sine, quid nobis & tibi Ieſu Nazarene? veniſti perdere nos? ſcio te quia ſis Sanctus Dei: & increpavit illum Ieſus, dicens: obmuteſce, & exi ab eo. Et cùm proieciſſet illũ Dæmoniũ in medium, exiit ab illo, nihilq; illum nocuit: Et factus eſt pavor in omnibus, & colloquebantur ad invicem, dicentes: Quod eſt hoc verbum, quia in poteſtate & virtute imperat Dæmonibus, & exeunt* &c.

Vides iterum, quod ſupra dixi, maximam Iudæorum de hac Dæmonum expulſione admirationem, quę fiebat cum tanto imperio & virtute, ut ad unum Chriſti verbum Dæmones exire cogerentur, quod numquam fieri nec viderant, nec audierant.

Sed ad Evangeliſtam noſtrum revertamur: is igitur rurſus agens de energumenis à Chriſto expulſis, hæc addit, cap. 8. v. 29.

Digitized by Google

Et cùm de navi egreſſus eſſet ad terram, occurrit illi vir quidam, qui habebat dæmonium, iam temporibus multis & veſtimento non induebatur, neque in domo manebat, ſed in monumentis: is ut vidit Ieſum, procidit ante illum, & exclamans voce magnâ dixit: quid mihi & tibi eſt, Ieſu fili Dei altiſſimi? obſecro ne me torqueas: præcipiebat enim Spiritui immundo, ut exiret ab homine: multis enim temporibus arripiebat illum & vinciebatur catenis, & compedibus cuſtoditus, & ruptis vinculis agebatur à Dæmonio in deſerta, interrogavit autem illum Ieſus dicens: Quod tibi nomen eſt? at ille dixit, Legio, quia intraverant Dæmonia multa in eum & rogaverunt illum ne imperaret illis ut in abyſſum irent: Erat autem ibi grex porcorum multorum paſcentium in monte, & rogabant eum vt permitteret eis in illos ingredi: Et permiſit illis. Exierunt ergo Dæmonia ab homine et intraverunt in porcos & impetu abiit grex per præceps in ſtagnum, & ſuffocatus eſt. Vide primò, quàm inviti & difficulter Dæmones ſedes quas ſemel occuparunt relinquant: ſecundò, quantum remitti timeant ad carcerem Inferni, non quòd extra illum non crucientur, ſed quia ibi recluſi, hominibus pro votis ſuis non ita nocere poſſunt, nec per orbem vagari, ad illos tentandos, licet & aliæ rationes quas brevitatis causâ prætereo, aſſignari poſſint.

Tertiò, quòd nullam Dei creaturam, nequidem ipſos porcos abſque illius permiſſu ingredi poſſint, ex quo patet quàm parva & exigua ſit Dæmonum poteſtas, quantaque Dei providentia, qui ita omnia regit & gubernat, ut nequidem paſſer unus in terram cadat abſque illius voluntate.

Sed ſat de iſtis documentis, revertamur ad Lucam, & illum iterum audiamus cap. 9. v. 38. *Factum eſt*, inquit, *in ſequenti die deſcendentibus illis de monte, occurrit turba multa: & ecce vir de turba exclamavit dicens: Magiſter obſecro te, reſpice in filium meum, quia unicus eſt mihi, & ecce ſpiritus apprehendit eum,*

&

& ſubitò clamat, & elidit & diſſipat eum cum ſpuma, & vix diſcedit dilanians eum, & rogavi Diſcipulos tuos ut ejicerent illud, & non potuerunt: reſpondens autem Ieſus dixit: ô generatio infidelis & perverſa, uſquequo ero apud vos & patior vos? adduc filium tuum, & cùm accederet, eliſit illum Dæmonium & diſſipavit: & increpavit Ieſus ſpiritum immundum, & ſanavit puerum, & reddidit illum Patri eius.

Vides iterum quod ſuprà monui, quàm inviti & difficilè Dæmones eos quos obſident, deſerant? Rurſus quòd inter eos ſint aliqui magis rebelles, quos nequidem ipſi Apoſtoli & viri Sancti remediis ordinariis expellere potuerant, ut nunquam abjicias animum, nec exorciſmū deſeras, ſi interdum exorciſmis ordinariis nihil efficere poſſis, de quibus latiùs infrà in meis documentis tertiâ parte huius Apologiæ, quæ ab omnibus Exorciſtis attentè legi & memoriæ mandari velim.

Ad hæc notent noſtri obtrectatores & alij in hac materia minùs verſati, prout & infrà moneo, quod vitio & defectui Exorciſtarum malè vertant, quando vident aliquando eos poſt multos exorciſmos Dæmones expellere non poſſe: hoc enim plerumque provenit ex occulto Dei iudicio, ſicut infra ex Auguſtino, prolixè demonſtro: quem attentè ab omnibus legi, & perpendi poſtulo: ex ipſo alijſq; pluribus à me relatis agnoſcent, quòd licet Exorciſta habeat omnes virtutes, & dotes requiſitas, omniaq; à Doctoribus & Ritualibus præſcripta exactiſſimè obſervet, & ex parte energumeni, nullus obex ponatur, agnoſcet inquam, quòd omnibus obſervandis obſervatis, Dæmon exire juſſus, non exeat, imò nec exire poſſit, quantumvis ſummè illud cupiat & petat, quia in corpore quod poſſidet, ligatur, & tanquam captiuus retinetur, vel ad maiorem Dei gloriam, Hæreticorum confu-

confu-

Digitized by Google

fuſionem, malorum terrorem, Exorciſtæ & obſeſſi meritum, vel alias ob cauſas ſoli Deo notas, ut ſuo loco dicemus. His igitur omiſſis adjiciam pro concluſione huius capitis, aliud Lucæ teſtimonium, quod videbis cap. 11. v. 14. his verbis *Et erat ejiciens Dæmonium, & illud erat mutum: & cum ejeciſſet Dæmonium, locutus eſt mutus, & admiratæ ſunt turbæ: quidam autem ex eis dixerunt, in Belzebub Principe Dæmoniorum ejicit Dæmonia.*

Habent igitur omnes increduli tres teſtes omni exceptione maiores, contra quos nulla exceptio niſi ab Athęo dari poteſt, qui tam manifeſtè deponunt pro aſſerta veritate, ut plura teſtimonia nemo deſiderare poſſit: Et certè illorum teſtimonia ſuperflua & tœdioſa in re præſertim tam certa & manifeſta videri poſſent, niſi quibuſdam incredulis & aliis ignaris conſulere voluiſſem, qui nihil viderunt nec legerunt, & interim omnia quæ ignorant, carpunt & vituperant: quo hominum genere nihil inter vivos, petulantius, audacius, inſolentius, nihilque ſtupidius & ineptius exiſtit: verùm, ipſis omiſſis veniamus ad 3. Caput, & aſſertionem noſtram magis magiſque probemus & demonſtremus.

CAPVT III.

Quòd Apoſtoli & Diſcipuli Chriſti tam ante ipſius ad cœlos aſcenſionem quàm poſt, plures quoque Energumenos à Dæmonum tyrannide liberaverint.

PRobavi manifeſtiſſimè cap. præcedenti quòd tempore Chriſti plurimi fuerint vbique energumeni quos ipſe mirabiliter liberavit & priſtinæ ſanitati cum ſtupore Judęorum

Digitized by Google

deorum reſtituit: hoc cap. idem de Apoſtolis probabo, idq; ita clarè & apertè, ut nullus id inficiari poſſit, niſi ſcripturæ ſacræ authoritatem in dubium revocare velit.

Primò igitur pro aſſertæ veritatis confirmatione profero ipſorum Apoſtolorum teſtimonium, ſuam in Dæmones poteſtatem magno cum gaudio his verbis prędicantium: *Domine etiam Dæmonia ſubiiciuntur nobis in nomine tuo.* Luc. 10. v. 17. Et paulò poſt: *Ecce dedi vobis poteſtatem ſuper ſerpentes & ſcorpiones, & ſuper omnem virtutem inimici* &c. Qui ſunt autem illi ſerpentes, & ſcorpiones, niſi Dæmones prout communiter Interpretes exponunt. Vide ſi habes S. Athanaſium in illud pſalmi: *Super aſpidem & baſiliſcum ambulabis & conculcabis leonem & draconem.* Item inter Neotericos Janſenium Iprenſem in dictum locum, qui per illa verba (*virtutem inimici*) exponit univerſum exercitum Diaboli: Eadem veritas probatur ex cap. 5. Actorum v. 16. *Concurrebat autem*, inquit Lucas, *& multitudo vicinarum Civitatum Ieruſalem, afferentes ægros, & vexatos à ſpiritibus immundis, qui curabantur omnes.* Vides non unum ſed plures Energumenos à Petro liberatos: & quod de Petro pro hac veritate enarrat Lucas, idem de Paulo aſſerit Actor. 19. v. 11. his verbis:

Virtuteſque non quaſlibet faciebat Deus per manum Pauli, ita ut etiam ſuper languidos, deferrentur à corpore eius ſudaria & ſemicinctia, & recedebant ab eis languores, & ſpiritus nequam egrediebantur. Cernis iterùm, non unum ſed plura Dæmonia à Paulo expulſa? quid quòd & ipſi Judæorum Exorciſtæ idem attentare voluerint, prout ex verbis ſequentibus declaratur: *Tentaverunt autem quidam & de circumeuntibus Iudæis Exorciſtis invocare ſuper eos, qui habebant ſpiritus malos, nomen Domini Ieſu, dicentes: adiuro vos per Ieſum, quem Paulus prædicat* &c. Lege quę ſequuntur, & videbis Dæmones hominem de quo

ſit ibi mentio obſidentes, in iſtos Exorciſtas furibundè inſurgentes, eoſque peſſimè excipientes: quod ab Exorciſtis notatum velim, ut hoc munus ſanctè & religiosè obeant, ſi ſibi conſultum velint, Denique ne in re manifeſta, ſim prolixior, legant increduli cap. 16. eiuſdem lib. v. 16. & agnoſcent iterùm hanc veritatem in liberatione filiæ Dæmoniacæ, *quæ habebat*, inquit Lucas, *ſpiritum pythonem clamantem: iſti homines ſervi Dei excelſi ſunt, qui annuntiant vobis viam ſalutis.* Vides, quòd licet Dæmones ſint Patres mendacij, & quando ex ſe loquuntur, mendacia ordinariè proferant; quando tamen veritatem dicere, & ad interrogata à Chriſto & ab Eccleſia præſcripta, reſpondere jubentur, pareant & obediant quantumvis inviti: Hoc quoque ab illis notari velim, qui non credunt Dæmones cogi poſſe vi exorciſmorum, ad dicendum veritatem: quid autem de filia illa obſeſſa factum fuerit, habes verbis ſequentibus: *Dolens autem Paulus* (inquit Lucas) *& converſus ſpiritui dixit: præcipio tibi, in nomine Ieſu Chriſti, exire ab ea, & exiit eâdem hora:* Qui plura pro hac veritate teſtimonia deſiderat, legat Abdiam Babilonium in hiſtoria certaminis Apoſtolici: item Joachimum Perionium lib. de geſtis & vitis Apoſtolorum: nos interim Caput quartum aggrediemur, quod ab incredulis attentè legi & ponderari rogo & poſtulo.

CAPVT IV.

Quòd à tempore Apoſtolorum fuerint ubique & ſemper plurimi utriuſque ſexus Energumeni.

HÆc veritas non ſolùm Patrum & Hiſtoricorum teſtimonijs, ſed & ipſius Chriſti demonſtrari poteſt: Primò

Digitized by Google

mò igitur ipſum, & poſtea alios audiemus: certè promiſſio ipſius, Marci 16.v.17. *Signa eos qui crediderint, hac ſequentur, in nomine meo Dæmonia ejicient, linguis loquentur novis*, aſſertionem noſtram evidenter probat: probat, inquam, ſemper futuros Energumenos, qui in vim illius promiſſionis, à Miniſtris Eccleſiæ Catholicæ ad hoc deputatis, & non alijs, omni tempore, ut hoc capite & ſequentibus videbis, expulſi fuêre, & ad finem uſq; mundi expellentur: nullus enim extra Eccleſiam Catholicam, Dæmonem in fidem ſuæ Religionis hactenus ejicere valuit: hoc enim privilegium ſoli Eccleſiæ Catholicæ conceſſum eſt, ut ex verbis Marci ſuprà citatis videre eſt: quid impuro improboque illi Apoſtatæ & Hæreſiarchæ Martino Luthero, qui hanc expellendi à quadam filia dæmonem poteſtatem uſurpare præſumpſit, contigerit: uſqueadeò miniſtris omnibus notum & compertum eſt, ut eos ad hanc functionem induci nullatenus poſſint. Sed hæc prætereamus, & ſecundum pro hac veritate Chriſti teſtimonium audiamus: *Multi*, inquit, *dicent in illa die: Domine, Domine, nonne in nomine tuo dæmonia ejecimus? & tunc confitebor illis, quia nunquam novi vos*: hoc certè cùm Apoſtolis non quadret, de aliis intelligendum venit, qui fidem quidem habuêre, ſed, quia vel laudem & gloriam, vel turpe lucrum per ſuos exorciſmos venati ſunt, & oleum ſeu charitatem & intentionem puram habere neglexerunt, nullum meritum per iſtud opus, licet arduum referent. Sed de Chriſti teſtimonio ſatis: audiamus Patres, qui poſt Apoſtolos immediatè floruerunt, & poſteà ad alios veniemus: Prodeat primus pro hoc teſtimonio S. Ignatius Apoſtolorum Diſcipulus: is certè Energumenos ſuo ævo extitiſſe, eo ipſo teſtatur, quo inter Eccleſiaſticos Ordines recenſet Exorciſtas in Epiſtola ad Antiochenſes his verbis.

Saluto ſanctum Presbyterum veſtrum ſaluto Diaconos, ſaluto Subdiaconos, Lectores, Cantores, Oſtiarios, Laborantes, Exorciſtas &c.

Quid ad hæc Hæretice? vides iſto ævo fuiſſe Presbyteros, Diaconos, Subdiaconos, & alios relatos? dic mihi cur illos diffformata tua Religio repudiavit? agnoſce ex hoc ſolo cap. quod nullum antiquæ & Apoſtolicæ Eccleſiæ veſtigium habeat; ſed mittamus Hæreticos, & ſecundū proaſſerta veritate teſtem Clementem, inquam, Petri Diſcipulum audiamus lib. 8. Conſtit. Apoſtol. cap. 7. & 8., his verbis teſtimonium ſuum ferentem.

Poſt hæc Diaconus dicat: ite Cathecumeni in pace, qui poſtquam ij exiverint, dicat orate Energumeni, hoc eſt vexati ab immundis ſpiritibus, & admonens fideles, ut illorum miſereantur, ita ad illos: intentè pro illis orate, ut benedictus Deus per Chriſtum increpet immundos & nequam ſpiritus, & eripiat ſervos ſuos ab imperio inimici, qui increpavit legionem Dæmonum, & Principem malorum Diabolum, ipſe nunc increpet pietatis rebelles, & liberet figmenta ſua à vexatione ipſius, & purget ea quæ ingenti ſapientiâ condidit, etiam intentè oremus.

Salva & excita illos Deus in virtute tua, inclinate vos Energumeni ut benedictionem accipiatis, & Epiſcopus oret dicens.

Oratio S. Clementis, Lib. 8.
Pro Energumenis.

QUi fortem armatum ligaſti, & omnia vaſa eius diripuiſti qui dediſti nobis poteſtatem ambulandi ſuper ſerpentes & ſcorpiones, & ſuper virtutem inimici, qui homicidam

micidam ſerpentem ligatum tradidiſti nobis tamquam paſſerem puerulis, quem cuncta pavent, & horrent à facie virtutis tuæ, qui eum dejeciſti, ſicut fulgur à cœlò in terram, non lapſu locali, ſed ab honore in ignominiam, ob voluntariam nequitiam, cuius aſpectus ſiccat abyſſos, & minę liquefaciunt montes, & veritas Domini manet in æternùm, quem laudant infantes, & lactantes benedicunt, quem celebrant & adorant Angeli, qui aſpicit ſuper terram, & facit eam tremere, qui tangit montes, & fumigant, qui minatur mari, & ſiccat illud, & omnia flumina deſerta facit, cuius nubes pulvis pedum eius, qui ambulat ſuper mare, ſicut ſuper pavimentum, unigenite Deus, magni Patris Fili, increpa ſpiritus nequam, & libera opera manuum tuarum ab alieni ſpiritus vexatione, quoniam tibi gloria, honor, & adoratio, & per te, tuo Patri, in Sancto Spiritu, in Sæcula, Amen

Quid ad hæc incredule, qui non credis eſſe Energumenos? ecce habes plures in primo ſæculo Energumenos; veniamus ad ſecundum, & videamus an iſto fuerint Energumeni? Quandoquidem Juſtinus Martyr primus poſt Apoſtolica tempora videatur eſſe, quorum ſcripta ad nos pervenerunt, illa perluſtremus, & ubique reperiemus Energumenos. Audi quid ſcribat pro Chriſtianis in ſua prima Apologia ad Senatum Romanum: Multos qui à Dæmonibus occupabantur, & in univerſo orbe, & in veſtra Urbe multi noſtrorum hominum, qui Chriſtiani dicuntur, adjurantes Jeſu Chriſti, qui Pontio Pilato Prætore, Cruci affixus eſt nomine, cum ab alijs omnibus, ut ita dicā Exorciſtis, Magiſque curati non eſſent, curarunt, atque etiam hoc tempore curant, eiectis expulſiſque ex corporibus hominum Dæmonibus: Audis in toto orbe fuiſſe Energumenos & Exorciſtas? audi quid dicat in inſigni illo Dialogo cum Triphone

 pag.

pag. 22. Adiutorem eum vocamus & Redemptorem, cuius etiam vim nominis Dæmonia quoque exhorreſcunt, eademque hodie cum Jeſu Chriſti, qui in Crucem, Pontio Pilato Judeæ Præfecto, actus eſt, nomine adiuramus, ſubjiciuntur & obediunt, ut ex hoc etiam perſpicuum ſit omnibus, Patrem tantam illi dediſſe vim & poteſtatem, ut etiam Dæmonia eius nomini obediant &c.

Rurſus in reſp. ad q. 41. Dæmon non corpori vim tribuit, quâ poſſit vincula & catenas rumpere, ſed eas Dæmon ipſe comminuit atque dirupit, etiamſi Divina ſcriptura, ei, quem Dæmon vexat & exagitat, Dæmonis operâ attribuat. Ecce habes pro aſſertionis noſtræ veritate magnum illum Martyrem natum ſub annum Chriſti 118: Neapoli Urbe Samariæ, quæ Syris primitus Sichem dicta fuit, poſtremò Latinis Flavia Cæſarea; audi poſt hunc inter alios Tertulianum, qui floruit anno 203. Is igitur Scapulam Chartaginis Præfectum Chriſtianis extrema minantem, de veritate & virtute fidei Chriſtianæ inſtruere volens, hæc ad illum verba habet: Dæmones autem non tantùm reſpuimus, verùm & revincimus, & quotidie traducimus, & de hominibus expellimus, ſicut plurimis notum eſt.

Et ſpecificans dicto Prefecto perſonas à Dæmonibus liberatas, addit ſequentia, Hæc omnia tibi, & de officio ſuggeri poſſunt, & ab eiſdem Advocatis, qui & ipſi beneficia habent Chriſtianorum: nam & cuiuſdam notarius cùm à Dæmone præcipitaretur, liberatus eſt, & quorundam propinquus & puerulus: & quanti honeſti viri (de vulgaribus enim non dicimus) aut à Dæmoniis, aut valetudinibus remediati ſunt &c.

Vides quot Energumeni iſto tempore in Africa fuerint? audi quid & ipſe ſcribat, in ſuo Apologetico adverſùs Gen-

tes

tes cap. 32. Dæmones adjurare conſuevimus, ut illos de hominibus exigamus, non dejerare ut illis honorem divinitatis conferamus.

Eadem invenies in Minutio Felice, Cauſidico Romano inſigni, anno 206.

Veniamus ad S. Gregorium Epiſcopum Neocæſarienſem anno 233. à magnitudine miraculorum patratorum Thaumaturgum appellatum: is quoque teſte S. Gregorio Nyſſęno, inter mirabilia quæ in vita ipſius refert, plures Dæmones ex corporibus hominum, in ſua Diœceſi expulit: accipe ex multis, duo vel tria exempla: mulier quædam meretrix pecuniam à Gregorio adhuc adoleſcente, tanquam ſibi pro uſu ſui corporis promiſſam, impudentiſſimè & importunè petebat: ſanctus & caſtus adoleſcens, ab illa labe prorſus immunis, ut ab iſtius meretricis clamoribus liberaretur, pecuniam petitam ei dari juſſit: audi juſtam Dei in illam vindictam.

Simul atq; manu pecuniam accepit (inquit Gregorius Nyſſænus) ſpiritu infœlici atque maligno correpta, fremituque immani atque ferali, diverſo à voce humana ſono, ingemiſcens, collabitur prona in medio cœtu congregatorum; ſpectaculum horrendum atque terribile, præſentibus repente facta, quum & capillus, quem ſuis manibus vellebat, dilaceratus atque diſiectus, & oculi inverſi eſſent, & os ſpumam emitteret, ac non priùs à Dæmonio ſuffocari deſiit, quàm ille Deum pro illa invocaſſet atque placaſſet &c. Hæc notent atque timeant omnes detractores, & illi potiſſimùm qui noſtras miſeras filias energumenas, fictionis & inſimulationis inſimulant, ne illis idem eveniat, quod mulierculæ illi, quæ crimen fornicationis Sancto adoleſcenti impudenter imponebat: ſed videamus alia. apud eundem Nyſſęnū. Exponens ipſe admirandam per dictum Thaumaturgum, adoleſcen-

adoleſcentis liberationem, cui linteolum quod habebat ipſi admovens, hæc notat.

Quo facto (linteo admoto) turbari cœpit, & exclamare adoleſcentulus & humi proſterni & huc illuc jactari, & omnibus affici incommodis, quę à Dæmonibus provenire ſolent, deinde cum Sanctus ille manum injeciſſet & turbationem ſedaſſet, Dęmonium quidem ab eo avolaſſe, ipſe verò rurſus ad priorem ſtatum atque tranquillitatem redactus non ampliús dixiſſe fertur quod videret, Sancto aſſiſtente, qui unà loqueretur.

Et paulò poſt, in laudem illius Sancti addit. Quod ad Dæmones fugandos & ad corporis morbos profligandos, ſufficeret oris eius anhelitus, qui per linteum laboranti cuiq; admovebatur. Quid ad hæc incredule? quid ad hæc hæretice? vides quantæ ſint virtutis filij Eccleſiæ Romanæ? dic ut tui Miniſtri idem faciant: ſed audiamus alios.

Sanctus Cyprianus, anno 250. ſcribens adverſus Demetrianum fidei Chriſtianæ hoſtem acerrimum, hæc ipſi objicit & proponit: o ſi audire velles & videre, quomodo à nobis adiurantur & torquentur ſpiritualibus flagris, & verborum tormentis, de obſeſſis corporibus ejiciuntur, quando ejulantes & gementes voce humanâ & poteſtate Divinâ flagella & verbera ſentientes, venturum judicium confitentur veni & cognoſce vera eſſe, quæ dicimns: & paulo poſt. Videbis nos rogari ab eis, quos tu rogas, timeri ab eis, quos tu times, quos tu adoras: videbis ſub manu noſtra ſtare vinctos, & tremere captivos, quos tu ſuſpicis & veneraris ut dominos Certè vel ſic confundi in tuis erroribus poteris, cum conſpexeris & audieris Deos tuos, quid ſint, ad interrogationes noſtras ſtatim prodere, & præſentibus licet vobis, præſtigias illas, & fallacias ſuas non poſſe celare.

Item

Item tract. 4. de Idolorum vanitate circa medium, nequitiam & ſævitiam dæmonum, & eorum expulſionem exprimens, hæc monet. Falluntur, & fallunt, vitam turbant, ſomnos inquietant, irrepentes etiam ſpiritus corporibus, occulta mentis terrent, membra diſtorquent, valetudinem frangunt, morbos laceſſunt, ut ad cultum ſui cogant &c. Et paulò pòſt:

Nec aliud his ſtudium eſt, quàm à Deo homines avocare, & cùm ſint ipſi pœnales quærere ſibi ad pœnam comites, quos ad crimen ſuum fecerunt errore participes: Hi tamen adjurati per Deum verum, nobis ſtatim cedunt & fatentur, & de obſeſſis corporibus exire coguntur, videas illos noſtrâ voce & oratione occultè cædi, igni torqueri, incremento pœnæ propagantis extendi, ejulare, gemere, deprecari, unde veniant, & quo diſcedant, ipſis etiam, qui ſe colunt, audientibus, confiteri; & vel exiliunt ſtatim vel evaneſcunt gradatim, prout fides patientis adjuvat aut gratia curantis aſpirat: hinc vulgus in odium noſtri nominis cogunt, ut nos odiſſe incipiant homines, antequàm noſſe, ne cognitos aut imitari poſſint, aut damnare non poſſint.

Item lib. 4. cap. 7. Quod hodie etiam geritur, ut per Exorciſtas, voce humanâ & poteſtate divinâ flagelletur, & uratur, ut torqueatur Diabolus: & cùm exire ſe, & homines Dei dimittere ſæpè dicat, & in eo tamen, quod dixerit fallat, & id quod per Pharaonem priùs geſtum eſt, eodem mendacio obſtinationis & fraudis exerceat, cùm tamen ad aquam ſalutarem, atque ad baptiſmi ſanctificationem venitur, ſcire debemus, & fidere, quia illic Diabolus opprimitur, & homo dicatus divinâ indulgentiâ liberatur.

Et paulò pòſt: Sæpè nonnulli de illis qui ſani baptizantur, ſi poſtmodùm peccare cœperint, ſpiritu immundo re-

Digitized by Google

deunte quatiuntur, ut manifeſtum ſit Diabolum, in baptiſmo, fide credentis excludi, ſi fides poſtmodùm defecerit regredi.

Ecce vides incredule, quot Energumenos tempore Cypriani, & Tertull. de quo ſuprà, Africa habuerit: Et tu Hæretice, cernis quàm antiquus ſit ritus exorciſandi, & quanta ſit Eccleſiæ Catholicæ in dæmones poteſtas: tranſeamus ab Africa in Italiam, & videamus, an eodem ſæculo in illa Energumeni reperiantur: Certè Sanctus Cornelius Papa, qui Sedem Romanam tenuit eodem ſæculo & tempore, quo S. Cyprian. Carthaginenſem, anno utpotè 254, pro hac veritate diſertè deponit in Epiſt. ad Fabianum Antiochenum, in qua aſſerit in Romana Eccleſia eſſe inſtitutos Exorciſtas & Lectores unà cum Oſtiariis quinquaginta: hæc ſunt verba ipſius ſcribens de Novato: Is ergo qui Evangelium vendicabat, neſciebat in Eccleſia Catholica unum Epiſcopum eſſe debere, ubi videbat eſſe Presbyteros quadraginta & ſex, Diaconos ſeptem, Subdiaconos ſeptem, Acolythos quadraginta, & duos Exorciſtas, & Lectores cum Oſtiariis quinquaginta & duos: Et ibidem additur; Quòd ipſe Novatus ſpiritu immundo in juventute vexatus ſit, & cùm tempus aliquantulum conſumpſiſſet apud Exorciſtas, ægritudinem incurrerit gravem, ita ut deſperaretur. Quid ad hæc Hæretice? Vides quàm diverſa ſit Eccleſiæ antiquæ facies à tua inepta & difformata? Ubi ſunt tui Epiſcopi, ubi Presbyteri, ubi Diaconi, Subdiaconi, & alij Ordines? omnia ſunt prophanata, immutata, & ut dixi, difformata: aperi igitur oculos, vide errorem tuum conſidera miniſtrorum tuorum fallaciam & deceptionem, & redi ad gremium Eccleſiæ Catholicæ? Et nos materiam noſtram proſequemur: Audiamus Lactant. Firmianum Arnobij auditorem, qui floruit

ruit ſub Diocletiano, anno 290. & ad Principatum Conſtantini Magni, in ſenectute pervenit, teſte S. Hieronymo, in lib. de Script, Eccl.

Is igitur lib. 2. cap. 16. de origine erroris, agens de Dæmonibus, ita ſcribit: Nocent illi quidem, ſed his à quibus timentur, quos manus Dei potens & excelſa non protegit, qui prophani ſunt à Sacramento veritatis; juſtos autem, id eſt cultores Dei metuunt, cuius nomine adiurati, de corporibus excedunt, quorum verbis, tanquam flagris verberati, non modò dæmones ſe eſſe confitentur, ſed etiam nomina ſua edunt, quia nec Deo, per quem adiurantur, nec juſtis, quorum voce torquentur, mentiri poſſunt.

Vides iterum quòd dæmones quantumvis mendaces, poſſint cogi ad dicendam veritatem? ſed audi reliqua.

Itaque maximis, inquit, ſæpè ululatibus editis, verberari ſe, ardere, & jam jamque exire proclamant.

Item lib. 4. de vera ſapientia, cap. 27. agens de ſigno Crucis, ſcribit in hunc modum: Quanto terrori ſit dæmonibus hoc ſignum, ſciet qui viderit, quatenus adiurati per Chriſtum, de corporibus quæ obſederint fugiant: nam ſicut ipſe, cùm inter homines ageret, univerſos dæmones verbo fugabat, hominumq; mentes emotas, & malis incurſibus furiatas, in ſenſus priſtinos reponebat, ita nunc ſectatores eius, eoſdem ſpiritus inquinatos, de hominibus, & nomine magiſtri ſui, & ſigno Crucis, excludunt. Et infrà: Ecce aliquis inſtinctu dæmonis percitus, dementiâ effertur, inſanit, ducamus iſtum in Jovis Opt. Max. templum, vel (quia ſanare homines Juppiter neſcit) in Eſculapy vel Apollinis Fanum, jubeat utriuſlibet Sacerdos Dei ſui nomine, ut nocens ille ſpiritus recedat ex homine, nullo id pacto fieri poteſt. Quæ igitur Deorum vis eſt, ſi ſubiectos ſibi dæmones non habeat?

Digitized by Google

beat? at verò ijdem dæmones adiurati per nomen veri Dei protinùs fugiunt: quæ ratio eſt, ut Chriſtum timeant, Jovem autem non timeant, niſi, quia ijdem ſunt dæmones, quos vulgus Deos eſſe opinatur? Et infrà: Illi nequiſſimi ſpiritus, ubi adiurantur, ibi ſe dæmones confitentur, ubi coluntur, ibi ſe Deos mentiuntur, ut errores hominibus immittant, & avocent à veri Dei notione.

Vides iterùm, miſer reformate, vim & poteſtatem Eccleſiæ Catholicæ? ſed audi alia, quæ idem demonſtrant. Idem lib. 5. de juſtitia cap. [illegible].

Cum corpora hominum occupant, animaſq; diù vexant, adiurantur, & nomine veri Dei fugantur, quo audito, & tremunt & exclamant, & uri verberariq́ue ſe teſtantur, & interrogati qui ſint, quando venerint, quomodo in hominem irrepſerint? confitentur: ſic extorti & excruciati virtute Divini nominis exulant.

Vides iterum Eccleſiæ Catholicæ in dæmones poteſtatem? roga tuos Miniſtros, ut ſuam demonſtrent? Et tu incredule, cernis quòd iſto tempore fuerint Energumeni, quòdq́ue tales interrogationes tunc fierent, quales nunc fiunt? ſed quanto odio dæmones Exorciſtas ſemper fuerint proſecuti, audi ex ſequentibus eiuſdem authoris verbis:

Propter hæc verbera & minas, Sanctos & juſtos viros ſemper oderunt, & quia per ſe nocere his nihil poſſunt, publicis odijs eos perſequuntur, quos ſibi graves ſentiunt, exercentq́ue ſævitiam, quam violentiſſimè poſſunt, ut aut eorum fidem minuant per dolorem, aut ſi id efficere nequiverint, auferant omninò de terra, ne ſint qui poſſint eorum nequitiam coërcere: Hæc notent Exorciſtæ pro ſua conſolatione, & non mirentur, ſi pro arduo & charitativo ſuo officio perſecutiones patiantur, quandoquidem ipſemet Chri-

ſtus

Digitized by Google

ſtus, propter id ipſum particulariter graviſſimas à Judæis perpeſſus fuerit. Interim notent omnes qui Exorciſtis ſe infeſtos reddunt, quòd ſe dæmonum patronos & advocatos exhibeant, qui, ut notat idem Lactant. omnes Exorciſtas à quibus torquentur & expelluntur, de terra ſublatos peroptarent: nos interim materiam noſtram proſequemur.

CAPVT V.

Quòd quatuor Eccleſiæ Latinæ Doctores ſuo ævo Energumenos habuerint, & agnoverint.

HActenus monſtravi in toto orbe, ut ex teſtimoniis ſuprà relatis vidiſti, Energumenos tribus primis ſæculis, idem faciam hoc cap. & ſequentibus, de 4. & poſterioribus: & quia tres primi Doctores floruerunt dicto 4. ſæculo, quid quiſque ſenſerit producam: certè D. Ambroſius variis locis hanc veritatem ita agnoſcit, ut nihil clarius allegari poſſit: audi ipſum ſerm. 91. diſſerentem de inventione corporum Gervaſy & Prothaſy contra incredulos & Arianos anno 374. Nunc audiſtis clamantes dæmones & confitentes Martyribus, quòd pœnas ferre non poſſint, & dicentes: Quid veniſtis, ut ante tempus nos tam graviter torqueatis? Et, quòd dæmones interdum veritatem fidei contra ſe, & veritatem prout ſępè monui, confiteri cogantur; audi quid ſubjungat S. Ambroſius: Audivimus hodie dicentes eos (dęmones) quibus manus imponebatur, neminem poſſe eſſe ſalvum, qui Patrem, & Filium, & Spiritum Sanctum negaret, qui veritatis Omnipotentem virtutem non crederet: confitetur hoc Diabolus, ſed Ariani nolunt fateri: dicit diabolus

Digitized by Google

diabolus: ſic torqueatur, quemadmodum ipſe à Martyribus torquebatur, qui Spiritus Sancti Deitatem negant &c. invitus dixit diabolus, ſed exactus & tortus, quod nequitia ſupprimit, extorquet iniuria, cedit diabolus plagis, & adhuc cedere nolunt Ariani, quanta perpeſſi ſunt, & queadmodum Pharao malis ſuis indurantur &c. Et paulò pòſt: Dicebant hodie, & ſuperiore die, vel nocte, dæmones: ſcimus quia Martyres eſtis, & Ariani dicunt, neſcimus, nolumus intelligere: dicunt dæmones Martyribus, veniſtis perdere nos, Ariani dicunt; non ſunt dæmonum vera tormenta, ſed ficta & compoſita ludibria. Quid ad hæc miſer Hæretice? audis in ore Arianorum, tuorum miniſtrorum veſaniam & impudentiam, qui idem prorſus quotidie in ore habent? Sed & tu incredule, ac temerarie cenſor, qui opinaris, imò, cum ſecuritate aſſerere non vereris eiuſmodi poſſeſſiones à noſtris Energumenis fingi & ſimulari: audi qualiter magnus ille Doctor tuam temeritatem arguat & confutet: Audivi, inquit, multa componi, hoc nemo unquam fingere potuit, ut dęmoniacum ſe eſſe ſimularet: quid illud eſt, quòd ita exagitari eos videmus, quibus manus imponitur? ubi hic locus fraudi eſt, ubi ſuſpicio ſimulandi?

Ecce Mediolani plures Energumeni. Audiamus ſecundum Doctorem, Hieronymum, & inquiramus, an in Syria & Palęſtina Energumeni ævo ipſius reperiantur? Is in epiſt. ad Euſtochium, agens de vita & morte Paulæ, pro hac veritate ita deponit.

Paula inde divertens vidit 12. Patriarcharum ſepulchra, & Sebaſten, id eſt Samariam, quæ in honorem Auguſti, ab Hærode, Græco ſermone, Auguſta eſt nominata, ibi ſiti ſunt Hæliſæus, & Abdias Prophetæ, &, quo maior inter natos non fuit, Ioannes Baptiſta, vbi multis intremuit conſter-

nata

nata mirabilibus, namque cernebat varijs Dæmones rugire cruciatibus, & ante ſepulchra ſanctorum, vlulare homines more luporum, vocibus latrare canum, fremere leonum, ſibilaré ſerpentum, mugire taurorum, alios rotare caput, & poſt tergum terram vertice tangere, ſuſpenſiſque pede fæminis veſtes diffluere in faciem; miſerebatur omnium, & per ſingulos, effuſis lachrimis Chriſti clementiam deprecabatur: hæc quicumque leges imitare Paulam, & pro Energumenis, Chriſtum ac Beatam Virginem deprecare & cave ne de illis unquam temerariè judices: ſed audi eum iterum contra Vigilant. Ergò ſacrilegi ſumus, quando APoſtolorum baſilicas ingredimur ſacrilegus fuit Conſtantinus Jmperator, qui ſanctas Reliquias Andreæ, Lucæ, & Timothæi transſtulit Conſtantinopolim, apud quas Dæmones rugiunt & inhabitatores Vigilantij, illorum ſe ſentire præſentiam ſentiunt. Et infernus Spiritus iſte immundus, qui hæc te cogit ſcribere, ſæpè hoc tortus eſt pulvere, imò hodieque torquetur, Et præveniens Hæreticorum noſtrorum, Vigilantij ſectatorum, veſaniam & blaſphemiam, ſequentia addit bene notanda.

Niſi fortè in morem Gentilium, impiorumque Porphyrij & Eunomij, has præſtigias Dæmonum eſſe contendas, & non verè clamare Dæmones, ſed tum ſua ſimulare tormenta.

Quid ad hęc Hæretice, qui idem habes in ore? vides à quo tuam illam blaſphemiam hauſeris?

Sed redeamus iterum in Africam, & videamus quid tertius noſter & eximius Doctor Auguſtinus hac de re ſentiat: Js igitur lib. 22. de Civit. Dei c. 8. trium Energumenorum meminit, Quidam, inquit, adoleſcens, cùm de medio tempore æſtatis, equum ablueret, in fluminis gurgite, Dæmonem incurrit,

incurrit, & paulò poſt, hymnos cantare cœperunt, quâ voce ille percuſſus & excuſſus eſt, & cum terribili fremitu altare apprehenſum, movere non audens ſive non valens, tanquam eo fuerit alligatus aut fixus tenebat, & cum grandi ejulatu parci ſibi rogans, confitebatur vbi adoleſcentem & quando & quomodo invaſerit, poſtremò ſe exiturum eſſe denuntians membra ſingula eius nominabat, quæ ſe amputaturum exiens minabatur, atque inter hæc verba diſceſſit ab homine. De altero adoleſcente paulò poſt addit: Scio etiam Epiſcopum, ſemel pro adoleſcente quem non vidit oraſſe, illumque illicò Dæmone caruiſſe: de puella autem, ita ſcribit ibidem: Hipponenſem quandam virginem ſcio, cùm ſe oleo perunxiſſet, cui pro illa orans Presbyter inſtillauerat lachrymas ſuas, mox à Dæmonio fuiſſe ſanatam. Similia habet eodē libro,& alibi paſſim, ex quibus apparet quod & tempore ipſius plures fuerint in Africa Energumeni: Et licet loco citato referat dictos Energumenos brevi tempore, & abſque ulla difficultate fuiſſe liberatos, alibi tamen & præcipuè lib. 83.qq.q.79. docet Dæmones difficillimè pelli, & quod mirum eſt beneque notandum ab Exorciſtis & Exorciſtarū obtrectatoribus, ipſoſmet Dæmones interdum ſecreto Dei judicio, in corporibus ab eis obſeſſis, ita ligari, ut licet exire velint, & rogent, id tamen nec poſſint nec eis concedatur: Audi & pondera verba ipſius, cùm agit de medijs quibus pellitur Dæmon à corpore hominis tom. 4.fol. 602. Cùm autem non cedunt his ſignis huiuſmodi Poteſtates, Deus ipſe prohibet occultis modis, cùm id juſtum atque utile judicat; nam nullo modo ulli ſpiritus audent hęc ſigna contemnere: contremiſcunt enim hæc vbicumque illa proſpexerunt, ſed neſcientibus hominibus, aliud jubetur divinitùs vel ad confundendos malos,

cùm

cùm eos oportet confundi &c. vel ad admonendos bonos, ut proficiant in fide, atque iſta non jactanter ſed utiliter poſſint, vel ad diſcernenda dona membrorum Eccleſiæ: Et paulò poſt. Propter has igitur cauſas, plerumque ut dictum eſt, neſcientibus hominibus jubetur divinitùs, ut his ſignis adhibitis huiuſmodi Poteſtates voluntati hominū nō obtēperent: Ex quo diſcurſu Auguſtini, benè & maturè ab omnibus ponderando, evidenter patet, quòd non ob ſolam Dæmoniaci, aut Exorciſtæ culpam, quandoque Dæmones non expellantur, ſed etiam ex occulto Dei judicio, ob maiorem animæ utilitatem, vel in aliorum exemplum, aut propter alias cauſas Deo notas: Et hoc ipſum, expreſsè notant & docent plurimi graves auctores, Victoria de magia q. 6 n. 24. Suarez de hac materia, Valentia, Sotus, Tyræus de Dęmoniacis cap. 47. n. 6. Delrio lib. 6. diſquiſit. cap. 2. q. 3. ſect. 1. remedio 4, & noviſſimè R. Pater Matthias Hauzeur in ſua Anatomia annot. in hanc quæſt. his verbis. Quæ ſigna quatenus ſunt lege publica, & ſtabili à Deo, ad hunc effectum ordinata, habent hunc ſuum effectum, niſi Deus quaſi quadam ſua diſpenſatione in hac ſua lege, vi quadam ſingulari, cogat Dæmones pati vim illam, & non cedere, ſicque torqueri ac retorqueri: Hoc ipſum fatentur duo Dæmones quos longo tempore exorciſavi, qui ſæpiſſimè maledicunt diei, quo corpora duarum filiarum ingreſſi fuerunt & tam à Deo quàm à B, Virgine poteſtatem exeundi etiam atque etiam petunt & poſtulant: Sed de hoc nimis: veniamus ad S. Gregorium, 4 Doctorem, & inquiramus an ſæculo 6. quo floruit, Romæ fuerint Dæmoniaci? Ita ſanè nam inter plura exempla, hanc veritatem demonſtrantia, unum ſcitu dignum refert lib. 3 Dialog. cap. 21. his verbis. Dum ante eos aſſiſteret (agit de Ruſtico) maligno ſpiritu correptus

cecidit, fatigarique nimijs ſtridoribus, atque balatibus, cœpit, tunc ſanctimonialis fœmina ſurrexit, atque irato vultu magnis clamoribus imperavit dicens: exi ab eo miſer, exi ab eo miſer: ad cuius vocem, mox per os vexati, Diabolus reſpondit, dicens: & ſi de iſto exeo, in quem intrabo? caſu autem, iuxtà porcus parvulus paſcebatur, tunc ſanctimonialis fœmina, præcepit dicens, exi ab eo, & in hunc porcum ingredere, qui ſtatim de homine exivit, porcum quem juſſus fuerat, invaſit, occidit & receſſit. Vides quomodo Dæmon etiam à filia expellatur, quæ etiam egregium Exorciſtis documentum tradit, nempè ut Dęmones durè & ſeverè tractent atque increpent, prout ſæpè monui. Videbis aliud poſtea terribile exemplum in eodem Gregorio, ex quo colliges, quod iſto ævo, plures quoque fuerint Energumeni. Productis igitur quatuor Doctoribus Latinis producam & aliquot Græcos, qui aſſertionem meam confirmant.

CAPVT VI.

Quòd præcipui Eccleſiæ Græcæ Doctores & Scriptores plures quoq; Energumenos, ſuo ævo, agnoverint.

AUdiſti cap. 4. ex Gregorio Nyſſæno, quàm multos Dæmones Gregorius Thaumaturgus ex corporibus hominum expulerit, idem de S. Cypriano reperies apud Gregorium Nazianzenum anno 370. orat. 19. in qua enarrat qualiter ad S. Cypriani ſepulchrum, ſæpiùs Dæmonia eiecta fuerint: Et quia non omnes Gregorium habent, ecce verba ipſius. Dæmonum profligationem, morborum depulſionem, futurorum præſcientiam, vel cineres ipſi Cypriani (modò fides adſit) efficiunt, quemadmodum norunt, qui

qui huius rei periculum fecerunt, ac miraculum ad nos uſque tranſmiſerunt &c.

Quid ad hæc Hæretice? qui Reliquias Sanctorum irrides, & eos idololatriæ inſimulas, qui eas colunt & venerantur? agnoſce quæſo, qualiter miniſtri veſtri vos decipiant: Audi & magnum alium Patrem Græcum, Epiphanium dico Salamini Cypri Epiſcopum, eodem anno 370. crucis & aquæ benedictę virtutem referentem, quæ duo Miniſtri quoque veſtri abhorrent & deteſtantur.

Erat, inquit, quidam inſanus in Civitate, qui nudus per Vrbem circuibat, in Tiberiade videlicet; & cùm ſæpè veſtis indueretur ipſi, eam dilaniabat, velut tales facere ſolent: Joſephus igitur volens experiri viſionem, dubitans autem adhuc verecundiâ detinebatur: aſſumit itaque hunc intrò, & pręcluſis foribus, acceptâque aquâ in manum, eâque crucis ſignaculo ſignatâ inſanum hominem reſpexit, ac dixit: in nomine Jeſu Nazareni crucifixi, egredere Dæmonium ab ipſo, & ſaluus fiat: homo verò magno clamore edito, humi prolapſus, & multâ ſpumâ ab ore emiſſâ, lancinatus ad multum tempus immotus permanſit.

Addamus 4. Doctorem, & magnum Eccleſiæ Græcæ lumen, Joannem Chryſoſtomum Presbyterum primò Antiochenum, & poſteà Epiſcopum Conſtantinop. anno 378, qui homil. contra Armenos hanc veritatem affirmat, eo ipſo, quo refert in more quondam fuiſſe ut tempore ſacroſancti ſacrificij, Dæmoniaci ad templum adducerentur, ut populus viſâ eorum miſeriâ pro eis Deum deprecaretur: & ſi non habes Chryſoſtomium: ecce tibi profero verba ipſius.

Cauſam, inquit, dabo, cur homines à Dęmone agitatos, & furore accitos teterrimo, adduci tempore illo, & capita inclinare jubet Diaconus &c. ſic Patres ſtatuerunt, ut cum

Digitized by Google

vi Chriſtum, veluti pro tribunali ſedere, ipſisque Sacramentis apparere futurum eſſet, homines Dæmone agitati illi tanquam vinculis quibuſdam retenti adducerentur, non ut rerum, quas commiſiſſent examen ſubirent, modo eorum, qui in vinculis ſunt, nec ut luerent pœnas, & ſupplicijs afficerentur, ſed ut populo vniversâque Civitate præſente, communes pro his fierent ſupplicationes, ut omnes jugi concordiâ, Dominum communem orarent pro his, & quod miſereretur, magno clamore contenderent. Quid ad hæc Miniſtri impoſtores, & deceptores, qui cum Luthero & Calvino Patriarchis Eccleſiæ veſtræ difformatæ, creditis & docetis Eccleſiā primævā, fuiſſe puram & ab omni errore liberam; ecce Patres illi omnes, uno excepto, quos retuli, fuerunt in illa Eccleſia primæva, & tamen omnia quæ condemnatis, ſacrificium miſſæ, realitatem corporis Chriſti in Euchariſtia, uſum ſigni crucis, aquæ benedictę, exorciſmorum, & alia omnia quæ nos credimus & obſervamus, ipſi crediderunt & obſervarunt, prout in alio opere fuſiùs demonſtro; quâ igitur ratione illa irridetis, reprobatis & condemnatis, & vobis tam miſerè contradicitis? ſed mittamus cœcos illos ac inſtabiles miniſtros, & ad Sanctum noſtrum Doctorem redeamus: ſi habes Lector benevole opera ipſius, ea percurre, & videbis in ſingulis tomis energumenos: Et ut faciliùs reperias, ecce tibi ob oculos pono:

Dæmonis furorem in Exorciſtas, invenies tom. 3. p. 716. editionis Baſilienſis anno MXLVII.

Dæmones Sanctorum vel cineres pertimeſcere, tom. 5. p. 1057,

Item dæmones fugari oſſibus Sanctorum, tom. 4. p. 856.

Comparationem Dæmoniaci & Luxurioſi, tomo 2. p. 272.

Et

Et dæmoniaci & avari collationem, ibid. p. 660.

Item collationem iracundorum & dæmoniacorũ lege, & videbis qualiter conſoletur dæmoniacos, & inter eos, quendam Monachum dictum Stargirium in mundo magnum & nobilem, quem dœmon factum Monachum obſederat, & graviter affligebat; tres ad eum libros lectu digniſſimos, verè aureos miſit, in quibus multa ad conſolationem, & cum divina voluntate conformitatem ſtylo admirabili proponit: lege hos tres libros, & te legiſſe non pœnitebit: ſi non habes, vel legere piget, ecce tibi aliqua excerpo:

Omni actione diabolicâ potentior eſt ad nocendum mœroris magnitudo: namque & dæmon quoſcumque ſuperat, per mœrorem ſuperat: eum ſi auferas, nihil à dæmone quiſquam lædi poterit: Et quomodo, inquies, fieri poteſt, ut mœrore vacem? ego contra, te interrogabo, quâ tu ratione mœrore affici debes: nempè enim, ſi adulterium, ſi homicidium, ſi ſcelus aliquod huiuſmodi perpetraſſes, quod te Regnis cœleſtibus excluderet, rectè mœroris ac juſta tibi cauſa lugendi eſſet, nulluſque te à lachrymis & fletibus prohiberet: quod ſi per Dei gratiam, ab his longiſſimè remotus es, quid fruſtrà teipſum concidis ac perimis? Et infrà:

Gaudere potiùs, & meliore animo eſſe debes, quòd hîc peccata tua tibi remittantur, ne cum ſæculo iſto damneris: qui enim dolet, non quia cruciatur, ſed quia offendit Deum, dolere debet: peccata enim ſeparant à nobis Deum, conſtituuntque nobis illum inimicum, cruciatus verò nobis illum reconciliat, præparatque propitium ac propinquum fieri: quòd autem non ſit peccatorum retributio, ſed coronarum potiùs, præmiorumque materia, ſudor iſte tuus, ac dolor, hinc ſanè manifeſtum eſt: ſi enim priùs turpiter ac luxurioſè vixiſſes, atque ita te ad Monachorum converſationem

contuliſſes, nequidem hæc ſuſpicio locum habuiſſet: nam ſi ob hoc pœnas infert, ut in malis perſeverantes ad pœnitentiam provocet, oſtensâ pœnitentiâ, ſuperflua jam erit pœna &c. Hactenus Stargirio energumeno, amico ſuo fideli. Similia habet tomo 3. in acta Apoſt. cap. 19. Non eſt ita magnum, inquit, à dæmone liberari, ut eripi à peccato: dæmon non prohibet Regnum cœlorum aſſequi, imò cooperatur, invitus quidem, cooperatur tamen, faciens habentem ſe continentiorem: peccatum autem Regno ejicit. Igitur ab hoc curemus liberare proximum, & ante proximum, noſipſos: videamus ne dæmonem habeamus, ſcrutemur nos exactè: peccatum gravius eſt dæmone: nam ille quidem humiles facit: an non videmus dæmoniacos, quàm ſint ſubmiſſi, quàm triſti vultu, quantâ erubeſcentiâ vultus illorum pleni ſunt &c. & infra.

Vides quod peccatum Dæmone gravius ſit: & illi quidē ex his quæ graviter ferunt, duplex lucrum reportant: unum quidem, quod humiliores & modeſtiores fiunt: alterum quòd pænas hic ſuorum peccatorum dantes, & puri ad Dominum migrant: tandem ita concludit, Ergo nonne peccantes deterius affecti ſumus, quàm Dæmonio vexati? ſed quòd non ſpumamus, neque pupillas diſtorquemus, neque manus, utinam hoc in corpore pateremur, & non in anima: vis tibi monſtremus animam, ſpumabundam, immundam, & diſtortos oculos mentis? cogita iraſcentes, ac ebrios à furore, quâ ſalivâ non immundiora verba ejiciunt? profectò fœtidum ſputum eructant, & ſicuti illi nullum ex præſentibus norunt, ita neque hi non vides hos tremere, ſicut illos? hæc ex Chryſoſtomo, quæ exſcribere volui, ut exorciſtæ illa ſæpe relegant, ſibique ac Energumenis & maleficiatis proponant, qui in ſuis illis afflictionibus, conſolatione

ſummo-

ſummopere indigent, atque ita alios Patres accedemus, & inquiremus, an ſuo quoque ævo, Energumenos habuerint, & quibus modis eos liberaverint.

CAPVT VII.

Quòd alij Patres & hiſtorici Energumenos ſuo quoq; ævo agnoverint, & varijs modis à Dæmonum tyrannide eripuerint.

QVamvis Patrum, tam Latinorum, quàm Græcorum teſtimonia: qui quinque primis ſæculis floruerunt, incredulos omnes convincant, Hæreticos autem apertè confundant, & pro veritate fidei Catholicę, in punctis præmiſſis, & aſſertionis meæ, abunde ſufficere debeant, tamen ut oſtendam omnes reliquos ad noſtrum uſque ſęculum, idem credidiſſe, & docuiſſe, adjiciam hoc caput 7. quod rogo ab hæreticis, & incredulis patienter & attentè legi atque ponderari. Primò igitur ab Africa, Syria, Palæſtina, Aſia, Jtalia, aliiſque Provinciis in quibus Energumenos reperimus, eos in Galliam, Germaniam, Saxoniam, & Angliam, atque in totum Belgium deducam, & in omnibus iſtis Provincijs, Energumenos quoq; oſtendam.

Et ut incipiam à Gallia, produco Sanctum illum Epiſcopum Martinum, qui plures, teſte S. Gregorio Turonenſi, miris modis expulit. Vide libros eius de gloria Confeſſorum, & mira hanc in rem videbis: Si non habes, ecce tibi, pauca ex multis profero: lib. 1. cap. 38. mira narrat de miſerrimo homine, Paulo nomine, Energumeno, quem ipſe miro modo liberavit.

Item

Digitized by Google

Item lib. 2. cap. 18. videbis lunaticum quendam, cui nomen Laudulphus, obſeſſum & Dæmonem eum obſidentem in baſilica S. eiuſdem Martini, horrendis modis agitari & cruciari.

Et cap. 20. eiuſdem libri, leges qualiter Deſiderius in cellula, in qua vir Dei tranſijt orans totâ nocte, Dæmone debacchante, mane facto, cœpit declarare, quòd eum B. Martinus incenderet: in his inquit, Greg. Turon. vocibus evomens virulentum neſcio quid, cum ſanguine, Dæmone ejecto, purgatus eſt.

Item cap. 37. alium Energumenum in baſilica eiuſdem liberatum agnoſces.

Lib. 4. cap. 24. leges, quòd non unus ſed plurimi in eius feſtivitate fuerint liberati.

Eodem lib cap. 37. alios duos videbis quos idem S. Martinus mirabiliter liberavit. Item Greg. Turon. lib 1. cap. 2. refert ex S Paulino, hiſtoriam inauditam quorundam Energumenorum, qui à Dæmonibus per cancellos baſilicæ S. Martini volatu aëreo vehebantur, & ſæpè in puteum, impulſu Dæmonis illæſi jactabantur, quos pariter magnus ille Epiſcopus liberavit. Item de aliis, qui in amnem à Dæmonibus præcipitati, abſque periculo, meritis B. Martini egreſſi & liberati fuêre.

Quid plura? ibidem invenies alium miſerum Energumenum, Ægidium nomine, meritis eiuſdem Sancti pariter liberatum. Quid ad hæc Hæretice? qui loca ſacra reliquias, & invocationem Sanctorum nequiter irrides, & ſuperſtitionis accuſas, vides quot Energumeni in Eccleſia ſancti illius Epiſcopi (cuius reliquias impij & ſacrilegi tui fratres incenderunt) liberati fuerint? Et tu incredule, qui non credis Energumenos, vel ſi frigidè & dubitanter credis, vis eſſe paucis-

Digitized by Google

pauciſſimos,ecce in unica Galliæ Eccleſia tot tibi profero: ſi omnes alios eiuſdem Provinciæ Sanctos vellem proferre, qui Energumenos quoque liberaverunt, nullus eſſet finis. Si hæc non ſufficiant, ecce tibi ex eodem Greg. Turon. alia exempla profero: Ille tibi refert in vita Gregorij Lingonenſis Epiſcopi, quod ipſius ævo multi quoque fuêre Dæmoniaci, quos ad ſe adductos ſolo ſigno crucis & verbo liberabat: Et quod mirum eſt, quòd multi Dæmonia ab obſeſſis pellebant unâ virgâ, quam ſanctus ille Epiſcopus geſtare ſolebat.

Idem lib. 2. miracul. cap. 44. refert quemdam miſerum Dæmoniacum, ad pignora ſancti Juliani recurriſſe, ibique cum vomitu, ſanguinem & Dæmonem ejeciſſe: vides denuò miſer Hęretice, uſum ſigni crucis, & reliquiarum, earumque vim & efficaciam.

Vis alia? vide vitam S. Monegundis anno 560 apud eundem Gregor. Turo: & hæc leges: rogabatur illa, ut quia mortua, infirmo, quod viva fecerat, mederi non poſſet, oleum, ſalemque benediceret, quæ ægrotantibus benedictionem flagitantibus miniſtrarentur: par & votis. & quidem cum plurimorum emolumento, quoniam ut idem Gregor. habet de memorata benedictione multi poſt eius tranſitum ægroti, incolumitatis beneficia ſunt experti.

Et ne ſolum Gregor. hæc notaſſe & referre putes, vide Fortunatum Pictavorum Epiſcopum in vita S. Germani Epiſcopi Pariſienſis, & leges quòd poſt impreſſam puellæ cuidam Dæmoniacæ crucem ſpiritus per nares eius in ſpecie muſcæ egreſſus fuerit.

De Arnolpho Sweſſionenſi Epiſcopo, viro in expellendis Dæmonibus miræ poteſtatis, ſcribit Liſcardus eiuſdem Eccleſiæ Epiſcopus, cap. 24. Quod ad ipſum perductus fuerit

Digitized by Google

rit adoleſcens ab integra Dęmonum legione obſeſſus & miſerandis modis vexatus & cruciatus, qui licet vix ullis poſſet conſtringi vinculis, mox tamen viſâ cruce, velut agnus quievit, ſanctumque virum adoravit.

Notent hoc Exorciſtæ, & nunquam ſine cruce exorciſmos aggrediantur, hæc enim Dæmones mirabiliter terret, & ideò tanquam gladio efficaciſſimo, Exorciſtis contra eos tempore exorciſmorum decertandum eſt.

His armis munitus Patroclus, Eremi cultor, plurimos Dæmones expulit teſte Greg. Turo. in eius vita cap. 9.

Eodem ſigno Mauritius Epiſcopus Andegavenſis uſus eſt, in dæmoniaca liberanda, quam propter ferociam ſpiritus illam agitantis, oportuit vinculis conſtringi, prout dictus ſuprà Fortunatus in eius vita refert.

Quid plura? eodem ſigno uſus eſt ad pellendum dæmonem à muliere quadam energumena Albinus Andegavenſis Epiſcopus, ut videbis apud Vincent. l. 23. cap. 243.

Vis exempla recentiora? eâdem cruce uſa eſt S. Catharina Senenſis in pellendo nequiſſimo quodam dæmone à miſero obſeſſo, ut colliges ex Raymundo.

Eâdem uſa eſt S. Brigitta vidua, in fæminæ cuiuſdam etiam energumenæ liberatione, teſte Surio tom. 4. fol. 350. Sed ſatis eſt de cruce, & de Gallia, veniamus ad Germaniã, & Energumenos in illa inquiramus, modoſque videamus, quibus fuerunt liberati: Tantus fuit omni tempore in illa energumenorum numerus, ut vix exprimi poſſit: ecce profero ex innumeris tria vel quatuor exempla. Gregorius Turo. ſępiùs citatus refert terribilem hiſtoriam in vita Nicety Epiſcopi Trevirenſis, qui cùm Theobertum Francorũ Regem Theodorici Filium argueret, quòd multa iniquè exerceret, ipſeque hoc ægrè ferret, & Sancti Epiſcopi juſſa non

non impleret, ſubitò exclamans unus ex populo arreptus à dæmone, juvenis adhuc puer, cœpit Sancti virtutes, & Regis crimina proclamare, quem ſigno quoq; crucis liberavit.

Si habes Vincent. ſuprà citatum, lege illum, lib. 24 cap. 88. vel ſi non habes, Chronicon Saxoniæ: ibi leges qualiter anno ſalutis 969, quidam Comes Othonis Imperatoris familiaris, à crudeli & ſævo ſpiritu obſeſſus, miſerandiſque modis afflictus, agitatus, & cruciatus, ita ut ſeipſum dentibus morderet, & dilaceraret, juſſu eiuſdem Othonis ad Joannem Pontificem ductus fuerit, qui ut ſacram, quâ quondam Petrus vinctus fuerat, catenam attigit, ſtatim à nefario illo ſpiritu liberatus fuit. Quòd ſi nec Chronicon, nec Vincent. habes, lege Breviarium Romanum, in feſto S. Petri ad vincula, primâ Auguſti, & hiſtoriam paucis intelliges.

Idem videbis in geſtis Pipini Caroli Magni Parentis, à Lupo relatis, apud Surium, tomo 3. qui magno animi ſui mœrore cernens Clericum ſuum, cui Brunco nomen erat, obſeſſum & miſerè agitatum, poſt varia in caſſum tentata media, tandem ad limina Eccleſiæ S. Maximini Trevirenſis Epiſcopi, eum deſtinavit, qui illicò per S. iſtius merita, à dæmonis tyrannide ereptus fuit. Quanti autem ſit meriti apud Deum magnus ille Epiſcopus, & gloria Civitatis Trevirenſis, idem Lupus demonſtrat, narrans, uno, eodemque die, S. Maximini ſacro, 37. energumenos, eiuſdem Sancti meritis, ſeu Reliquiarum eius beneficio, à dæmonibus fuiſſe liberatos, qui addit (quod mirum eſt) inter illos, quandam fæminam exſtitiſſe, ſpatio 47. annorum obſeſſam, quam dæmon cum multis clamoribus & eiulatibus reliquit, & Templum ſulphureo nidore implevit: nec hoc ſatis: Eodem Lupo teſte, anno ſequenti, eodem die Sancto Maxi-

Digitized by Google

mino ſacro, etiam 22. energumeni liberati fuerunt: & tandem, anno tertio, tredecim.

Quid ad hæc bone Miniſter, qui cultum Sanctorum & & reliquiarum ſuperſtitionis, imò idololatriæ accuſas, an non hæc legens confunderis? vis plura? lege Surium tom. 4. fol. 338. ibi videbis, quod cum corpus S. Liborij Epiſcopi Cenomatenſis, Badelbornam transferretur, quidam Diaconus quem pluribus annis ſævus Dæmon crudeliſſimè cruciaverat ad tactum illius imò conſpectum, fugatus & ejectus fuerit, quodq; in ipſo itinere, cùm miſerrima mulier etiam obſeſſa ad ſacra pignora adducta fuiſſet, Dęmon horrendum in modum mugire, ſibilare, atque alias ferarum beſtiarum voces edere cœperit, mox autem ut feretrum attigit, eam relinquere coactus fuit: Si alios omnes præteritorum ſæculorum Energumenos, quos Germania vidit, proferre vellem, te amice Lector, præ multitudine obruerem, his igitur relictis, ad Angliam propero, & plures quoque ibi demonſtro apud Venerab. Bedam qui lib. 3. hiſtoriæ Anglicanæ cap. 11. refert, Quòd de ipſo pulvere, in quem effuſa fuit aqua, quâ B. Oſualdi oſſa fuerant abluta, Dæmoniacum, cui Exorciſmi nihil profuerant, ſanaverit.

Si Beda non ſufficit, ecce tibi profero Sigebertum, qui deſcribens geſta Maltonij Epiſcopi inter alia refert: Quòd inſtanter rogatus, ut nobilis cuiuſdam filiam Energumenam, quam ſęviſſimè ferox quidam Dæmon torquebat, curare dignaretur, ipſius miſertus, in filiæ collum ſtrophiolum ſuum projecerit, ſtatimq; nefarius ſpiritus multa convitia & maledicta evomens, poſt ſumptam aquam benedictam, exierit. Et quia Hæretici omnes aquam benedictã ſuper omnia irrident, in eorum confuſionem, alios energumenos illis profero, qui per aquam pariter benedictam liberati

berati fuerunt. Lege Surium tom. 4. 17. Septemb. in vita S. Hildeg. lib. 8. cap. 22. & ibi invenies mulierem dæmoniacàm mirè à dæmone agitatam & cruciatam, quæ virtute aquæ luſtralis à dæmonis tyrannide coram univerſo populo, Deum benedicente, liberatur.

Item Petrum Damian. in vita S. Odilonis Abbatis Cluniacenſis anno 1048. in Jurenſi Monaſterio : ibi quoque videbis puerum, Gerardum nomine, lunaticum, ita miſerè afflictum, ut in eo neque vox, neque memoria, nec prorſus aliqua membrorum officia remanerent, per hauſtum aquæ benedictæ plenè liberatum fuiſſe.

Inſpice vitam Eligij Noviomenſis Epiſcopi, & videbis 50. energumenos aquæ benedictæ aſperſione, ab immundis ſpiritibus liberatos.

Item S. Willibrordi Epiſcopi Trajectenſis, & leges miſeram familiam à dæmonibus varijs horrendiſque modis vexatam, poſt multos exorciſmos, tandem aſperſione aquæ luſtralis fuiſſe liberatam.

Quanti verò hanc aquam faceret Magnus noſter Patronus S. Hubertus, audi ex Surio tomo 6. 3. Novemb. anno 700, hęc de illo referente : Jam nunc vado, inquit S. Hubertus, aquam quæ ſacerdotali conſecratione, ſale admixto benedicta, & ad effugandam inimici nequitiam, orationis virtute, impregnata eſt, liquorque olim itidem Apoſtolicâ authoritate benedictus huc deferatur, quorum aſpergine, atque liturâ mox ita effugabuntur hinc inimici virulenta phantaſmata, ut impius non ſua audeat inferre machinamenta. Ecce arma S. Huberti, aqua, & oleum benedictum quibus dæmones pellebat, cuius tanta virtus & poteſtas in dæmones exſtitit, ut eos alapis expelleret, teſte eodem Surio. His accedit S. Macharius, quem aquâ benedictâ pue-

rum

Digitized by Google

rum dæmoniacum ſanaſſe refert Pallad. in libro qui inſcribitur, Paradiſus Heraclidis, cap. 6.

Pro hac veritate, vide Surium in Hiſtoria inventionis S. Celſi tomo 7. cap. 11. & leges puerum quendam à Parentibus S. Euchario oblatum: hic cùm à dæmone (in forma hominis) oblatam aquam, antequam eandem cruce ſignaſſet, bibiſſet, ab eodem poſſidetur: mox ad S. Eucharij altare adductus, fiunt pro ipſo orationes, ſacratur aqua, offertur bibenda, hauſtâ ſubitò abactus dæmon. Simile quid invenies in vita Sancti Arnolphi Epiſcopi Sweſſionenſis: Dum huic pacem componere volenti quidam reſiſtit, & ne oratione viri ſancti ad pacem compellatur, fugit, à dæmone in ipſa fuga obſidetur: pro obſeſſi ſanitate rogant alij, & illam fide pacis admittendæ datâ obtinent; ſed beneficio aquæ benedictæ, quâ dæmoniacum vir Sanctus abſterſit.

Pro aſſerta veritate, & aquæ benedictæ poteſtate, faciunt geſta S. Laurentij Dublinenſis Archiepiſcopi, & Maltonij Epiſcopi apud Sigebertum, qui refert utrumque energumenis aquam bibendam obtuliſſe, moxque eâ hauſtâ, ipſos fuiſſe à poteſtate eorum plenè liberatos.

Vide vitam utriuſque apud Surium tomo 6. Quid ampliùs? in vita S. Eliſabethæ Hungariæ Reginæ, reperies quòd ad Sarcophagum eius adducta fuerit puella quædam per malam Parentum imprecationem obſeſſa, & miſerè vexata, quæ ſacrâ aquâ hauſtâ, cum pane benedicto, mox fuit à tyrannide dæmonis fœliciter erepta.

Denique idem videbis in vita S. Bernardi lib. 2. cap. 3. Inter plurimos enim, quos ipſe liberavit energumenos, ad eum adductus fuit miſerrimus puer, qui fuerat toto triennio ab obſidente dæmone graviſſimè tortus & vexatus: videns ipſe miſeriam pueri, jubet in os eius aquam conſecratam

tam infundi, ſed contra niti dæmon cœpit, labia comprimere, & frendere dentibus: tandem ſordidiſſimo poſt ſe vomitu relicto, egreſſus eſt: ſed de ipſo plura inferiùs.

Quid ad hæc omnia reformate? videſne vim & efficaciam aquæ benedictæ, eiuſq; ab Apoſtolis in toto orbe uſum, contra quam tamen impiè, ſacrilegè & ſcurriliter debaccharis? Ex his, Exorciſtas omnes advertere velim, quanti aquam luſtralem æſtimare debeant, eamque ſemper ad manum, tempore exorciſmorum habere, ut energumenos & maleficiatos, ſeque ipſum & aſtantes, locaque vicina frequenter aſpergant, & frequenter eam ipſis bibendam offerant. Cæterùm, quia nondum energumenorum finis, qui ante noſtrum ſæculum, ſeſe ubique offerunt, & monent quomodo & qualiter obſeſſi fuerint, & quibus modis liberati, Caput 8. adjungemus.

CAPVT VIII.

Quòd præter energumenos, quos ubique in quatuor primis, & ſequentibus ſæculis vidimus, innumeri ſuperſint, qui varijs de cauſis obſeſſi fuerunt, multiſque modis liberati.

HActenus totum fermè mundum percurrimus, & plures ubique energumenos reperimus, qui varias ob cauſas in hanc miſeriam inciderunt, & per media ſupra relata, priſtinæ ſanitati reſtituti fuerunt, ex quibus non ſolùm Hęretici & increduli confuſi ſunt, ſed alij omnes in fide Catholica confirmari poſſunt, & liquidò agnoſcere quanta ſit energumenorum miſeria, dæmonum ſævitia, & Eccleſiæ Catholicę in eis expellendis & coërcendis potentia: in eundem

Digitized by Google

dem finem, antequam ad ſęculum noſtrum accedam, in hoc capite inter innumeros, quos, ultra cap. ſuperiori relatos, ubique monſtrare poſſem, aliquot notabiliores proferam, qui magnos & divites juxta ac parvos & inopes cautos reddent, ſi benè inſpiciantur. Omiſſis igitur innumeris energumenis quos ſancti Eremitæ Antonius, Paulus, Hilarion, Daniel Stylita, alijque plures ſanitati reſtituerunt, proferam aliquos ad inſtructionem legentium & morum correctionem.

Vitalio Monacho de proſtibulo aliquando egredienti, quidam qui temerè judicarat eum explendæ libidinis gratiâ, in illo fuiſſe, colaphum impegit, dicens, uſquequo peſſimè illuſor Chriſti non emendas te ab his nequitiis tuis? mox quidam dæmon tanquam æthiops deformis, dat ei quoque alapam, & cadens cœpit fumare à dæmone obſeſſus, ſed poſt aliquot horas ad ſe rediens, currit cum aſtantibus ad cellulam Vitalij: culpam, inquit, feci ſerve Dei, miſerere mei: qui ignoſcens & orans, percuſſorem à dæmone liberavit, & in cellula inventa fuit ab aſtantibus ſcriptura, hæc continens: Viri Alexandrini, nolite ante tempus judicare, quoaduſque veniat Dominus: adibat autem Vitalius proſtibulum, ut meretrices à turpi corporis quæſtu avocaret, pecuniâque paciſcebatur, vel unius continentiam. Perpendant hoc exemplum Exorciſtarum obtrectatores, & qui de ijs, miſeriſque energumenis malè judicant, & fictionis eas inſimulant, ne idem illis contingat.

Sed ecce aliud exemplum pro detractoribus: Impudens ſcortum incredibilia quædam de S. Daniele Stylite confinxit mendacia: dicebat enim cum Mænade, quæ probari non poterant: verumenimverò, hîc Deus mox adfuit, & juſtitia quæ vitari non poterat: malus ſpiritus ſtatim mittitur

tur ad malam & mendacem fœminam & invitam cogit ſuum effari mendacium, & hæreticorum machinationem: ille verò poſteà rogatus, ut illam curaret, memor verborum Chriſti diligite inimicos veſtros, ipſam liberavit.

Simile exemplum habes ſuperiùs in vita S. Gregorij Thaumaturgi, qui meretricem ſe quoque calumniantem, & ideò obſeſſam, liberavit iniuriæ immemor: Vide quoque in vita S. Vincentij ferrar. eandem prorſus hiſtoriam: ibi leges miſeram filiam idem crimen ipſi nequiſſimè imponentem, quæ mox à ſævo Dæmone correpta fuit, nec ab vllo Exorciſta liberari potuit, niſi à ſolo Vincentio: Cùm hæc legunt Exorciſtarum obtrectatores, ſibi caveant, & alieno periculo, cauti fiant: Sed alia videamus: Audiant detrectatores & qui de Exorciſtis & Energumenis malè judicant, quid tribus detractoribus evenerit. Cùm S. Maurus Abbas oratione & ſigno crucis Clericum, qui cæmentariæ arti præerat, colliſum ſanum reddidiſſet, quidam eius artis operarij beato viro detrahere cœperunt, dicentes inter alia præſtigijs quibuſdam eum uti, & hominum oculis ſceleratè illudere: cum hæc inter ſe ſermocinarentur, & alter alterum in odium S. viri concitaret, tres ex illis maligno Dæmone è veſtigio correpti, tantâ crudelitate diſcerpti ſunt ut unus animam inter acerba tormenta, cum lugubri valde ejulatu, exhalaret: quod ut ad aures B. Mauri pervenit ſtatim lachrymis totus infuſus, ad S. Martini oratorium contendit vbi tribus horis continuis in oratione exactis, ad homines extremâ calamitate miſeros acceſſit, & edito contra illos crucis ſigno, filius Dei, inquit, qui Diſcipulis ſuis calcandi ſuper ſerpentes & ſcorpiones, poteſtatem dedit ab hac Dæmoniaca vos vexatione abſolvat, cumque illi nihilominus dentibus & oculis furorem ſpirarent, vir Dei

propiùs accedens, digitos utriuſque manus in ora illorum miſit, & ſtatim Dæmones ingenti fœtore relicto, ventris egeſtiore fugati ſunt; tertium verò iam vitâ functum, ſacrificio Miſſæ pro illo oblato, alijſque orationibus, etiam vitę reſtituit. Perpende detractor hæc omnia, qui abſque ſcrupulo omnia condemnas & calumniaris, ipſoſque Exorciſtas magos & præſtigiatores in animo tuo judicas & cenſes: ſed nec adhuc finis, audi alia & contremiſce Hujus rei vindictam horribilem valde & mirabilem vidi, ait Thomas Cantip. lib. 2. apum capite 37. Novi Sacerdotem, qui in tantum vitio linguæ deditus erat, ut potiùs de ſe peſſima mentiretur quàm non ſocios vel cohabitantes ſibi, criminibus infamaret, hic ante mortem raptus in furiam tantâ in ſe debacchatus eſt cæde, ut proprijs dentibus linguam maliloquam laniaret &c. Sat de detractoribus eorumque punitione; veniamus ad alia. Joannes Nider lib. formicarij, aliam terribilem filiæ punitionem refert, quæ à conſanguinea propter fractionem vaſculi correpta, graviſſimè excanduit, & comedere coacta, hoc execrandum & iracundum verbum protulit: Si me oportet edere, in nomine Diaboli fiat, quo dicto, menſam acceſſit, benedictionem menſę neglexit, & in primo morcello, muſcam ori illatam ſenſit, quam cum nullâ arte ejicere valeret, deglutivit, & immediatè obſeſſa fuit, quæ tamen voto caſtitatis, caſu quo liberaretur, de conſilio Patris unius ex ordine Prædicatorum, emiſſo, ipſius ſacrificijs, precibus & exorciſmis liberata fuit.

Aliud terribile exemplum leges in vita S. Parthenij Epiſcopi, apud Metaphraſtem & Surium 7. Febr. ad hunc enim cùm Parentes filium ſuum obſeſſum adduxiſſent vir ſanctus dixit eis: non eſt dignus qui curetur, eſt enim parricida, vos namque ſæpè ab eo habiti contemptui, in animæ veſtræ

ama-

amarore, à Deo petiiſtis ut ipſe caſtigaretur, ſinite eum ſic eſſe, expedit enim: illi verò, ut qui eſſent Parentes & vincerentur viſceribus miſericordiæ, exclamaverunt rogantes eum cum lachrymis: Beatus autem Parthenius miſertus lachrymarum parentum, Deum precatus eſt pro ipſo, & protinus egreſſus fuit ab ipſo Dæmon.

Vide eundem Surium 25. Maij in vita S. Zenonis, & ibi idem videbis: videbis, inquam, duos adoleſcentes matri rebelles, à Dęmonibus obſeſſos & ſæviſſimè cruciatos, qui ad virum ſanctum, ab eadem matre adducti, per ſignnm crucis ab eo liberati fuerunt.

Idem Surius in vita S. Joannis Chryſoſtomi 17. Januarij, aliud in hanc rem exemplum tibi exhibet, de quodam Anthemio viro nobili, ſed Religione gentili, qui cum eodem Chryſoſtomo diſputans & plurima contra fidem Catholicam & Chriſtum præcipuè ore ſacrilego evomens ſtatim à maligno ſpiritu correptus & terræ alliſus, miſerè jacuit rugiens, ſtridens dentibus, & ſpumam ex ore turpiſſimè expuit.

Lege Baron. ad annum 1073. ibi cernes qualiter Alexander II. Pontifex Dæmoniacum quemdam his verbis liberaverit: præcipio tibi immunde ſpiritus ut exeas ab hoc homine, & vadas in illum locum, vbi nec avis volat, nec vox hominum reſonat. ſiſque ibi, vſque ad diem judicij.

Gregorius Turonenſis lib. 1. de gloria Martyrum cap. 105. terribile quoque refert exemplum de quibuſdam militibus qui ob vim templo Dei illatam, à Dæmonibus correpti fuerunt. Similia videbis inferiùs cap. 15, in quo ago de cauſis obſeſſionis; & ſi Thyræum habes, lege illum parte 2. cap. 30. in quo non ſolùm plura eiuſmodi exempla reperies, ſed agnoſces aſſertionem meam veriſſimam eſſe, quæ habet

Digitized by Google

bet ſemper & ubique fuiſſe dæmoniacos quandoquidem legamus in pluribus Patribus & hiſtorijs plurimos fuiſſe propter enormia quædam peccata, à Dæmonibus obſeſſos: ut tibi hanc veritatem clarius ob oculos ponam tempore Apoſtolorum, quidam Corinthius ab Apoſtolo fuit traditus Satanæ ut habes 1. Corinth. 5. idque propter nefandum incæſtum.

Propter luxuriam, ipſa Magdalena ex multorum opinione, à 7. Dæmonibus obſeſſa fuit.

Propter infidelitatem, & agnitæ veritatis impugnationem plurimos fuiſſe Romæ Energumenos, oſtendit Tertul. Apol. cap. 37.

Tempore quoque Cypriani, & ante ipſum, multos à Dæmonibus fuiſſe obſeſſos quòd à fide receſſiſſent, ex ſcriptis ipſius videre eſt multis locis, unum exemplum, ab eo relatum, proferam.

Alia, inquit, mulier, in balneis conſtituta, ab immundo ſpiritu immunda correpta, laniavit dentibus linguam, quæ fuerat vel paſta impiè, vel locuta &c.

Vide ſermone de lapſis, & videbis alios viros, & mulieres à ſpiritibus malis pariter obſeſſos fuiſſe, quod indigné ad ſacram ſynaxim acceſſiſſent.

Vide inſuper Metaphraſten in vita S. Triphonis 1. Febr. & audies à Dæmone, qui Gordiani Imperatoris filiam torquebat quod Dæmones in illos habeant poteſtatem, qui opera ijſdem grata exercent, qualia ſunt, inquit, cultus ſimulachrorum, blaſphemiæ, adulteria, veneficia, invidiæ cædes &c.

Idem leges in Caſſiano. Collat. 7, cap. 24. his verbis, Conſtat immundos ſpiritus, non aliter poſſe in illos quorum corpora obtenturi ſunt, penetrare, niſi prius eorum mentes cogi-

cogitationeſque poſſederint : quos cum timore ac memoria Dei, vel ſpiritualis meditatione nudaverint, velut exarmatos omni præſidio, ac munitione Divinâ nudatos, facilè vincendos audacter invadunt, domicilium in ijs veluti in poſſeſſione ſibi tradita, præſumentes.

Vide quoque Surium tom. 3. fol, 298. & leges, quòd quidam Nicomachus nomine fuerit ab immundo ſpiritu obſeſſus propter defectum à fide & idololatriam, Huc etiam facit, quod refert Gregor. Turo. de gloria Confeſſorum cap. 67. de quodam viro impio, qui propter blaſphemiam in S. Lupum, mox à Dæmone quoque correptus fuit, & tertio die poſt horrendos cruciatus, miſeram vitam finivit.

Idem reperies apud Baronium tom. 7. ad annum Chriſti 630. his verbis, Quidam in domo cuiuſdam prandentes, eò prolapſi ſunt, ut in virginem Deiparam, convitia & execrationes jacerent: horum reliqui duo à malis ſpirititibus correpti pœnas dederunt.

Eodem ferè tempore, videbis apud S. Gregor. lib. 1. Dialogor. cap. 9. nobilem quandam Matronam de qua ſuprà in publica proceſſione à Dæmone obſeſſam, eò quòd carnis voluptate victa, ut ipſe loquitur, à viro ſuo non abſtinuerit, quando ſequenti die, Oratorium S. Sebaſtiani proceſſionem cum reliquis peractura intravit:

Leontius Neapoleos Cypri Epiſcopus eandem punitionē de viro quodam luxurioſo refert, qui propter ſuam turpitudinem à Dæmone pariter correptus fuit, & miſerrimè cruciatus: Innumera alia exempla prorſus ſimilia, apud Patres & hiſtoricos reperiuntur: videbis aliqua inferius vbi refero cauſas ob quas Dæmones miſeros mortales obſidere ſolent hæc ex multis ſelegi, tum ob morum inſtructionem tum ut magis magiſque probem & demonſtrem aſſertionem

 meam

meam, nempè omni ævo & vbiq; fuiſſe Energumenos; adeòque nihil mirum ſi dicamus adhuc hodie tales eſſe: Interim relictis ijs qui ob peccata ſua fuêre obſeſſi materiam noſtram proſequamur.

CAPVT IX.

Quòd ſequentibus ſæculis, ad noſtrum vſque, fuerint plures Energumeni.

TAnta ſe offert vbique Energumenorum aliorum copia, ut neſciam à qua parte inchoare velim; quia tamen cap. ſuperiori mentionem S: Bernardi feci, ad illum redeamus, & videamus, an ſuo ęvo Energumenos habuerit: certè numerus eorum, quos ipſe à Dęmonum tyrannide liberavit tantus eſt, ut vix exprimi poſſit: Ecce aliquos ex innumeris tibi profero.

Ipſi in Eccleſia S, Ambroſij Mediolani, ad altare pro ſacrificio Miſſæ celebrando ire parato, adducunt filiam quandã Energumenã rogantq; ut ipſius miſereatur: vir ſanctus & miſericors, manibus ſuis iubet aquam ſuperinfundi, quam cùm puellę bibendam dediſſet, mox Dæmon abſceſſit: ita Bernardus Bonevallenſis Abbas: Ecce vides Mediolani Energumenam ab eo liberatam: Papiæ vel ut alij Cremonię idem fecit: res ſic ſe habet: cùm ibi degeret, Dæmoniaca ipſi adducta fuit; at Dæmon illicò cœpit viro Dei ſuperbè inſultare his verbis: non me de anicula mea pelles, porculos edens & braſſicos devorans: ad quæ humilis Bernardus, obſeſſam ad S. Syri reliquias iuſſit deduci: at ille factus inſolentior: non me Syrulus, non me Bernardulus ejiciet: reducta igitur ad

ad eum filia ſic ille ſuperbum illum Dæmonem aggreditur: Nec te Syrus, nec Bernardus ejiciet: ſed Dominus noſter Jeſus Chriſtus, & oratione ſe muniens, nequam illum ſpiritum cum magna omnium adſtantium admiratione, expulit: reverſam tamen ad ſuas ædes mulierem, Dæmon iterum obſidet, & iterum ab eodem expellitur, & ne tertiò redeat ipſius collo hunc exorciſmum appendit.

In nomine Domini noſtri Jeſu Chriſti, præcipio tibi Dęmon, ne hanc mulierem ingrediaris. Hæc omnia leges in Surio tom. 4. fol. 802.

Quid ad hæc incredule & obtrectator, qui in his materijs totus es peregrinus, & defectu praxis, ac lectionis, cùm audis Dæmones exire, & redire, vel non credis, vel vitio Exorciſtarum adſcribis? ſed audi aliam mulierem Energumenam ab eo liberatam: Plurimis annis ſpiritus nequam mulierem quandam obſederat, nec hoc contentus, viſu auditu & loquelâ eam privaverat, faciem ipſius ita vitiaverat, ut non hominem ſed monſtrum referret: quid amplius? contra ipſum ſanctum virum, pedes, elevabat & percutiebat: ipſe igitur preces populi præſentis poſtulabat, & miſſę ſacrificium, ex ſua parte offerebat, & ipſam hoſtiâ ſignabat Dæmone interim magis magiſque in obſeſſam ſæviente, donec tandem adhibito exorciſmo, eundem exire coegit nec ſolùm dæmones obſidentes expulit, ſed incubos repreſſit & mirabiliter fugavit: accipe, inter alia unum ſed ſtupendum exemplum ex ſcriptore ipſius vitæ: Apud Aquitaniam mulier quædam ab incubo quodam per ſex annos, petulante laſciviâ vexata fuerat, quæ ad virum Dei acceſſit, & quæ paſſa fuerat, cum lachrimis enarravit, cui Bernardus baculum ſuum tradidit, & ut in lectulo ſuo ipſum poneret mandavit: Dæmon autem ex tunc ad cubile non audebat accedere

dere &c. Ex hoc exemplo addiſcant illi qui incubos dari negant quantâ ignorantiâ laborent hac in re dum defectu lectionis, & ſtudij id non credunt, quod S. Aug. l. 15. de Civit. Dei cap. 23. Iſodor. lib. 8. origin: Alex. Halenſis 1. p. q.q. 78. D. Thomas Bonavent. Scotus Durand. Gabr. in 2 d. 8 Guiliel. Pariſien. & moderni omnes Theologi indubitanter credunt, & tradunt, Quam doctrinam confirmant innumera vbique exempla, quæ incredulis omnia quę ignorant rejicientibus & reprobantibus ob oculos ponere poſſem, ſi ex profeſſo hanc materiam tractarem, ſed quia, per tranſennam illam dumtaxat attingo, ecce unum aut alterum exemplum ex auctore irrefragabili Thoma ſcilicet Cantipratano Suffraganeo dum viveret Camera. & Doctore Theologo.

Js igitur lib. apum cap. 57. n. 13. agens de Dæmonibus incubis ita ſcribit: incubos Dæmones oppreſſiſſe fœminas quaſdam: alias venereis confabulationibus ad concubitum illexiſſe, in confeſſione pluries audivimus: notent iſta verba increduli: & exemplum unum referens hæc ſubiungit n. 14.

Harum autem unam virginē in religioſo habitu vidi, quæ cùm primò diceret nunquam ſe in concubitum conſenſiſſe, plurimùm admiratus ſum, quo judicio hoc potuiſſet in anima non conſentiente Omnipotens permiſiſſe: credere ergò illi nullo modo volens, horrificis iuramentis virginē conteſtatus ſum, & tandem ab ea violenter extorſi, ut cum maximis lachrymis & erubeſcentia fateretur ſe prius mente quàm carne corruptam & vide quàm occultū & mirabile judicium æquitatis: illa utiq; cùm poſteà, quaſi dolens ad mortem, & confiteretur cum lachrymis omni die nullâ tamen arte, vel ſtudio, ab incubo potuit Dæmone liberari; ita ut nec ulla ei valeret crucis ſignatio, non aqua benedicta, non ipſa ſacri

Chri-

Digitized by Google

Chriſti corporis, ipſis Angelis terrifica Sacramenta, donec per annos multos oratione & jeiunio piæ Lutgardis, Dæmon incubus totaliter fugaretur: Hoc bene notent Confeſſarij ſi talis caſus occurrat.

Notent hoc quoque increduli omnes & maximè Judices, qui ſibi perſuadere non poſſunt, Deum res tam fœdas permittere circa perſonas pias & religioſas: Lege eundem Authorem eod. lib. & plura eiuſmodi exempla videbis: lege quoque Cæſarium lib. 3. à cap. 6. uſque ad 13. & agnoſces, quâm incubi iſti fuerint frequentes, ſi non habes, ecce tibi exſcribo unum, ex multis exemplum: is igitur eod. lib. cap. 8. hæc refert.

Bonnæ in Parochia S. Remigij ante paucos annos, Sacerdos quidam fuit Arnoldus nomine, filiam habens ſpecioſam, quam nimis diligens, quia pulchra erat, propter juvenes, &c. ei cuſtodiam tantam adhibuit, ut quoties ex domo exiret, in ſolario domus illam clauderet: die quadam apparuit ei Diabolus, in ſpecie viri &c. perſuaſa miſera & corrupta ſæpius poſteà Dæmone ad ſuam perniciem conſenſit; confeſſa eſt Patri, quod deluſa eſſet à Dæmone & oppreſſa: triſtis effectus Pater miſit illam trans flumen Rhenum, ſperans eam ex mutatione aêris aliquid poſſe meliorari, & ob fluminis interpoſitionem, ab incubo Dæmone liberari: tranſmiſsâ puellâ, apparuit Dæmon Sacerdoti, apertis vocibus ei Dicens: male Sacerdos quare abſtuliſti mihi vxorem meam? malo tuo hoc feciſti: & mox truſit eum in pectore tam validè, ut ſanguinem vomens, tertiâ die moreretur. Huius rei teſtis eſt Abbas noſter, teſtis etiam Gerardus Monachus noſter &c. Quid ad hæc incredule, qui omnia quæ de Dæmonibus incubis audis, rides & tanquam fabulas rejicis? Si interim alios pro hac veri-

veritate teſtes requiris, lege Delrio lib. 2. q. 15. Malleum maleficarum p. 2. q. 4. cap. 4. & ſequentibus. Item Simonem Maiolum in diverſis locis. Vide apud Mengum in fuſte cap. 17. Monialem quandam piam & caſtam quæ ab incubo nequiſſimo nullo modo potuit liberari.

Verùm ſat de incubis hoc loco, aliàs latiùs, ad materiam noſtram revertamur. Non ſolùm igitur tempore S. Bernardi plures fuerunt varijs locis Energumeni, quos ipſe ſanitati reſtituit; ſed poſt eius obitum, ipſius Religioſi meritis S. patris ſui idem præſtiterunt: Cùm enim pontius Abbas Bellevallenſis vidiſſet multa à ſuis Religioſis fruſtra adhiberi, ad obſeſſum quemdam à Dæmonis tyrannide liberandum, ſtolam quâ S. Bernardus in oblatione ſacroſanctæ hoſtię uti ſolebat, obſeſſo admouit, & in virtute Chriſti, per ſancti viri meritum, cuius ſtolam tenebat, Dæmonem expulit, prout videbis apud Wilhelmum Abbatem S. Theodorici in vita Bernardi lib. 4. Simile quid legitur in vita S. Bennonis Epiſcopi Miſnenſis, apud Surium 16. Julij: & Bredemb. lib. 5. cap. 54. ecce verba ipſius ex alio deſumpta. Matrona quædam Miſnenſis Diœceſeos prope Fribergam, noſtrâ hâc tempeſtate, dæmonio arrepta, ad ſepulchrum Divi Bennonis adducta, cùm nullis Dæmon exorciſmis ab ea fugari poſſet, induta eſt tandem Divi Bennonis caſulâ, & datus in manu Baculus Paſtoralis, quo facto exclamavit Dæmon nunc tempus eſt ut egrediar, relinquam tamen hoſpiti meæ ſignum, quo mei perpetuò meminerit, moxq; aperto altero mulieris crure, terribiliter eliſus eſt. Quid ad hoc obtrectator qui ignoranter nos carpis quòd albam obſeſſis noſtris impoſuerimus? vides quòd & ipſam Epiſcopi caſulam iſti Energumenę appoſuerint & induerint, ipſeque baculus Paſtoralis in manu ipſius datus,

idque

idq; cum magno fructu, quandoquidem dæmon ad contactum illius obſeſſam reliquerit? ſed de S. Bernardo ſatis ſuperque. Videamus, an alij Sancti poſt ipſum energumenos habuerint, & eos liberaverint.

CAPVT X.

Quòd poſt obitum S. Bernardi, multi quoque ubique Energumeni exſtiterint.

Floruit S. Bernardus anno 1130, & obijt anno 1153. ſupereſt igitur nobis probandum, quòd ſæculo ſequenti & depoſt fuerint quoque Energumeni. Primò igitur hanc in rem profero S. Dominicum, qui floruit anno Domini ducenteſimo & vigeſimo ſupra milleſimum: lege vitam eius, & illicò plures energumenos, quos à dæmonum tyrannide potenter liberavit, reperies. Ecce pauca ex multis: Exiſtente eo Bononiæ, quidam converſus Frater à diabolo arripitur, & à Fratre Rainero, Dominico præſentatur, adiuratuſque ſpiritus, dixit in eum ſe introiſſe, cùm pręcedenti die, ſine licentia, & abſque ſigno crucis in Civitate bibiſſet: ſed cùm ſignum ad Matutinum pulſaretur, dæmon ſe ampliùs ſtare ibidem non poſſe, dixit, quia Caputiati ſurgebant; & ſic orāte Sancto, exire compulſus eſt. Hoc de Religioſo. Accipe unum ſæcularem: Hominem quendam pluribus vexatum dæmoniis, ſtolam collo ipſius imponens, fugatis immundis ſpiritibus, liberavit. Hæc Petrus de Natalibus. Audi tertium: Cùm ſub concione eius, Dæmoniaca quædam exclamaret & pręſentes omnes perturbaret, in nomine Jeſu Chriſti, facto Crucis ſigno, ſpiritui præcepit, ut miſeram relinqueret,

 quem-

quemadmodum & confeſtim reliquit. Vide cap. 9.lib.2. vitæ ipſius.

Eodem ſeculo vixit & floruit, anno ſcilicet 1265. Thomas Cantipratenſis, de quo ſuprà, natione Brabantinus, profeſſione Religioſus eiuſdem S. Dominici, Condiſcipulus S. Thomæ Aquinatis, auditor Alberti Magni, & ob eximias virtutes, poſteà Suffraganeus Cameracenſis: Lege igitur Opera eius, & inter alia libros de proprietatibus apum: ibi quoque plures energumeni ſeſe offerent: ſi illum fortè non habes, ecce tibi aliqua exempla exſcribo: Vidi, inquit, in Brabantiæ partibus, in Monaſterio Ciſtercienſi, Monialem quandam religioſam valde, & vitâ puram, quam cùm viſitarem, & eam, ut poteram, conſolarer, ſubitò dæmon peſſimus qui in ea latebat, per horam verba ſalutis ferre non valens, cœpit latrare ut canis, & hianti ore, & collo contorto, everſiſque luminibus blaſphemare; cui dixi: O miſerrime, qui Dei laudibus cum bonis Angelis inſiſtere noluiſti, nunc canum latratus & beſtias imitaris!

Hæc ille lib.2.c.57.n.66. Ecce vides iſto ævo Monialem piam & timoratam obſeſſam, noli ergo mirari, noli incredulus eſſe, ſi & hodie aſſeramus Moniales obſideri: ſed accipe aliud exemplum, eodem cap. n. 67.

Vidi, inquit, & aliam in eadem terra mulierem poſſeſſam à dæmone, quam, cum rogante Religioſo Presbytero, viſitarem, inveni eam à dæmonis vexatione quieſcentem, & ſenſatè loquentem ut ſanam: tunc occultè, nullo advertente, verſum Cantici Moyſis in Deuteronomio, ſecundùm quod à Sancto quodam viro audieram, tertiò repetivi, ad provocandum dæmonium in obſeſſa: Deum qui te genuit dereliquiſti, & oblitus es Domini Creatoris tui: nec mora, mulier pallere cœpit labijs atque vultu, & duæ venæ in collo eius

lo eius, ad groſſitudinem pollicis intumeſcere: tunc ego: quare (inquio) peſſime vexare fæminam preſumpſiſti? Et dæmon, mortuo, inquit, viro ſuo compaſſa, in ſubſidium animæ illius, contulit quicquid boni fecerat in hac vita, & ex hoc, nactâ occaſione, vas vacuum mox intravi: cui ego: Mentiris miſerrime, ex hoc enim, quod dedit, mediante charitate, cumulatum eſt bonum eius: Et ille cum cachinno: mendax, inquit, ſum, nec mirum ſi mentior: Et ego: Eſtne illa tam pulchra, ut dicitur, cœleſtis patria, quam perdidiſti? Et reſpondit: In infinitum pulchrior, quam dicatur: Et ego: Velleſne redire ad illam, ſi poſſes? Et ille: vellem, inquit, ut poſſem, & me uſque in diem judicij omnia excogitata ſupplicia pati oporteret: cui dixi: Et ego promitto tibi in periculum ſalutis meæ, ſi mendax inveniar, illam perditam gloriam recuperare te poſſe, ſi tantùm hoc dixeris: Domine Deus meus, peccavi, ignoſce mihi: Et mox ille, contorto collo, exclamat horrificè: Domine Domine, cùmq; ſępiùs hoc cum clamore valido perſonaret, nec ultra in verbis procederet (impoſſibile enim ſciebam illi ut Deum ſuum Dominum recognoſceret, & ſe peccaſſe fateretur, atque ſibi precaretur ignoſci) tandem ſubiunxit: Domine Deus Margaretæ (ſic enim obſeſſa mulier vocabatur), Deum recognoſcere ſuum Dominum indignatus: tunc ego: O infœliciſſimè omnium creaturarum, ſuperbia eliſit te, & cœlo depulit: te redire inexpiabilis ſuperbia non permittit: nec mora, confuſus obmutuit, & poſt paucos dies, non tamen tunc, fæminam dereliquit. Hæc omnia velim à lectore bene notari: Et interim unus ex adverſariis meis, cùm nuper dæmonem miſeram filiam obſidentem, in crypta S. Petri, ijſdem verbis aggreſſus eſſem, & eundem Moyſis verſiculum ei exprobrarem, non dubitavit me carpere, & ignorantiæ

 inſimu-

Digitized by Google

inſimulare. Ex quo patet quantum mali ignorantia pariat, quæ paſſim & ubique homines audaces & temerarios reddit. Sed his omiſſis, audi tertium & terribile exemplum eod. cap. n. 68.

Erat, inquit, circa Cameracum Civitatem, quidam Hæreticus aſtutus valdè, qui metuens inquiri & comburi, &c. finxit ſe arreptum à dæmone &c. Et audivit quidam Clericus obſeſſus à dæmone, & ligatus, quòd Ægidius Boogris (ſic enim vocabatur) ligatus poneretur in loco, ſubſequenti nocte idem obſeſſus Clericus divino nutu ſolutus eſt: Et aggregans mattas & ſtramina, atque Eccleſiæ ſcamna ſuper ligatum Hæreticum cumulavit: ludum autem & furiam credens ille, diſſimulat, quoadusque Clericus ignem de lampade ferens, comburere cumulum cœpit, & tunc Hæreticus exclamavit; ad cuius vocem expergefacti cuſtodes, cum ignem extinguere niterentur, Clericus arrepto gladio &c. omnes violenter abegit & Hæreticum in igne combuſſit: nec mora, divino exacto judicio, Clericus à dæmone liberatus & plenè ſoſpes apparuit. Hoc velim ab incredulis & detractoribus notari & perpendi: an credibile ſit, quòd Deus impunitas toleraret filias illas, quas ſimulationis inſimulant, ſi per tot annos obſeſſionem ſimulaſſent, cùm videant in hoc exemplo, quàm ſeverè Deus puniverit illum qui ſe obſeſſum ſimulabat: interim advertant quòd ævo iſto energumeni non defuerint: ſed ne fortè allegent Thomam Cantipratanum pro aſſerta veritate ſolum eſſe, ecce cum eo produco Cæſarium toto orbe celeberrimum, Ordinis Ciſtercienſis, qui eodem ſeculo floruit, & res memorabiles ſui temporis libris XII. conſcripſit: aperi & lege illos libros & paſſim, ſed potiſſimùm lib. 5. plures energumenos invenies: ſi nec illum habes, ecce duo vel tria quoque exempla

ex eo

Digitized by Google

ex eo profero. Dæmon quidam, inquit, cùm hominem à ſe obſeſſum horribiliter torqueret, & diverſis per os eius garriendo diverſa reſponderet, dictum eſt ei à quodam ex circumſtantibus: dic Diabole, ſi poſſes ad gratiam in qua fuiſti redire, quid velles propter hoc laboris ſubire? reſpondit ille: ſi hoc eſſet in meo arbitrio, mallem cum una anima decepta deſcendere in infernum, quàm redire in cœlum: mirantibus omnibus, cur ita diceret, iterum hoc verbum reſpondit: quid de hoc miramini? tanta eſt malitia mea, ut non poſſim aliquid boni velle. Hęc ille, dicto lib. 5. cap. 9. qui ſequenti cap, hiſtoriam alterius obſeſſi benè ab hac diverſam enarrat: ibi enim leges dæmonem, hominem alium obſidentem, prout ſequitur diſſerentem: Si eſſet, inquit, columna ferrea & ignea, raſorijs & calamis acutiſſimis armata, à terra uſque ad cœlum erecta, uſque ad diem judicij, etiamſi carnem haberem in qua pati poſſem, me per iſtam trahere vellem, nunc aſcendendo, nunc deſcendendo, dummodo redire poſſem ad gloriam in qua fui. Nec mirum quòd dæmones iſti tam contraria ſentiant, & dicant: Dæmon enim ſuperior ſciens propoſitionem ſibi factam prorſus impoſſibilem, malitiam ſuam oſtendit, alter verò, verbis quibus valuit, quantum perdiderit declaravit. Hactenus Cæſarius. Audi tertium exemplum.

Dum Abbas noſter, inquit, anno prętérito, in Monte S. Salvatoris, juxta Aquiſgranum, miſſam celebraret, finitâ miſsâ, oblata eſt mulier obſeſſa, ſuper cuius caput cùm legiſſet lectionem Evangelicam de Aſcenſione, & ad illa verba: Super ægros manus imponent, & benè habebunt, manus capiti eius impoſuiſſet, dæmon vocē emiſit tam horribilem ut omnes terrerentur: adjuratus ut exiret, reſpondit: nondum vult Altiſſimus: interrogatus quomodo intraſſet, nec ipſe reſpon-

Digitized by Google

reſpondit, nec mulierem reſpondere permiſit: poſtea con-feſſa eſt ad vocē mariti ſui commotione animi ſui dicentis vade Diabole, quòd intrare illum ſenſerit per auriculam &c Vides verum, quod ſupra monui ex D. Auguſtino, & alijs authoribus, Dæmones interdum occulto Dei judicio, ita in corporibus, quæ obſident retineri & ligari ut egredi non poſſint, etiamſi velint

Vides inſuper ex hoc exemplo, Dæmones non ſemper parere: adeòque ſignum certum obſeſſionis non eſſe petendum ex obedientia, ſed ex alijs motivis, de quibus infrà; ſufficit enim ad iudicandum aliquem idiotam, eſſe verè obſeſſum ſi mandata idiomate ipſi ignoto facta intelligat, quamvis illa non ſemper adimpleat: Vide alia exempla cap. 12. 13. & 14. eodem lib.

Item lib. 3. cap. 2. in quo leges fuiſſe quemdam obſeſſum, in quo dæmonium tam nequam erat, ut coram adſtantibus improperaret, quæ per confeſſionem veram non fuiſſent tecta.

Quid ad hæc omnia incredule? vides quòd fuerint iſto ævo Energumeni? quid ergò miraris? cur obgannis, cùm tibi dicimus multos quoq; eſſe hodie Energumenos? ſed pergamus in hac materia, & videamus; an S. Franciſcus Energumenos quoque dignoverit & liberaverit? S. certè Bonaventura in vita ipſius, hoc varijs locis manifeſtè confirmat: audi quid hac de re ſentiat lib. 1. cap. 12. Ipſe verò (Franciſcus inquit) per diverſas Regiones progrediens, evangelizabat ardenter, Domino cooperante, & ſermonem eius confirmante ſequentibus ſignis.

In virtute namque nominis eius, veritatis præco Franciſcus ejiciebat Dæmonia, ſanabat infirmos &c. Et enarrans quædam eod. cap. hæc addit: In Civitate de Caſtello, quidam

quidam furibundus & nequam ſpiritus quandam obſidens mulierem, à viro ſancto, obedientiæ accepto mandato, indignabundus diſceſſit, mente ſimul & corpore liberam, obſeſſam priùs fœminam derelinquens. Quòd autem poſt obitum eximiorum iſtorum Dei famulorum Dominici, & Franciſci, plures quoque Energumeni vbique fuerint, quos filij eorum ſpirituales liberaverunt, lege Chronicon utriuſque Ordinis, & mira pro hac veritate videbis; Si non habes ecce tibi pauca ob oculos propono. Magnus ille miraculorum patrator & mortuorum ſuſcitator Vincentius Ferrarius ex illuſtri Dominicanorum familia cuius ſuprà mentionem feci, inter varios Energumenos, quos liberavit, quædam filia præteriri hîc non debet: Hæc igitur ab immundo fornicationis ſpiritu victa & inducta, omnibus modis magnum illum veritatis præconem ad fœdos ſuos amores pellicere fruſtrà conata, tandem ſe ægram nequiter ſimulans, dictum ſanctum accerſiri, tanquam de ſtatu animæ ſuæ diſpoſiturus, curat: ad quam ille bonâ fide accedens, & de qualitate morbi eam interrogans: tu, inquit Pater, mei morbi cauſa es; tu ſolus me ſanare potes; & è lecto exiliens, eum ad peccatum per vim attrahere tentans, nihil aſſequi potuit: videns igitur miſera illa filia ſe repulſam paſſam, tanto furore in bonum Patrem excanduit, ut domeſticos inclamans, ſe ab eo vim paſſam nequiſſimè finxerit: ad quæ verba, mox à dæmone correpta fuit, & horrendis modis ac cruciatibus tam diu afflicta fuit, donec ad eundem Sanctum, alijs Exorciſtis nihil efficere valentibus, adducta fuit, à quo, tandem, tum priùs liberata fuit, cùm dæmon cauſam ingreſſus, & filiæ nequitiam detexiſſet. Notent hoc omnes Judices, & videant quàm periculoſum ſit dictis & accuſationibus unius filiæ fidem adhibere: meminerint iſtius lectionis, quam no-

bis

Deus in Scriptura reliquit : *Brevis omnis malitia ſuper malitiam mulieris*, Eccl. 25. Sed de Ordine Sancti Dominici ſatis, audi quid de Sancto Didaco, S. Franciſci filio, Eccleſia in feſto ipſius canat.

Ad B. Didaci corpus ſurdi audiunt, muti loquuntur, paralitici ſanantur, & ab obſeſſis dæmonibus dæmones expelluntur &c.

Ecce vides ubique iſto ſæculo energumenos : vis & videre eodem ferè tempore in Civitate Leodienſi ? lege noſtrum Chapeauvillum tomo 3. cap. 9. ad annum Domini 1374 & leges non duo vel tres, ſed tria millia iſtorum energumenorum, ex omnibus Germaniæ partibus Leodium affluentium ; qui omnes, uno excepto, per Sacerdotes ſæculares liberati fuerunt, de quo plura ſuo loco.

Quid ad hæc incredule ? Ecce tria millia energumenorum uno eodemque tempore, in Civitate noſtra, & tu in animum tuum inducere non potes, modò eſſe aliquos, quænam iſtius tuæ incredulitatis cauſa ? aperi quæſumus, & te lubenter audiemus. Nos interim intentum noſtrum proſequemur, & paucis abſoluemus.

Innumeris igitur alijs omiſſis, quos & filij S. Dominici, & Franciſci, eâdem tempeſtate, & depôſt liberarunt, ipſæ ſacræ Virgines & Famulæ Dei, plures quoque eiuſmodi energumenos à dæmonum tyrannide eripuerunt. Ex plurimis tres tibi profero Sanctam Genovefam, Catharinam Senenſem, & Brigittam.

Prima Turoni precibus ſuis plures dæmones ab obſeſſis expulit, prout invenies apud Surium tomo 1. in eius vita.

Secunda, non paucos quoque exire coegit, ut videre tibi licet, in eius vita apud Raynaudum, & ex illo apud Surium to. 4. ubi leges, quòd Seraphica illa Virgo, oratione,

& ſigno crucis, ſæuum & crudelem ſuprà modum Dæmonem expulerit qui horrendos in miſeri cuiuſdam Energumeni gutture excitaverat timores.

Tertia authore eodem Surio to. 4. fol. 350, plures quoque expulit. & inter eos, proteruum quemdam & rebellem Dæmonem, facto ſigno crucis, à quadam miſera fœmina ejecit. Relictis igitur omnibus præteritis ſæculis, tranſeamus tandem ad præteritum, & hoc noſtrum, & probemus quòd aſſertio noſtra vera in illis reperiatur.

CAPVT XI.

Quòd præterito, & hoc currente noſtro ſæculo plures varijs in locis fuerint, modòque ſint Energumeni.

HActenus clariſſimè probavi, tempore Chriſti, & Apoſtolorum, atque etiam à morte eorum plures ſemper fuiſſe in omnibus terræ partibus uſque ad ſæculum præteritum, & hoece noſtrum, utriuſque ſexûs energumenos; reſtat probandum, quòd in illis plures quoque fuerint, & ſint: quod ſanè eò accuratius diſcutiendum venit, quò nonnulli increduli id pertinaciter negare non verentur. Licet igitur, pro hac veritate aſtruenda, poſſim incredulos ad ſingulas fermè Belgij Civitates deducere, atque in ijs plures energumenos demonſtrare, ſufficiet producere quatuor acta toti Belgio notiſſima, ex quibus meæ aſſertionis veritas elucebſcet.

Primò quidem, librum, cui titulus eſt. *Le Thréſor & entiere Victoire de la Triomphante victoire du Corps de Dieu ſur l'Eſprit*

maling Belzebub, obtenuë à Laon, l'an 1566. au ſalut de tous. A noſtre S. Pere le Pape Gregoire XIII. &c. à Paris, chez Nicolas Cheſneau: quæ hiſtoria etiam exſtat latino idiomate, & illi titulus eſt, Bartholomæi Fay, Regij in Senatu Pariſienſi Conſiliarij, ac Inquiſitionum Præſidis Energumenicus.

Secundò, alium librum produco, qui in fronte hunc titulum præfert: *Diſcours admirable & veritable des choſes advenuës en la Ville de Mons en Hainaut, à lendroit d'une fille Religieuſe poſſedeë, & depuis delivreë, mis en lumiere par ordonnance de Monſeigneur l'Illuſtriſſime & Reverendiſſime Archeveſque & Duc de Cambray &c, A Douay, de l'Imprimerie de Iean Bogart* 1586.

Tertiò, alterum, cui gallicè quoque titulus eſt: *Hiſtoire admirable de la poſſeſſion & converſion d'une penitente, ſeduite par un Magicien &c. conduite à la ſaincte Baume pour y eſtre exorciſee l'an* 1610. *au mois de Novembre &c. A Paris, chez Charles Chaſtelain* 1613.

Quartò, librum, cui gallicè titulus eſt. *La Pieté affligee, ou Diſcours Hiſtorique, Theologique de la poſſeſſion des Religieuſes, dittes de ſaincte Elizabeth, de Louviers diviſé en 3. parties. Par le R. Pere Eſprit de Boſroger, Provincial des RR. Capucins de la Province de Normandie A Rouen, chez Iean le Boulenger, prés le College des PP. Ieſuiſtes* 1552. *Avec Approbation, & Privilege du Roy.*

Hos quatuor libros, qui disertè aſſertionis meæ veritatem continent, ab omnibus Exorciſtis attentè & maturè legi velim, in quibus plurima documenta ad dæmonum expulſionem præſtantiſſima reperient, quos ſi increduli & adverſarij noſtri vel obiter legere non graventur, in ipſo limine errorem ſuum agnoſcent, & in noſtram ſententiam ibunt: & quia fortè illos non habent, ecce ſingulorum exſcribo ſynopſin.

Synopſis

HIc Liber continet hiſtoriam planè admirabilem, prolixam admodum: ſingula digna ſunt, quæ ab Exorciſtis omnibus memoriæ commendentur. Hęc hiſtoria contigit Laodini anno Domini 1566. & ſic habet.

Energumena quædam, dicta Nicolaa Laodini degebat, cui Dæmon in forma defuncti linteo albo cooperti, corpore & facie maternum Avum, abſque confeſſione mortui, referentis & tanquam horrendi æthiopis apparuit: ſeductor ille ac impoſtor loquens per os dictæ Nicolaę, dicebat graviſſimas ſe in purgatorio luere pœnas, eo quod vota, quæ vivens fecerat non exſolviſſet, in quorum compenſationem, petiit plures pro refrigerio ſuo celebrari miſſas, longaſque & remotas peregrinationes uti ad S. Jacobum de Compoſtella, tempore hyberno, & moleſto fieri: & quod mirum eſt, ſæpè coniuratus, affirmabat ſe eſſe Avum, ſe miſſum à Deo: & ut fidem dictis ſuis faceret, totam vitam Avi veriſſimè referebat, hæc benè notent Exorciſtæ, & numquam credant animas defunctorũ hominũ viventiũ corpora ingredi, ſed Dæmones illos fallaces & impoſtores, qui multos incautos (prout non ſemel vidimus) Exorciſtas, turpiter deceperunt: & de facto, impoſtor ille à perito Exorciſta mox deteĉtus fuit, & ſe Dæmonem, imò Belzebub confeſſus fuit. Inſuper, addidit ſe ingreſſum fuiſſe juſſu Dei, ut ſe Diabolum eſſe demonſtraret, quod multi non credebant. Verum ut incredulis omnibus (quorum in illa Civitate magnus erat numerus prout & in noſtra videmus) apertè conſtaret illam vere eſſe obſeſſam, audiebatur ex ore Nicolaæ, una vox triformis, puta, mugientis tauri, latrantis canis, & porci grunnientis, quâ tres præcipui Dæmones illam obſidentes ſignificabantur

Digitized by Google

ficabantur; per taurum Belzebub, per canem verò Cerberus, craſſo & obeſo capite: per porcum Aſtaroth. Impius ille Spiritus Venerabilem Euchariſtiam, Ioannem album voca-bat & ita appellandam hæreticos ſuos docebat: Verùm ſe fateri coactum ineſſe, Hoc, reliqua verò verba Sacroſancta omittebat: Hæc omnia & alia plura magis admiranda om-nes audiebant & videbant, quibus tamen non obſtantibus nonnulli, increduli noſtris ſimillimi meras eſſe fictiones non ſolùm credebant, ſed liberè aſſerebant, qui tamen poſtea errorem ſuum agnoverunt (utinam noſtri illos imitentur) quod ſanè ſperare audeo ſi hanc meam apologiam poſtpoſi-tâ omni paſſione, & præoccupatione attentè legant, meaq; argumenta & rationes quibus veritatem poſſeſſionis aſtruo. & objectiones quas contra illam producunt diluo, maturè ponderent: Et quia in illa Civitate (prout & in noſtra) ple-rique uſqueadeo increduli & pertinaces erant, ut nequidem ſuis ſenſibus fidem habere viderentur (vide lector quanta cæcitas ex pertinacia & incredulitate oriatur) Deus qui ab alto omnia videt, regit & gubernat, hanc obſeſſionis Nicolæ veritatem ſignis admirandis manifeſtabat. Audi ex mille, aliqua: miſerrimum & afflictiſſimum obſeſſæ corpus, erat in continuo & vehementiſſimo motu, abſque ulla fermè re-ſpiratione & intervallo: caput horrendum in omnes partes, cum ſummis doloribus agitatum, & modò hanc in partem, & modò in illam inverſum cernebatur: os fœtidum, & ſpu-mâ plenum horrendis modis aperiebatur, lingua verſicolor, & horribiliter protenſa, convolutaque in conum, & veluti cornu papyraceum, ſæpius cernebatur: Epiſcopo Laodi-nenſi ad omnia, latino idiomate, ei propoſita & mandata, reſpondebat, & plerumque parebat: & quod in admiratio-nem omnes rapiebat, atque incredulos confundebat, ante

Vene-

Venerabile Sacramentum, quod à dicto Epiſcopo vel ipſi applicabatur, vel oſtendebatur, ad ſex & ampliùs pedes in aërem, licet à 15 fortiſſimis hominibus toto cònatu retenta, non ſolùm elevabatur, ſed & ipſi, qui eam cuſtodiebant. Admirare Lector, charitativi & zeloſi iſtius, Joannis de Bours, Epiſcopi tanti, & Ducis Laodinenſis Aviſiacíq; Comitis bonitatem & oviculæ ſuæ amorem, qui exorcizandi onus tam difficile & arduum, cum ſuis Confratribus & Religioſis non detrectavit, ſed tantis laboribus in illo perſeveravit, ut vix quis credat, niſi centum & quinquaginta millia hominum pro teſtibus haberemus, qui & illius labores & omnia præmiſſa oculis ſuis viderunt, & auribus ſuis audiverunt. Utinam omnes Epiſcopi, Canonici, Paſtores, & Religioſi, zelum hunc & charitatem haberent, non videremus hodie tam multos afflictos & derelictos, in miſerijs ſuis gementes & plorantes, qui cùm veriſſimè obſeſſi ſint, & tyrannidi dæmonum noctes dieſque expoſiti, neminem tamen reperiunt, qui ipſorum miſereatur, conſoletur, & adjuvet: fœlicior certè in ſua miſeria fuit iſta Nicolaa obſeſſa: ipſa ſiquidem invenit non ſolùm Epiſcopum ſuum, ſed & alios plures ex Eccleſia illa Cathedrali Canonicos, Religioſos atque ſæculares, qui eam non ſolùm noctes & dies, cum ſummo zelo & affectu exorciſarunt, ſed inſuper cuſtodierunt, contra incredulos protexerunt, omniaque neceſſaria ipſi & cuſtodibus ſuppeditarunt, & omnibus charitatis ſubſidijs ſublevarunt. Sed de hoc primo Libro ſatis, tranſeamus ad ſecundum.

SYNOPSIS LIBRI SECVNDI.

Liber hic continet hiſtoriam unius Monialis Montibus Hannoniæ, Diœceſis Cameracenſis, in Conventu nigrarum

nigrarum Sororum, per parentis imprecationem obſeſſæ, per plures annos & tandem operâ & induſtriâ Reverendiſſimi Archiepiſcopi Cameracenſis fœliciter, in balneis ſacris liberatæ, ex cuius lectione, Exorciſtæ ex una parte, plurima eaque utiliſſima documenta addiſcent, ad munus ſuum ritè & cum fructu obeundum: ex altera increduli & adverſarij noſtri quàm malè & iniuſtè me propter uſum balneorum toties reprehenderunt, & calumniati fuerunt: Primò ſiquidem, miſeriam & afflictionem Perſonæ obſeſſę, in hac cognoſcent & ad commiſerationem niſi ferrea corda poſſideant, adducentur, & incredulitatem ſuam deponent: deinde videbunt magni iſtius Archiepiſcopi & Ducis Cameracenſis zelum & charitatem qui perpendens in corde paterno, quòd miſera illa Monialis eſſet ovicula ſua, adeòque curæ ſuæ, à Deo concredita ei non ſolùm de Exorciſtis providet, ſed ipſemet onus illud arduum & laborioſum ſubit, in eoque uſque ad plenam illius liberationem quantum ipſi licuit indefeſſo labore perſeverat, præclarum omnibus Epiſcopis exemplum præbens, qualiter illi ſe gerere debeant ſi contingat oves ſuas obſideri, & Exorciſtis deſtitui: Ad hæc addiſcēt, qualiter dictus Archiepiſcopus ſuos Exorciſmos inchoet, proſequatur, & finiat, in quibus tota vis exorciſmi conſiſtit. Inſuper, quòd miſera illa obſeſſa ad omnia loca Civitatis deducatur, omneſque Reliquiæ eiuſdem Civitatis, necnon locorum vicinorum, pro ſecuritate eò tranſlatæ, uti S. Adriani, Hermetis, Aldegundis, cum ſuffumigationibus incenſi ſulphuris, & rutæ benedictæ (quas increduli irrident) ipſi applicatæ fuerint, cum plurimorum Dæmonum expulſione: Et quod potiſſimum eſt, videbunt pag. 6. ad plenariam ipſius liberationem de conſilio dicti Archiepiſcopi, balnea ex aqua Gregoriana compoſita pręparari

patrari, & in eis obſeſſam cum ſummo fructu immergi, quandoquidem maleficia per nares & os in magna quantitate ejiciat: quid amplius? videbunt illa reiterari, atque in eis, ipſam exorciſari, & totam ita immergi, ut nequidem caput appareat. Et ut agnoſcant adverſarij quantum errent, cùm ſancta illa balnea carpunt, agnoſcent uſum illorum, per S. Mariæ Magdalenæ viſionem confirmari, quæ energumenæ iſti in balneo exiſtenti ſeſe exhibet, eam verbis blandis conſolatur, erigit, & quod maius eſt, ſcriptum quoddam miraculoſum, cordi ipſius impoſitum educit, cuius tenorem gallicè ſcriptum, ex dicto libro exſcribam.

In nomine ✠ Domini noſtri Jeſu Chriſti crucifixi.

Par la malediction du Pere, à eſté ceſte enfant mis en la puiſſance du Diable, & ſeduite de luy en ſon enfance, lequel ie vous ay monſtré, mais par la puiſſance Divinne, laquelle ne meſle la malice de l'home aveo l'innocence de l'enfant, & afin de magnifier la gloire en elle afin que la louange par tout s'extende, & la bonne garde de Marie Magdaleine, laquelle vous rend auiourdhuy Ieanne Fery, libre de la poſſeſſion de tous les Diables, la rendant auiourdhuy en la charge & nourriture, par la volonté de Dieu, de Louys de Barlaymont, Archeveſque de Cambray, en quel lieu, & place, là où qu'il ſoit, & ſera toute ſa vie, affin qu'elle fuſt affranchie contre les Diables, leſquels iuſques icy, l'ont vexé, & qu'elle fuſt apprinſe, & endoctrinée ſeurement en la loy de Dieu, en laquelle elle eſt ignorante, & comme ceſtuy qui doit reſpondre de ſa conſcience devant Dieu.

Vides quanti Deus animam unam faciat, quam multi nihili æſtimant.

Addamus aliqua, quæ adverſarij noſtri non minùs quàm uſum balneorum temerariè carpunt. In eo igitur libro denuò agnoſcent, quod in primo illis ob oculos poſui, Venerabile ſcilicet Sacramentum capiti iſtius obſeſſæ imponi, idque

que

quæ cum tanto dæmonum cruciatu, ut non ſolùm plures ſignaturas proprio Monialis obſeſſæ ſanguine ſcriptas & firmatas ipſiſque traditas, ſed etiam 14. hoſtias conſecratas ipſis ab ea traditas, cum particula Sanctæ Crucis, & partibus carnis eiuſdem obſeſſæ, referre & reſtituere coacti fuerint, ut obtrectatoribus evidens fiat quantæ ſit virtutis & efficaciæ applicatio illa Venerabilis Sacramenti, quam tantopere ipſi carpunt & reprehendunt. Videbis itidem in iſto libro, quòd ſint dæmones, qui facilè expelluntur, alij verò difficillimè: inter quos fuit primarius illam obſidens, dictus Cornau, qui per exorciſmos ſæpiùs coactus, tandem aperuit cauſam ſui ingreſſus, dicens, quòd quodam die, horâ decimâ de nocte, pater ipſius benè potus, uxori ſuæ occurrens prolem ſuam inter brachia geſtanti, illam dæmoni devoverat, à quo tempore, ſemper illam obſedit, & tandem anno ætatis quarto, poſſedit, ſeu in corpus ipſius intravit. Multa ſunt & alia digna ſcitu, quę brevitatis cauſâ prętereo, ut ad tertium librum veniam, & aliqua pariter in eo annotem, ad Exorciſtarum & adverſariorum inſtructionem, qui in hac materia ſe valde parum verſatos oſtendunt.

SYNOPSIS LIBRI TERTII PART. I.

In hoc tertio libro, videbis non unam tantùm Energumenam, ſed plures, eaſque iterum Moniales, Magdalenam ſcilicet, Ludovicam & Margaretam, omnes ex familia S. Vrſulæ, cum alijs duabus, idque per maleficum.

In illa hiſtoria, res ſtupendæ reperiuntur, & vix credibiles, niſi authores doctiſſimos celeberrimoſque Doctores, & Exorciſtas peritiſſimos teſtes haberet, qui omnia viderunt audieruntque, & ſcriptis fideque, autenticè redigi mandarunt.

runt. Ex multis ecce tibi præcipuas excerpo. Primò ipſe Dæmon quendam pertinacem & incredulum Religioſum, pleriſque ex Civitate noſtra ſimillimum, acriter carpit & redarguit, & probat ſe verum Dæmonem, fidemque illis omnibus, quę vi Exorciſmorum dicebat habendam eſſe p. 123. Ibidē idem dæmon diſertè probat, quòd veritatem dicere poſſit, & de facto ſæpius, coactus tamen dicat, quod ab ijs denuo bene notari velim, qui ſibi perſuadent ipſum ſemper mentiri, nec umquam fidem ei habendam: Certè ibidem omnia myſteria fidei clarâ & apertâ voce confitetur & prædicat, maximè corporis Chriſti, in Euchariſtia realitatem. Et quod mirum eſt, in illa ipſum adorat, & verba iſta ſæpius repetit: Adoramus te Chriſte. Item aſſerit, quòd, extra Eccleſiam Romanam nemo ſalvari poſſit p. 243. Quod B. Virgo concepta fuerit abſque peccato originali, p. 241.

De encomijs Sanctiſſimi Ioſeph Sponſi eiuſdem B. Virginis mira & ſtupenda eloquitur. p. 264.

De laudibus verò Sponſæ Ioſephi uſqueadèò præclarè diſſerit, ut nemo licet eloquentiſſimus plura effari poſſit.

Peccati damna, nocumenta, fœditatem, & enormitatem ita exponit & deducit, ut nemo id meliùs & diſertiùs pręſtare poſſit.

De judicio extremo, & inferni pœnis ac tormentis miranda prorſus eloquitur. Ipſum Exorciſtam ritum exorciſandi edocet ac inſtruit, eaque ipſi ſuggerit & tradit, quæ dæmones maximè torquent & cruciant. Ibi videbis dæmones cantantes tripudiantes & exultantes, propter incredulorum quorundam ut autumo, pertinaciam.

Ibidem dæmon aſſerit omnes ſocios ſuos, uſque ad minimum, probè linguam latinam callere, ſed non licere ſemper eâ uti, ideoque rogat, ut Græcè & Hæbraicè loquendi po-

teſtas ſibi concedatur: hoc ab ijs benè notari velim, qui non credunt Perſonas ullas obſeſſas, niſi ita loquantur.

Et quod mirum eſt, ibidem videre eſt dæmones ipſos contra quoſdam incredulos qui non credunt Ludovicam eſſe verè poſſeſſam, graviter commoveri, imò rogare & obſecrare, ut propter ſuam pertinaciam, cœci & claudi reddantur, ſicque damno ſuo, credere diſcant. p. 345.

Hoc iterum velim ab incredulis quibuſdam notari, qui neminem obſeſſum credere volunt, niſi ſigna quæ petunt, ipſis dentur, quaſi verò Deus curioſè ipſorum voluntati parere teneatur, quando maximè plura alia dedit, quæ illud convincunt, ſi illa bene ponderarent & examinarent. Hæc ipſa Dæmon incredulis ibidem objicit, & eos hæreticis ſimiles facit, legat lector hanc paginam & mirabitur.

SYNOPSIS PARTIS 2. EIUSDEM LIBRI.

PRimò in limine leges 6660. Dæmones ex Magdalena egreſſos, idque per virtutem venerabilis Euchariſtiæ, quam Exorciſta manu tenebat, ipſiſque Dæmonibus exhibebat, ut diſcas hoc medio uti contra quoſdam rebelles ſpiritus, qui ſæpè nec parere, nec exire volunt,

Ibidem videbis, ſeptem alios Principes, iſtis egreſſis, remanere, ultra alios centum, qui modo exeunt, modò redeunt, Hoc denuò bene notetur. Item Belzebub per plures exorciſmos juſſus inſtantiſſimè ad interrogata reſpondere, parere non vult; imò ſe retrahit & fugit: nemo igitur miretur ſi dæmones filias noſtras obſidentes, idem omninò iam ſæpius fecerint.

Rurſus videbis obſeſſam tempore exorciſmi toto corpore tremere, ut diſcas quod tremor ille ſit ferè obſeſſis, & ma-

maleficiatis naturalis, adeoque ſignum vel maleficij, vel obſeſſionis quando in ægro vel afflicto notatur, prout videbis infra in documentis meis. Item quod omnes dæmones habeant quædam nomina quæ ſibi imponunt dum corpora ingrediuntur, p. 13.

Quod Lucifer, Belzebub, & Leviathan, tres primi fuerint in ordine Seraphinorum & Michael quartus. p. 15.

Quod dæmones ſinguli habeant particularia officia quædam, & ad vitia ſpecialia homines inducere tentent; v. g. quod Belzebub ad idem peccatum ſuperbiæ, Leviathan hæreſeos, Aſmodeus luxuriæ.

Quod habeant particulares in cœlo antagoniſtas & inimicos, Belzebub quidem Sanctum Franciſcum R. Fratrum Minorum Patrem & Fundatorem, Leviathan Sanctum Petrum, Chriſti Vicarium, Aſmodeus Ioannem Baptiſtam, Balberith, S. Barnabam; alij verò Dominicum, alij Bernardum, alij Stephanum, & ſic de cęteris. Hæc notare volui ut exorciſtę id ſciant, jubeantque in principio exorciſmorum dæmones fateri quem ſpecialem in cœlis inimicum habeant eumq; per virtutes & merita inimici parere & exire cogant.

Ibidem referuntur omnes Principes chororum Angelicorum, qui cum Lucifero Creatorem ſuum reliquerunt, & miſere è cœlo ceciderunt.

Exprimitur prout & in alijs magna virtus & efficacia Venerabilis Sacramenti capiti energumenę appoſiti, contra quoſdam vel ſciolos vel ſcrupuloſos nimis, qui hanc praxim tamquam illicitam reprobant, ſed de hac re latius inferius.

Cur autem apponatur, ibidem habes; ut ſcilicet dæmon rebellis ad interrogata reſpondere, & veritatem fateri, hoc modo cogatur; ſed de hoc quoque plura in documentis meis ſeu inſtructionibus. Ibidem traditur praxis imponendi pœ-

nas dæmonibus, quando obedire recuſant. Et oſtenditur quòd & ipſi, & malefici ac maleficæ illis impoſitis graviſſimè torqueantur, de quibus, infrà latiùs, ex profeſſo.

Quòd malefici & ſagæ tempore exorciſmorum operâ dæmonum, ſint ſæpè circa templum, vel in ipſo templo, maximè ſi energumeni ſint tales effecti per maleficum: quod ab Exorciſta notari quoque velim, ut illas, cum dæmonibus ſuis per ſignum crucis, fuget & expellat, prout infrà invenies.

Ibi quoque videbis, quòd ignotas & abditas Reliquias detegant, & quorum Sanctorum ſint, aperiant. Inter alia notatu digna, videbis quendam Medicum Doctorem, quibuſdam ex noſtris ſimilem, ſupra modum incredulum, qui ut probet an energumena ſit verè obſeſſa, ſe Sacerdotem ſimulat, his verbis: Si tu es Belzebub, ego ſum Paſtor proximi pagi, & venio ut te exorcizem; ad quæ ille: Si es Sacerdos, accipe ſtolam, & oſtende mihi coronam; & ulteriùs, cum maxima increduli iſtius confuſione: tu, bone vir, non es Sacerdos, ſed unus ex illis, qui quos poſſunt ſanant, & quos non poſſunt relinquunt. pag. 71.

Ibidem famulus Patris Romillon Exorciſtæ, dæmonem abſque mandato, ſtolâ ligare volens, accipit bonum colaphum, ut diſcant ſæculares non nugari circa dæmones, nec illis imperare. Infrà, audies maleficiatos omnes dæmonem ſibi alligatum habere, qui maleficium impoſitum conſervat. p. 85. Quod ab Exorciſtis benè notari velim, ut dæmones tales debitis exorciſmis à corpore recedere cogant.

Hæreticum prorſus ignotum inter alios ambulantem detegit his verbis: Intret bonus ille hæreticus p. 78.

Ibidem videre eſt, quòd digiti Sacerdotis conſecrati ori energumenæ appoſiti, dæmonem graviter torqueant, his verbis

verbis: *Au diable soyent les doigts sacrez qui me font tant endurer des peines.* Vides, quòd dæmon iſte & hîc & ſemper Gallicè loquatur, nunquam latinè & quòd interim nullus, niſi pertinax & temerarius, de obſeſſione huius obſeſſæ dubitet.

Ibi etiam videbis, quanta ſit inter omnes dæmones diſcordia, & inimicitia, qui ſe invicem accuſant, irrident, contemnunt, & detegunt.

Denique multa alia ſcitu digna, quæ brevitatis causâ prætereo, & Exorciſtis perquàm utilia, ibidem reperies, ut propterea illum librum dictis Exorciſtis familiarem reddi vehementer cupiam, cuius lectionis, & ſimilium defectu, multi, qui in alijs ſcientijs excellunt, ſæpe turpiter errant, prout quotidie videmus, & experimur.

SYNOPSIS LIBRI QVARTI.

Hic Liber ſtupenda prorſus, & vix credibilia contineret, niſi ab Authore fide digniſſimo, & teſte omni exceptione majore emanarent. Cùm autem omnia hîc referri non poſſint, ecce præcipua ex illis, quæ aſſertionem meam, & doctrinam infrà poſitam abundè probant.

Primò enim, in eo videbis 17 vel 19. Moniales, pias & devotas in unico Conventu, verè & realiter poſſeſſas, ſeu energumenas, alias verò obſeſſas, & maleficiatas, idque per maleficium, de quo infrà plura videbis, ex quo agnoſces, me non abs re infrà tradere, dæmones in corpora hominum à ſagis ſæpè immitti, ac pias timoratasq; perſonas, licet Moniales, hoc modo plures ubique poſſeſſas fuiſſe, modoque poſſideri poſſe, Deo, ex cauſis nobis incognitis, id juſtè permittente.

Ad hæc, cùm audis tot Moniales in unico Conventu fuiſſe ob-

ſe obſeſſas, & miris modis vexatas atque afflictas, agnoſcis contra quoſdam, vel Athæos vel certè de magia ſuſpectos verè dari ſagas ab ijſque morbos inferri, qui remedijs naturalibus curari non poſſunt, prout infrà, contra quoſdam incredulos & temerarios Medicos, abundè probo & convinco.

2. Videbis quòd licet dictę Moniales verè Energumenæ ab expertis Exorciſtis alijſque probis & judicioſis Perſonis habeantur; id tamen aliqui Critici Scioli & increduli, vel apertè negent vel in dubium revocent, ex ineptis & ridiculis argumentis, ijſque prorſus ſimilibus, quæ quidam Cenſores noſtri Leodienſes (quos hâc meâ Apologiâ ſuſcepi) contra duas noſtras Energumenas, ſemper in ore habent. Illi ſiquidem prefatas Moniales ideò Energumenas negabant, quia latino idiomate non loquebantur, quorum ineptiam & craſſam, hac in re, ignorantiam, dicti libri Auctor diſertè admodùm refutat ſtylo gallico. Producant nobis, inquit, aliquod Rituale, vel Theologum, qui pro ſigno obſeſſionis illud ſignum tanquam neceſſarium requirat.

Rurſus, probent, inquit, quòd ex omnibus energumenis, quos Chriſtus ſibi reſtituit, vel unicus, iſto idiomate, aut alio inuſitato, locutus fuerit. Addit, Sanctus Chryſoſtomus Stagirium Monachum, de quo fusè alibi, verè energumenum credidit, & tamen illud ſignum nec ipſe dedit, nec ab eo requiſivit.

Deinde, plures muti, verè energumeni à Chriſto liberati fuerunt, quos obſeſſos non fuiſſe dicendum foret, ſi ineptum illud argumentum ſubſiſteret, incredulis hoc modo refutatis, demonſtrat, quòd intellectio linguæ latinæ ab idiotis (quales erant illæ Moniales) non minùs convincat verè illos eſſe energumenos, quàm ipſa locutio, atque ita, quod

Critici

Digitized by Google

Critici illi, malè & ineptè locutionem requirant. Et pro ratione, addit: quia Ritualia & Doctores, alterutrum tantùm requirunt, adeòque uno, in Perſona, quæ energumena habetur, verè reperto, fuſtrà alterum ſignum, fruſtraque alia ſigna quis requirat, quandoquidem illud unicum, plenè id convincat, quem diſcurſum à me ſępiùs infrà uſurpatum; & verè ſolidiſſimum & urgentiſſimum, ab ijs benè ponderari velim, qui licet hoc ſignum in noſtris energumenis clariſſimè reperiant, alia tamen curioſa & vana, tanquam neceſſaria requirunt. Audiant eundem Authorem: an Critici & increduli illi homines, inquit, volunt, quòd energumeni, pro ſigno obſeſſionis, tanquam aves volare videantur, vel quid ſimile faciant: ſi hoc fieret, nonne id per magiam fieri nobis objicerent?

3. Refert argumenta verè inepta & abſurda iſtorum Criticorum, qui videntes ſe convictos, ita tandem reponebant: Illæ Moniales non perfectè, nec integrè intelligunt linguam latinam, ſed quandoque tantùm, ideòque per ſolam conjecturam, & quidem tunc dumtaxat quando ad vernaculam accedit; non verò, ſi eleganti & Ciceroniano ſtylo. Ecce ipſiſſimę obiectiones noſtrorum incredulorum contra noſtras obſeſſas, ad quas infrà cum præfato Authore fusè reſpondi, & ineptas prorſus atque ignaras demonſtravi. In primis enim, ut author ille, utpote peritus Exorciſta, nobiſcum advertit, ſæpiùs experti ſumus vafros illos & aſtutos Spiritus, quantùm poſſunt, latitare, quando agitur de probanda eorum in corporibus habitatione, ut incredulos in ſua pertinacia confirment, ipſoſque Exorciſtas & Energumenos ſuſpectos reddant, quod ſummopere moliuntur, ut vim exorciſmorum hâc viâ declinent, per quos graviſſimè torquentur, prout quotidiana probat experientia. Quod apertiſſimè in

Digitized by Google

dictis Monialibus viſum eſt: Dæmones enim illas poſſidentes, quantumvis validis & fortiſſimis exorciſmis, ab Authore, ipſoque Reverendiſſimo Epiſcopo Eboracenſi, non rarò per tres & quatuor horas premerentur & urgerentur, ad reſpondendum & ſe prodendum, tamen nec reſpondebant, nec ſignum ullum dabant: & ſi interdum aliqua reſponſio eliciebatur, dicebant ſe linguam latinam non callere, vel aliter, & nihil ad rem reſpondebant: idque expreſsè, ut incredulos in ſua pertinacia, prout ante dixi, retinerent, & deputatis à Regina obſeſſionem dubiam redderent. Verùm, Exorciſtis (qui nequiſſimorum ſpirituum aſtutiam probè noverant) in ſuo exorciſandi officio, magnâ fide & zelo, per plures dies perſeverantibus, coacti ſunt tandem ſeſe demonſtrare, & ad pleraque mandata latino idiomate illis facta, perfectè parere. Quod ſolum ſignum ita Illuſtriſſimum Archiepiſcopum Tholoſanum, alioſque omnes Theologos, à Sereniſſima Regina ad examen exorciſmorum miſſos, ita confirmavit, ut dictas Moniales veriſſimè obſeſſas perſuaſit, ut nullum aliud ſignum requiſierint. Quod à Superioribus, & illis, quos ad examen rerum ſimilium deputari contingit, attentè notari & ponderari velim. Et ut Lector videat, me ſincerè hunc Authorem citare & producere: ecce ipſius verba gallicè eleganter expreſſa.

L'intelligence d'une langue inconnuë, ne ſuppoſe pas moins, un principe & un hoſte étranger plus ſcavant que ſa prolation & enonciation, l'une non plus que l'autre, ne pouvant eſtre naturelle. Quid ad hæc ſcioli noſtri, & Exorciſtarum Cenſores, qui nullum agnoſcunt Energumenum niſi Latinè loquatur? audiant illi quid (eodē Authore referente) incredulis illis Gallis dæmon ipſe reſpondeat. *C'eſt beacoup, dit le Diable, que Dieu nous contraint de luy obeyr par le miniſtere de ſon Egliſe, ſans nous ſoûmettre, &*

aux

ceux caprices des petits chiens d'hommes, qui nous appartiennent, pourquoy parler un langage estranger, puis que l'on voit la puiſſance de l'Egliſe ſur nous, qui dompte noſtre force, & noſtre rage par ſes commandemens: eſt-il neceſſaire que nous proferions des parolles, que la fille ignore, quand on nous voit foudroyez par ceux qui nous exorcizent en langue inconnuë? Les effects ne parlent-ils pas aſſez, & mieux que les parolles?

Quid ad hæc iterum Critice & incredule? quid ad hanc Dæmonis rationem, tuam ignorantiam & ineptiam arguentis repones? licet interim dictum ſignum obſeſſionem plenè convincat, attamen præfatus Author alia quoque ſigna proponit, quæ ſanè pro dignoſcendis obſeſſis etiam plurimum faciunt.

Vires ſcilicet extraordinarias, motus inſolitis, ſed potiſſimum horribiles in Deum, Beatam Virginem & Sanctos, blaſphemias, convitia in Epiſcopum, Sacerdotes, Exorciſtas, alios aſtantes, dicta & facta meretricia impuriſſima, mutationes ſubitaneas & horrendas: Quis credat, inquit Moniales pias, timoratas, caſtas, modeſtas & verecundas, blaſphemiarum quas audivimus, verborum & geſtorum impuriſſimorum, quæ ſæpè cum rubore audivimus & vidimus, totq; convitiorum & iniuriarum auctrices? quis credat illas, eodem tempore, Deum adorare atque invocare & ſimul blaſphemare, petere à ſuperioribus benedictionem, eoſque humiliter revereri, & ſubitò omne genus convitiorum & iniuriarum contra eos evomere? videat lector hunc Authorem p. 292. & ſeq. nec non cap. 7. tertia parte, & videbit, quàm meritò invehatur in Criticos & incredulos illos Gallos qui non obſtantibus tot ſignis & argumentis credere nolebant dictas Moniales eſſe obſeſſas: Cùm autem iſta omnia in duabus noſtris obſeſſis plenè reperiri; omnibus qui

 exorciſ-

exorciſmis noſtris interfuerint, notum ei compertum ſit, ut infrà latè demonſtro, judicet lector an non juſtiſſimam quoq; contra incredulos noſtros invehendi cauſam habeam, qui ijs non obſtantibus, dictas noſtras energumenas fictionis inſimulant, noſque ipſos qui illarum innocentiam tuemur, carpunt, omnibuſque modis moleſtant & infamant; ſed cur conqueror? certè omnes perſecutiones quas pro hac re, iam pridem patior, ille quoque bonus & zeloſus auctor perpeſſus eſt qui idcirco ineptos & temerarios illos cenſores eleganti ſuo ſtylo ita interpellat: *Pourqũoy eſt, que vous contredites avec tant d'obſtination à ceux qui ſe rendent defenſeurs de telles poſſedées, & accuſateurs des Demons? Avez vous douleur que l'on reprouve ces ennemis ſuperbes, & leur magie? Il vous faſche peut-eſtre, que Ieſus triomphe? Vous ne ſcauries ſouffrir qu'il ſoit entierement glorieux & vainqueur? Qu'il aime les ſiens? Qu'il ait par des ſimples creatures l'avantage ſur des ſi maudites intelligences? Qu'en fin, Dieu confonde l'Eſprit, la ſubtilité, le blaſpheme, & l'attentat des Princes d'Enfer? Cela peut-il fâcher un Chreſtien?*

Hæc zeloſi illius Patris contra quoſdam Criticos Gallos Invectiva æquiſſima, quam Ego pariter contra nonnullos ex noſtris jure meritiſſimo uſurpare poſſum: ſed pro mea, & Exorciſtarũ omniũ conſolatione adjiciam, quæ hanc in rem ipſe proponit: *Nous ſcavons que les poſſeſſions, qui ſuſpendent loing temps, avec raiſon, les eſprits des doctes & des iudicieux, & qui ſont la terreur des bons Chreſtiens, l'admiration des ſimples & l'exercice des gens de bien, la riſee des libertins ſont ſuiettes à la cẽſure des foibles Eſprits, qui condamnent tout ce qu'ils ignorent. Les Serviteurs de Dieu, qui ſont employez à traitter ces facheuſes affaires, ne ſont pas exempts de la fureur des Demons, de la malice des Critiques, ny de la rage des Magiciens, qui les chargent d'opprobres & de meſpris. Ils ont l'honneur d'eſtre traittez comme le Fils de Dieu, qui pour avoir*

avoir chaſſé un Diable du corps d'un homme, qui en eſtoit cruellement tourmenté, ſouffrit avec patience, qu'on l'appellaſt un des ſuppoſts de Belzebub.

Hæc certè conſideratio, me in his contradictionibus & perſecutionibus quas ſæpè expertus ſum, ſæpè recreavit, & animavit, prout & illa Chriſti verba: *Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam quoniam ipſorum eſt regnum Cælorum:* Sed de his nimis. Audiant ex hoc libro Superiores & Iudices, quibus punitio & exterminatio nequiſſimarum iſtarum Sagarum, ſub pœna æternæ damnationis incumbit, horrendas & execrandas earum impietates & Venerabilis Sacramenti prophanationes.

3. Ibi videbis, quòd Saga peſſima quæ Dæmones in Monialium iſtarum corpora immiſit, & maleficia fabricavit, ſit una Soror converſa, ex ipſomet Monaſterio de Louviers, nomine Magdalena, cognomine Bavan, filia inter omnes quas legi, longè ſceleratiſſima & nequiſſima: audi aliqua, ex horrendiſſimis ipſius impietatibus.

4. Profeſſionem ſuam Deo ſolemniter factam, revocat & ſe totam dæmoni, non ſolùm verbo, ſed ſcripto ſæpius reiterato, & proprio ſanguine ſignato in æternum devovet, Deum, B. Virginem, & omnes Sanctos abjurat & Paradiſo renuntiat.

5. His geſtis, omnes modos tentat quibus Deo Creatori & Redemptori ſuo bellum indicat.

6. Et de facto Sanctiſſimas hoſtias conſecratas numero 50. dæmoni tradit, quas horrendis actionibus in conventiculo Sagarum prophanat. Nec hoc illi ſatis: hoſtiam ſacram ex ſacrilego ore acceptam, in manu reponit, & in cubiculum reverſa, ita Chriſtum in illa contentum affatur, ſcio quidem & credo te Deum verum, ut agnoſcas, quanto te odio pro-

ſequar, ecce te in terram abjicio, & conculco. Hanc eandem hoſtiam ad communem locum poſtea defert, de horrendis illis impietatibus gloriatur, & quantùm poteſt impijſſimè illam tractat.

7. Alia vice, hoſtiam quoque conſecratam ab impijſſimo & ſacrilego Sacerdote malefico acceptam, audaciâ pluſquam diabolicâ, acu pingit, & alia horrenda, quæ calamus ſcribere horret, committit.

8. Denique ipſam Sacram hoſtiam, impietate pluſquam Iudaicâ, cum alijs maleficis cruci imponit, & clavis affigit: quiſnunquam talia audivit? Ecce nequitia iſtius ſceleſtiſſimæ ſagę & ſociarum, quæ ſine lacrymis legi non poteſt. Perpendant hinc Iudices quanti criminis coram Deo, rei exiſtant cũ monſtra illa abominanda patiuntur & tolerant.

9. Et certè tantam leges in hoc libro horrendorum illorum monſtrorum impietatem, ut Deus ipſe, morte horrendâ aliquoties punierit.

10. Imò tanta fuit nequiſſimę iſtius Magdalenæ monialis impietas, ut Dæmon ipſe, Deo cogente, eam detexerit, & accuſaverit, omneſque ipſius abominationes retulerit, eique ita improperarit, ut non habuerit quid ad illas reſponderet.

11. His viſis, agnoſces ibi vim & efficaciam exorciſmorum, quibus dæmones ipſius profeſſionem referre cogitur.

12. Deinde per eoſdem exorciſmos videbis qualiter ipſi Dæmones hoſtias Sacras referre cogantur, & ad omnia parere. Deniq; ut ad alia prętercam, videbis in primo libro admirandas dæmonum apparitiones in forma Chriſti, B. V. Angelorum, imò Confeſſarij, Abbatiſſę & ſororum, bonis illis monialibus factas, illuſioneſq; inauditas, quas Deo adjuvante & eas illuminante, detexerunt & fortiter ſuperarunt. Sed de

de hoc libro ſatis. Veniamus ad caput 12. & materiam noſtram proſequamur.

CAPVT XII.

Aſſertionem Capiti præcedenti poſitam clariſſimis exemplis probans & demonſtrans.

POſſem incredulos ad D. Virginem Lauretanam, Montis Serrati, & alias plures Ædes D. Virgini ſacras, nobis diſſitas deducere, ibique plures Energumenos, qui meritis eiuſdem Virginis liberati fuerunt, ipſis exhibere, ſed mihi viſum fuit vicina duntaxat loca luſtrare, ibique veritatem meę aſſertionis oſtendere, nec tamen omnia (longa enim mora foret) ſed celebriora tantùm, quæ ad tria, uti Capite ſuperiori feci, reducam. Primò igitur deduco illos ad D. Virginem Hallenſem, in qua prætermiſſis pluribus ibi liberatis, unicum illis, & quidem ex Authore celeberrimo, Juſto, inquam Lipſio, proferam, cuius verba, propter elegantiam ex Libro cui titulum fecit, D.V. Hallenſis, cap. XI, transferam. Fuit Aldenardæ, in Flandria, Reinerus Wiligemius, vir mente & corpore validus: ſed in quem ipſo Aſſumptionis D. Virginis feſto, malignus Genius irruit, & domum ſibi fecit. Fremebat, ſpumabat, laniabat ſeſe, & alios: fœda facies, & vel hoſti miſeranda: quid cognatis & amicis? illi conſenſu & voto, Hallas adſpiciunt, tutelarem hanc invocant adverſus notum, & ſæpius fractum hoſtem: audit, adeſt, occultâ vi ejicit, & ſtatim reſtituit ſibi & ſuis, verè jam Reinerum & purum. O potens, ô benigna, nos quoque

quoq; ab eodem fallaci ſerpente defende, & quæ caput eius ſemel in ſacra partione tua contriviſti nè cauda nos flagellet aut ſternat, adiuva & indulge &c. Hæc vir ille pius: à V. Hallenſi, ad Aſpri-collem venio, ibiq; pariter ex eodem Lipſio inter varios energumenos puellam unam profero, de qua nō nimis eleganter in D. Virgine Aſpri-colli cap. 41. diſſerit. Inſulas Flandriæ oppidum appellamus, mercatu & opibus celebre: in quo Catharina Buſia erat, ſed non pro nomine ſuo pura: malus Genius aut veriùs Genij eam ſedem ſibi arcano Dei permiſſu, legerant, ceperantque, & jam ab anno ætatis decimo ſexto tenebant. O puellę miſerias aut iniurias! torquebant, diſtrahebant, geſtus motuſque fœdos aut ſupra naturam validos edebant, & ſæpè quini aut ſeni homines non erant coërcendæ, Quid, quòd Latinè, Græcè, Hebraicè loquebatur? Quid! quòd præterita & occulta edicebat, facta aliena, aut culpas? Et evenit, cùm duo milites (Helvetij erant) ſigna & caſtra deſeruiſſent ad Oſtendam, & in oppidū illud veniſſent, rumorem ſparſerunt de ea dedita & valdè affirmabant. Creduli Cives lætari, alius alij nunciare: ſed hæc interno ſuo auctore falſa dicere, & ampliùs addere: duos iſtos profugos eſſe, & ex oppido Novoportu argenteam thecam, Dominici corporis receptaculum, furto abſtuliſſe: rem ſic habere, inquirerent: ſeſe autem cogi ad vulgandū à magno (ita loquebatur) magiſtro: Inquiſiti comperti ſunt, & talia multa efferebat: amici ad Exorciſmos Eccleſiæ ſolemnes, rē deduxerant: ſæpè vſurpati & iterati ſunt: cum illo denique fructu, ut ſeptem Genij (tot ſe eſſe dixerant) ejicerentur ſed falsò dixerant, plures enim erant, quod res oſtendit: priuſquàm autem ejicerentur, dignum memoratu, per puellæ os acus multas effuderunt, item ſulphur, nūmum argenteum ærosum, clauum ferreum &c. palmarem.

Addit

Addit, Iterumque adjuratus & adiurati de egreſſu, facturos reſpondent, idque virtute & interceſſione Mariæ Aſpri-collis. Quo ſigno, inquit Exorciſta: vitream, inquiunt, frangemus: duo egreſſi frangunt: tertius vltimuſque clauum ferreum è pariete eductum in vitream projicit &c.

At ille in exitu altùm clamat, Viuat Domina Aſpri-collis, quæ egredi me cogit. Hæc iterùm Lipſius, qui Virginis potentiam extollens in hunc modum concludit: O quis ille malus Divæ vires abnuat, quas Princeps malorum Genius agnoſcit? Quid ad hæc Hæretice qui cultum D. Virginis irrides, illiuſque invocationem, idololatriam reputas? Et tu incredule, qui non credis Energumenos eſſe, ſed aſſeris eſſe puras fictiones? quid ad hæc omnia repones? Si illa non ſufficiunt ad te convincendum, quid dices ad id quod refert Bredenbach. auctor celebris lib. 17. collat. cap. 37. quodque Brabantinis ſatis compertum eſt, nempè apud Gheelam Brabantiæ ad D. Dympnæ reliquias, plures Energumenos ſingulari Dei beneficio, hactenus ſibi fuiſſe reſtitutos, modòq; reſtitui. Vade, & vide, adhuc ibi hodie plures reperies, & inter alios, unam Religioſam, prout, dum hæc ſcribo, ipſius Conſoror mihi retulit. Quid amplius? addit idem Bredemb. quòd pluſquam 60. orphani, pueri & puellæ 11, 12, 15 & 16 annorum energumeni viſi fuerint Amſterodami, anno 1566, qui furibundè per Civitatem diſcurrebant. Plures eiuſmodi tibi monſtrabo capite ſequenti in Germania; ſed ne caput hoc prolixiùs evadat, mittamus Flādriam, Hannoniam, Brabantiam, Hollandiam, & ad Patriam noſtram Leodienſem revertamur. Si incredulos ad noſtram Dominam Fidei deduxero, quot ille locus energumenos ipſis exhibebit? Si ad S. Hubertum Patronum noſtrum celeberrimum, quot ibi, ſummè Deus, & priſcis ſæculis, & hoc

 noſtro

Digitized by Google

noſtro, quotidie viſuntur. Audi unum inter innumeros ex R. Patre Roberti, S. T. D. ex Cœtu Societatis Jeſu. Fuit adoleſcentula, inquit, Magdalena nomine, nata annos 24. patriâ Baſtonienſis. Huic, improbo multorum more, damnatos Spiritus imprecatus Pater, nimis ſeriò quandoque evenire expertus eſt, quæ temerè & incogitanter, irâ imperante, effutiuntur: ſiquidem miſerandam puellam, non unus dæmon, ſed totæ duæ legiones atque inſuper duo ſupernumerarij invaſerunt, occuparunt, & tanquam rem ſuam inſederunt, tam opimam prædam, niſi à maiore coacti, minimè relicturi; ſed maior fuit S. Hubertus perpetuus Dæmonomaſtix, cuius vi Apoſtatæ iſti Angeli, quantumvis & numero & viribus præſidentes, poſt longam licet tergiverſationem, cedere coacti ſunt. Anno 1606. cœpta adiuratio, quo die Eccleſia omnium SS. Chriſtianos triumphos, ſolemni ritu colit, id eſt Kalend. Novembris, quo die, de tanto numero, duo dumtaxat ceſſerunt. Eodem menſe, die 19. unius legionis dimidium, & poſtridie reliquum: altera quæ reſtabat legio, tota ſimul cum ſuo Ductore, die 26. eiuſdem menſis, exorciſmorum fulmine perculſa, fugata eſt. Reſtabant duo cacodæmones omnium pervicaciſſimi, quippe qui totos viginti dies, reliquis jam expulſis, Exorciſtæ negotium faceſſiverant: ad extremum tamen & iſti æterno cum ſuo dedecore exturbati, puellam penitùs liberam reliquerunt. Hęc bonus ille Pater vir doctiſſimus Andavienſis, & in rebus Hubertinis verſatiſſimus par. 2. vitæ S. Huberti c. 3. fol. 257. Ex hoc exemplo & innumeris aliis videre eſt, quantùm defectu praxis & exercitij, Thyręus, & Sanchez, licet doctiſſimi, aliiq; plures fallantur, qui dum hanc materiã tractant, credunt, & docent omnes dæmones ſimul egredi. Sed de S. Huberto ſatis. Si quæris in Patria noſtra, vade Verviam, &

plures quoque reperies hoc anno currente à R R. PP. Recollectis, & alijs ſibi reſtitutos: Denique omnibus alijs locis, quæ prolixum foret referre omiſſis, ſi ad Eccleſiam noſtram S. Mariæ de luminibus te deduxero plures quoque omnis ætatis ſeſe offerent, qui meritis Sacratiſſimæ Virginis, plenè in ea liberati fuerunt, ut mirum ſit inveniri aliquot tam incredulos, pertinaces & temerarios, ut agnitam illam omnibus veritatem inficiari non vereantur: Certè aliqui ex illis prout & alibi monui, aliàs docti eò audaciæ & levitatis (ne plus dicam) proruperunt, ut Perſonis fide dignis quæ mihi id retulerunt, aſſerere non dubitaverint, me nullum hactenus Energumenum aut maleficiatum liberaſſe: Velim interea bonos illos viros perpendere quod ſuâ eiuſmodi incredulitate, B. Virgini & toti Eccleſiæ gravem inferant iniuriam, Hæreticiſque plurimùm incogitanter faveant, cùm eiuſmodi D. Virginis favores & gratias imò veriſſima miracula vel negant, vel in dubium revocant, quæ D. Virgini adſcribimus, cùm Energumeni meritis ipſius, ſibi reſtituuntur ſed his omiſſis: quia nonnulli in rebus hanc rem concernentibus toti peregrini non credunt Deum permittere, vt Perſonæ timoratæ, maximæ Religioſæ, à Dæmonibus obſideantur & vexentur, eos à tam craſſo errore eripere ſequenti cap. conabor.

CAPVT XIII

Quòd in pluribus locis, Perſonæ timoratæ imò Religioſæ, ſæpiùs fuerint, modoque ſint verè & realiter obſeſſæ atq; ab incubis dæmonibus moleſtatæ.

QVamvis hæc veritas, per exempla ſororis Magdalenæ, & Conſororum, ſororis Ioannæ Ferij aliaque ſupra relata

lata

lata abundè probata exiſtat viſum tamen mihi fuit; ſpeciale caput hac de re addere, aliaque plura exempla, ex authoribus probatiſſimis referre, ut ijs lectis increduli omnes, errorem ſuum & incredulitatem, tot teſtimonijs obruti & victi, tandem aliquando deponant.

Pro hac igitur aſſertione mea pleniùs probanda, deduco illos in Germaniam, & hanc illis veritatem exhibeo, ex Simone Maiolo Epiſcopo Wulturarienſi in diebus ſuis Canicularijs v. Sagæ: Hæc pro fundamento ponit: Obſeſſis abundat Italia, atque Hiſpania, & deſcendendo ad quaſdam particulares perſonas, plures refert obſeſſas.

Accipe ex pluribus aliquas, & Mulierem Dæmoniacam vir doctus, inquit, ſcribit à ſe, in Saxonia viſam, neſcientem legere aut ſcribere, quæ Græcè tamen & Latinè loquebatur, & ſçuum illud Saxoniæ bellum prædixit.

Et proſequens hanc materiam: Narrat, inquit, Fernel. in lib. de abditis rerum cauſis ſe puerum vidiſſe Dæmoniacum loquentem Græcè, cùm tamen litteras neſciret.

Narrat idem Fernel. eod. lib. 2. quòd cùm non ita dudum, quidam per æſtus nocte vehementer ſitiret, è ſomno ſurgens potu non invento, obvium malum fortè prehendit id mandens fauces quaſi manu præcludi ſtrangularique ſenſit, ſimulque à ſubeunte Dæmone iam obſeſſus viſus eſt in tenebris videre ſe à prægrandi nigerrimoque cane vocari: Ecce vides verum obſeſſum, & tamen ut addit idem Felmus Doctor celeberrimus, non pauci ex pulſu & calore & ſcabritie linguę eum febricitare ex vigilijs & mentis perturbatione ſimpliciter delirare non autem poſſeſſum eſſe iudicabãt. Vides qualiter hic Doctores errent? Tradit idem Fernel. Juvenem alium equeſtris familiæ paucis antè annis varijs & occultis morbis laboraſſe quos pariter Doctores naturales

les cenſebant: hinc purgationes generis omnis cucurbitulas fotus vnctiones, emplaſtra aliaque medicamenta, adhibuerunt; his parum proficientibus ad balnea deventum: quibus relatis addit omnes longè aberramus à cognitione veri: nam menſe tertio primùm deprehenſus Dæmon quidam mali totius auctor, voce inſuetiſque verbis ac ſententijs tum latinis tum græcis (quamquam ignarus linguæ græcæ) ſe prodens: is multa medicorum ſecreta detegebat; ridens quòd eos circumveniſſet, quodq: irritis pharmacis corpus hoc penè jugulaſſent: ita Fernel. quæ à Doctoribus noſtris, qui ſępè obſeſſiones irrident, & obſeſſos pharmacis ſuis liberare tentant, prout ſuprà monui, bene notari velim ut quando in morborum cognitionem devenire non poſſunt, ad Eccleſiam remittant, quod pauci ex ipſis parum obſervant: ſed de hoc ſatis materiam noſtram proſequamur.

Anno Domini 1536. Francofurti ad Viadrum Ancilla quędam, inquit Maiolus loco citato, Marci Piſcatoris filia, capitis doloribus, & quadam phrenitide correpta, fuit, quam miſericordia motus, Civis Georgius in ſuas ædes recepit: tandem autem eò res cum ipſa redijt, ut à Dæmone obſeſſa res prorſus mirandas agitaret. Quidquid attrectaret, cuiuſcumque etiam veſtem, thoracem, barbam, caput inde monetam in ea Regione uſitatam arripiebat, quam protinus ori ingeſtam, mandit & deglutijt &c. Hiſtoriam hanc eleganti carmine deſcribit Georgius Sabinus lib. 4. Eleg. 4. Audi ex eodem aliam filiam obſeſſam, eamque timoratam & caſtam.

Anno, inquit, 1559. non procul à Joachimicis vallibus fabri cuiuſdam filia pudicitiæ & honeſtatis laude excellens omnibus pietatis exercitijs ſedulò vacans ex permiſſu Dei

 à Satana

Digitized by Google

à Satana circa Quadrageſimam obſeſſa fuit, ſæpè eam Satanas arreptam humo alliſit, non ſecùs ac ſi comitiali morbo infeſtaretur: quæ res mouit parentes ut apud eos, qui ex Pythonico ſpiritu incognita perſpicere, & futura creduntur conſilium quærerent: Per quod parentum facinus, potentiam ſuam, & confirmatam & auctam eſſe Satanas poſtcà gloriatus eſt: circa feſtum Paſchæ, humanâ voce loqui ex Virgine cœpit Diabolus &c: varia atque ſtupenda ex Virgine locutus eſt unde magnus ad Virginem hanc factus eſt concurſus. Hæc Simon Maiolus, qui deſcribens aliqua notabiliora hæc addit: Lingua inſtar viminis contorti ex ore quanta palmi longitudo, protendebatur, capiteq; intorto, & in tergum reflexo, triſti & horrendo modo Satanas eam afligebat. Interrogatus quomodo in eam ingreſſus fuiſſet, reſpondit, in hauſtu cereviſiæ ſub ſpecie muſcæ &c. Ex eo quæſierunt pij Sacerdotes ex cuius juſſu ibi ſedem ſibi legerit? ex juſſu, inquit ille, Dei à quo miſſus ſum, ut corpus afligerem, ſed animæ nihil poſſum afferre damni, tum ut hominibus ſignificarem, ut à faſtu, fœneratione crapula, alijſque id genus peccatis abſtineant, & licet meo ingenio adverſum ſit hæc denuntiare, attamen à Deo juſſus id facere cogor: ita Maiolus. Vides, quòd Perſonæ timoratæ & caſtæ, etiam juſſu Dei, obſideantur, & quidem à centum Dæmonibus (nam Dæmon ille, qui per os puellæ loquebatur) ſe centeſimum dicebat? Rurſus verum eſſe quod ſupra monui, contra quoſdam, evidenter patet, octo ſiquidem ex illis centum, primò exierunt, deinde alij inſtar examinis muſcarum per feneſtram exierunt. Sed de Perſonis ſæcularibus ſatis; ad ſacras & Religioſas tranſeamus ex eodem Authore.

Recenſentur

Digitized by Google

Recenſentur quædam Moniales obſeſſæ, & ab incubis vexatæ, ex eodem Simone Maiolo.

NE increduli & adverſarij exempla à me ſuper hac re referenda in dubium revocare poſſint, Simonem ipſum Maiolum audiant dicto v. *Sage* p. 443.

Sacratæ, inquit Virgines, ab eiuſmodi infeſtationibus Dæmoniacis non fuerunt immunes. Exemplum exſtat de Virginibus in Cœnobio Kentorpio, prope veterẽ Marcam, in Marchię Comitatu, iuxta Hammonem, incluſis, quę monſtroſis convulſionibus fuerunt exagitatæ: fœdiſſimũ illæ halitum ore ſpirabant, & paulò poſt, ipſum paroxiſmum &c. Torquebantur aliç alijs minus; ſed hoc commune omnibus propè erat, ut cùm ex eis una agitaretur, cæteræ quoque in ſeiunctis etiam cubiculis correptæ, ſolum tumultuantis ſtrepitum audientes ſimili miſerrimo modo vexarentur &c. Et paulò poſt: Diabolus non ſolùm eas multifariis convulſionum generibus torquere cœpit, ſed incitare quoque, ut ſe mutuo morderent, cæderentque &c. Vide hanc hiſtoriam fuſiùs apud Wier: lib. 3. cap. 10. de præſtigiis Dæmonum, ſi tamen habeas poteſtatem legendi libros prohibitos: Audi ex eodem Maiolo alias Moniales etiam obſeſſas.

Sed & Moniales, inquit, occluſæ, in Comitatu Hornenſi, diris modis à Dæmone ſunt vexatæ &c: nonnullę incedebant tibiarum extremitatibus innixæ citra pedum uſum: arbores quoque conſcendebant ut feles, ab iiſque proſerpebant, nullâ corporis immutatione. Vide quoque, ſi tibi licitum eſt, ut ſuprà, Wierium lib. 3. cap. 9.

Audi iterum eundem Maiolum ibidem: Haud diſſimilia, inquit, Coloniæ paſſæ ſunt Virgines Religioſæ, in Nazareth Monaſterio occluſę, quibus hoc tandem acceſſit, quod licet

annis

annis aliquot antea variè & multifariam à Diabolo vexarentur, convellerenturque, tamen anno 1564, præter aliud ſpectaculum horribili modo frequenter editum, proſternebantur ſæpènumerò deorſum &c. Anſam autem huic malo dederat quædam Gertrudis anno ætatis ſuę 14. monaſterio incluſa quæ ludibria hæc ſæpiùs diſſoluto cachinno patiebatur in lecto, licet amaſium ſingulis noctibus congredientem ſtolâ conſecratâ abigere conaretur Wierus lib. 3. cap. 11.

Et hanc materiam deducens prolixiùs idem Maiolus, hęc addit.

Virgo nobili nata loco, cùm ferventiſſimè adamati juvenis; ſed ignobilioris conjugio potiri non poſſet, reluctantibus parentibus, mœrore confecta, Dæmonem ſub ſpecie amaſij obviam habuit: à quo perſuaſa, D. Brigittæ Cœnobium, non procul à Xanctis ingreditur: ibi furore correpta, balabat, mugiebat, in ſublime rapiebatur, ſtrangulabatur: Id malum quodam veluti contagio, in reliquas derivatum Moniales. Wier. lib. 3. cap. 9.

Sed necdum Monialium obſeſſarum finis, audi & alias ex eodem Maiolo: Moniales inquit, in Heſimonte Neomagij Dæmonium aliquot annis infeſtavit, dormitorium noctu velut cum turbine ingreſſum, teſtudine cytharâque videbatur ludere ſuaviſſimè, ut ad choreas induci poſſent Virgines; inde canis inſtar, in vnius lectum inſiliebat, in quam muti peccati, quod vocavit, cadebat ſuſpicio: Wier. lib. 3. cap 9.

Vides in hoc Monaſterio Monialē habentē incubū dæmonem? Nec ſatis: Similia multa, addit Wier. ibidem, & longè graviora in eodem accidere Cœnobio, vivente Patre Paulo, audivi quæ uti ab illis celantur, ita & à me aperiri minimè decuit

decuit,qui addit:Novi aliud item non ignobile Collegium in Colonien. Provinciæ limitibus,vbi ante annos octo Dæmon canis ſpecie interdiu procurrens, conſcendensque ſub interiori Religioſarum Virginum indumento ſpurcæ velitationis indicia, veſtium motu oſtendere videbatur.

Ecce incredule, deduxi te per totum Orbem, & vbique ac omnibus ſæculis Energumenos vtriuſque ſexus omnis ætatis, ſtatus, & conditionis tibi demonſtravi, & inter eos plures Moniales, quarum nonnullæ etiam incubos habuerunt. Quid ergo miraris, cur obgannis, cur contradicis quando aſſerimus plures tales noſtris diebus fuiſſe & eſſe? An neſcis quot in crypta Eccleſiæ Collegiatę S. Petri exorciſati fuerint? an ignoras quid factum fuerit circa celebrem illam obſeſſam in Parochia S. Michaëlis? quid Antuerpiæ, quid Lovanij, Thenis, Namurci, alijsque locis vicinis, prout alibi monui? Da ergò tandem gloriam Deo & tot teſtimonijs victus atque proſtratus agnoſce veritatem, & errorem tuum corrige, crede inquam ſemper fuiſſe, modòque eſſe obſeſſos, & quia tales eſſe non credis, duas filias de quibus quæſtio eſt inter me & te, perlege attentè,& poſtpoſitâ omni paſſione, caput ſequens, omnes meas rationes maturè pondera atque excute, & videbis quantùm hactenus erraveris, quantamque iniuriam, omnibus modis & ſtudijs reparandam, piis, timoratis, caſtis & inſontibus filiabus intuleris, non ſolùm credendo, ſed cum omni ſecuritate aſſerendo, & tanquam certam veritatem ubique prædicando, quòd earum obſeſſio ſit dumtaxat fictio, & ſimulatio quo nihil gravius dici poteſt.

Digitized by Google

CAPVT XIV.

Quòd duæ honeſtæ filiæ, Catharina Belvaux, & Anna Henrote quas quidam increduli fictionis inſimulant, ſint verè obſeſſæ, adeòque longiſsimè à nefando ſimulationis crimine alienæ.

QUoniam multi ſunt & Philoſophi, & Theologi, qui defectu particularis ſtudij, ad rerum, de quibus agimus, cognitionem neceſſarij, non perfectè norunt; in quo conſiſtat obſeſſio, quidve ad illam requiratur, antequam caput hoc, quod eſt maximi momenti, aggrediar, illud diſcutiemus, & ex probatis authoribus, qui hâc de re, ex profeſſo ſcripſerunt, trademus. Statuimus igitur pro certo principio ſatis non eſſe, ut quis aſſeratur verè energumenus, quòd dæmon ſit in eo, tanquam in loco; ſed inſuper neceſſe eſt, ut eum per ſemetipſum lædat, affligat, & vexet, aut ſaltem eum lædendi & vexandi poteſtatem habeat, cum modo quodam imperij & ſubactionis, manendo in ipſo quaſi in ſuo habitaculo: hæc aſſertio recipi debet ab omnibus Theologis, tam Thomiſtis, quàm Scotiſtis: cùm enim Thomiſtæ doceant Angelos eſſe in loco, per operationem, & non eſſe ubi non operantur: juxta autem Scotiſtas, eſſe in loco per ſuam ſubſtantiam, & eſſe ſępè in loco, ubi non operantur, aſſertio noſtra probatur: Dæmones quandoq; ſagas aut maleficos per aëra portant, aut cum eis commiſcentur, prout omnes hodie meliores notæ Theologi & Canoniſtæ, contra Wierum, & paucos alios admittunt. & tunc ſunt in eis, ut in loco, & tamen non idcircò dicuntur energumenæ: ſimiliter juxta mentem Scoti, ſæpè dæmones latitant in corporibus

ribus hominum nihil operantes, qui non ideò energumeni dicuntur. Primò igitur, neceſſe eſt dæmonem eſſe in homine, ut dicatur obſeſſus, ſed hoc non ſufficit, ut ſuprà: requiritur ulteriùs, ut dæmon per ſeipſum immediatè eum cruciet & affligat: ſi enim illud mediatè tantùm efficiat, cruciatus eiuſmodi & afflictio non faciet eum energumenum v. g. Quando dæmon in corpore aſſumpto, homini apparet, & morbos, vel dolores infert, iſtis morbis aut doloribus ab eo afflictus non poteſt dici obſeſſus: alioqui omnes maleficiati dicendi eſſent obſeſſi, imò & plerique Sancti, uti Sanctus Job, Antonius, Nicolaus Tolent. alijque plures, quos dæmones quandoque graviter verberarunt, & malè tractarunt. Contrahendo igitur totum hunc diſcurſum, ad duas treſve lineas: Ut quis dicatur propriè & verè obſeſſus, duo neceſſaria ſunt: primum, ut in ipſo dæmon realiter exiſtat; alterum, ut in eum ſæviendi vel agendi, organiſque ipſius, totoque corpore utendi obtinuerit à Deo facultatem. Ita Thyræus p. 1. cap. 2. Mengus in Fuſte dæmonum, Polydor. de exorciſmis, La Torre, & Delrio p. 1. l. 3. q. 4. ſect. 7. qui hanc rem paucis expedit: Suppono, inquit, quod Catholicis notum eſt, energumenos ſæpè à dæmonibus invadi, poſſideri, vel obſideri, hoc eſt, dæmones in hominum corpora ingredi, & ſimul poteſtatem aliquam eos vexandi, ſeu affligendi accipere: ambo enim requiruntur, ut quis ſit energumenus, qua de re, doctè poſt Mengum & Polydor. Petrus Thyræus diſſeruit. Ecce vides Mengum, quem aliqui parvi faciunt, à Delrio citari. Hiſce igitur præmiſſis aſſertionem meam probo ſequentibus rationibus & argumentis.

Primò quidem, quia iſta duo in illis manifeſtè reperiuntur: de ſecundo, ex centum millibus perſonarum, quæ exorciſmis in Eccleſia noſtra, in Sancto Huberto, Treviris, & alibi

Digitized by Google

interfuerunt, nemo id negaverit, niſi ſenſibus quos habet, nō putet fidem habendam: ſtupenda enim & horrenda viſa ſunt, quæ non poſſunt niſi à dæmonibus fieri. Et quia prolixum foret ſingula enarrare, ecce pauca ex multis: In ſingulis fermè exorciſmis viſum eſt eas fremere, ſpumare, laniare ſeſe, veſtes conſcindere, capillos evellere, funes & baculos, quibus alligabantur, confringere: fœda illis facies, oculi illis terribiles, rabiem & furorem ſpirantes, lingua horrenda, quę inſtar viminis contorti ex ore, quanta palmi longitudo ſæpè protenditur, & in omnes formas vertitur, &, quod omnem naturalem facultatem ſuperat, inſtar cornu ita complicatur, ut liquorem quemcumque abſque effuſione continere poſſit. Ad hæc, videre eſt illas torqueri, cruciari, diſtrahi, agitari, geſtus, motuſque fœdiſſimos, aut ſuprà naturam validos edere, ut ſæpiùs plures perſonæ non ſint coërcendæ. Inter hos motus, audire eſt mirabilem in ventre luctam convulſionem, murmur, ſtrepitum non aliter ac ſi felibus catulis, aut porcellis foret refertus: & hæc lucta tam mirabilis & inaudita eſt, ut hoc unum, licet alia omnia deeſſent, à dæmonibus illas obſidentibus fieri convincat. Ad hæc omnia accedunt gemitus, ululatus & clamores tam validi & horribiles, ut in locis ad mediam interdum horam diſſitis audiri & percipi poſſint. Adde, quòd ſæpiſſimè guttur horrendè inſletur, venæ inflentur, oculi modò claudantur, modò aperiantur, & ita invertantur, ut vix album videri poſſit. Ecce igitur ſecundum membrum ad veram obſeſſionem à dictis authoribus requiſitum, in illis manifeſtè probatum & demonſtratum. Quod primum quoque in illis reperiatur, evidenter probo, & demonſtro: Omnes authores, qui de certis ſignis obſeſſionis tractant, omniaque cum illis ritualia, in eo conveniunt, quòd inter obſidentis dæmonis ſigna,

ſint

ſint tria certiſſima & convincentia: Primum, quando Perſona, quæ habetur obſeſſa, linguâ quam non novit, loquitur v. g. latinâ, grçcâ, aut ſimili, maximè, diu, perfectè & cum connexione. Secundum, ſi ſaltem linguas illas, licet illis non loquatur, perfectè intelligat: hoc enim ſignum eſt tam certum quàm primum, & Perſona quæ illas capere dignoſcitur, verè obſeſſa convincitur, modò tamen cætera ſuprà relata, & inferiùs dicenda concurrant. Quomodò autem dignoſci poſſit, an linguam ignotam intelligant, hoc duobus modis fieri poteſt:

Primò ſi mandata varia idiomate illis ignoto facta exequantur, potiſſimùm ſi nullam habeant cum ordinario connexionem: tunc enim argumentum certum eſt quòd linguam ſibi ignotam intelligant.

Secundò, ſi perfectè ad mandata reſpondeant, etiamſi illa non exequantur, quòd an intelligant quilibet iudicare & advertere poteſt: quod ab illis benè notari velim, qui ſtatim atque Dæmon non paret, obſeſſionem non credunt, vel certè, de ea dubitant. In quo vehementer errant. Quod manifeſtè demonſtro: Imprimis enim nullus author, nullum Rituale requirit ad ſignum obſeſſionis obedientiam illam quam ipſi requirunt, ſed intellectionem, quam certum eſt dignoſci poſſe abſque obedientia: illa duo enim inter ſe differre, & ab invicem ſeparari poſſe indubitatum eſt: Deinde ſcire debent, Dæmonem non ſemper obedire, ſed ſæpè per plures dies & menſes cogi debere, antequam obediat v. g. antequam nomen ſuum, cauſam ingreſſus, diem egreſſus, & ſimilia quæ mandari ſolent, & debent dicat: Certè ſi ex obedientia ſola dignoſci deberent, id raro fieri poſſet: Addo tamen quòd bene quoque ab omnibus notari velim quod quando aliquoties paruit, id cuilibet ſufficere debeat, etiamſi poſteà

ſi poſtea non obediat: tunc enim habemus quod quærimus, habemus inquam, ſignum certum obſeſſionis, & tunc, probæ omnes ceſſare debent, & exorciſmi fieri in ordine ad expellendum Dæmonem: nec enim Exorciſta curare debet, ſi aliqui fortè non credant: ſi enim ad ſingulos incredulos illis probare oporteret, quòd Perſona quæ exorcizatur, ſit verè obſeſſa, nunquam foret finis. Ad hęc omnia, quando Deus coëgit Dæmonem per ſigna ſufficientia & certa, iuxta ea, quæ aſſignantur ab authoribus & Ritualibus, ſeſe demonſtrare & prodere, alia ulteriùs velle habere, & quidem, ad mentem ſuam & iuxta beneplacitum ſuum, eſt quaſi tentare Deum, & petere res ſuperfluas, vanas & curioſas, quod Rituale Romanum & Antuerpienſe expreſsè prohibent: Et quidem, quantum eiuſmodi ſignorum ſuperfluorum poſtulatio Chriſto diſplicuerit, ex eo patet, quòd ſigna à Judæis petita dare noluerit, quia nempe alia pluſquam ſufficientia ante dederat; quod rurſus ab omnibus notari velim. Sed his relictis, ad materiam noſtram redeamus.

Tertium ſignum obſeſſionis eſt occulta, & quę ſub ſenſus non cadunt, cognoſcere & propalare v. g. ſtatum bonum vel malum perſonarum, conditiones & qualitates, de quibus fuſiùs infrà agemus, quando ſignum iſtud obſeſſis noſtris convenire oſtendemus.

Et quia Rituale Romanum plus fidei, & auctoritatis, apud adverſarios habebit, quàm Thyræus, Mengus, Torres, Delrio Polydor. & alij, qui uno conſenſu aſſertionem noſtram docent, verba ipſius proferam in Præfat. de exorciſandis obſeſſis: ſigna autem obſidentis Dæmonis ſunt, ignotâ linguâ loqui vel loquentem intelligere, diſtantia & occulta patefacere; vires ſupra ætatem ſeu conditionem naturalem habere & id genus alia: Vides quòd intelligere linguam ignotam

tam ſit tam certum ſignum, quàm loqui, quod omnes incredulos bene advertere oportet, qui nullum agnoſcunt pro obſeſſo, niſi loquatur linguâ ignotâ; ſed ille error loco ſuo refelletur. Rurſus adverti & notari velim quod ſuprà monui, nempè, in dicta Ritualis Romani inſtructione, nullam fieri obedientiæ mentionem; quia nempe facilè cognoſci poteſt, abſque illa, an Perſona quæ exorciſatur, verè intelligat linguam ignotam. His ſuppoſitis, tranſibo ad ſequens Caput pro maiori facilitate & diſtinctione, & oſtendam imò convincam, quòd primum illud ſignum in filiabus reperiatur.

CAPVT XV.

Quòd primum ſignum, ſeu intellectio linguæ ignotæ, in filiabus ſuprà memoratis, perfecto modo reperiatur, adeòque quòd ex illo, pro verè obſeſſis haberi & reputari debeant.

POſſem hanc aſſertionem per plura millia teſtium, fide digniſſimorum, qui exorciſmis noſtris in Eccleſia noſtra, in Sancto Huberto, Treviris & alibi, interfuerunt, evidenter probare; ſed quia prolixum foret, omnia quæ pro hac veritate faciunt, ſigillatim referre, pauca ex plurimis eligam. Rogavit me annis præteritis Dominus Aman vir probus, & ſummè Catholicus Colonellus, ſeu Præfectus fortalitij Leodienſis, pro zelo quo in militum ſuorum converſionem fertur, ut datâ occaſione, energumenam unam ad dictum locum deducere non gravarer, ſibique militibus hæreticis præſentibus, exorcizarem, ſicque Eccleſiæ Romanæ poteſtatem agnoſcerent. Perpendens igitur quòd eiuſmodi petitio

petio tenderet ad Dei gloriam, Eccleſiæ veræ recognitionem & dictorum militum ſalutem, acquievi lubenter, & dictam Catharinam obſeſſam eò deduxi; cumque Capellam S. Balbinæ ingreſſus eſſem, ecce tibi ſubitò (rem miram, ſed veriſſimam enarro) in ipſo limine Capellæ, Genius Catharinam obſidens, ad linguam etiam non evocatus, ſe ſiſtit, ridet, in cachinnos ſe effundit, exultat, manus huc & illuc vertit, ijsque nec non vultu, oculis, totoque corpore magna gaudij ſigna demonſtrans: ecce, inquit, amici mei, Lutherani Calviniſtę: ad quæ omnes oſtupuerunt: ſed maiora ſunt, quæ ſequuntur: Genium illum corripui, ſilentium ipſi indixi, fruſtrà illum gaudere exprobravi: hos milites in hęreſi enutritos, brevi convertendos dixi (latinè omnia more ſolito) precibuſque ordinarijs pręmiſſis, mandavi in nomine Domini Jeſu, ut crucem quam geſtare ſoleo, acciperet, Catholicis primò, deinde Hæreticis deoſculandam præberet: præſtitit omnia exactiſſimè, omneſque Hæreticos ibi præſentes oſtendit, & à Catholicis diſcreuit: his cum ſtupore omnium peractis, ulterius præcepi, ut dictum Colonellum inferiùs cū innumeris alijs exiſtentem quæreret, & crucem ei pariter oſculandam præberet: paruit illicò, deſcendit, & præbuit, ſtupentibus omnibus, & genij illius cognitionem promptamque & exactam obedientiam vehementer admirantibus. Ecce igitur in his mandatis ſigna requiſita ecce inquam, mandatorum latinè factorum perfectiſſima intellectio, illorum adimpletio, rerumque occultarum Hæreticorum nempe cognitio, diſcretio, & ſingulorum demonſtratio: quæ omnia prout enarro eveniſſe Deum Opt. Max. in teſtem invoco: & ſi quis incredulus dictis meis fidem non habet, plures Sacerdotes & alios harum rerum teſtes, ſi opus fuerit producam. Quod ibi factum enarro, alibi pluries viſum eſt.

Digitized by Google

In Monaſterio Dominarum de Wivegnis, juſſus idem Genius, ut inter omnes ferè Moniales, profeſſione ſeniorem deſignaret; deſignavit. Item ut Recollectam Sacerdotem à Laico diſcerneret, fecit omnibus admirantibus: Quid plura? advenit non ita pridem ad Eccleſiam noſtram quædam Domicella ex Hollandia ut Energumenas videret: vix limen attigerat, cùm ecce tibi ſubitò; improbus ille Genius: ecce me deformior intrat, hæretica, inquit, me nigrior, me tetrior, hæc verba altiſſimâ & terribili voce geminans & reiterans, idque tam importunè ut exorciſmum interrumpere coactus fuerim dictamque Domicellam interrogare an revera talis eſſet qualem Genius ille publicè proclamabat: rē ita ſe habere annuit, pro excuſatione tamen allegās quòd à Parentibus ita enutrita & educata fuiſſet: ad quæ Genius iſte: hoc te non excuſabit ô bona Domicella! ſequere Catharinam, quæ Parentes tuis ſimiles habuit, ſed prudentior illis extitit: fidem Chriſtianam amplexa eſt, fac idem & bene tibi erit: hæc tibi dico invitus & à Maria coactus, quæ ſi tu velis te ſalvabit: fœlix dies & hora, ſi hoc præſtiteris Domicella? Si non, te in extremo judicio, coram divino tribunali accuſabo, quod coactus tibi hæc ſalutaria expoſuerim, parere renueris. Quæ & alia plura, ſecundò in ædibus noſtris ipſi repetijt, frendens interea, gemens, ululans, & contra B. Virginem furibundo vultu inſurgens, quòd talia iſti Domicellæ indicare coactus fuiſſet, addens cum furore & rabie ineffabili: crudelis Maria, ſęva Maria, cur animas iſtas nobis furaris & eripis? Prætereo horribiles blaſphemias quas centies contra eandē virginē, omnibus attonitis, & non abſq; indignatione & commotione audientibus, improbus ille genius evomuit & quotidie evomit. Quid ad hæc incredule? an illa fingi poſſint, & à Catharina ſuprà modū ſimplici fieri & præſtari?

Si hæc tibi non ſufficiant, accipe alia, quæ illam verè obſeſſam prorſus convincunt. Omnibus qui Eccleſiam noſtram frequentarunt, notum & compertum eſt, ſæpiſſimè viduas à maritatis, cœlibes ab alijs dignoviſſe, & in ſignum iſtius crucem his dediſſe, & non alijs, prout mandatum fuerat. Cùm igitur hoc à Catharina intelligi non potuerit, utpote latinè factum, nec diſcerni inter Perſonas quas nunquam vidit, quænam ex illis ſint viduæ, quæ cœlibes, quæ conjugatæ, neceſſarium eſt, ut illa intellectio & diſcretio à Genio malo procedat; ſicque plenè convincitur illam verè eſſe obſeſſam.

Accipe aliud, quod & hanc veritatem demonſtrat. Interfuit aliàs cum multis Sereniſſimi Epiſcopi & Principis Noſtri Aulicis, unus ex Cantoribus enſem geſtans, quem in gradibus altaris deponere, pro maiori ſecuritate juſſus, exorciſmo intrepidè interfuit, omnes Genij iſtius geſtus & motus, aliaſque ſtupendas actiones videns & perpendens: Cum autem circa aliam obſeſſam impediretur, repente nequam ille Genius cancellos benè occluſos aperit, enſem arripit, è vagina educit, illoque, me, omnibus trementibus aggreditur, & mortem minatur, timoremque incutere conatur: cuius minas contemnens, & in Domino pro quo munere iſto fungebar, confidens, ita ego ad illum: ſi tibi cœlitùs mihi nocendi poteſtas datur, ecce pectus meum, percute, perfodi: ad quæ verba ille fremens, enſem ſummâ vi & furore in terram dejecit, & prope modum confregit; me, more ſolito, iniuriis omnibus proſcindens; Ego verò ad illum: audi maledicte Spiritus: In nomine Domini Jeſu, tibi præcipio, ut illum enſem contortum, in rectum & priſtinum ſtatum reſtituas; paruit illicò: mandavi ulteriùs ut illum in vagina reponeret: at ille: ubi quæram vaginam (illam enim

retro

Digitized by Google

retro altare abjecerat)? ad quem ego: ubicumque ſit, quæras, & obedias: paruit & huic mandato, vaginam quæſivit, & prout juſſus erat, enſem in illa repoſuit, ſed ita promptè & expeditè, ut nullus miles, quantumvis in arte militari verſatiſſimus, id celeriùs facere potuiſſet. Quid ad hæc iterum incredule? an hæc omnia à filia fieri poſſint? an tot & tam diverſa mandata latinè facta, intelligi & executioni mandari? Si hæc illam obſeſſam non convincant, quid tandem convincere poterit? Sed nec huius tragœdiæ finis; poſtquam Genius iſte ad omnia prędicta paruit, juſſi eum unius Religioſi adſtantis pedes deoſculari, deinde meos, veniamq; inſuper rogare: hæc & præſtitit: rurſuſque veritatem aperire juſſus, & interrogatus quis illum impędiverit, quomihùs enſe illo mihi non nocuerit: dixit ſe à Maria impeditum & ligatum. Perpende interim incredule hos omnes diſcurſus latinè factos ad quos pertinenter reſpondet: perpende hæc mandata, quàm diverſa, quę omnia interim probè intelligit, atque executioni demandat, & in animo tuo judica, an illa non convincant eſſe verè obſeſſam? ſed ſatis de Genio Catharinæ, audi aliqua de Annæ Genio; quia ſi omnia, quæ à ſeptem vel circiter annis vidimus vellem referre, & charta & atramentum deficeret: innumera pariter ipſi latino idiomate mãdavimus, quę omnia non ſolũ probè intellexit, ſed ut plurimum adimplevit, hæreticos extraneos nunquam anteà viſos reſq; alias occultiſſimas & in Eccleſia noſtra, & in Æde D. Huberto ſacra detexit, prout Exorciſtis & Religioſis pluribus notum eſt: Accipe unum ex pluribus exemplum ſcitu & notatu dignum: Evenit ante aliquot annos, ut juvenis quidam ſtrenuus eques exorciſmis in Eccleſia noſtra Parochiali intereſſet: quem Genius Annæ intuitus: Heu, tu, inquit, ſex pedes habes, corpore pulcher es, non

Digitized by Google

ita anima, quæ nigra eſt, & maculata: ubi tuum ſcapulare, ubi tuum medallum? & alia id genus multa: his auditis territus & ſtupefactus juvenis Leodium redijt, Confeſſarium adijt & Sacramentali confeſſione animam mundavit, atque die ſequenti purior & ſecurior ad nos reverſus, exorciſmis adſtitit: quem Genius ille iterum intuitus: nunc, inquit, totus alius es, nunc mundus es, nunc ſcapulare & medallum habes, aliaque occulta protulit, quæ prolixum foret referre: hæc mihi, prout & alia multa exciderant, niſi ſoror ipſius in magno Beghinagio Bruxellenſi domicilium habens (quæ nuper Leodium venit, & me inviſit) in memoriam revocaſſet. Quid ad hæc incredule? an Anna potuit ſcire ſtatum iſtius juvenis quem nunquam viderat, nec cognoverat? an maculas animæ, & ſequenti die, ſacrâ confeſſione abſterſas cognoſcere potuit? quis ſane mentis hoc aſſerat? ſed ſatis de iſtis obſeſſionis ſignis, ſequenti cap. alia demonſtro.

CAPVT XVI.

Quòd omnia alia ſigna ab omnibus Ritualibus & Authoribus ad veram obſeſſionem requiſita in dictis filiabus perfectè reperiantur.

CUm audiſſem quoſdam Religioſos (quorum nominibus parco) liberè ſentire, & aſſirmare, filias de quibus agitur, non eſſe obſeſſas, ſed fictiones dumtaxat: tres ex illis, diverſorum Ordinum, ſigillatim conveni, aliquos ſolus, alios cum duobus doctis & probis Sacerdotibus, in ritu exorcizandi apprimè peritis: expoſui illis cauſam mei adventus

Digitized by Google

ventus, & conqueſtus ſui de illorum temerario eiuſmodi judicio, & aſſertione; errorem multis rationibus & argumentis redargui, qui illis auditis, illum ſtatim agnoverunt, pro excuſatione allegantes, quòd meæ rationes ſeſe latuerint; eam, quam dederant ſententiam non daturi, ſi illarum cognitionem & informationem habuiſſent. Cùm verò reponerem eas omnes eo fine, ſcripto redactas fuiſſe, & ad R. D. Vicarium tranſmiſſas, ut in conferentia ad id inſtituta, publicè legerentur & ponderarentur, affirmarunt ſe nec eas vidiſſe, nec legiſſe, aut legi audiviſſe: cæterùm mirari ſe, cur ſibi non fuerint communicatæ & exhibitæ. In hoc eos laudo, quòd veritatem cognitam non impugnent; verùm in hoc vitupero, & carpo, idque jure meritiſſimo, quòd ex ijs, quę ſemel viderant, abſolutè cenſuerint & judicaverint, eas non eſſe obſeſſas, ſed, ut ſuprà fictiones dumtaxat & puras ſimulationes. Quo quid inconſideratius & iniquius cogitari & dici poteſt? Sanè, ſi hoc modo judicaſſent. Ex ijs quæ vidimus, non cenſemus eſſe obſeſſas, nemo illis id vitio & temeritati vertere potuiſſet. Sed cùm aliquos ex ipſis in ſuo errore perſiſtere audiam, præmiſſas rationes, quæ, ut ſuprà viſum eſt, obſeſſionem earum clarè convincunt, cenſui reiterandas, & omnibus notificandas, ut Lector de illis judicet, & inſuper, hoc caput præmiſſis adjiciendum, ne ullam ſui erroris & peccati anſam prætexere poſſint: ſequentia igitur ab illis bene ponderari velim.

Suppono itaque illos ſcire, quod Dæmones cum ſint ſubſtantiæ ſpirituales, non poſſint à nobis per ſe videri aut cognoſci, nec in corporibus hominum, quos obſident, nec extra illa, ſed ex certis dumtaxat effectibus & operationibus, prout cap. ſuperiori demonſtravimus.

Signa igitur Dæmonis corpus poſſidentis & inhabitantis, quædam

Digitized by Google

quædam certam fidem faciunt, prout ſupra vidimus, cum eiuſmodi cognitiones & actiones ſæpiùs relatæ, neceſſariò ab aliqua cauſa provenire debeant (nulla enim abſque agente dari poteſt, ut Philoſophus docet & ratio dictat) non poteſt alia illarum cauſa allegari præter Dæmonem; maximè ſi ſigna alia concurrant, uti verè & manifeſtè in illis concurrere videmus & audimus, puta blaſphemias horrendas contra Deum, B. Virginem & Sanctos, eorumque reliquias ac imagines, odium rerum ſacrarum, uti Crucis, aquæ benedictæ, contra verò Prælatos, Religioſos, & Exorciſtas, dicta pudenda, & omnis generis iniurias, quas millies audivimus & quotidie, non ſine indignatione audimus: quis ſanæ mentis & bonæ conſcientiæ cenſuerit iſta turpia & execranda ab illis filiabus provenire? Certè ſi examinemus & indagemus, prout & à nobis & ab alijs, ad hoc à Principe noſtro Sereniſſimo deputatis exactè factum fuit, quæ & quales ſint iſtæ filię repertum fuit, & toti Parochiæ conſtat eſſe ſummè timoratas, pias admodum & devotas, utpote ſingulis propemodum diebus communicantes, vitæ exemplaris & caſtiſſimæ, Deo per votum perpetuæ caſtitatis conſecratas, & inſuper tertiarias ordinis S. Franciſci; in quem admiſſæ nullatenus fuiſſent ſi de vita & converſatione illarum vel minima ſuſpicio fuiſſet: Cum interim ex ore ipſarum millies audiverimus, & in dies ſingulos audiamus blaſphemias horrendas ſupra relatas, verbaque impuriſſima & ſcurrilia, omniſque generis injurias & inſuper actiones fœdiſſimas & obſcœniſſimas, quas oculi caſti & aures puræ videre & audire horrerent, quis crediderit filias iſtas harum blaſphemiarum, injuriarum & impuritatum eſſe cauſas & auctrices? Certè impij illi Genij nec Deo nec creaturis eius, licet Sanctiſſimis parcunt: Summè Deus! quis ſine horrore referat horrendas blaſphemias,
quas

Digitized by Google

quas ut ſæpius repetij, contra Deum ipſum, B. Virginem (quam ſupra Deum ſeſe averſari clamant) ipſoſque Divos cælites quotidie evomunt? quis abſque commotione & indignatione exponit quæ contra Eccleſiæ Prælatos ipſoſque noſtros Superiores, Religioſos, Presbyteros, alioſque quoſcumque debacchentur, & quæ contra illos confingant; hoc experti ſunt Reverendi Domini, ad illarum examen, à dicto Sereniſſimo Principe noſtro deputati: Quis enarret, quot injurijs Exorciſtas proſcindant? quæ damna ipſis inferant? quæ contra illos fingant? Si omnia quę ab illis perpeſſus ſum exprimerem, neſcio, an lector mihi fidē haberet: Quis igitur nō miretur incredulorum pertinaciam, qui præmiſſis non obſtantibus (quę norunt vel noſſe poſſunt) non verentur ſentire & palam aſſerere dictas filias obſeſſionem fingere & ſimalare? quis non miretur quòd ij qui pertinaces eiuſmodi & incredulos homines coërcere & reprimere deberent, eos foveant atque protegant, & Exorciſtis, miſeriſque filiabus ſeſe inimicos & infeſtos exhibeant: Certè mali iſti Genij tot & tantos, omnis ſtatus, & conditionis, contra nos ſuſcitarunt adverſarios, ut palam iactare & gloriari non vereantur, ſe nactos Leodij bonos cauſæ ſuæ advocatos & Procuratores. Hoc unum interim ab incredulis & adverſarijs noſtris quæro: Si credunt dictas filias obſeſſionē fingere, ipſaſq; non verò malos genios, blaſphemias iniuriaſq; ſuprà relatas evomere, & geſtus ac motus illos impuriſſimos cauſare, cur ferunt & tolerant res & actiones tam atroces, tam fœdas & horrendas? cur eas igne non cremant? ſi enim ab illis procedant, omnium pœnarum & tormentorum reę ſunt. Si zelum Dei habent, cur pro ea qua pollent auctoritate, condignam punitionem non procurant? quid illos retinet niſi propria conſcientia, quæ ipſis dictat in judicio ſuo erraſſe & deceptos

ptos

Digitized by Google

ptos fuiſſe, rationes meas & ea quę viderunt & audierunt, convincere filias illas eſſe verè obſeſſas, & ab omni fictione longiſſimè remotas. Quod ad me attinet, Deum in teſtem veritatis invoco, ſi fictionem, vel illius umbram advertiſſem, aut adverterem, cœlum terramque moviſſem ac moverem pro condigna, in quantum mihi liceret, earum punitione: ſed abſit à me, ut in re tanti momenti contra conſcientiam meam agam atque procedam; & præmiſſis rationibus non obſtantibus, in adverſariorum ſententiam eam, & pro vexatione redimenda, aut eorum amicitia & benevolentia mihi concilianda, filias fictionis & ſimulationis, cum ipſis inſimulem, abſit, inquam, hoc à me, ut hanc benevolentiam tam caro pretio, hoc eſt, animæ & ſalutis meæ jacturâ mihi conciliem. Si interim, quia id ſentire & dicere renuo, adverſarij me moleſtare, vexare, & perſequi pergant, ſeſeque infeſtos mihi exhibere; illud Chriſti verbum (*Beati qui perſecutionem patiuntur propter iuſtitiam, quoniam ipſorum eſt Regnum Cælorum*) mihi animos addet & conſolationi erit: ſed de meis rationibus & argumentis quæ filias verè obſeſſas meo judicio convincunt, audiant incredu li, quid alij Exorciſtæ docti & periti qui eas tentarunt, probarunt, noverunt, longoq; tempore in S. Huberto, & Treviris exorciſarunt, de vita earum ac converſatione, necnon de obſeſſione ſentiant & judicent.

CAPUT

CAPVT XVII.

Quòd omnes Exorciſtæ tam Regulares quàm Sæculares, qui dictas filias exorcizarunt, ſentiant eſſe veré obſeſſas.

POſſem fortè non obſtantibus rationibus allegatis, ab adverſarijs redargui, & pertinaciæ, aut præſumptionis, ſi mihi fidens, earum obſeſſionem tueri & ſuſtinere ſolus attentarem, ſed cùm habeam innumeros, qui idem mecum ſentiunt,& inter eos viros doctos, & in materijs exorciſmorum peritiſſimos, non mihi ſed adverſarijs, in hac materia peregrinis vitio verti debet, quòd ſuum judicium eorum judicio præferre non vereantur, qui energumenos ferè quotidie tractant & exorciſant, audiant igitur, quid ipſi de iſtis filiabus ſentiant.

Judicium Reverendiſſimi Domini Prælati S. Huberti, ſeu ipſius Religioſorum Exorciſtarum.

BENOIST par la permiſsion Divine, humble Abbé, Seigneur de S. Hubert &c. A tous ceux, qu'il appartiendrat, ſalut, ſçavoir faiſons: Qu'eſtans requis de par Vener. Monſ. Nicolas De Borre, Curé de Noſtre Dame des Lumieres en Glen, aux Faubourg de Liege, de donner certificat, & noſtre ſentiment, & celuy de noz Religieux, ſur la poſſeſsion de Iean Michel, jadis Laquais de Monſ. Le Conte de Furſtembergh, Catherine d'Opagne, Catherine Belvaux, Anne Henrote, & Agnes Dirickx, qui ont eſtez amenez en noſtre Egliſe, de l'Ordre de feu Monſ. Le Grand Vicaire, à la requeſte, pour ledit Iean Michel, de Mondit-Seigneur le Conte de Fur-

 ſtembergh

ſtembergh, en compagnie de R. P. VVyer, Preſtre & Predicateur, de la Compagnie de Ieſus, & dudit R. Curé de Glen: En faveur de verité, Nous atteſtons, que toutes leſdites Perſonnes introduites en noſtre dite Egliſe, & y exercees ſelon les loix de l'Egliſe, & la ſaincte Theologie, ont eſtez trouvees reelement poſſedees du Diable, au moins, autant que l'infirmité du jugement humain, relativement aux dites loix, en a peu cognoiſtre, & comme tels exorciſez, ledit Iean Michel, plus d'un an juſques a ce, qu'il à eſté entierrement delivré, & renvoyé ſain & ſauve, les autres filles pareillement long temps exorcizees, & puis envoyees à Treues, oú l'une a eſté guarie, & l'autre beaucoup ſoulagee, & finalement, en apres en noſtre Egliſe parfaitement auſsi delivree: En foy de quoy (ſoubmettant neantmoins noſtre jugement à tous ſens plus eſpurez en ceſte matiere, & à noſtre dite Mere la ſaincte Egliſe) nous avons ſigné ce Certificat à S. Hubert le 29 de Novembre 1658. Et ainſi eſtoit ſigné. Benoiſt Abbé de S. Hubert, & d'autre coſté Bouillon, avec le ſeel ordinaire.

Quid ad hoc incredule? ecce audis iſtas filias fuiſſe à doctis illis, & in ritu exorcizandi peritiſſimis Religioſis per omnia primò tentatas ac probatas, & tandem pro energumenis habitas, annoque integro & amplius, exorciſatas: an tu, qui numquam vidiſti energumenum, nec exorcizaſti, niſi ſemel & brevi tempore, idque taliter qualiter, fictionem quam illi anno integro laborantes non adverterunt, detexiſti? quis hoc abſq; riſu audiat? an illi omnes fungi, ſtupidi & cœci, qui tanto tempore non potuerunt deprehendere, quæ ſpatio unius horulæ deprehendiſti? quis hoc in animum ſuum inducat? perpende igitur quòd non ego temerarius & pertinax haberi debeam, ſed tu, qui judicium tuum tot & tantorum Religioſorum judicio præfers, eoſque tacitè ſtoliditatis inſimulas, qui fictionem eiuſmodi detegere non potuerint.

tuerint. Sed audi aliorum ex eadē Domo Hubertina, Exorciſtarū judicia & teſtimonia, qui dictos Religioſos in exorciſmis adjuvant, & ritum exorciſandi profitentur.

Iudicium Venerabilis D. Claudij Panthenay, Hubertini quondam Exorciſtæ.

DEo laus. Circiter quatuor ante annos, ad S. Huberti Limina, plures ac diverſi energumeni Leodio traducti ſunt: inter quos, Anna Henrote, & Catharina Belvaux, quæ ambæ pluribus ac diverſis modis, probiſve ab Eccleſiâ Catholicâ præſcriptis, ſolerter tentatæ & probatæ, tandem verè & realiter, tam à me, dicti loci Pœnitentiario, & Exorciſta ordinario, quàm à diverſis tum Regularibus, tum ſæcularibus Sacerdotibus & Exorciſtis, poſſeſſæ ab immundo ſpiritu judicatæ ſunt. Hinc ne quidquam prætermiſimus, quod ad earundem à tam infeſtis hoſpitibus liberationem conducere videbatur. Porrò ut aliis aliunde appellentibus obſeſſis etiam aliquid laboris noſtri impertiremur, tandem miſerandæ juſſæ ſunt ad lares remeare, quibus, ſi vacaſſet, diutiùs lubenti animo, laborem noſtrum impendiſſemus, tum ob probitatem, quæ ipſis ineſſe videbatur, tum afflictionis gravitatem, quâ detinebantur. Quapropter eaſdem omnibus commendandas eſſe cenſeo. Datum in Ædibus noſtris Paſtoralibus, ipsâ cinerum, 1659. ſic ſignatum Claudius Panthenay, Paſtor indignus in Jehouuille, Ducatus Buuillon.

Vide, & imitare incredule, boni iſtius Paſtoris & Exorciſtæ charitatem: perpende ſingula verba ipſius teſtimonij: ille, qui fuit anno integro & ampliùs, earum Confeſſarius, probas atteſtatur, tu, qui non ſemel vidiſti, eas improbas; ille

Digitized by Google

ille probis ab Eccleſia præſcriptis utitur, tu ridiculis & profanis: ille omnibus ſolerter tentatis, verè obſeſſas, miſerè afflictas & ſubſidio dignas teſtatur, tu verò, fictionis inſimulas, & ſubmerſione dignas: judica in animo tuo, an illa tibi licent? & interim tertium proferam, à te bene notandum.

Iudicium Venerabilis D. Ioannis Maſſin, Exorciſtæ Hubertini.

Comme il eſt juſte & equitable, de rendre teſmoignage de la verité, & defendre l'innocence. Partant, moy ſoubeſcript, Atteſte, & certifie en toute aſſeurance, à tous ceux qui les preſentes voiront Qu'ayant par ordre expreſſe de feu Reverendiſ. Iean de Chokier, Vicaire de Liege, & du Seigneur Prelat de Sainct Hubert, exorciſees avec toutes les ſolemnités & forces de l'Egliſe, l'eſpace de 14 *à* 15 *mois honneſtes & vertueuſes filles, Catherine Belvaux, & Anne Henrote tant en l'Egliſe dudit S. Hubert, qu'à Treues, pendant la monſtre de la tres ſaincte Robe, en preſence du Sereniſſime & Illuſtriſſime Archeveſque dudit Treues, ſa Cour, & pluſieurs Religieux, particulierement Capucins, jay trouvé & recogneu, avec tous les autres Exorciſtes, ayant faict toutes les preuves qui ſe peuvent moralement faire, Qu'icelles filles ſont vrayement & reellement poſſedees, & que nier ceſte verité ceſt renoncer à ſes ſens, de ſorte que tous ceux qui croyent le contraire, ſont en grand erreur, & s'oppoſent à une verité notoire, palpable & recognuë de cent mille Perſonnes. Faict à Sainct Hubert, le* 10 *de Maye,* 1659. *Signé Iean Maſſin Preſtre, & Chapelain de l'Egliſe S. Hubert, & Exorciſte deputé.*

Quid ad hoc iterum incredule? vides qualiter hoc teſtimonium incredulitatem tuam carpat & condemnet; quantâque ſecuritate, probis omnibus neceſſariis præmiſſis, obſeſſionem filiarum iſtarum affirmet, quas tu fictionis temerariè

rariè inſimulas. Audi & quartum viri undequaque doctiſſimi, & ritu exorciſmorum verſatiſſimi.

Iudicium Venerabilis D. Henrici de Laloüe, Paſtoris de Sartis.

A Tous ceux qui ſe preſentes voiront ſalut. Si ceſt une malice noire, defeindre ou authoriſer des fauſſes poſſeſsions d'eſprit maling. C'eſt s'oppoſer aux deſſeins de Dieu, & ruiner les fruicts, qu'il en pretend tirer, pour ſa gloire, l'honneur de ſon Egliſe, & le ſalut des ames, que de nier ou obſcurcir celles, qui eſtant veritables, ont eſté accompagnees d'edifiants merveilles, & ſuivies d'une parfaite & aſſeurée delivrance. Certes la poſſeſsion de quatre filles Liegeoiſes conduites à Treues, à la monſtre, l'an 1655. par trois Exorciſtes du Monaſtere de S. Hubert, a eſté ſi publique, ſi certaine, & ſi manifeſte, que cent milles perſones en ont eſtez teſmoings: des plus habilles de la Cour, du Clergé des Monaſteres de ceſte Ville, en ont jugé, & les plus incredules en ont reſtez convaincus. Si que S. A. Electorale de Treues, qui a ſouvent aſsiſté avec beaucoup d'attention, & d'edification, avec les premieres Perſonnes de ſon Chapitre, & de ſa nobleſſe, aux exorciſmes. Ayant recogneu la verité & cruauté de leurs poſſeſsions, les a fovoriſees de toutes ſortes de graces corporelles & ſpirituelles, leurs ayant ordonné fort long temps, toute leur ſubſiſtence, & celles des Exorciſtes, de ſa Cour, & l'ouverture & libre uſage des plus ſainctes & des plus cachees Reliques de toute la Ville. Ceſte le teſmoinage que ie me ſens obligé de rendre en faveur de ceſte importante verité, & de l'innocence de ces bonnes filles, pour avoir travaillé moy-meſme, avec beaucoup de ſoing, & de circomſpection, aux exorciſmes ſur elles, en la preſence & par ordre de Sadite A. S. l'eſpace de 8 jours qu'elle ma retenu, pendant la monſtre, dans ſa Cour: où j'ay veu le meſme ſentiment dans la Nobleſſe.

Faict au Sart, ce 2 de Decembre, 1659. Signé Henry De Loloue Curé du Sart.

Quid iterum ad judicium & teſtimonium hoc incredule? audis centum millia filiarum iſtarum (quas probas & innocentes nuncupat) obſeſſionem credere & prædicare, audis Sereniſſimum Electorem Trevirenſem, eiusque Aulicos, Clerum, & Religioſos idem credere, idem ſentire, paucis exceptis, qui confuſi, & à veritate convicti, errorem ſuum confeſſi ſunt, & verè obſeſſas tandem agnoverunt. Cur ergò, his omnibus auditis, in tua pertinacia perſiſtis, & tot teſtibus te opponis? audio, habes, inquis, rationes quæ me retinent: ſed quàm futiles & parum ſolidæ ſint, ſequenti cap. tibi demonſtro.

CAPVT XVIII.

Quòd omnes incredulorum rationes & objectiones, contra filias, futiles ſint, ridiculæ & ineptæ, & ex harum rerum ignorantia procedentes.

NE mireris nec conturberis incredule, quòd rationes & objectiones, quas contra filiarum obſeſſionem alle-gas, ex ignorantia procedere aſſeram: hoc tibi evidens facio, & probo: credis ſufficere Exorciſtę, ſi Rituale Romanum aut proprium ſuæ Diœceſis habeat, legat, & ſequatur, ſed, pace tuâ, dixero: in hoc vehementer erras, & error iſte tuus in ipſo Rituali Romano manifeſtè continetur. Audi verba ipſius pag. 1. de exorciſandis obſeſſis: Vt ſuo

ſuo munere Exorciſta rectè fungatur, alia multa ſibi vtilia documenta ex probatis authoribus, & ex uſu noſſe ſtudeat. Vides quod ultra documenta, quæ ibi habeantur, ad authores pro alijs neceſſarijs comparandis, Exorciſtam remittat? Quæro primò à te an uſum à Rituali requiſitum, & prorſus Exorciſtæ ad munus ſuum ritè obeundum neceſſarium habeas? certiſſimum eſt quòd non: ſi enim haberes neutiquam in hos errores lapſus fuiſſes. Quæro ſecundò? qui ſint probati illi Authores, ad quos Exorciſtæ remittuntur? Certè quòd ad me attinet (ſit dictum citra jactantiam) licet uſum perlongum habeam, utpote, qui plures Dæmones, Deo cooperante expulerim (quorum plures liberos, producere, poſſum, & innumeros maleficiatos (non obſtantibus Medicorum nonnullorum, & aliorum calumnijs, qui, neſcio quo ſpiritu id negant) cum Dei gratiâ à Dæmonum tyrannide liberaverim & perfectæ ſanitati reſtituerim, licet, inquam, vſum atque experientiam habeam, & in rebus Theologicis adverſarijs cedere nolim, quas antequam plures ex illis, vix nati forent docui, nihilominus adverti me parum, vel nihil ex S. Thoma, alijsque eius Commentatoribus, qui ſcholaſticam Theologiam tradunt hauſiſſe. Monitis igitur dicti Ritualis optemperans, recurrendum mihi cenſui ad eos qui materiam Dæmoniacorum, & Exorciſmorum ex profeſſo tractant: ſed qui ſint illi? dicam, ſi fortè adverſarij modum Energumenos & maleficiatos dignoſcendi, atque eos curandi, ex ijs addiſcere velint: Authores igitur, qui præter hiſtoricos ſuprà relatos, & alios plures quos legi & perlegi, me docuerunt, & multa mihi hactenus ignota ſecreta tradiderunt (quibus proinde me devinctum fateor; ſunt hi qui ſequuntur) Petrus Thyræus, vir doctiſſimus ex Societate Jeſu, qui materiam hanc accuratè admodum & exactè tractat.

Poſt

Poſt hunc, Martinus Delrio ex eadem Societate, vir quoque apprime doctus, multæ lectionis & ſtudij, in his rebus verſatiſſimus.

Item Thomas Sanchez in Decalogum lib. 2. cap. 42. in quo præclara documenta tradit, & Exorciſtam doctè format.

Ex Ordine Minorum, reddidi mihi familiarem Hieronymum Mengum, virum multæ eruditionis, magnum, & peritum Exorciſtam, quem meritò Exorciſtarum Magiſtrum & Doctorem nuncupo.

Item Valerium Polydorum, ex eodem ordine necnon Inſtitutiones Matthiæ Feliſij Ordinis quoque Minorum.

Item Zachariæ Vice-Comitis documenta ordinis S. Barnabæ.

Item Petri Antonij Stampæ inſtructiones ex ordine Prædicatorum, plurima me docuit, & Exorciſtas docebit, Raphael de la Torre S. T. Doctor Eximius. Præter hos, legi & perlegi Simonis Majoli Epiſcopi dies caniculares in quibus omne ſcibile invenies.

Item Iacobi Sprengeri, & Henrici Inſtitoris malleum maleficarum, in quo omnia fermè reperies quæ hanc materiam concernunt.

Item Ioannis Nideri formicarium de maleficis.

Bartholomæum de Spina, ſacri palatij quondam magiſtrum, de ſtrigibus ſeu maleficis, eiuſdemque apologias, de Lamijs, alioſque in malleo maleficarum comprehenſos.

Item Michaëlem Pſellum, in ſuo dialogo cum Marco, in quo multa quoque ſecreta reperies, cautè tamen legenda.

Item Remigium magnæ eruditionis virum, qui de Sagis doctè admodum diſſerit.

Cigognam Doctorem clariſſimum in libro cui titulum fecit

fecit, magiæ omnifariæ ſeu univerſæ naturæ theatrum.

Denique ex latinis eruditiſſimum virum Petrum Binſfeldum, de confeſſ. malefic. eiuſdemque commentarium in titulum Codicis libri IX. de maleficis & mathematicis.

Item Petri Mamoris flagellum maleficiorum.

Nec ſolum latinos hos legi, ac perlegi. ſed plures quoque Gallos: & inter alios. Petrum de Lancre Regis Conſiliarium, in libro dicto, *Tableaux de l'inconſtance des mauvais Anges & Demons*.

Item Henricum Bognet in libro nuncupato. *Diſcours des Sorciers*: in quibus libris mirabilia & ſtupenda reperies. Ecce libri præcipui, pluribus alijs omiſſis quos familiares iam dudum habui, & habeo, qui formant Exorciſtas, & neceſſaria ad illud arduum ac periculoſum onus ritè obeundum tradunt. Quæro candidè à te an libros iſtos, vel ſaltem aliquos ſeriò legeris? credo firmiter, quòd non: ſi enim eos vel à limine ſalutaſſes, omnes tuas objectiones in illis apertè & manifeſtè ſolutas & dilutas reperiſſes prout tibi demonſtro.

Primò obijcis, Quòd fictas Reliquias filiabus admoveris, quodq; ad earum contactum dixerint ſe torqueri & cruciari idque cum vehementi corporum motu, & vocis clamore, ergò, inquis, ſunt meræ fictiones. Reſp. hanc objectionem ab Authoribus citatis, eſſe ſolutam, quos proinde te non legiſſe evidens & manifeſtum redditur; hæc ſunt verba Mengi documento 5, Sit cautus in applicando res ſenſibiles Dæmoniaco: quia Dæmones cùm ſint aſtutiſſimi, aliquando fingunt ſe timere talia, quæ verè aliquando non ſunt Reliquiæ. Idem dicendum de verbis: fingunt enim ſe ad verba ludicra & prophana torqueri, & ad ſacra & ſacratiſſima minimè, ut perſuadeant, maximè incredulis, ſe non eſſe De-

Digitized by Google

mones, ſed fictiones ſicque miſeras Creaturas,quas verè obſident, liberè vexare, cruciare, & tentare poſſint.Has duas probas ſeu experientias feciſti,ideòque à Dæmonibus deceptus & irriſus fuiſti.

Obijcis ſecundò, mandavimus latinè,ut ad unam corporis partem v.g.ad brachium vel pedem dextrum tranſirēt,& tamen contrarium fecerunt:Cùm autem idem Gallicè mandavimus, ſtatim perfectè paruerunt, ergò non poteſt in illis ſubeſſe, niſi pura fictio,ſi enim inibi eſſent Dæmones, mandata noſtra intelligerent, & ad loca aſſignata tranſirent. Reſpond. ut ſupra, cùm probę iſtæ ſint vanæ, curioſæ & ſuperfluæ nec ab ullis Auctoribus traditæ, mirum non eſt ſi Dæmones vos irriſerint, mandata contraria fecerint, ſeq; non intelligere ſimularint attentâ maximè veſtrâ incredulitate ex qua vanis & inutilibus modis notam & compertam veritatem explorare tentabatis: cùm enim res quædam ſemel eſt cognita & aperta, incredulum ſeſe exhibere, & quærere ſigna alia, maximè curioſa & impertinentia, eſt tentare Deum, Judæosque incredulos, qui in omnibus,ſigna ſibi dari volebant imitari,nonne enim rationes,quæ pro hac veritate à me ſcripto,redactæ fuerant, quas illi, qui fictos illos,ne dicam prophanos & ridiculos exorciſmos coram alijs fecit, confictasque reliquias applicavit, conſtat notas fuiſſe, omne dubium tollebant? Si ſeriò, piè & ſanctè, atque iuxta formas à Ritualibus traditas, exorcizare volebat, cur modos licitos, vtiles, & probatos non obſervabat? quid igitur mirum,ſi Deo juſtè permittente Dæmon vos fefellerit, irriſerit, mandata ſpreverit, aliaque adimpleverit? Addo, quòd Dæmones corpora hominum obſidentes, non ſoleant Exorciſtis ad omnia ſedulò, & abſque mora parere, ſicuti famuli ſuis Dominis: ſæpius enim diu multùmq; illis man-

mandavimus antequam obedirent: ſi ſcires quantùm crebrò, non ſolùm per plures dies, ſed menſes, ſudaverimus, antequam ſe proderent, & ad linguam venirent, mirareris. Rurſus hoc tandē improbo labore obtento, ſi noſces, quantùm laboraverimus, antequam nomina, cauſam ingreſſus, numerorum, ſociorum, & id genus, ſimilia ſcitu neceſſaria, ſcire poſſemus, non conquerereris de illorum Dæmonum contumacia & inobedientia.

Objicis tertiò Energumeni loquuntur Lat. Grçcè, & Hæbraicè, ut nosipſi fatemur, & exempla ſuprà relata probant, filiæ illæ id non faciunt, ergò non ſunt obſeſſæ. Reſp. iterùm hanc objectionem procedere ex ignorantia, & illius ſolutionem, in præfato Mengo, expreſsè haberi: ipſum audi Documento 2.

Adverte propter detractores huius artis, quòd Dæmones obſidentes corpora humana, rariſſimè loquuntur Latinè, hac de cauſa, ne credantur ibi adeſſe; & etiam, quia utuntur inſtrumentis naturalibus illorum, qui ab ipſis opprimuntur, & ideò Diabolus obſidens idiotam, non facilè reſpondet Latinè: nec obſidens Italum, facilè reſpondet Gallicè; quia lingua ad unum modū loquendi habituata, eſt illi obedientior, & ad motus illi placentes diſpoſitior. Quid ad hęc tu, qui nullum credis Energumenum niſi loquatur Latinè: Quid ampliùs? idem Author in ſuo Compendio lib. 1. c. 9. aſſerit, quòd ex centum, quos vel vidit, vel exorcizavit, vix unus Latinè loquatur.

Cui per omnia conſonat la Torre ſupra citatus in tract. de poteſtate Eccleſiæ fol. 169. his verbis

Sed adverte propter detractores huius artis, dæmones obſidentes corpora humana, rariſſimè loquūtur Latinè, aut peregrinâ linguâ, ne ſcilicet ibi adeſſe detegantur, vides, quàm

 bellè

Digitized by Google

bellè duo iſti Authores, hac in re conveniant,& quàm meritò ij ignorantiæ arguendi ſint, qui mox ut vident eos, qui exorcizantur, non loqui Latinè, ſtatim aſſerunt non eſſe obſeſſos. Illorum argumentum aliquid efficeret, ſi ſola illa loquela Energumenum proderet, ſed oſtendimus ex ipſo Rituali Romano & Antuerpienſi, pręter hoc, ſupereſſe alia duo ſupra relata, quæ non minus probant & convincunt aliquem eſſe obſeſſum, quàm illud; quæ duo, oſtendimus in noſtris filiabus obſeſſis perfectè reperiri: & ſic patet, prout diximus, quòd ſi hæc legiſſes, nec contra filias objeciſſes, nec objiceres.

Objicis, Quartò, iſtæ filiæ mendicant, nec laborant, ergò juſtam ſuſpicandi cauſam habemus, quòd obſeſſionem fingant, ut hâc arte, intuentes ad charitatem commoveant, ſibique de neceſſarijs provideant. Reſp. illam ſuſpicionem eſſe temerariam, nulloque jure & ratione fundatam: oſtendimus enim filias iſtas, eſſe vitæ integerrimæ & caſtiſſimæ, ſponſas Chriſti per votum perpetuæ caſtitatis, tertiarias, & inter cæteras virtutes, in magnis illis afflictonibus, cruciatibus & perſecutionibus, patientiæ admirabilis, prout tota Parochia, fidem mecum facere poteſt, Deinde ut tales forēt, meminiſſe te oportuit triti iſtius axiomatis: Quilibet præſumitur bonus, donec probetur malus: Sed quomodo malas probabis, contra quarum vitam & converſationem nihil allegare poſſes? Ad hæc ſi mendicantes omnes mali & hypocritæ præſumi debent, nonne pauperibus gravem iniuriam infers? qui coram Deo cordium & renum ſcrutarore, plerumque divitibus meliores reperiuntur? Addo, quòd oſtiatim non mendicant, inſtar cæterorum, ſed à quibuſdam Perſonis (quas te imitari oporteret) charitatem exiguam accipiant, id neutiquam facturæ, niſi ſævi & lividi earum Genij,

ipſique

ipſique morbi & cruciatus, ab illis illati, laborem manuum ipſarum impedirent, in quo dum vires permittunt, ſe aſſiduè exercent. Quòd enim maligni quidam & perverſi obtrectatores, ſibi perſuadent, & ſpargere non verentur, ipſas hâc arte fingendi multas conquirere ſibi pecunias, quibus ſibi genio lautè indulgent, & quarum me participem faciunt, eſt impoſtura execranda.

Objicis 5. fundamentum, ex quo credimus nos, illarum obſeſſionem certò probare & convincere, non eſt certum & ſolidum: quia, inquis, quòd linguam latinam, quoad multa intelligant inde fit quia mandata quæ à nobis filiabus iſtis fiunt, ſæpè audierunt & memoriæ mandarunt, ſicque non eſt mirum quod illa intelligant. Reſp. objectionem illam eſſe ineptam, futilem, ridiculam, & meram cavillationem continere: Primò enim non ſolum fictionis & impoſturæ iterum filias inſimulat, ſed meipſum quaſi illis conviverem, inſtruerem, informarem, & quoddam cum illis pactum haberem, quo quid nequius & ſceleratius & fingi aut dici poteſt? Ad hæc quæro abs te incredule, unde ſcias me ſemper eadem petere & præcipere, quandoquidem meis exorciſmis nunquam interfueris? nonne temeritas extrema eſt, aſſerere quæ non vidiſti, nec audiſti?

Vide quantum cœcitatis: mille mandata ipſis præſcripſi, & alij mecum, quæ nunquam audierant, & tamen illa adimpleverunt, prout vidiſti ſupra in fortalitio, in cœnobio de winigius, & alibi: dic mihi in animo tuo, an iſta cavillatio in his caſibus habeat locum? ad hæc, nō notas, quòd hâc ratione memoriā Angelicam, & perfectā linguæ latinæ cognitionem ſimplicibus & idiotis filiabus aſcribas, quæ interim rationem Dominicam latino idiomate nunquam addiſcere potuerunt, prout RR. Domini deputati agnoverunt. Dic mihi obſecro, ſi

Digitized by Google

ſpatio tot annorum, non potuit addiſcere & memoriæ mandare tam brevem orationem, quâ ratione tot & tam diverſa mandata potuit? Deinde à biennio fermè, exorciſmos vix feci, quomodo ergo, quæ ipſas longo exercitio retinuiſſe tibi perſuades non exciderunt? Ecce igitur vides ut credo, quàm frivola & inepta ſit tua illa objectio, quam interim in corde & ore ſemper habes alijſque ſuggeris & perſuadere moliris.

Objicis ſextò, ipſimet Rdi. Dni. ad illarum filiarum examen à Sereniſſimo Principe deputati, qui exorciſmis non ſemel, ſed pluries iam interfuerunt; non aſſerunt eſſe obſeſſas imo dubitare dicuntur, idque varijs ex cauſis.

Primò quia non obediunt ad ea quæ ipſis tam ſeriò, & ſub graviſſimis pœnis, præcipiuntur.

Secundò, quia non videntur plenè & perfectè linguam latinam ſtylo aliquo elegantiori prolatam intelligere.

Tertiò, quia præcepta quę illis eadem linguâ, ſed communi & trita aut gallicâ fiunt, melius intelligunt, & promptius illa exequuntur, quæ Dæmonibus utpote linguas omnes perfectè callentibus, quadrare non poſſunt, ergo ex illis rationibus colligi videtur, quod Dæmones quibus illa pręcepta fiunt, illas verè non obſideant.

Ad hæc omnia reſpondeo, prout ſequitur,

Primò quidem quòd ad dictos Reverendos DD. attinet an aſſerant eſſe obſeſſas nec ne, ignoro, quia necdũ judicium illorũ exquiſivi, nec exquirere intendo donec meos exorciſmos juxta commiſſionẽ ſerio, prout ſoleo, fecerim, quod nondũ ob varia illorumimpedimenta quotidie occurrentia feci.

Reſpondeo ſecundò ad rationes allegatas ex obedientia non bene colligi obſeſſionem, prout ſupra fuſè & clarè monſtravi.

Reſpondeo tertiò Dæmones illos cautiſſimos & nequiſſimos

mos(qui probe norunt qua de cauſa fuerit inſtituta illa conferentia) omnibus ſuis dolis,fraudibus & technis, hâc in re, uti,ut poſſint latitare & incredulos in ſua pertinacia & errore retinere: Vnde non eſt mirum ſi fingant ſe non intelligere ea quæ ſtylo elegantiori mandantur,alia verò quæ trito,communi & ad linguam vernaculam accedente fiunt, intelligere & obedire: interim Deus judex juſtus,innocentiæ protector & defenſor,non ita permittit verſutos illos & fallaces Genios latitare, quin etiam eos, quantumvis invitos & reluctantes, certa & manifeſta ſuæ obſeſſionis ſigna dare cogat & compellat. Quod demonſtro & oſtendo aliquot exemplis, quæ licet nulla alia forent, intentum meum probant & convincunt: Mandavit Reverendiſſimus Dominus Suffraganeus, vel ego potius ex juſſu & ore ipſius, ut Genius unam ex illis obſidens, toties terram ad pedem reverſus, calcaret, quot erant Canonici in Sacello: paruit perfectè, & bis tantum pulſavit, quia plures Canonici verè non erant: hoc certè ſignum (ſuppoſito fundamento prius allegato) plenè convincit filiam eſſe obſeſſam: qualiter enim filia illa, eiuſmodi mandatum latinè factum intelligere potuit? Addo aliud ibidem viſum. Mandavit R. Dns. Henricus Dumont, Canonicus Leodienſis, & præſes Seminarij,ut ad jndicem ubicumq: latitaret, compareret & in ſignum præſentiæ illum moveret: utrumque præſtitit perfectè. Addit & tertium, ſcilicet ut attolleret, quod & preſtitit: Quis mortalium dixerit tria hæc mandata ab una filia intelligi? Idem mandavit, ut pede terram bis & ter pulſaret, illud & fecit.

Ex his igitur patet, quod objectio quę habet,illos nulla in re voluiſſe parere, ſit falſa. Interim verum eſt, quod ad pleraq; maximè curioſa,vana & ſuperflua parere noluerint, ſed hoc nullâ ratione probat non eſſe ibi Dæmones, aut rem ſuſpectam

ctam reddit: primò enim, quando Deus poſt plurimorum hominum teſtimonia, etiam ſuum adjungit, cogendo Dæmonem, ut ſigna aliqua certa veræ poſſeſſionis exhibeat (prout verè exhibuit) id nobis abundè ſufficere debet, ſicuti ſuprà monui: nec enim ſignis eiuſmodi pro voluntate Dei datis, alia pro noſtra voluntate Deus dare tenetur. Vide de hac re plura cap. præcedenti.

Denique dico & reſp. ſi velis filias, ſeu Genios illas poſſidentes nullum dediſſe perfectæ intellectionis ſignum, graviter erras & falleris: ad omnia enim vel certè pleraque ita perfectè & ad rem, reſponderunt prout per inductionem probare poſſem, ſi opus foret, ut miſera & deplorata illa dumtaxat & ad aliud nihil exceptio allegari poſſit nempe, filias mandata illis facta, intelligere, quia illa ſæpiùs audiverint, quo quid futilius & ineptius objici poteſt? pudet me ſanè, & piget objectiones tam ridiculas & pueriles referre, & rejicere. Hæc ſunt interim, lector benevole, quæ increduli contra dictarum filiarum obſeſſionem, in corde & ore perpetuò habent: ſi fortè alia mihi ignota illis ad manus ſint, proponant & allegent, & niſi eâdem facilitate, quâ jam allegata dilui, ea quoque diluero, clament victoriam, per me licet, me levem, temerarium, credulum & fungum proclament. Reſtat videndum & examinandum, quid contra me, meoſque ritus, exorciſmos & cæremonias in illis à me obſervari, & practicari ſolitas objiciant.

CAPVT.

CAPVT XIX.

Examinantur, & reſſelluntur argumenta, quæ increduli contra nos, noſtroſque ritus allegant, & primò, contra vſum ſacrorum balneorum.

VIdiſti lector benevole, cap. ſuperiori quàm futilia & ridicula ſint, quæ increduli contra filiarum obſeſſionem allegant, exponam tibi hoc cap. quænam mihi objiciant: videbis quoque non dubito, quòd omnia ſint eiuſdem farinæ, & ex mera quoq; ignorantia procedant: audi & Judex eſto.

Objiciunt, primò, nobis, ſacrorum balneorum (quem interdum adhibemus, ad Dæmonum ejectionem, & maleficiatorum curationem) vſum objiciunt, inquam, nobis, eorum uſũ, tanquam ſuperſtitioſum, illicitum, inhoneſtum, & indecentem.

Reſp. hanc primam objectionem iterùm ex ignorantia, & defectu ſtudij ac lectionis procedere; ſi enim Authores, ſcriptores ſuprà relatos vidiſſent & legiſſent, balneorum ſacrorum uſum, in Eccleſia jam pridem, à magnis Prælatis & peritis Exorciſtis practicatum fuiſſe comperiſſent: remitto illos ad hiſtoriam Sororis Joannæ Fery ſuprà relatam: illam legant, relegant, ſingula bene ponderent, agnoſcent quid ſint illa balnea ſacra, qualiter compoſita, qualis illorum uſus: quòd ij qui ijs utuntur, ſint Canonici Eccleſiæ Metropolitanæ Cameracenſis, viri undequaque doctiſſimi, idque de conſilio Illuſtriſſimi & Reverendiſſimi ſui Archiepiſcopi, viri ſingularis eruditionis: Ecce igitur Perſonæ quæ me uſum balneorum docuerunt: quæro ab incredulis? quis unquam hanc illorum cæremoniam carpendam & reprehendendam putavit?

vit ? ſed nec illi balneorum Authores dici debent, legant doctiſſimum & toto Belgio celeberrimum noſtrum Chapeavillum, tomo tertio annal. ad annum 1374. cap. 9. ibi videbunt rem miram, & ſibi inauditam, tria ſcilicet millia obſeſſorum, ut ſupra dixi, qui omnes Leodij per ſæculares Sacerdotes Exorciſtas, uno dempto, liberati ſunt, qui modis & remedijs omnibus fruſtrà tentatis non potuit liberari, niſi per uſum balnei ſacri : audi incredule, dictum Chapeavillum, loco ſupra citato, Quædam, inquit, puella dudum obſeſſa, per diverſos Sacerdotes fruſtrà fuerat exorciſata, tandem Aquiſgranum ducta, per Sacerdotem nomine Simonem, hoc modo fuit ſanata : Sacerdos eam albâ ſacerdotali induit, ſtolâque cinxit, & in vas aquâ benedictâ plenum, ad os uſque merſit : his peractis conjuravit Dæmonem dicere, quanto tempore puellam obſediſſet, reſpondit, biennio: rurſus coactus dicere, ubinam eſſet, cum illa die Paſchæ ſacram ſumeret Euchariſtiam, ſub id tempus, inquit, in extremos pedum digitos deſcendi &c. & poſtea addit : Coactus tandem exorciſmo egredi, priùs ejecto per os puellæ nigro carbone, magno cum fremitu, & ſtridore abſceſſit. Quid ad hæc bone vir? ecce uſum balneorum à 300 ferè annis : quis iterum eum reprehendit ? an Chapeavillus? nequaquam ſanè, ſed potiùs hanc cæremoniam, eiuſque fœlicem ſucceſſum refert, ut Exorciſtas illam doceat, illâque, ſi eiuſmodi caſus ſeſe offerat, cum magna fide utātur: Si quid mali, vir ille doctiſſimus in illo ritu ſubeſſe iudicaſſet, profectò reprobaſſet, & interdicendum cenſuiſſet : Sed velim attendas, tu qui me tàm ſeverè carpis, quia balneis iſtis uſus ſum, quænam Perſonæ in illis balneis exorciſentur : videbis quòd utraque ſit filia, & hoc ipſum, quod tantopere tibi diſplicet, in una inveniatur: albâ ſcilicet ſacerdotali induta, ſtolâque cincta : Et nihilominus

minus, unus nuper dicebat, quis pudor imponere albam ſacerdotalem filiabus? quæ indecentia? quid, & ſi caſulâ induta fuiſſet, prout ſupra vidiſti? Vides ergo quod tuę contra balneorum uſum objectiones & quæremoniæ vanæ ſint, & ex ignorantia procedant: ſi enim dictos libros legiſſes, nunquam os tuum contra nos aperuiſſes. Quòd autē ad inhoneſtatem & indecentiā attinet, quam etiam hac in re ſubeſſe conquereris, nequidem umbram illius reperies: nec enim illas nudas (ut quidam maligni & perverſi calumniatores referunt) in illis balneis exòrcizavimus, ſed honeſtis induſijs, & albis ſacerdotalibus, in abſentia noſtra indutas & cingulo benè cinctas, prout Religioſi & Exorciſtæ Hubertini, qui exorciſmis interfuerunt, nec non Sorores Sancti ſepulchri dictæ Bonæ infantes, teſtes oculati & oculatæ fuerunt.

Perpendant hîc omnes, & maximè Superiores, ut ſuprà iterum monui, quàm periculoſum ſit omni ſpiritui credere, & ijs, quæ ab Exorciſtarum inimicis ſparguntur, ijs non auditis fidem habere. Certè ſi ſufficit detractores atque accuſatores audire & nō accuſatos, quis innocens, quis tutus erit? nonne hâc viâ omnia confundentur? nonne iniquus quiſque triūphabit, & innocēs interibit? nonne jus omne evertetur? & tamen nō rarò hæc fieri videmus. Hæc non abſq; ratione profero: norunt enim Revendi Domini deputati quàm atroces impoſturas contra me, & dictas filias quidam maligni homines confinxerūt, ob quę, non auditi, gravia perpeſſi ſumus, graviora perpeſſuri, niſi Deus, innocentiæ teſtis & protector, illa, ſpeciali providentia impediviſſet atque divertiſſet: ſed de his ſatis. Reſpondeamus & ad Medicos quoſdam Exorciſtarum inimicos, qui ritus noſtros ferè omnes reprobant, & ipſum balneorum uſum.

Quæro igitur ab illis, cur uſum illum balneorum carpunt,

 quem

Digitized by Google

quem plerique medicinæ Doctores & Profeſſores laudant, & approbant, & commendant: Delrio certè, La Torre, aliiq; plures qui balneorum uſum plurimùm laudant, teſtantur quòd ipſi Medici, ut dixi, illum probent & conſulant: audi prædictum La Torre, pro omnibus, lib. citato p. 2. advertentiâ 2. pag. 173: Et propter eandem, inquit, cauſam quidam non inutile ducunt balneis uti, quia (ut aiunt periti Medici) morbi melancholici, quales plerumque ſunt, quos Dæmon arreptitios conciliat, nullo auxilio magis, quàm balneis curari ſolent: cuius rationem reddit Delrio lib. 6. cap. 11. ſect. 3. q. 3. quia per illa impediuntur, vel auferuntur diſpoſitiones illæ, quibus Dæmones gaudent & utuntur. Quid ampliùs? uſus balneorum expreſsè traditur & docetur in theſauro Exorciſtarum, pag. 18. & 19. Quid ad hæc, tu, qui illos carpis, ecce vides quòd in iſto balneorum uſu, Doctorum medicinæ, & Theologorum doctrinam, Principumque Eccleſiæ exempla ſequar: agnoſce ergo quòd me, hanc ob rem malè & injuſtè reprehendas, & quòd tua illa objectio, quam tanti æſtimabas, ſit futilis & inepta, ex hujus materiæ ignorantia, ut ſępiùs dixi, procedens: veniamus ad ſecundam objectionem.

C A P V T XX.

Quòd ſecunda incredulorum objectio, quæ eſt contra uſum crucis meæ & ſacræ ceræ in ea contentæ, ſit eiuſdē farinæ quæ prima, & inſuper temeraria.

DIcam, & quidem non abſque ratione, de incredulis, hâc in re, uno tantum verbo mutato, quod olim Judas Apo-

Apoſtolus de quibuſdam fidei & Chriſti inimicis ſcripſit. Quæcumque ignorant, vituperant: Quod licet hactenus ex ſuprà dictis evidens exiſtat, longè evidentius in hac illorum objectione apparet: ſi enim ſacræ ceræ, quam tantopere carpunt, eiuſque virtutis & efficaciæ notitiam haberent, neutiquam illam illiuſque uſum, tam temerè reprobarent. Igitur ut eos ab errore ſuo, & ignorantia liberem, non gravabor eis aperire, quid illa ſit, quibuſvè ex materijs conſtet: quo audito videbunt (ſi tamen videre volunt) nihil eſſe in Eccleſia (ſi Venerabile Sacramentum, Sacramenta & Reliquias exceperis) ſacratius, & ad dæmones cruciandos, torquendos, coërcendos, repellendos, ac abigendos fortius & efficacius. Scire ergo eos velim, nō eſſe aliud, quam aggregatum quoddam ex omnibus, quæ Eccleſia à tempore Apoſtolorum contra Dæmones eorumque inſidias, damna, & nocumenta avertenda & tollenda benedixit, atque inſtituit: quæ autem illa ſint, Reverendo Domino Vicario piæ memoriæ, (ad cuius requiſitionem exorciſmos ſuſcepi) eiuſque ſucceſſori, & Reverendis Dominis deputatis aperui, qui nihil in illa carpendum judicarunt, quod illis ſufficere debet: Cùm ergò, cum Patribus Capucinis, alijsque Religioſis, qui hanc ſacram ceram maleficiatis porrigunt, illâ utor, ſi armis ab Eccleſia contra Dæmones inſtitutis decertem, quis id carpere preſumat, niſi ſupra modum temerarius? Si verò ad crucis res illas ſacratiſſimas continentis tactum tremant, crucientur, & hâc viâ detegantur, coërceantur & exterminentur, quid mirum? quis enim latro ad conſpectum patibuli & Judicis, non tremit & palleſcit? ſi crux in aëre, etiam ab infideli formata, dæmonem fugat, ut S. Gregor. alijque plures Patres nobis referunt, & omnes Catholici credunt, quid mirum, ſi crux permanens, quam manibus geſtat Energumenus

menus, & juxta Ritualia, ſemper tempore exorciſmorum geſtare debet (quod velim ab Exorciſtis notari) quid mirum, inquam, ſi dæmoni tremorem & horrorem incutiat, eumque torqueat & ſæpè exterminet? Rurſus, ſi crux nuda dæmoni ſit ita formidabilis, quantò plus imago Chriſti, & B. Virginis cruci annexa, vel in ea depicta? ſi ultra hæc, particula aliqua ſanctæ Crucis, & Sanctorum Reliquiæ in cruce contineantur, quantò plus iterum dæmon ad contactum illius contremiſcet, & torquebitur? Scire ergo debes calumniator, crucem noſtram hæc omnia continere. Deniq; ſi aqua luſtralis ſola dæmones à nobis arcet, fugat, accedere impedit, & cruciat, prout innumeræ hiſtoriæ fidem faciunt, ſi aqua Gregoriana ab Epiſcopo benedicta, ſit tantæ, ut ſuprà in liberatione Sororis Joannæ Fery vidimus, virtutis & efficaciæ ad dæmones pellendos, & maleficiatos ſanandos, quid cætera omnia dictæ Ceræ & Cruci adiuncta præſtabunt? Quid ad hæc, tu, qui illam tanquam ſuperſtitioſam ac illicitam carpis, & prohibitam cupis? nonne hac ratione res ab Eccleſia, contra dæmones benedictas & inſtitutas, reprobare & condemnare te vides, ipſamque Eccleſiam accuſare, & ſuperſtitionis inſimulare? agnoſce quò te tua inadvertentia rapit & præcipitat: ſed quorſum, inquis, iſta mixtio, quo authore facta & inventa? bella ſanè petitio: an te latet tritum illud dogma? Vis unita fortior: nonne decem homines ſunt uno fortiores? nonne decem equi plus trahunt quàm unus? Rurſus quæro à te? nonne Reliquiæ unius Sancti dæmonem cruciant & torquent? nonne trium, quatuor, & plurium magis? Si igitur decem Sanctorum Reliquiæ plus dæmonem torquent quàm duæ, prout omnes Catholici credunt, cur non idem dicamus & aſſeramus de rebus ſacris, contra dæmones ex Eccleſiæ inſtituto benedictis

& or-

& ordinatis? Ad hæc omnia, repone, ſi potes, & oſtende vel umbram ſuperſtitionis in mixtione ſacrę illius Ceræ, cuius me temerariè & iniuſtè inſimulas: abſit à mė, ut ſuperſtitionem in Eccleſiam introducam, eaque cum ſalutis meę & fidelium diſcrimine utar, quam totis 35 annis, quibus in functionibus meis Parochialibus, noctes & dies indefeſsè laboravi, & verbo & ſcripto impugnavi, & exterminavi, & quòd illam impietatem, quam tanto labore & ſtudio inſectatus ſum, nunc publicè doceam & practicem. Sed ſat de hoc tuo errore: ab alio te liberare volo; in hac materia eoque gravi & pernicioſo: audi illum, agnoſce, & corrige, ſi ſaluti tuæ conſultum cupis: Credis, & multi, à te fortè informati, affirmant nullos maleficiatos, aut energumenos, tremere niſi in Eccleſia noſtra, & niſi crucem meam manibus geſtent: Verùm ſcias, à quocumque duo iſta acceperis, eſſe pudenda mendacia & commenta: Primò enim omnibus qui in Sancto Huberto, & in aliјs quibuſcumque Eccleſijs, exorciſmis interfuerunt, notum eſt, maleficiatos & energumenos non minùs in eis, quàm in noſtra, imò ſæpè graviùs tremere, convelli, & agitari. Secundò, non minùs quoque omnibus notum eſt, eos abſque ulla cruce ita graviter tremere, ut vix à pluribus perſonis retineri poſſint: vade ad S. Hubertum, & interroga an abſq; cruce mea energumeni non tremant? ſciſcitare ab Exorciſtis iſtius loci, an ipſæ filiæ, quas hîc exorcizo, ibi abſque tremore & agitatione fuerint? ſed quid opus te eò mittere? lege hiſtorias ſuprà relatas, aperi libros citatos, nil ferè niſi tremores, agitationes, & convulſiones videbis. Sed de frivolis & ridiculis iſtis tuis obiectionibus ſat ſuperque, veniamus ad tertiam, & videamus an ſit ſolidior?

CAPUT

Digitized by Google

CAPVT XXI.

Examinatur tertia objectio & refellitur tanquam inepta ac ridicula, quæ eſt contra libros quibus utor in exorciſmis.

OBjectio hæc tertia, tres partes continet: Prima quòd non utar in meis exorciſmis Rituali Leodienſi, ſed alijs formulis, quæ ibi non continentur: Secunda: Quòd petam curioſa & illicita, Tertia: Quòd linguâ Gallicâ exorcizem, & ſine libro. Ad hanc objectionem eiuſque partes Reſp. mirari me vehementer, quòd tu res tibi ignotas affirmes & obijcias: Quæro enim à te? an meis unquam interfueris exorciſmis? ſcio quòd non: quâ ratione ergò ſcire potes quibus exorciſmis & formis utar? an ex auditu & relatu? hoc nimis ridiculum, & Theologo indignum: interim quicquid ſit te ſcire velim, me omnia ferè Ritualia, quæ in Belgio exſtant, & videre potui, legiſſe, perlegiſſe, ponderaſſe, annotaſſe, ac notabilia quæque excerpſiſſe, & obſervaſſe, quæ ex omnibus Dęmones magis crucient & torqueant, adeòque quæ magis conducant ad eorum expulſionem, & proinde me hâc formulâ modò uti, modò alterâ, prout occaſio ſeſe offert: Vſus ſum non raró Rituali Leodienſi, quod ut verum fatear optimos exorciſmos continet, etſi interdum utar Mechlinienſi, hoc ipſo utor Leodienſi: hæc enim duo de verbo ad verbum conveniunt, quod non notaſti. Antuerpienſi quoq; frequenter uſus ſum, à Reverendiſſ. Domino Maldero Doctore Lovanienſi, & Epiſcopo Antuerpienſi, viſo atq; approbato, in quo documenta multa Exorciſtis vtiliſſima comperi: cũm autem Romano, vel iſto utor, nemo ſanæ men-

næ mentis & judicij me carpere poteſt: eo ipſo enim quo libri aliqui approbati ſunt, eos legi & practicari poſſe, nemo niſi captioſus & contentioſus negaverit: Ad hæc, quando in meis exorciſmis ſequor Rituale Romanum, quis iterùm, niſi ineptus & ſtolidus reprehendere poteſt? licet enim habeamus Rituale Leodienſe, non ideò fit quòd illud ſolùm in omnibus, & per omnia ſequi & obſervare tenear; nonne & Breviarium pariter Leodienſe habemus? an ideò ad illud, relicto Romano, teneor? Quis igitur non miretur, quòd tam futilia & inepta mihi objicere non verearis?

Quòd ad ſecundam partem objectionis attinet, Reſp. & dico illam eſſe falſam, temerariam, & præſumptuoſam: quæro enim iterùm à te quì ſcias me illicita, vana, & curioſa à Dæmonibus petere? quandoquidem, ut dixi, nunquam exorciſmis meis interfueris, nec intereſſe, licet ſæpiùs rogatus, velis: interim velim ſcias me nec curioſa & illicita unquam petijſſe, nec petere (id enim per Ritualia omnia vetitum & prohibitum ſcio) ſed quantâ poſſum fiduciâ, illis mando & impero, quæcumque ex dictis ritualibus, & Authoribus ſuprà relatis ad expulſionem dęmonum facere, cenſeo & longo vſu expertus ſum: quænam autem illa ſint: lege Inſtructiones tertiâ parte huius Apologiæ contentas, & ibi agnoſces. Quòd autem ſpectat, ad tertiam partem, ſcilicet, quòd gallicè exorcizem, idque memoriter, & ſine libro: Quis non miretur tam ridiculam & ineptam objectionem: Primò enim, formæ ab Eccleſia inſtitutæ nec à me nec ab ullo Exorciſta, gallicè unquam proferuntur: ſed præter has, multa alia obſeruamus, & Dęmonibus mandamus quæ gallicè mandari poſſunt, & interdum (cum alijs omnibus Exorciſtis, qui id prout in hiſtorijs relatis videre eſt, practicarunt) datâ occaſione mando, ut

Digitized by Google

idiotæ aſtantes videant & agnoſcant Eccleſiæ Catholicæ poteſtatem & virtutem, atque ita illam revereantur, & in fide cõfirmentur. Deniq; ad id quòd tertiò objicis, me nõ uti libro in exorciſmis, ſed ex meo capite idq; memoriter exorcizare. Reſp. verum eſſe quòd jam pridem Ritualibus non utar, quòdque multa quæ in illis non habentur, practicem & obſervem, ſed de conſilio & mandato dictorum Ritualium me ad probatos authores remittentium, id facio: ex quibus omnia quæcumque mando & obſervo, hauſi & didici. Quòd autem memoriter exorcizem, quis id carpere poſſit, niſi & eos, qui Horas Canonicas, aut alias preces memoriter recitant vel cantant carpere velit? quo, quid ineptius aut abſurdius dici poteſt? Ex hoc ipſo, quòd me tali modo exorcizare audis colligere deberes, quòd longum uſum & experientiam hac in re habeam; non verò me ſpernere & carpere: Certè unus ex tuis mihi aliàs riſum movit, qui cernens me abſque libro exorcizantem, credidit me ex capite id facere: non ita eſt: formas Ritualium exactè ſervo, ſed interim, illis ſervatis, multa alia practico, non ex meo cerebro, ſed ex dictamine Authorum ſuprà relatorum, prout ſæpiſſimè repetij: ſed nimium his nugis immoror: venio ad quartam obiectionem: videamus an illa rem ſeriam contineat.

CAPVT XXII.

Examinatur quarta obiectio, & oſtenditur quòd nulla fiat per nos Inclytæ Civitati Leodienſi iniuria, affirmando fuiſſe, & eſſe plures in illa Energumenos.

TAnta eſt nonnullorum nobis nocendi, & in odium omnium nos adducendi libido, ut non vereantur paſſim conqueri,

conqueri & abjicere, quod Inclytæ Civitati Leodienſi gravem injuriam inferamus, aſſerendo tot in ea reperiri energumenos: audi, & mirare lector, quanta ſit in hac querimoniâ cæcitas, paſſio, & ignorantia: quæ enim Provincia, Civitas, aut Oppidum unquam fuit, in quibus non ſint viſi energumeni? id certè ſuperiùs abundè demonſtravimus: quis unquam ſanæ mentis ſomniavit, idcircò notam aliquam infamiæ ijs, ab hiſtoricis qui id referunt, inuri? Audio ſanè quendam Parochianum olim meum, Antuerpiæ commorantem, ante aliquot annos obſeſſum fuiſſe, & à Reverendis Societatis Jeſu Patribus, fœliciter, & quidem brevis temporis ſpatio liberatum fuiſſe: Scio & alios plures ibidem fuiſſe energumenos: an ideò nobilis illa, & celebris Civitas malè audivit, & infamata fuit? Scio quoq; quandam filiam inter plures alias Lovanij fuiſſe obſeſſam, pro cuius liberatione alij ejuſdem Societatis Patres diu laborarunt, ſed non ita fœliciter, prout Antuerpienſes (nihil enim, omnibus tentatis, efficere potuerunt) an ideò de Inclytæ Academiæ iſtius honore aliquid deceſſit? Idem Bruxellis, Namurci, Thenis, & ubique vidimus: quis unquam Civitates illas ideo fuiſſe infamatas credidit, aut dixit? Vide igitur ex his, lector benevole, quàm ridiculos illi ſeſe exhibeant, qui tales contra nos ineptias & nugas allegare non verentur: Quæro ab illis, an Civitas Leodienſis malè audivit, cùm tria energumenorum millia in ea viſa ſunt, prout ſuprà retuli? certè tantum abeſt, ut inde malè audierit, quin potiùs ſummam ubique laudem retulerit: audi noſtrum Chapeavillum loco ſæpiùs citato: His, inquit, alijſque eiuſce generis Eccleſiaſticis remedijs, ſecta hæc, quæ ſpatio unius anni plurimùm invaluerat, paulatim imminui cœpit: Et quamvis per tres quatuorve annos ſubinde, quidam huiuſmodi dæmonum ludibrij

dibrijs vexari deprehenderentur, tamen Sacerdotum precibus & exorciſmis, perfacilè ejiciebantur, Sacerdotum, & Cleri Leodienſis, longè latèque propagato bono odore.

Quid ad hæc? imò Deus iſto tempore tot Leodij obſideri permiſit pro Cleri conſervatione, qui alioquin in ſummo diſcrimine verſabatur:: audi ex eodem hanc veritatem loco citato: Propoſuerat, inquit, ex Wernero, & magno Chronichon Belgico, vulgus inſurgere in Clerum, ijſque trucidatis, bona eorum diripere, niſi Deus de remedio per conjurationes prædictas providiſſet: quo viſo, vulgus ita quievit, ut Clerus multò deinde plùs à populo honoraretur. Et paulò pòſt, ex Joanne Stabulao, addit rem memoriâ dignam.

Magnus honor, inquit, tunc Clero Leodienſi acceſſerat, quia Deus per Presbyteros Leodienſes, bonos vel malos, dedit remedium contra illam peſtem diabolicam, inſpirando eos & animando contra tantam poteſtatem dæmonum: itaque veniebant & adducebantur Leodium invaſi & obſeſſi ab immundis ſpiritibus, de diverſis & longinquis partibus & recedebant ſani. Quid ad hæc iterum? Sed quia plerique ex incredulis Presbyteros ſæculares contemnunt, & nihil benè, niſi per ſe fieri autumant, audiant quid iſte Author eodem cap. annotet.

Sacerdotes ſæculares, inquit, hâc gratiâ Deus donare voluit, quam alijs Sacerdotibus Religioſis negabat, hæc Chapeavillus. Et certè notatu dignum eſt, quòd nullus prorſus ex omnibus Religioſis, qui nihilominus per id tempus plurimi erant, ne unum quidem dæmonem expellere valuerit: cauſam illius rei alibi inſinuavi: hanc hiſtoriam advertant illi, qui exorciſmos per ſolos Religioſos fieri debere, & non per ſæculares contendunt; ſicuti igitur energumeni illi Clero, & Civitati non obſuerunt, ſed plurimùm profuerunt,

ut viſum

ut viſum eſt; ita & nunc fieri certiſſimum eſt, quandoquidem quotidie videamus plures in exorciſmis converti, Sacramenta frequentare, vitam commutare, imò, perditæ & deploratæ vitæ perſonas, ad ſanam mentem redire, & quod potiſſimum eſt, plures hæreticos ad gremium Eccleſiæ redire, prout in Eccleſia noſtra, in Sancto Huberto, & alibi, magno noſtro gaudio vidimus, & Deum laudavimus, qui ex omni malo bonum elicit. Et hoc ita notum & compertum eſt, ut quidam Religioſi ingenuè confeſſi fuerint, dæmones in Eccleſia noſtra exorciſatos, plures convertiſſe, quàm ipſi Concionatores.

Sed quid mirum? quis enim, ex una parte, quantumvis inhumanus & barbarus non moveatur, quando videt tantam dæmonum ferociam & crudelitatem, miſeramque energumenorum conditionem & afflictionem? ex altera, quis Eccleſiam, & Eccleſiæ miniſtros non revereatur, quando videt tantam illorum, in nequiſſimos & rebelles illos ſpiritus poteſtatem & authoritatem, ut cogant illos, tanquam catulos parere & obedire ſuis mandatis? pro quorum omnium confirmatione, audi iterum Chapeavillum loco ſæpè citato, Dæmonem per os puellæ ita loquens, referentem: Eramus, inquit Genius filiam obſidens, & divitum & principum corpora intraturi, & per hos totum Clerum Leodio expulſuri, niſi veſtris exorciſmis & adiurationibus nos migrare coegiſtis. Quid ad hæc iterum? ex hoc ergo vide, & agnoſce, quanta bona ex energumenis, Civitati, ac toti Clero olim evenerint, modòque obveniant, & vel ex hoc unico titulo, Exorciſtas (ſi illorum officium obire renuis) lauda, commenda, precibus & ſacrificijs adjuva. Sed ſatis de hac objectione, veniamus ad quintam, & videamus quid contineat.

CAPVT XXIII.

Examinatur quinta objectio, quæ eſt contra appoſitionem Venerabilis Sacramenti capitibus Energumenorum.

Probavi hactenus multis argumentis & rationibus omnes tuas objectiones, tam contra filias, quàm contra nos, ex harum materiarum ignorantia provenire. idem de hac quinta probo & demonſtro. Carpis nos & vituperas, quòd V. Sacramentũ Energumenorũ capitibus applicemus, primò, contrá honorem, ut prætendis, tanto Sacramento debitum: ſecundò contra expreſſam Ritualis Romani prohibitionem: hæc duo examinemus & refutemus.

Ad primum Reſp. te falli & toto cœlo errare. omnibus enim Exorciſtis & alijs qui exorciſmis intereſſe ſolent notũ eſt, applicationem illam, quam temerariè carpis nunquam cum ulla irreverentia factam, ſed cum maxima miſerorum Energumenorum vtilitate, qui per illam adjuvantur refocillantur, & à graviſſimis cruciatibus liberantur, in quibus ſæpè deficerent, gravius, & fortè uſque ad mortem torquerentur, prout ſępè experti ſumus, niſi ſævi illi & crudeles ſpiritus, per illud Auguſtiſſimum Sacramentum ipſis formidabile coërcerentur, alijque qui in ipſis in adjutorium ordinariè veniunt (ut quotidiana docet experientia) fugarentur, quod certè in maximam illius reuerentiam cedere quis ambigat, cum aſtantes tantam illius virtutem & efficaciam intuentur? ad hæc te ſcire velim (qui hoc indubiè ignoras) ad præſentiam illius vel applicationem, uſqueadeo ſpiritus illos nequam & rebelles torqueri, cruciari, cohiberi, coërceri, confundi, agitari, frendere, contremiſcere, clamare

mare, ejulare, ut omnes qui hæc vident, etiamſi nihil unquam de veritate corporis Chriſti in illo Sacramento audiviſſent. poſſent ex præmiſſis id agnoſcere, quod ita certũ eſt ut ipſi hæretici hoc ipſum agnoverint, & clarâ voce confeſſi fuerint, videntes Laodunij Nicolaam, de qua ſupra, illo mediante, liberatam fuiſſe: hæc ſanè fuit plurimorum vox & confeſſio, prout in hiſtoria ipſius habetur. Erravimus & decepti ſumus: verè eſt corpus Chriſti in illo Sacramento, cujus virtutem & poteſtatem oculis noſtris vidimus & perſpeximus. Quid ad hæc hæretice? quid ad hæc tu qui illam applicationem vituperas, ecce vides quantùm erres: & quàm malè nos vituperes: quia idem facimus, ſed audi maiora: plures hiſtoriæ produnt, (& inter alias, tres illæ, quas retuli) ſpiritus illos malignos, vel ad ſolum conſpectum territos & tortos horribili voce ſæpius clamaſſe, tolle, tolle filium Mariæ, quem credimus & ſentimus malo noſtro ibi præſentem: quid amplius? & apud nos & alibi ſæpè, coacti ſunt confiteri eos, qui veritatem corporis Chriſti, in Euchariſtia non credunt, eſſe hæreticos & ſecum in barathrum detrudendos. Quid ad hæc iterum, ſed quid his immoror? lege Authores ſupra citatos, & videbis quod applicatio illa ſemper & ubique fuerit in uſu, adeoque quòd me carpendo illos omnes carpas. Audiſti ſupra quomodo S. Bernardus pluries uſus fuerit, & coram tota Francia: Reverendiſ. Epiſcopus Laodunenſis, audiſti pariter, quòd Exorciſtæ Leodienſes, idem fecerint: ecce verba Chapeavilli ſæpè citati. Præter Evangeliorum recitationem, circa eos quorum difficilior erat curatio, Sacerdotes Euchariſtiæ Sacramentum, vel capitibus applicabant, vel è manibus videndum præſentabant: quis unquam S. Bernardum Epiſcopum Laodunenſem, & noſtros Exorciſtas ideò reprehendit? an igitur à te

carpi

carpi debui, quia idem à tot & tantis Magiſtris edoctus, feci? Sed ſatis nimiùmque de hac tua prima objectione, quam ex ignorantia, prout & omnes alias procedere, omnes vident; veniamus ad ſecundam, & probemus quòd ex eodem fonte emanet.

Rituale Romanum, dicis illam applicationem expreſsè prohibet; ergo non eſt practicanda. Reſp. prohiberi non abſolutè, ſed quando eſt periculum irreverentiæ, quo ceſſante, ſæpiſſimè cum magno fructu, ut dictum eſt, practicata fuit, modòque practicari poteſt. Sed repones, S. Bernardus, & alij qui id fecerunt, ante Rituale Romanum vixerunt, non facturi ſi modò in vivis eſſent. Hæc coniectura eſt erronea & ridicula: quæro à te, an Epiſcopus ſæpè citatus Chapeavillus, & Malderus non viderint Rituale Romanum? qui, eo nonobſtante, praxim illam & docent & approbant: Sanè Rituale Antuerpienſe à dicto Maldero approbatum fuit, & nihilominus hæc verba, in Inſtruct. 4. reperies. Ipſum Venerabile Sacramentum Euchariſtiæ rariùs actu applicabit obſeſſis, & non niſi exgitente neceſſitate, vel evidenti utilitate, & tunc, non niſi magnâ reverentiâ &c. Vides Rituale Romanum, quod non intelligis ab hoc explicatum, & applicationem illam in duobus caſibus poſſe fieri, adeòque verum eſſe quod ſuprà dixi, illam ſcilicet non probiberi, niſi quando ſubeſt periculum irreverentiæ, quod à perito & provido Exorciſta ſemper averti poteſt. Certè ſi applicatio iſta abſolutè & ſemper prohibita foret, dictum Rituale Antuerpienſe exceptiones & limitationes, quas audiſti, non poſuiſſet. Quæro jam bonâ fide à te, ſi S. Bernardum Epiſcopum Laodunenſem, alioſque plurimos, quos ſuprà retuli, & noviſſimè Chapeavillum legiſſes, an obiectionem illam allegaſſes, meque toties vituperaſſes in eo ipſo quod

ſo quod illi practicarunt? certè credo quòd non; & ſic tu ipſe vides tuam illam objectionem ex ignorantia quoque & defectu lectionis procedere, veniamus ad ſextam & examinemus, an illa ſit melior & ſolidior?

CAPVT XXIIII.

Examinatur ſexta objectio, quæ eſt contra exorciſmos brutorum, & oſtenditur, quòd ſit ſtolida, inepta, & ex craſſa ignorantia quoq; procedat.

VIde hîc tuum errórem: non ſolùm Energumenos & maleficiatos, remedijs ab Eccleſia inſtitutis, privare moliris, ſed etiam bruta animalia, quæ quotidianâ experientiâ per maleficia cum miſerorum Agricolarum & Ruſticorum ruina emori videmus. Sanè cùm rerum omnium conditor & conſervator generis humani, laboribus hominum, etiam de mutis animalibus ſolatia ſubrogaverit, & ſinè quibus non alitur humana conditio (uti habet in terminis Eccleſiæ oratio hanc in rem inſtituta) nonne temeritas & crudelitas toti Reipub. pernicioſa reputari debet, & homines, qui ſine animalibus ſubſiſtere non poſſunt, & ipſa animalia quæ Deus ad hominum ſervitium & ſublevamen creavit, velle privare exorciſmis, ſine quibus (quando maleficiata exiſtunt, quod non rarò contingit) ſanari non poſſunt. Si verò exorciſmi ad illorum ſanitatem in tali caſu prorſus neceſſarij ab Exorciſtis non fiant, dic mihi à quibus fient? an ab Agricolis? an à Medicis, quos ante omnia vis conſuli? ſanè nulli habent exorcizandi poteſtatem, niſi Exorciſtæ. Et tamen, quia hoc officio fungimur, quia exorciſmos pro

 ſanandis

ſanandis animalibus, ab Eccleſia inſtitutos facimus, quia hâc viâ miſeros Agricolas à Dæmonum, eorumque Miniſtrorum infeſtatione liberamus, & præſervamus, nos carpis & vituperas, objiciens quòd bruta animalia & ſtabula exorcizem, contra decentiam, honeſtatem, & gravitatem, Paſtori ineſſe debitam: Vide & agnoſce tuum errorem, & hac in re craſſam ignorantiam non enim animalia & loca, ſed dæmonia illa infeſtantia exorcizamus. Lege formas exorciſmorum, qua hanc in rem ab Eccleſiæ ordinatæ ſunt, & videbis quòd meritò te ignorantiæ inſimulem: ſi non habes, ecce tibi profero.

Exorcizo te Dæmon maledicte, immunde ac maligne ſpiritus quicumque animalia iſta, Dei vivi & veri creaturas affligere aut vexare audes, & adjuro te per Deum viuum ✠ per Deum verum ✠ per Deum ſanctum ✠, Patrem & Filium & Spiritum Sanctum, ut recedas à loco iſto, nec unquam huc reverti præſumas, neque eodem loco, vel alibi, agentibus hominibus aut jumentis, damnum vel pavorem immittas, aut quodcumque maleficium, in detrimentum vitæ illorum, vel ſanitatis, aut utilitatis inferas &c. Ecce vides quòd Exorciſmus ille non dirigatur ad ſtabula, nec ad jumenta prout credis & dicis, ſed ad Dæmonia illis infeſta: ſi ad Dæmonia, cur non vis expelli & exterminari? cur ægrè fers, quòd miſeri Agricolæ juventur? ſi invides lege, ſtude, addiſce praxim & operam tuam illis impende. Hæc cùm ita ſint quis non videt: quantùm obtrectatores quidam vniverſo hominum generi præjudicioſi & pernicioſi ſint, eoipſo quo exorciſmos ideò prohiberi volunt, quia omnes morbos tam hominum quàm brutorum, à cauſis naturalibus procedere aſſerunt? nonne increduli & incauti illi homines, hâc ratione Eccleſiam erroris arguunt, quæ

exor-

Digitized by Google

exorciſmos tam pro ſanandis hominibus quàm brutis inſtituit? ſi omnes morbi ſint naturales, ſi nulla ſint maleficia, nulli maleficiati, nulli energumeni, ad quid illi exorciſmi, illæ preces, illæ benedictiones, illæ cæremoniæ? nonne Eccleſia ridicula & ſuperſtitioſa cenſenda erit, quæ exorciſmos contra morbos, qui nec ſunt, nec inferri poſſunt (juxta illorum doctrinam) ordinavit? Ecce in quales ineptias & amentias cœci illi homines labuntur, cùm ſuum judicium, & Medicorum ab Eccleſia damnatorum deliria ſequuntur. Dicent fortè his rationibus convicti & confuſi; non negamus homines, aut animalia per maleficia lædi, & emori poſſe, ſed conquerimur nimis facilè à te aſſeri maleficiatos & maleficiata, ideòque judicium noſtrum inquirendum: itane boni Viri: an ergo quoties jumenta male habebunt, & de maleficio ſuſpecta erunt, ad Vos mittenda erunt? quid facient Ruſtici, qui Vos non habent, & à Civitatibus remoti ſunt? Et licet habeant, an illis expectandum, donec judicium de morbi qualitate tuleritis? ſed qualiter id illud fiet? an vocari debetis, vel ad Vos animalia duci? Si ad Vos, equus malè habens mitteretur, vel certè ad ſtabulum aliquod pro curandis animalibus vocaremini, quid diceretis? quid reſponderetis? nonne & Vos irrideri & ludibrio haberi meritò conquereremini? cur igitur nos carpitis, cur æmulamini dũ hæc nos facimus, quæ nec facere velletis, nec poſſetis? cur exorciſmos nobis prohiberi tanto molimine nitimini? Hæc à Superioribus benè ponderari velim, qui interdum, parte non auditâ, credunt quod ipſis refertur, & concedunt quod petitur: certè ſi ſufficit audire partem accuſantem, & non auditam; quis, ut ſuprà dixi, innocens & tutus erit? nonne hâc viâ improbi prævalebunt, juſti opprimentur, & omnia invertentur? Hinc ergo apparet, quàm

 periculo-

periculoſum & injuſtum ſit, jurique omni & rationi contrarium audire obtrectatores, & aliquem inauditum repellere atque condemnare: Utinam illud Sereniſſimorum noſtrorum Principum monitum ab omnibus audiretur, & obſervaretur, *Audiatur altera pars*, certè innocentes non opprimerentur, non ſpernerentur, non infamarentur, neque punirentur: tot & tantæ querimoniæ quæ coram Deo & hominibus quotidie deponuntur, nec fierent nec audirentur. Sed de hoc ſatis, audiamus ſeptimam obiectionem.

CAPVT XXV.

Examinatur ſeptima objectio, quæ eſt quorumdam Medicinæ Doctorum & oſtenditur quòd omni fundamēto, veritate & ratione quoad omnes ſuas partes deſtituta ſit.

HActenus examinavimus & refutavimus, quorumdam tam Regularium, quàm Sæcularium Eccleſiaſticorum objectiones, quas ex mera harum ignorantia procedere demonſtravimus: quę ſuperſunt, à quibuſdam Medicinæ Doctoribus moventur, & nobis objiciuntur: illos ergò attentè & patienter audiamus.

Objiciunt ipſi primò, & graviter ubique ſed maximè apud Superiores noſtros conqueruntur, quòd ægros omnes qui ad me recurrunt, promiſcuè judicem vel obſeſſos, vel maleficiatos, idque ordinariè nimis facilè & abſque ratione ac fundamento, ut hoc modo pecuniam ab illis emungam.

Secundò objiciunt, quòd proba mea, ex qua illud judico, ex tremore ſcilicet, non ſit fundata nec certa, imò ſuſpecta & ſuperſtitioſa, ideòque mihi interdicenda.

Tertiò, quòd neminem maleficiatum, aut Energumenum judicare

judicare debeam, niſi priùs pro tali ab ipſis iudicetur, ideòque à ſuperioribus obtinere nituntur, ut nullus exorcizare præſumat, niſi ipſi iudicium ſuum tulerint. Hæc omnia ſigillatim examinemus & refutemus.

Ad primam Reſp. illam non procedere ex ignorantia, prout de aliis oſtendimus: ſed ex malo in nos affectu & calumnia: Deum enim in teſtem invoco, me plures ex iis qui me accedunt, cùm nulla in eis maleficii, vel obſeſſionis ſigna adverto (quod ſæpè fit) ad Doctores hactenus remiſiſſe, & quotidie remittere. Cùm autem illa ex longo uſu ac praxi, & ex præceptis per dictos Authores traditis adverto (quibus maiorem hac in re fidem, quàm Medicis habendam cenſeo, prout inferiùs oſtendam) utor exorciſmis ab Eccleſia eum in finem inſtitutis, quos ſi ipſi vel inutiles, vel ſuperfluos credunt & aſſerunt, ſe temerarios & non Catholicos clarè demonſtrant. Quòd autem tales ad eos non ſemper remittam, quid mirum? quandoquidem plerique ex ipſis, nec maleficiatos, nec energumenos dari credant, & aſſerant, prout ſuprà vidimus.

Audiant & notent Superiores, qui de maleficio ſuſpectos, ad eos antequam exorcizentur, remitti volunt, & mandant, quid de nonnullis Rituale Antuerpienſe dicat & moneat Inſtruct. 3. Verùm, inquit, quia experientia docet, pleroſq; Medicos ferè omnia mala & accidentia, hominibus obvenientia, attribuere noxijs diſpoſitionibus corporum, & rariſſimè judicare aliquē veneficio diabolico infectum, Exorciſta non ſemper ita ſtabit judicio Medici, quin etiam ex ſignis infrà poſitis & aliis variis circumſtantiis, prudenter judicabit de hujuſmodi malis, conſultis, in gravioribus, peritioribus Theologis in hoc genere verſatis: Ita Rituale Antuerpienſe in dicta Inſtructione à Superioribus, ut monui,

 benè

Digitized by Google

benè notanda & ponderanda, ex qua vident, nec ad Medicos, nec ad Theologos quoſcumque, ſed in ritu exorcizandi peritos, vel certè ad eos, qui hac de re ex profeſſo ſcripſerunt, recurrendum eſſe, eorumque ſtandum judicio quando dubitatur, num quis ſit maleficiatus, vel energumenus: Et meritò ſanè: quorſum enim ad Medicos pro judicio eorum hac in re exquirendo remitterentur, quandoquidem, ut ſuprà vidimus, plerique ex ipſis nullos per maleficia morbos inferri, imò nec inferri poſſe credant & ſuſtineant, prout ſuprà vidimus? Et licet crederent, cur illorum judicium inquirendum? cur ſigna ab illis emendicanda? quandoquidem Theologi ſuprà citati, alijque non pauci iſta expreſsè tradant? Quis meliùs Maldero, Sanchez, Thyreo, Delrio, La Torre, alijſque citatis hac de re judicare poteſt? Sanè illi omnes, non parvam Theologis injuriam faciunt, qui ipſis neglectis, cenſent neminem prꝗter Medicos de maleficiis & obſeſſionibus judicare poſſe nec debere, adeòque ad eos in omni caſu, pro explorando eorum judicio recurrendum eſſe: hoc profectò nullus Theologus aſſeruerit: Deinde, ſicuti omnium judicio iniuſtum atque iniquum foret, & contra omnia jura aliquem pro obtinenda juſtitia ad eum remittere, contra quem litem ſuſcepit, ita ſanè Exorciſtas ad Medicos quoſdam hoſtes, ut experientia docet, eorum capitales, & plerumque obtrectatores: Ad hæc, miſeris energumenis & maleficiatis peſſimè certè conſultum foret, ſi Medicorum judicium, antequā exorcizarentur, habendum foret; plerique enim ex ipſis, ut jam vidimus ex Rituali Antuerp. & quotidie experimur, nullos tales admittunt, atque ita omni remedio miſerrimè deſtituerentur: quo quid Reip. pernicioſius excogitare poteſt? Sanè, ut jurejurando, ſuprà affirmavi; ſuper quo, Deum in teſtem invoco, plures, Deo

coope-

Digitized by Google

cooperante, ſanitati per exorciſmos & res ſacras adhiberi ſolitas reſtitui, qui multis fruſtrà in Medicos & pharmaca expoſitis pecuniis, nihil prorſus remedij, ab illis obtinere potuerant, qui idcircò Eccleſiam eiuſque miniſtros ab inde colunt & venerantur: de Medicis autem qui ipſos exhauſerunt, graviter conqueruntur. Hæc de prima ipſorum objectione nimium: Ad ſecundam ſuprà abundè reſpondimus & infrà reſpondebimus in materia de maleficijs parte 2. in qua probam illam certiſſimam eſſe videbunt, & omnia quæ contra allegantur, mendacia maligna & pudenda commenta, homine probo indigna, continere.

Quod ad tertiam attinet, eam ridiculam prorſus eſſe ineptam, atque ex omni parte impertinentem, jam demonſtravi, ut non ſit opus reſponſionem meam repetere: cætera audiamus & ponderemus. Objiciunt etiam, quòd expulſis, ut prætendimus, dæmonibus & maleficiatis ſanatis, iterum dæmones redeant, maleficiati in ſuos morbos relabantur.

Reſp. ſi de omnibus intelligant, id falſiſſimum eſſe: poſſum enim producere plures energumenos & maleficiatos à nobis cum Dei gratia liberatos, qui modò optimè valent, & ab omni dolore, morbo, atq; infeſtatione ſunt plenè liberi: poſſum, inquam, cœcos, mutos, claudos, impotentes producere qui virtute exorciſmorum, modò vident, loquuntur, ambulant, & abſque ullo impedimento laborant, uti toti Parochiæ noſtræ notum eſt. Si autem interdum dæmones vel morbi redeunt, non magis id nobis imputandum quàm ipſis, ſi contingat eos, quos ſanarunt, in eoſdem aut ſimiles morbos relabi: ſicuti enim id ex diverſis cauſis evenire poteſt, ita & noſtris maleficiatis & obſeſſis, qui vel per novum maleficium, vel propter ingratitudinem, aut propter gravia quędam peccata, in quæ poſt miraculoſam ſanitatem

turpiter

Digitized by Google

turpiter relabuntur, vel propter alias cauſas ſoli Deo notas, interdum in priſtinā miſeriam reincidunt. Certè legimus & ſuprà monuimus, S. Bernardum aliquos dæmones expuliſſe, qui ſecundò & tertiò redierunt. Idem de Sorore Magdalena, & alijs pluribus vidimus ſuprà, à quibus dæmones ſæpiùs exibant, & redibant: ut nemo mirari debeat, ſi id in noſtris ſæpè fiat, prout & nuper Reverendi Domini deputati aliquoties viderunt. Quis ideò S. Bernardum, & Exorciſtas hanc ob rem taxandos & vituperandos cenſuerit? Et ſic patet, quàm ridicula & inepta ſit illa objectio, quam tamen etiam nonnulli Eccleſiaſtici imperiti ſemper in ore habent.

Denique objiciunt aliqui ex ipſis, quòd multas pecunias ab omnibus quos Energumenos vel maleficiatos facimus, importunè petamus. Reſp. objectionem illam continere puram calumniam & impoſturam, viro probo indignam. Quòd enim ad Energumenos attinet, plures, Deo opitulante, à Dæmonum tyrannide liberavi, tum ex Civitate qui modò ſañi ſunt, tum ex alijs locis; producant vel unicum, ſi poſſint à quo vel obolum petij, vel accepi: Certè ſæpiùs & ab ijs, & ab eorum Parentibus partes aureæ, & aliæ pecuniæ mihi oblatæ ſunt, quas tamen ſemper (ut plurimi cum illis norunt, & teſtes erunt, ſi opus fuerit) recuſavi, ne fortè ab æmulis & adverſarijs meis, viderer pro lucro illud onus arduum ſubire, atque etiam ne ipſi Dæmones qui Exorciſtis parcere non ſolent, ſi quid mali faciant, mihi illud objicerent. Præter quindecim plus minus Energumenos, quos ex pura charitate, à duodecim annis, cum immenſo labore exorcizavi, & ſibi reſtitui à ſeptem plus minuſve annis, circa duas filias, tum in Eccleſia noſtra, tum in S. Huberto, per ſex & ſeptem horas, etiam uſque ad ſecundam pomeridianam, & ad undecimam nocturnam, centies ita laboravi, ut vires propemodùm

Digitized by Google

modum exhauſerim, & tantùm abeſt, ut obolum ab illis unquam acceperim, quin potius ipſis cibum, potum, pecuniaſque non modicas præbui & quotidie præbeo, ut proinde pro calumniatoribus & impoſtoribus ab omnibus habendi & reputandi omnes illi veniant, qui fingunt & ſpargunt, me ab illis ali, nutriri, intertineri: & in eleëmoſinis, quas ſibi conquirunt, participare, ideóque me tanto fervore & zelo, fictam illarum obſeſſionem tueri & ſuſtinere. Prô Deum immortalem; quis unquam in animum ſuum induxiſſet tantam eſſe quorumdam ſatis notorum nequitiam & malitiam niſi pro certo id detexiſſemus, & à Perſonis fide dignis, de tali nequitia certiores redditi fuiſſemus: Audi impoſtor quicumque es, vade ad fortalitium noſtrum: ibi invenies plurimos, tum maleficiatos tum Energumenos, quos magno labore exorcizavi & ſanavi, interroga eos, quid & quantum mihi dederint, & audies quòd nequidem teruntium. Accede famulum Illuſtriſſimi Comitis de Furſtenberg, quem tanto tempore exorcizavi omnibus Religioſis id facere renuentibus: pete ab illo, aut ab aliis, quid mihi unquam dederit? Si autem interdum Perſonæ aliquæ honeſtæ, media habentes, tentatis fruſtra Medicorum potionibus & medicamentis, virtute exorciſmorum ſanentur, & aliquid non pro ſanitate, quam à Deo acceperunt, ſed pro laboribus extraordinariis, pro oleo, thure, candelis & alijs requiſitis (quæ pecuniâ comparo) donarium aliquod mihi donent, quid ibi carpendum aut vituperandum? an recuſandum quod mihi offertur? quorſum Medici illud invident? ſanent ipſi & quod nobis datur accipiant, & nullus erit invidentiæ locus: ſi nō poſſint, cur obloquuntur? cur nos carpunt, cur vituperant? Sed quæro ab illis? an ipſi gratis ægros ſuos curent? an ipſi per Civitatem, & extra

 tra

tra currant ut illos inviſant & curent? ſi idem facimus, ſi ad Civitatem & extra vocati comparemus, & neceſſaria ad exorcizandum deferimus, atque pro eiuſmodi itineribus & laboribus aliquid oblatum accipimus, imò ſi exigeremus (quod nunquam à nobis factum eſt) ſalarium noſtrum, diſcretioni Perſonarum relinquentes) quorſum nos aliqui dente maligno lacerant & proſcindunt? quorſum carpunt & vituperant? quorſum tantopere de nobis conqueruntur? in promptu cauſa eſt, quia ſcilicet quicquid nobis datur ſibi decedere autumant: hinc igitur eorum clamor, hinc luctus, hinc invidiæ & querelæ contra nos, & alios Exorciſtas, quibus per fas & nefas exorciſmos interdici volunt & ſatagunt: ſed bene eſt quòd Theologi, quòd Auctores ſupra citati, quòd ipſa Ritualia eorum æmulationem, malam fidem & incredulitatem annotarint, omneſque Superiores de illis monuerint, quos credimus, plus dictis Authoribus & Ritualibus, quàm ipſis deferre, & in poſterum, his auditis delaturos. Si qui Reges & Principes, omnibus ſuis ſubditis interdicerent ne ullus æger ad Medicos recurſum haberet, nec illorum operâ pro ſanitate recuperanda uteretur, quæro ab illis quid de huiuſmodi prohibitione dicerent? nonne iniquam injuſtam & bono publico ipſique rationi contrariam & repugnantem proclamarent & querimonias in cœlum uſque mitterent? nonne ipſi ægri æquiſſimam de eiuſmodi Regibus, & Principibus conquerendi anſā haberent? ſi ita eſt, cur ergò ægros, quos curare non poſſunt, ad Medicos ſpirituales, ſeu Exorciſtas, recurrere nolunt? cur illis exorcizandi poteſtatem interdici tantopere moliuntur? ſi primum iniquum, injuſtum, & Reip. pernicioſum clamant cur & non ſecundum? cùm in omnibus locis, plurimi ſemper fuerint & ſint Energumeni, & maleficiati, prout Mani-

feſtè

Digitized by Google

feſtè illis demonſtravimus, quos certum eſt, non poſſe niſi virtute exorciſmorum, ab Eccleſia inſtitutorum, ſanitati reſtitui, prout infra oſtendemus: ſed his nugis & ineptijs refellendis nimis immoror; materiam itaque noſtram proſequar, quandoquidem manifeſtè oſtenderim fuiſſe ſemper & vbique, modòque eſſe plures Energumenos non obſtantibus quorumdam Medicorum objectionibus inquiramus cap. ſequenti quinam ſint, & qualiter obſideri poſſint.

CAPVT XXVI.

Quinam obſideri poßint, & quibus de cauſis id fieri cõtingat?

HActenus clarè & manifeſtè contra quoſdam incredulos probavimus, ante Chriſti in Mundum adventum, & depoſt fuiſſe ſemper & vbique plures Energumenos, modòque, tam Leodij, quàm alibi eſſe, hoc cap. videamus, quænam perſonæ obſideri poſſint, ac qualiter id fieri contingat, de quo nonnulla ſuperius dixi, quibus addo ſequentia. Pleríque ex ignorantia, & defectu lectionis ac praxis, hac in re graviter errant, credentes neminem obſideri, niſi ob gravia quædam crimina, vel certè, propter Parentum imprecationem: non ita eſt, ut liquidò ex ſequentibus patebit.

Primò enim certum eſt ex Patribus, & ex probatis hiſtorijs nonnullos licet probos & timoratos, ob ſola peccata venialia, à Dæmonibus arreptos fuiſſe: Audiamus Caſſianum collat. 7. cap. 27. noſtram aſſertionem confirmantem Cùm eſſet, inquit, Moyſes ſingularis, & imcomparabilis vir ob reprehenſionem vnius ſermonis, quem contra Abbatem Macharium diſputans paulò duriùs protulit, quâdam

Digitized by Google

ſcilicet opinione præventus, tam diro confeſtim traditus eſt ſpiritui, ut humanas egeſtiones ori ſuo ab eo ſuppletus ingereret: quod flagellum purgationis gratiâ, ſic Dominus intuliſſe, ne ſcilicet in eo, vel momentanea delicti macula reſideret, velocitate curationis eius, atque aucto remedio demonſtravit: nam continuò Abbate Machario in oratione ſubmiſſo; dicto citiùs, nequam ſpiritus ab eo fugatus abſceſſit. Ecce exemplum quoad omnes partes bene ponderandum.

Audiamus & S. Gregor. lib. 1. dialog. cap. 4. Quâdam die, inquit, una Dei famula hortum ingreſſa eſt, quæ lactucam conſpiciens concupivit, eamque ſigno crucis benedicere oblita, avidè momordit; ſed correpta à diabolo, protinus cecidit &c. & paulò pòſt, dæmonem conjuratum in hunc modum reſpondiſſe, addit, Ego quid feci? ſedebam ibi ſuper lactucam, venit illa, & momordit me; cui cum indignatione vir Dei præcepit ut diſcederet, & locum in omnipotentis Dei famula non haberet: qui protinùs abſceſſit, nec eam ultrà contingere prævaluit. Ecce vides Monachum, iſtum, & Monialem propter levia iſta peccata, quæ nemo mortalia affirmaverit, in dæmonum poteſtate fuiſſe, adeòq; aſſertionem meam benè fundatam, audi reliqua & mirare.

Certum eſt, inſuper (quòd longè maius eſt) nonnullos abſque ullo prorſus ſuo demerito, fuiſſe ſæpius obſeſſos. Huius aſſertionis teſtes habeo, inter alios plures, D. Hieron. & Auguſtinum Eximios Eccleſiæ Doctores: audi primum in celebri illa epiſt. ad Paulam, de dormitione Bleſillæ. Quæ cauſa eſt, inquit, ut bimuli trimulive, & ubera materna lactantes, à Dæmonio corripiantur &c, ſi quæris cauſam habes ibidem, ex illo: his verbis, *Inviſibilia* hæc inſcrutabili Altiſſimi iudicio ſunt relinquenda, hæc Hieronymi: Audi ſecun-

ſecundum lib. 21. de civit. Dei cap. 14. *Grave*, inquit, jugum filios Adam, à die exitus è ventre matris eorum & uſque adeo impleri neceſſe eſt; ut ipſi parvuli per lavacrum regenerationis, ab originali peccato, quo ſolo tenebantur vinculo, iam ſoluti, multa patientes, nonnulli incurſus ſpirituũ malignorum aliquando patiantur. Idem habet lib 22. cap. 22. Ecce habes duos illos Eccleſiæ Doctores aſſertionis meæ teſtes, qui licet incredulis omnibus abundè ſufficere debeant, alios tamen illis produco.

Primò quidem Palladium, qui in vita B. Macharij refert puerum quendam, qui à ſæviſſimo ſpiritu crudeliter torquebatur, miro modo ab eo fuiſſe liberatum, & priſtinæ ſanitati reſtitutum.

Secundò: produco puerum iſtum, cuius mentio fit in vita Sancti Parthenij, in quo, Dæmon quidam occultus, & poſtmodum expulſus latitarat: de quo vide Metaph. 7. februarij.

Tertio: parvulam quandam puellam Toloſenſem, à qua S. Remigius ad preces S. Benedicti, Dæmonium expulit, Vide Hincmar. apud Surium tomo 1. fol. 283.

Quartò: alium quoque infantem, nomine Dominicum quem Bertholphus Abbas Bobienſis à nefario ſpiritu liberavit prout refert Ionas in vita ipſius, apud Surium tomo 4.

Quintò: illum puerum, qui à patre ad S. Bernardum adductus, repertus eſt obſeſſus & liberatus, uti videbis lib. 2. vitæ ipſius cap. 3. apud Surium, tomo 4. fol. 800.

Quid plura? idem reperies apud S. Marcum cap. 9. de quodam, qui graviſſimam Dæmonis obſidentis vexationem, à pueritia ſua ſuſtinuit. Quid ad hæc incredule? quid ad hæc medici, qui omnes morbos cum ſuo Lemnio, à cauſis naturalibus provenire credunt & aſſerunt? Sed quæret quiſpiam

cur Deus parvulos iſtos infantes à ſpiritibus illis ſævis obſideri, & vexari permittat? præter cauſam ſuperius à S. Hieronymo aſſignatam, addo ſequentes,

Prima eſt, ut increduli & perverſi homines doctrinam quam Eccleſia ipſis proponit, veram eſſe videant, ſcilicet præter hæc corpora quæ videmus & tangimus, alias exſtare creaturas nempe ſpiritus omnis concretionis expertes.

Secundò: Vt quaſi in ſpeculo videant magnos illos cruciatus qui ipſos poſt hanc vitam manent, quandoquidem pueri innocentes ita crucientur.

Tertiò, ut videntes tantam Dæmonum ſævitiam quam in parvulos illos exercent, eos timeant, & abhorreant, ſicque ab omni cum eis ſocietate pacto, & communione ſeriò abſtineant: ſunt & aliæ rationes, quas ne ſim prolixior, prętereo ut ad tertiam aſſertionem veniam, quæ eſt.

Plures ob peccata parentum, fuiſſe obſeſſos modòque poſſideri, hiſtoriæ probatę produnt: Ecce ex pluribus aliqua profero ſcitu digna. Cæſarius, de quo ſupra quædam excerpſi, lib. 5. cap. 26. narrat iracundum & malum quendam Patrem filiæ quinquenni lac comedenti, imprecatum eſſe, ut cum lacte Diabolum voraret: vix verbum, inquit, effatus fuit, cum ecce tibi ſubitò Dæmon filiolam illam invadit, & in ea ſibi domicilium figit, eiuſque tyrannidem ad maturam uſque ætatem ſuſtinuit.

Similia duo exempla apud eundem habes dicto lib. cap. 11. & 12. Unum de uxore, cui maritus dæmonium imprecatus fuit, alterum de miſero quodam parvulo filio, cui Pater idem deprecatus fuit.

Idem in hiſtoriis ſuprà relatis de Nicolaa Laodunenſi, & Sorore Joanna Fery Montenſi ſuprà vidimus, quæ malâ parentum imprecatione, à pueritia ſua obſeſſæ fuerint, & miſe-

miſerandis modis cruciatæ. Quæres ? an ſolus Pater ſuâ imprecatione dæmonia in proles ſuas immittere poſſit ? hoc enim vulgus credit & aſſerit ? Reſpond. falli : hoc enim & mater poteſt, ut videre eſt apud eundem Cęſarium, & in vita Zenonis Martyris, in qua legitur : Quòd cùm quædam impatiens mater puero gravi ſiti afflicto poculum aliquoties præbuiſſet, nec ille petere deſiſteret, irâ & impatientiâ victam, eidem poculum obtuliſſe, & cum eo dæmonium imprecatam fuiſſe, ad quam vocem mox à dæmone obſeſſus fuit. Vide Surium 25. May : ſed cur vetuſta exempla quęrimus, cùm recentia nobis abundè ſuppetant ? certè duæ noſtræ filiæ obſeſſæ eandem ob cauſam obſeſſæ fuerunt: Anna quidem ob Patris imprecationem, Catharina ob Matris: uti dæmones graviſſimis & diuturnis exorciſmis cruciati & coacti, ſæpius tandem confeſſi ſunt. Sed de hac tertia concluſione ſatis.

Dico 4. certum eſt plurimos ob quędam propria crimina gravia à dęmonibus obſeſſos & miſerè cruciatos & afflictos fuiſſe. Vide plura exempla ſuperiùs à nobis relata, quæ timorem & horrorem tibi incutient : vide & Thyræum parte 2. cap. 30. La Torre diſp. 21. Delrio lib. 3. q. 7. ſect. 4. quos ſi non habes, ecce pauca tibi ex plurimis excerpo, & quædam dicta repeto. Primò, propter veritatis impugnationem, atque abnegationem, uti videre eſt apud Cypr. & Stapleto. in tertia Dominica Quadrageſimę : notent hoc adverſarij, & timeant ut ſuprà monui, quandoquidem in iſto vitio à tanto tempore ita pertinaciter perſeverent.

Secundò, ob Euchariſtæ abuſum, ex eodem Cypriano, referente viros & mulieres à ſpiritibus malignis obſeſſos, eò quod ſine confeſſione & pœnitentia ſacrum Chriſti Corpus ſumere præſumpſerint.

Digitized by Google

Tertiò, blaſphemos quoſdam homines ſæpiùs etiam ob deteſtandum illud crimen à dæmonibus obſeſſos fuiſſe, plures hiſtoriæ memoriæ tradiderunt: Alexander ille improbus & Hymenæus, de quibus ſacrà pagina, hoc ſuo malo experti ſunt. 1. ad Timoth. 1.

Dico 4. id quoque contingit ob peccatum ſuperbiæ, & inobedientiæ, prout videre eſt in vita Poponis Abbatis Stabulenſis, ubi terribilis hiſtoria refertur de quodam refractario Religioſo, quem propter inobedientiam, & Poponis Abbatis ſui contemptum, mox dæmon invaſit & obſedit.

Quintò ob peccatum luxuriæ, & impuritatis, uti patet de Magdalena, quã propter illud à ſeptem dęmonibus verè & realiter fuiſſe obſeſſam, plurimi graves Patres & Doctores exiſtimant. Si quæris alia de hac re exempla, lege dictos Authores, ac hiſtorias, & formidabilia exempla invenies.

Sextò, propter livorem & invidiam, ut patet de Saule, qui ob hoc peccatum Deo odibile à dæmonio quoque, juxta plurimos graves authores, correptus fuit.

Septimò, propter avaritiam, cuius rei multa horrenda exempla ubique exſtant.

Octavò, propter innocentum perſecutionem, quod ab adverſarijs noſtris benè quoq; notari velim, qui duas illas miſeras filias, omnibus modis perſequuntur, infamant, & ſimulationis liberè inſimulãt. Et ſi exempla eorũ, qui ob peccatũ hoc, horrendè puniti fuerint, videre velint, legant Thyræum loco citato. Sunt & alię plures cauſę, quarum nonnullas ſuprà retuli, quas ijdem Authores fusè deducunt, uti filiorum in Parentes impietas, jurgium, atque convitium, religionis & pietatis contemptus, de quibus exempla memorabilia exſtant, quę brevitatis causâ prætereo, ut quod reſtat ſuper hâc quæſtione, & explicem, & demonſtrem.

CAPUT

CAPVT XXVII.

An dentur aliqui Energumeni per maleficium?

OStendi ſuperiori capite, quadruplicis generis perſonas quas contingit varijs de cauſis obſideri, ſupereſt ut examinemus an malefici, Dæmones in hominum corpora, certis pactis & maleficiis, immittere poſſint? Pro certo fundamento; ſuppono nullũ ex omnibus perſonis ſupra relatis, fuiſſe obſeſſum, nec obſideri poſſe, niſi Deo illud ex cauſis relatis, vel alijs nobis ignotis, ſpecialiter permittente, alioqui numerus energumenorum infinitus foret. Hoc ſuppoſito & ſtatuto.

Dico graviſſimorum Patrum ac Doctorum authoritate fretus atque quotidianâ experientiâ edoctus, plurimos fuiſſe modòque eſſe, per maleficium Deo, ut dixi, illud ex cauſis ſibi notis, permittente, verè & realiter obſeſſos, quod ita apud Authores omnes, qui hac de re tractant, certum eſt & compertum ut abſque temeritate in dubium revocari non poſſit: Et ne increduli de hoc ulterius dubitari poſſint; ex pluribus Authoribus, quos pro huius aſſertionis veritate producere poſſim, Veteres & Neotericos aliquot proferam: Videant S. Hieronymum, teſtem omni exceptione majorem, in vita S. Hilarionis: ibi invenient, arte Vatum Æſculapij, Dæmonem in virginem quandam, quam juvenis perditè amabat, fuiſſe immiſſum, miriſque modis illam dementaſſe: Et quia increduli forte non habent Hieronymum, non gravabor verba illius exſcribere.

Perducta, inquit, à Parentibus, ad Monaſterium, ſeni traditur, ululante ſtatim & confitente Dæmone, vim ſuſtinui, invitus abductus ſum: quam benè Nemphi ſomnijs homines

nes deludebam! ô cruces! ô tormenta, quæ patior! exigere me cogis, & ſupter limen ligatus teneor, non exeo, niſi me adoleſcens qui tenet, dimiſerit: tunc ſenex, grandis, ait, fortitudo tua, qui licio & lamine ſtrictus teneris: dic cur auſus es ingredi puellam Dei? ut ſervarem, inquit, eam virginem: tu ſervares proditor caſtitatis? cur non potius in eum, qui te mittebat es ingreſſus? Vt quid, reſpondit, intrarem in eum, qui habet collegam meum, amoris Dæmonem? En habes puellam obſeſſam per maleficium, & ſic aſſertionem meam verificatam; audi alium teſtem ex ſæculo ſeptimo, eumque Epiſcopum Anaſtaſium, inquam, Epiſcopum Nycænum q. 23, referentem, Simonem magum, eos qui ipſum ſpernebant & præſtigiatorem vocabant, Dæmonijs verè & realiter ſubjeciſſe, non autem per imaginationem & illuſionem, & putavit Baronius ad annum Chriſti 684. fuiſſe enim veram & nō imaginariam immiſſionem, ſuſtinent Delrio, Thyręus, & alij multi: Addo tertium, eumque celeberrimum ſcriptorem & hiſtoricum Theodoretum ſcilicet, Epiſcopum Syriæ, anno 430. in hiſtoria Sanctorum Patrum ſect. 13. in macedonio, cuius verba fideliter exſcribam.

Cum quædam puella, inquit, Thalamo adhuc contineretur, & repente cæpiſſet vexari à malo Dæmone, accurrit Pater ad Divinum hominem (Macedonius erat) orans, vociferans & poſtulans ut curaretur filia: is autem, precatus, juſſit ut Dæmon ſtatim abiret à puella, hic dęmon dicebat ſe eam non fuiſſe ſponte ſuâ ingreſſum, ſed magnis coactum præſtigijs, prodebat quoque nomen eius, qui coegerat, & amorem eſſe cauſam incantationis. Hæc cum audiſſet Pater, non tulit iræ impetum, nec expectavit ut curaretur puella: mox omnium Magiſtratuum ſinum adit, accuſat hominem: rem negabat, & accuſationem nominabat calum-

niam

niam, hic autem non alium citabat teſtem, quam ipſum dæmonem, qui miniſter fuerat incantationis, rogabatque judicem, ut curreret ad virũ divinum (Macedonium) atque eius acciperet teſtimonium.

Cum verò is diceret non eſſe fas nec juſtum, ut in locum monaſticæ exercitationis haberetur quæſtio, dixit Pater puellæ, ſe in judicium ducturum Macedonium, & currens perſuaſit, & dixit: magnus igitur Macedonius fungebatur officio Iudicis, utens ea, quæ intus habitabat, poteſtate: juſſit igitur Dæmoni, ut conſuetum mitteret mendacium, & totâ rei veritate narraret tragædiam. Ille à maxima adactus neceſſitate, & virum oſtendit, qui ei magicis carminibus vim attulerat, & Ancillam per quam potio puellæ data fuerat. Quid ad hæc increduIe? contra tales teſtes, ſi illi pro veritate aſſertionis meæ non ſufficiant ecce Neotericos.

Ioannes Bodin, licet prohibitus, loquens de dæmoniacis, lib. 2. cap. 3. fol. 158. pro hac veritate, ita Gallicè deponit;

Il s'en trouua à Rome 82. *(a ſçavoir poſſedez) l'an* 1554. *qu'un Moyne de France, de l'Ordre de S. Benoiſt voulu conjurer, mais il s'y trouua bien empeſché. M. Fayus &c. qui eſtoit lors à Rome, eſcrit que le l'endemain les Diables enquis pourquoy il les avoit ſaiſies, reſpondirent que les Iuifs les auoyent envoyez aux corps de ces femmes (qui eſtoyent pour la plus part Iuifs) en deſpit (comme ils diſoyent) de ce qu'elles avoyent eſtez baptiſees. Qui fut cauſe, que le Pape Theatin, qui hayoit les Iuifs a la mort, les vouloit bannir, ſi un Ieſuite n'euſt ſouſtenu, que les hommes n'avoyent pas la puiſſance d'envoyer les diables aux corps d'une Perſone:* Ecce Bodini teſtimonium, qui cum Delrio & aliis probatis authoribus, hoc addit.

Ceſt choſe bien certaine, ny le diable meſme na pas ceſte puiſſance ſi Dieu ne luy permet; mais par une permiſſion de Dieu, il ſe peut

faire: Et in huius veritatis probationem refert qualiter Moniales quædam omnes in Germania per maleficum fuerint obſeſſæ, ut ſuprà latiùs deduximus: Hic Author licet aliàs, ut dixi, ſuſpectus & prohibitus, perpendens quorundã Medicorum incredulitatem in hac materia, in illos graviter invehitur his verbis: *Quelques fois le maling eſprit parle comme dedans l'eſtomach, eſtant la bouche de la femme cloſe, quelques fois la langue tiree de demy pied hors la bouche, quelques fois par les parties honteuſes: Et en cecy tous les Atheiſtes, qui nyent qu'il n'y a pas des diables, demeurẽt muetz, car ils confeſſent que la bouche, ou la langue tiree & immobile, on ne peu parler, & moins encore par les parties hõteuſes, & ne peuvent dire auſſi, que la melancholie apprenne a parler Grec, Hebreu, Latin, à une femme qui ne la jamais appris, ce qui ſe voit en celles qui ſont poſſedees des malings eſprits.* Vides qualiter ipſe refutet & explodat Lemnium eiuſque ſectatores, qui auſus eſt ſcribere locutionem iſtarum linguarum ignotarum fieri poſſe à cauſis naturalibus, ut ſuprà diximus.

Si ille ipſis ſuſpectus ſit, ecce alium produco in hac materia verſatiſſimum & expertiſſimum Henricum Bognet, quem utinam increduli omnes attentè legiſſent: titulus libri eſt, *Diſcours des ſorciers*: Is igitur cap. 1. 5. & alibi ſæpius, plures perſonas refert, in quas malefici vel ſagæ dæmones immiſerunt: accipe aliquas ex pluribus verbis ipſius.

Françoiſe Secretain confeſſa qu'elle avoit baillé cinq diables à Loyſe Maillot.

Item Iacques Bocquet bailla deux diables à Rolande, deſquels l'un ſe nommoit Chat, l'autre Diable.

Item Claudine Rolet mangea trois pommes, qu'elle avoit eu de Ieanne Roſeau, elle ne demeura gueres ſans eſtre poſſedee de trois diables.

Item Pernette Pinay fut poſſedee de ſix diable, apres qu'elle eut mangé

mangé une pomme, & un morceau de boeuf, à la ſollicitation d'une ſorcier.

Item une autre ſorcier en envoya trois au corps de Catherine Poncet.

Il adjouſte, Caron en ſon Ante-Chriſt demaſqué recite, que Catherine Barayone donna certain nombre de demons à une Magdaleine aagee environ de 22. ans, & que la Gochone en bailla auſſi à une Marie, & dit que les diables eſtoyent dedans les noix, que les poſſedees mangerent.

Item Fernel raconte pareillement, qu'un certain eſtant alteré, & ayant, a faute deau, mangé une pomme, il fut a l'inſtant poſſedé du diable, prout ſuprà vidiſti.

Et ut conſtet quantus ſit obſeſſorum per eiuſmodi maleficia numerus, ſubdit: *I'en ay, veu pour un coup (ce que je ne puis rapporter ſans horreur) juſques a 45. qui aſſiſtoyent à une proceſſion d'un ſeul petit Village de Savoy &c.*

Quid ad hæc incredule, ecce audis Fayum, Regum Conſiliarium in ſuo Energumeno, Bodinum, Fernelium, Bognet, Hieron. Theodoret. Anaſtaſ. qui omnes tuam incredulitatem condemnant, & aſſertiones ſupra poſitas, ſed potiſſimùm vltimam hanc confirmant. Si quæris recentia exempla: Ecce Eccleſia noſtra plures eiuſmodi tibi exhibebit, qui iiſdem maleficijs v. g. comedendo poma, pyra, alioſque cibos, obſeſſi fuerunt prout ipſi Dæmones virtute exorciſmorum cruciati & coacti non ſolùm confeſſi ſunt, ſed ſagas ipſas & loca habitationis deſignarunt, quæ de facto tales vbique reputabantur, atque ideò his fortè auditis malè ſibi conſciæ, fugerunt & evanuerunt. Ne verò quoad immiſſionem erres & hallucineris, ſcire debes illam non ſemper provenire à maleficis, quaſi habeant facultatem cogendi Dæmones: ipſi enim vel ſponte, ex pacto intrant in homines, vel

iuxta alios inferiores Dæmones per ſuperiores ad id adiguntur: Nō ſicuti ſunt quidā alijs Superiores, ut infra dicetur, ita & potentiores ac fortiores, volentes hâc in re, malefico fidem ſervare & gratificari: vtroque autem caſu Dei permiſſio illis neceſſaria eſt, ſine qua immiſſio illa, quocumque modo fiat nunquam evenit, nec evenire poteſt: cur autē Deus talia permittat, plures cauſas ſupra retulimus, licet & aliæ ſubſint ipſi ſoli notę, quas admirari non inveſtigare debemus: atque ita hoc caput concludemus, ut ſequenti examinemus cur Dæmonia in hominum corpora ingrediantur eaque poſſideant & affligant?

CAPVT XXVIII.

Quæ ſunt motiva ſeu cauſæ, ob quas Dæmones humana corpora ingrediuntur?

PRobavimus manifeſtiſſimè contra incredulos, quòd dæmones corpora humana ingrediantur, & quidem ſæpè per maleficium: hoc capite diſcutiemus, cur ſeu propter quæ motiva ingrediantur: quâ rę bene intellectâ, evidens fiet quàm magno in diſcrimine miſeri Energumeni verſentur, adeòque quàm crudeles illi ſint & quàm graviter delinquant, qui dant afflictionem afflictis.

Dico igitur, 1. vèrum quidē eſt quòd ad id moveantur ex graviſſimo, quo in Deum feruntur odio, quem quia ſummè oderunt, homines qui ſunt Creaturæ eius quos ab ipſo maximè diligi vident & experiuntur, ſummmo quoque & continuo odio proſequuntur.

Dico Secundò etiam ad id moventur, ex ſumma invidia quâ

quâ erga homines ideo feruntur; quia vident Dei filium naturâ eorum poſtpoſitâ, humanam aſſumpſiſſe, hocque modo non ſolum nobilitaſſe, ac ſuper omnes Angelorum choros evexiſſe, ſed etiam homines Dei viſione frui, atque in ſedibus, à quibus turpiter dejecti ſunt, collocari: Ex hoc igitur graviſſimo odio, atque invidiâ omnibus, quibus poſſunt, modis, illis nocere & obeſſe ſtudent; & quia per obſeſſionem, id maximè faciunt, illam ſummopere optant & deſiderant.

Dico Tertiò, verum quoque eſt, quod ad id provocentur, ut in creaturas Dei pretioſo ipſius ſanguine redemptas imperium quoddam exerceant, quod ſummè ex ſuperbia ambiunt.

Dico Quartò, cauſa tamen præcipua iſtius ingreſſus, eſt ut miſeros Energumenos ad varia peccata inducant, ſicque Deo & viſione Dei privent, atque ad inferos ſecum trahant: hinc in finem tot & tantis modis illos torquent, cruciant, & tentant, ut vix exprimi poſſint: utinam illa ſcirent adverſarij noſtri; utinam vidiſſent quæ nos tot annis non ſine gemitu, dolore, & lachrymis frequentiſſimè vidimus; animum illum ferocem & inhumanum illico deponerent, atque pium & benignum aſſumerent, eiſque nobiſcum condolerent, & ſuis precibus juvarent. Et quia non poſſumus: nec expedit omnes earum afflictiones & tentationes ſigillatim referre, exprimam aliquas ex innumeris, ut omnes qui illas legerint, illis condoleant, ſuiſque precibus Deo commendent atque etiam, ut exorciſtæ earum aliquam cognitionem habeant, illis advigilent, in confeſſionibus benè interrogent, admoneant, adjuvent & conſolentur.

Dico igitur quintò, his modis torquent & cruciant miſeros, quos obſident; ventrem & guttur inflant, inteſtina omnia movent, corpus, caput, omneſque & ſingulas corporis par-

ris partes agitant & commovent, pugnis percutiunt & verberant, crines evellunt, veſteſque omnes dilacerant, ut centies timuerimus ne miſeræ Perſonæ ex vi tantorum tormentorum & afflictionum, in deſperationem (quam ſævi illi Tyranni unicè intendunt) adigerentur ideòque contra illam, ab Exorciſtis ſedulò præmuniri, erigi, animari, & confortari debent. Deinde tantam ſævitiam in eos exercent, ut vel fidem amittant vel ſaltem illis perſuadeant eſſe à Deo derelictos, nec ullam ſui habere curam quandoquidem tantam in eos poteſtatem Dęmonibus concedat: contra has iterum tentationes & ſuggeſtiones bene inſtrui debent, atque ad patientiam, & ad conformitatem cum divina voluntate habendam omnibus modis induci, bene illis imprimendo, quòd Deus qui omnia videt, non niſi propter ipſarum ſalutem omnia illa permittat.

Ad hæc quis exprimat quàm fœdas & impuras cogitationes ferè continuò miſeris ſuggerant, ut ad conſenſum & ad delectationem inducant. Si id aſſequantur, pudorem illis imprimunt ut has tentationes & conſenſum in confeſſione reticeant. Hæc benè notent & advertant Exorciſtæ atque Confeſſarij, & adversùs eas arment & muniant.

Jam verò quàm obſcœna & libidinoſa objecta, ob oculos illis ponant, quis ſine horrore & commiſeratione referat, propter quæ toto corpore non rarò contremiſcunt, nec his impuri & ſordidi illi ſpiritus contenti, omnibus modis (quos ſi referrem anima caſta erubeſceret) ita corpus commovent & accendunt, ut pro miraculo habendum ſit, quòd tanquam Salamandræ, in igne abſque combuſtione, id eſt abſque conſenſu ardeant. Quòd ſi aliquando ex carnis fragilitate, aliquem energumenum in peccatum carnale labi contingat, nemo miretur: ideò enim in homines, ut ſuprà dixi, ingrediuntur,

Digitized by Google

diuntur, ut ad illud maximè peccatum ipſos impellant. Unde ſæpius miratus ſum quorundam doctorum opinionem & diſcurſum, qui, ex eo quòd annis præteritis miſer quidam juvenis (de cuius quoque obſeſſione à nemine, niſi malè informato, vel ignaro & pertinace ambigi poteſt) in hoc peccatum lapſus fuiſſet & prolem ſuſcitaſſet, pro fictore & ſimulatore ab eis habitus fuit. De hoc Lectorem & Exorciſtam monitos volui; ut ſi tale quid eveniat, non ideò turbentur, nec tales abjiciant, ſed ad ſpem & pœnitentiam reducant. De energumenis plura hâc parte, non dicam; intentum enim meum, ut credo, aſſecutus ſum, nempe fuiſſe ſemper ubique energumenos, modòque eſſe, & quidem Leodij, ſed maximè filias illas, quas adverſarij injuſtæ fictionis inſimulant, verè tales eſſe, non obſtantibus eorum rationibus & argumentis, quæ, ut Lector vidit, clariſſimè dilui: ſupereſt tertium membrum meæ Apologiæ, nempè maleficium, de qua, ſecundâ hâc parte, quę ſequitur.

Digitized by Google

APOLOGIÆ

Pro Exorciſtis, Exorciſmis Eccleſiaſticis, Energumenis, Maleficiatis, & ab incubis Dæmonibus moleſtatis.

PARS SECVNDA.

De Maleficio, & Maleficiatis.

QUia plerique Medici, alijq; tam Eccleſiaſtici quam ſæculares non minori laborant ignorantiâ in iis quę hanc materiam concernunt, quàm in præcedenti, operæ pretium me facturum eſſe duxi, ſi paucis de ea agerem: ignorantes docerem, incredulos convincerem, & ab errore liberarem.

Primò igitur explicabo, quid ſit maleficium, & quotuplex, quomodo, à quibus, & ex qua materia fabricetur, quos morbos inferat, & inferre poſſit, quomodo deſtruatur & diſſolvatur?

Item, an ſint aliqui verè maleficiati? quomodo, & a quibus dignoſci poſſint & debeant? &, quod potiſſimum eſt, an per remedia naturalia ſanari poſſint? Denique de remediis Eccleſiaſticis, quæ ſola maleficia tollere poſſunt, & maleficiatos ſanitati reſtituere, prout manifeſtè probabimus. Incipiamus igitur à maleficio, & videamus quid ſit?

Digitized by Google

CAPVT PRIMVM.

Quid ſit Maleficium?

MAleficium à malefaciendo dictum, ut ex ipſo nomine patet. importat malum alicui illatum, & tripliciter ſumitur. Primò, pro damno iniuſto voluntario rerum. Secundò, pro damno iniuſto Perſonæ, ut ſi quis vulneretur aut occidatur. Tertiò pro damno iniuſto Perſonæ illato à Diabolo, quo quis ſecundùm communem loquendi vſum dicitur maleficiatus, quia illud damnum patitur.

Et maleficus vel malefica dicitur, qui illud damnum procurat fieri à Diabolo, pacto expreſſo, vel tacito interveniente, & ad hoc tertiũ maleficiũ pertinet ſignum fœderis, quod eſt inter Diabolum & maleficum, quod ſignum etiam maleficium dicitur, ita Sylveſter V. maleficium.

Brevius autem & perfectius definiri poteſt, iuxta Delrio lib. 3.q. 1. hoc modo. Maleficium eſt magiæ ſpecies, quâ quis arte Dæmonum, alteri damnum parat. Dictum eſt, ope Dæmonum: ſi enim fœdus vel pactum cum eo deſit, non erit maleficium de quo agimus.

Sciendum igitur in omni maleficio, hæc tria concurrere, Deum permittentem, Dæmonem perficientem, & pravam malefici conſentientis & cooperantis liberam voluntatem.

Dixi primò, Deum permittentem: nec enim capillus de capite cadere poteſt abſque eius permiſſu, nec Dæmon plus damni inferre poteſt, quàm Deus permittit: nec rurſus ipſe Dæmon ordinariè vult id quod ſibi permittitur patrare niſi maleficus in maleficiũ conſentiat. Quod vel inde patet, quia videmus maleficium v. g. crines, oſſa, contactum vel pul-

verem ſagarum illis dumtaxat nocere, quibus nocere volunt.

Quod, inter alios multis exemplis oſtendit & probat Nicolaus Remigius, in hac materia verſatiſſimus, de quo ſupra: hunc ab incredulis legi velim, & videbunt plurima pro hac veritate exempla & teſtimonia lib. 1. cap. 3. & 2. 8. & 9. quod tamen de ijs tantùm maleficijs intelligi debet, quę non ſunt compoſita ex naturalibus venenis: iſta enim omnibus, niſi à Deo impediantur, nocent & ſæpè mortem inferunt.

Cùm autem maleficia illa, ſeu ſigna quibus malefici vel maleficæ hominibus & brutis nocere ſolent, plurima ſint, difficile fuerit omnia cognoſcere & referre: En pauca & præcipua ex multis; Primò nocent crinibus, & oſſibus ſolis vel mixtis, herbis, feſtucis aliiſq; id genus rebus frivolis in terram projectis, quæ ſupergredientibus (quibus tamen ſaga voluerit) variorum morborum & dolorum, imò plerumque mortis certiſſimæ cauſæ ſunt.

Imò cibo & potu, eoſdem morbos inferunt: Alijs enim nocent per comeſtionem pomi ab eis dati, ut ſupra viſum eſt: alijs per eſum offę, panis & aliarum rerum comeſtibilium; de quibus plurimæ exſtant hiſtoriæ: Per potum etiam quemcumque nocuerunt & nocent, ut ſuperiùs retulimus.

Quid amplius? maleficia etiam ſua componunt & fabricāt ex minutis quibuſdā pulveribus, in cibū vel potū infuſis aut nudo corpori affricatis aut in veſtes diffuſis. Et quidem ex his qui atri ſunt, mortem inferunt; qui verò cinericij, vel ruſi coloris morbum tantùm.

Js verò quo ſanant ut plurimùm albus eſt: hæc ex confeſſionibus ſagarum apud dictum Remigium & alios citatos habentur.

Quod

Quod tamen non ita accipiendum eſt, quaſi vis iſta ex colore prouenìat, minimè ſanè, ſed res tota pendet ex pacto cum Dæmone inito, color autem tantùn deſervit, ne ſagæ decipiantur præbendo unum pro alio.

Vtuntur etiam vnguentis albis vel ſubruſis inſtar bituminis, in quibus interlucent permixtæ metalli micæ, & ſimul luteæ candicanteſque guttę ſi unguentum hoc igni injicias, fulgorem, ſtrepitum nidoremque edit, cui ſimilem rem nullam reperies: hoc unguento pleræque ſagæ habent ſemper manus illitas, ut paratam omni tempore habeant nocendi occaſionem: hæc iterum ex confeſſionibus ſagarum.

Nec ſolis rebus morbos & necem inferunt, ſed etiam, quod mirum eſt, ſolo halitu & afflatu: atque hoc modo efficiunt, ut puerperæ cum ſuis fœtibus ſæpè emoriantur, vel fœtum mortuum & immaturum pariant: Vide deſuper dictum Remigium. Sprenger. Pſellum & alios, qui mirabilia hac de re exempla referunt.

Quid amplius? ſolis verbis, minis increpatione, imò & laude, graviſſima damna & morbos inferre, noſtrâ ætate experientia docuit, teſte eodem Remigio lib. 3. cap. 3. & alijs. Vis exempla? Judæus quidam dictus Zambares, prolatis certis verbis mortem repentinam, ad pedes S. Sylveſtri, tempore Conſtantini magni, cuidam intulit, teſte Raymundo in ſuo Anti-Chriſto cap. 26. n. 6. Ipſemet Niderus refert ſe quandam Sagam vidiſſe quæ unico verbo idem hominibus faciebat: Addit ſe aliam vidiſſe, quæ unico quoque verbo prolato collum vicinæ ſuæ torquebat. & invertebat

Cùm Franciſca Secretain, de qua ſuprà, necem beſtijs inferre volebat, illas virgâ percutiebat: hęc proferens, te tango vt te vitâ privem: ita Bognet ſuprà relatus cap. 27. qui

addit

addit ſe plures ſagas vidiſſe idem efficientes.

Nec tamen iſta, licet mira, nova ſunt: Homerus refert famoſam illam Circen, verbis ſolis, ſocios Vlyſſis in porcos mutaſſe; quod tamen intelligendum eſt, eo modo fieri, quo homines in lupos tranſmutare dicuntur.

Ariſtophanes quoque refert maleficas Theſſaliæ mirabilia verbis quibuſdam ſolitas facere: nonne ex multarum ſagarum confeſſionibus notum eſt, illas ſuper baculum æquitare, & his verbis prolatis: baculus albus baculus niger &c. ſubitò tranferri? neque tamen improbæ illæ ſagæ his contentæ ſunt: nam viſu etiam tam hominibus quàm pecoribus ipſiſque fructibus & ſegetibus nocent, teſte Spreng. p. 1. q 2. & p. 2. q. 1. 6. & 11. non quòd verba, viſus, cæteraque relata vim illam ex ſe habeant, ſed ex vi pacti, cum Dæmonibus initi, qui ſunt nocumentorum iſtorum propriç cauſç & authores: ſed de his ſatis: veniamus ad alia.

CAPVT II.

Quotuplex ſit Maleficium?

DIco primò: certum eſt ex omnibus Authoribus, & quotidiana experientia diverſa eſſe alia maleficia vltra ſupra relata quæ ob fines diverſos, à ſagis & maleficijs fabricantur & applicantur: Ecce aliqua eaque ferè præcipua

Primo: amatorium ſic dictum, quod in amorem, Veneriſque furias per illud, à quocumque & quomodocumque fiat, quis rapiatur, de quibus optimè & exactiſſimè inter cæteros tractat Grillandus, de ſortileg. q. 3. & 5.

Secundum vocatur hoſtile; per quod intelligitur quicquid

quid in bonis animæ, corporis aut fortunę damnum infert; aut aptum eſt inferre, aut idcirco à malefico adhibitum fuit ut inferat: primùm actu, ſecundùm poteſtate, tertium intentione tale eſt: Quæ in his interveniunt, ut plurimùm frigida ſunt, amara, noxia, & ſanitati hominum adverſantia: quæ meritò venena mala à dicto Grillando dicuntur: Quæ autem in amatorio interveniunt, ordinariè ſunt res calidæ, dulces, amœnæ & gratæ hominibus, caloremque naturalem & carnem accendentes. Inter præcipua hoſtilis maleficij genera hęc ſunt.

Primò: faſcinatio; quæ non poteſt fieri à cauſa naturali; quod ex eo patet, quod nec Hyppocrates, nec Galenus nec ullus veterum Medicorum, qui de omnibus morborum differentijs accuratiſſimè ſcripſerunt, huius morbi mentionem fecerunt. Ex quo fit, ut ex ſolo pacto cùm dæmone oriatur; In quo autem faſcinatio illa conſiſtat, & quid operetur pauci intelligunt.

Dico igitur, non eſt aliud quàm pernicioſa quædam qualitas Dæmonum arte illata, ex pacto inter Dæmonem & maleficum interveniente; quam qualitatem Dæmon per aërem vicinum diffundit, quem infectum, homo reſpirando per arterias ad cor attrahit, qui tantæ efficaciæ eſt, ut illicò labes & tabes ita toti corpori inferatur, ut v.g. malefico te aſpiciente, vel laudante impotens vel aliter læſus & afflictus ſubitò efficiaris: hęc de faſcinatione, pro Exorciſtarum inſtructione ſufficient de qua copioſè & ſolidè tractat Vairus lib. 3. cap. 1.

Secundum genus eſt illud quod propriè vocatur veneficium, quodque licet non ſit compoſitum ex vero & naturali veneno, tamen morbos graviſſimos ipſamque mortem non rarò hominibus infert; quod eſt contra Wierum, qui erroneè

roneè credit eiuſmodi veneficia nocere non poſſe: ſed aſſertio noſtra eſt expreſsè D. Auguſt. & hodie in ſcholis ubique recepta: Certè magnus ille Doctor lib. de Civit. illud expreſsè aſſerit, ut videre licet cap. 1. *mirum*. §. *magi* 26. q. 5. Itē ſermone 207. de tempore. & lib. de divinatione Dæmonum Idem habes in Concil. Conſtantinop. in Trullo. Can. 61. Hoc quoque probatur ex Jure Pontificio, dicto cap. *nec mirum*, & ex conſtitutione Innocentij VIII. Alexandri VI. Adriani VI. Leonis. X. de maleficijs & incantat. in 7. Decretal. Item ex Jure Civili lib. *Multi*. Cod. de malefic. lib. *eorum*: Quid amplius? leges & praxis Italiæ, Hiſpaniæ, Galliæ, & Germaniæ hoc confirmant. De his veneficijs vide mira exempla apud Spreng. in malleo maleficarum parte 2. & Niderum in formic. lib. 5. necnon Grilland. q. 3. & 6. ex quibus agnoſces quòd certis rebus & actionibus, quæ ſecundùm ſe conſideratæ nihil efficere poſſunt, ijs tamen malefici graviſſimè noceant, & non rarò necem inferant. Ex quo, vt ſupra monui, clarè apparet, quòd dictus Wierus eiuſque ſectatores graviter errent & fallantur, qui ſibi perſuadent ſagas nulli poſſe nocere, niſi vero ac naturali veneno.

Sunt & alia maleficia quibus utuntur certi malefici, quos ſagittarios, aſſaſſinos & imaginum fabricatores vocant, de quibus videri poteſt Delrio lib. 3, ſect. 3. q. 4. Spreng. & Binsfeld. videamus ſequenti cap. quæ mala, damna, & morbos malefici & maleficæ inferre ſoleant, & inferre poſſint.

CAPVT.

Digitized by Google

CAPVT III

Quænam mala, damna, & morbi à maleficis & Sagis ordinarié inferantur, atque inferri poßint?

INcreduli multi, & temerarij quidam Medici, qui negant dari Energumenos, ut ſupra vidimus, negant quoque dari maleficiatos, adeoque omnes morbos quos nos dicimus per maleficia cauſari, eſſe naturales & per remedia naturalia tolli & curari poſſe: ita non ſolū veteres Hippocrates & Avicenna, ſed etiam recentes quidam, cum Levino Lemnio. In eodem errore quidam pernicioſi & ſuſpecti homines verſantur, qui negant dari Sagas. Quid ergo mirum, ſi eiuſmodi morbos per exorciſmos tolli nolint, imò eos ſpernant & prohiberi omnibus modis contendant? ſed bene eſt quod ſacræ paginæ, Iuris utriuſq; ſanctiones, PP, DD, Scholaſtici, Hiſtorici, Poëtæ, ipſiq; periti & Catholici Medici, & ſæculorum omniū memoria, temerarios iſtos, ne dicam Atheos vel hæreticos deſertis verbis condemnent. Quęro primò ab illis bonis Medicis, an illi morbi, quibus à planta pedis ad verticē uſq; Iobus afflictus fuit, naturalis fuerint, & remedijs naturalibus ſanabiles? Quæro ſecundò, an cœci illi, muti, ſurdi, lunatici & alij, quos energumenos fuiſſe probavimus, fuerint tales redditi per cauſas naturales? Quæro tertiò uti ſuprà ſæpiùs: ſi non ſint maleficia, ſeu morbi à Dæmonibus illati, quorſum exorciſmi ad illa tollenda? nonne ut ſuprà eo ipſo quo aſſerunt nullos morbos à dæmone inferri poſſe, Eccelesiā erroris & ſuperſtitionis arguunt? ecce in quantam abſurditatem ſeu potiùs hæreſim & blaſphemiam illi incauti

 & cœci

Digitized by Google

& cœci homines labuntur, dum nimis ſapere volunt, hoc igitur pernicioſo & temerario errore reprobato, ad rem propoſitam accedamus.

Dico ergo primò, iuxta omnes Authores ſuprà relatos, qui hanc materiam exactè tractarunt, omnis generis morbos qui per cauſas naturales cauſari poſſunt, poſſe quoque per maleficia cauſari, & de facto ſæpè cauſatos fuiſſe. Hinc non ſolùm quis fieri poteſt cœcus, ſurdus, mutus, claudus & impotens per maleficium (quales ipſemet habui & ſanavi) ſed etiam Paralyticus, Hydropicus, Epilepticus, Leproſus Aſthmaticus; imò etiam in capite, ſtomacho, ventre, renibus, lateribus, alijſque totius corporis partibus, tam internis quàm externis lædi, affligi, & torqueri, à quibus non niſi virtute Exorciſmorum, aliorumque remediorum ſupernaturalium, uti inferiùs probabimus, maleficiatus liberari poteſt. Hinc morbi per maleficia hactenus in diverſis orbis partibus miſeris Perſonis inflicti, tot & tam diverſi ſunt, adeòque tot ubique maleficiati, ut numerus vix exprimi poſſit. Ipſemet (Deum in teſtem invoco) tot à decem vel duodecim annis habui in Eccleſia noſtra maleficiatos, quos ferè omnes, Deo cooperante, ſanitati reſtitui, ut vix ſit in tota Civitate Parochia, nec vicinis pagis, in quibus plures à tyrannide dæmonũ non eripuerim, prout ſępius dixi, qui omnibus medicorũ remedijs fruſtrà tentatis ad Eccleſiã noſtram, de quorumdam Doctorum conſilio, recurrerunt. Si increduli non credunt tot eſſe ubique quot aſſero maleficiatos, legant Sprengerum, Niderum, Mengum, Remigium, Delrio, alioſque Authores Latinos, & inter Gallicos Petrũ de Lancre, & Bognet ſuprà relatos, imò Ferneliũ, Valeſium, ab Heers, & alios plures à dicto Delrio relatos, videbunt errorem ſuum, & ſtupenda illiſque inaudita agnoſcent: ſi illos non habent, conſulant

conſulant Religioſos S. Huberti, & Exorciſtas, ex quibus mirabilia quæ ibi ſæpiùs & noviſſimè contigerunt, audient: audient, inquam, quòd nuper puella quædam maleficiata & graviſſimè afflicta, non ſolùm virtute Exorciſmi & meritis eiuſdem S. Huberti, crines magnâ quantitate, pilos, acus, aſſiculas, & id genus alia verùm etiam magnos clavos, & ferramenta miræ magnitudinis per os cum ſtupore & admiratione omnium aſtantium emiſerit. Quid amplius? nonnulli cultros ipſos oblongos emiſerunt, prout inter alios ſe proprijs oculis Trajecti vidiſſe idem Doctor Heers teſtatur. Vis plura cognoſcere? lege dictum Delrio l. 3. q. 4. ſect. 5. & ex illo audies quid Cornel. Gemma quondam Doctor Medicus celebris in Inclyta Academia Lovanienſi, hanc in rem referat, quod oculis quoq; ſuis vidit in quadam filia Lovanienſi, Catharina nomine, maleficiata.

Magno, inquit, niſu per poſticum ejecit anguillam vivam & perfectam craſſitudine pollicali, longitudine ſeſquipedali, cui ſquameæ & oculi & cauda univerſim, ut anguillis ſolet: poſt hanc anguillæ eiectionem, tantam humoris aquoſi copiam evomuit humano lotio non abſimilem, ut ſpatio duarum ſeptimanarum amas duas facilè implere potuerit, licet in ventre tumor, nulla in toto corpore inflatio exteriùs appareret. Quid ad hæc increduli Medici, & Exorciſtarum inimici? Quæro iterum ab illis? an hæc à cauſis naturalibus procedere potuerint? Sed nec finis ſtupendę iſtius hiſtorię: poſt tantam aquę copiam eiectam, tantam quoque pilorum quantitatem eiecit, ut plures pilas juſtę magnitudinis implere potuerit: ad hæc omnia cum pilis iſtis, plurima fruſta lignorum, & membranarum, carbones, lapides, aliaque plurima, quæ brevitatis causâ omitto, ſtupentibus Doctoribus Academicis & ſtudioſis, ejecit.

 Vidi

Vidi ego, qui virtute Aquæ Baptiſmalis lapides, calcem, bacellos, crines, & id genus alia, per os ejecerunt: Si hæc ad errorem tuum deponendum tibi non ſufficiant, lege Remigium Sprenger. lib. 1. cap. 4. & alios à Delrio relatos. Quid ad hæc reponeret Wierus ſi adhuc in vivis foret? quid Lemnius, eorumq; ſectatores? quis ſanæ mentis hæc ex cauſis naturalibus procedere crediderit? apage ergò ineptos & ſtolidos iſtos homines, qui omnia quæ ignorant, blaſphemant: videamus aliqua de aborſu, partu difficili, & lactis ex ſiccatione, quæ tria per maleficium frequentiſſimè fiunt, prout ſępè vidi. De his doctè & accuratè ſcribit Grilland. & Nider. lib. ultimo fornicarij, qui narrat quemdam maleficum in utero cuiuſdam fœminę ſeptem infantes ſucceſſivè per ſua maleficia necaſſe, quæ ſemper abortum faciebat: & quod improbus mulieri fecit, in pecoribus eiuſdem domus cauſavit ex quibus omnibus fœtoſis nullum longo tempore partum vivum emiſit: habui & ego inter maleficiatos, fæminas quaſdam Leodienſes & Gemeppienſes, quæ plures fœtus vel mortuos emittebant, vel qui in utero extinguebantur, quæ tandē vi exorciſmorum partus ſuos fœliciter ediderunt. De pariendi difficultate, quòd per maleficium eveniat, Apulæus, Pauſanias, alijque plurimi fidem faciunt. De tertio mira narrat Spreng. ſcitu digna, maximè pro Exorciſtis, ad quem illos remitto: non enim hic omnia exſcribi poſſunt.

Pręter morbos ſupra relatos, quos tam pecoribus quàm hominibus, ut ſuprà dixi, inferunt, etiam frugibus & ſegetibus ſuis maleficijs plerumque nocent. Hinc in eum finem non raró tempeſtates, grandinem ventos, pluviam, & ſimilia ipſi ſeu potius dæmones ex pacto, permittente Deo, excitant, quibus miſeris Ruſticis & nobis omnibus graviſſima damna inferunt, de quibus omnibus mirabilia refert dictus Henri-

Digitized by Google

Henricus Bognet, in ſuo exacto tractatu de ſagis cap. 23. 24. 25. 26. 27. 28. & 29. quem ſępius legi & relegi: Authores huius lectio plurimùm proderit Exorciſtis, ſed his omiſſis, veniamus ad præcipuam quæſtionē & examinemus quomodo & per quos Perſonæ maleficiatæ dignoſci poſſint?

CAPVT IIII.

A quibus & quomodo dignoſcendum, utrum quis ſit maleficiatus, an non?

TAnta eſt quorumdam Medicorum abſurditas, cœcitas & ſui oblivio, ut licet nullum credant dari maleficium nec maleficiatos, ſed omnes morbos à cauſis naturalibus (prout ſæpè diximus) oriri aſſerant, nihilominus Superioribus perſuadere nituntur, nullum prorſus exorcizandum, niſi priùs judicium ſuùm deſuper tulerint: Et de facto, omnibus modis iam pridem tentaverunt, modòque, ut fertur, tentant omnes exorciſmos abolere, eo ipſo quo Exorciſtas officio illo charitativo, cum graviſſimo Reip. præiudicio & Eccleſiæ contemptu privare moliuntur: quæ probè cognoſcens filios ſuos plerumque per maleficia affligi, varijſque morbis naturaliter inſanabilibus vexari, eorumque pecora emori, fructus terrę & ſegetes varijs maleficijs corrumpi, aquas inſici, contra hęc omnia exorciſmos particulares eoſque efficaciſſimos & ſaluberrimos inſtituit, prout ex Rituali Antuerpienſi, de quo ſuprà videre eſt, in quo verbis diſertis Exorciſta monetur & docetur, ne in his rebus ſemper ſtet judicio medici, ſed ex judicijs ac ſignis in eo aſſignatis, ipſemet judicet, aut certè ad Theologos hac in re verſatos recurrat, prout ſupra diximus, eoquòd, inquit Author iſtius Ritualis

tualis, Inſtructione 3. experientia doceat pleroſque Medicos ferè omnia mala & accidentia hominibus obvenientia, attribuere noxijs humoribus corporum, & rariſſimè judicare aliquem veneficio Diabolico infectum: quod à Superioribus illis bene notari velim, qui Medicis eiuſmodi contra Exorciſtas aures tam facilè præbent, & de eorum conſilio Exorciſmos omnes Exorciſtis inauditis prohibent, cùm tamen ad eos faciendos, Paſtores omnes hortari & inducere ex cauſis præmiſſis deberent.

Hunc Medicorum abuſum & errorem non ſolùm Rituale Antuerp. notavit, ut ſuprà monui, ſed plures quoque alij Authores: audi unum ex multis, Raphaelem De La Torre ſæpiùs citatum. Doctorem Theologum celeberrimum ex Ordine Prædicatorum fol. 168.

Non contradico, inquit, Medicos peritos, ac Religioni Chriſtianæ devotos conſulere, ut non irrideant dæmoniacos inſultus, ſicut quidam eorum faciunt, putantes deliramenta eſſe, quę de dæmonibus dicuntur, omnia aſcribentes morboſis apparatibus. Ecce noſtros homines ad vivum depictos: ex quo evidens fit, quòd Superiores illi non benè ægris & miſeris afflictis conſultum velint, qui eos exorcizari nolunt, niſi Medici illi eos maleficiatos judicent, qui (ut dictum eſt) vel non credunt eſſe tales, vel nunquam, aut certè rariſſimè, idque fortè à veritate coacti, maleficio eos laborare judicabunt.

Hinc quoque colligere eſt, quàm prudenter & circumſpectè dictum Rituale & Author citatus Exorciſtas, qui nondum praxim habent, ad Theologos pro dignoſcendis maleficiis, non autem ad Medicos remittant, qui enim id meliùs dignoſcere poſſunt, ut ſuprà dixi, quàm illi, qui hanc doctrinam ex profeſſo tradunt? certè ſæpè citatus Malder-

poſt

poſt alios multos, præſtantiſſima pro hac cognitione documenta aſſignat : audi illos.

Signa ex quibus dignoſcuntur maleficiati.

Primum ſignum maleficij eſt, ſi in corpus afflicti immiſſa inveniantur talia, quæ naturaliter in ea inferri, aut in eo generari nec ſolent, nec poſſunt, qualia ſunt in ſtomacho crines, oſſa, ferramenta, acus, ligna, lapides & id genus ſimilia, prout ſuprà retulimus.

Secundum, ſi omninò ſubitò quis corripiatur, æger & impotens reddatur, aliàs ſanus, maximè ſi id fiat ad levem ſagæ contactum, aut alterius rei, quæ nullum poteſt talem habere naturalem effectum.

Tertium, ſi mala eveniant ex ligaturis, imaginibus, characteribus, & ſimilibus.

Quartum, ſi morbus ſit notus, & conſuetus, ac remedijs adhiberi ſolitis nihil minuatur.

Quintum, ſi afflictus videatur habere puncturas in corde, quaſi acu pungeretur, aut bolum in gutture, nunc aſcendentem, nunc deſcendentem.

Sextum, ſi quis ſubitò fiat mutus, & iterum reſtituatur loquela, prout nos nuper vidimus in puero, qui per maleficium, & cœcus, & mutus fuit redditus, atque poſt dies aliquot virtute exorciſmorum perfectè ſanatus.

Septimum, ſi valdè diu anguſtias magnas patiatur, magnâque violentiâ torqueatur, & nihilominus per intervalla, recreatis viribus, quaſi in eodem ſtatu permaneat, & contrà vim morbi, diu perduret : ſignum enim eſt eiuſmodi morbum, inſtar torturę ab externo agēte, per intervalla cauſari, & non eſſe ab interna partium aut hominum indiſpoſitione.

Octavum, ſi dum nihil prorſus naturalia remedia inveniantur prodeſſe, exorciſmi proſint, aut ſi adhibitis remedijs

Digitized by Google

dijs ſive naturalibus, ſive ſupernaturalibus; patiens magis affligatur & patiatur.

Hæc ex Maldero, alijſque Authoribus probatis, quibus addi poſſunt ſeptem alia in dicto Rituali, ſeu Manuali Antuerpienſi contenta Inſtructione 3. quæ ibi videri poſſunt: inter quæ ab Exorciſtis ſeptimum benè notari velim, quod longâ praxi & experientiâ contra quoſdam incredulos & hac in re peregrinos veriſſimum comperi, nempè maleficiatum vix Sacerdotem intueri poſſe oculis ſaltem fixis & intenſis: videbis eum, ſi reflectionem attentè facias, album oculorum miris modis commoveri, agitari & inverti: ad hoc benè advertat Exorciſta non ex me ſolo, ſed ex dicto Manuali alijſque pluribus, qui idem docent, viderunt, & mecum probarunt: Addunt alij in hac praxi expertiſſimi alia, bene quoque ab Exorciſtis annotanda.

Primum, ſi oculi, aures, frons, tempora, & aliæ corporis partes, oleo benedicto à Sacerdote inunctæ, ſudorem quendam emittant, aut aliter immutentur.

2. Si aëre, & tempore aliàs frigido, levem aliquem ſudorem quis emittat: hoc ſignum non ſemel expertus ſum.

3. Si membra corporis quaſi ligata habeat, & vires toto corpore cum notabili aliquo languore deficiant.

4. Si totum caput ſubitò inſletur, & oculi turbentur: hoc quoque ſignum non ſemel expertus ſum.

5. Si quis ita ſe defeſſum abſque ullo exercitio ſentiat, ut impotens reddatur, & vix ſe movere poſſit.

6. Si in facie color cinericius, vel alius inſolitus & deformis appareat.

7. Si oculos claros & limpidos habeat, & interim palpebras ita occluſas, ut oculos aperire non poſſit.

8. Si quis ſit valdè æger, & malè affectus, & interim in qua parte doleat, exprimere neſcit.

9. Si

9. Si morbus ſit talis ut à perito Medico dignoſci non poſſit.

10. Si ſuſpiria triſtitiam quandam inſolitam & mœrorem extraordinarium indicantia, abſque ulla cauſa quis emittat.

11. Si appetitu prorſus deſtituatur, & cibos ſumptos evomat, ſtomachumque quaſi clauſum & ponderoſum habeat.

Denique (quod multi Authores & Exorciſtæ adverterunt) ſi quis vel manibus, vel capite, vel toto corpore, tempore exorciſmi commoveri & tremere notetur, qui extra exorciſmum nec tremit, nec aliàs tremere conſuevit, ſive aliquam crucem Reliquijs & alijs rebus ſacris v. g. ſacrâ cerâ repletam, de qua fusè ſuprà, geſtet, ſive non, quod enim aliqui obtrectatores objiciunt: illos quos aſſerimus maleficiatos, non tremere extra Eccleſiam noſtram, coram alijs Exorciſtis, vel niſi crucem noſtram habeant, eſt impudens mendacium & commentum aliquoties ſuprà refutatum.

Dico igitur, nonobſtantibus quorumdam Medicorum & aliorum obloquijs ac convitijs, inter omnia ſigna maleficij iam relata, dictum tremorem ſi fiat, ut dixi, maximè attendendum eſſe tanquam ſignum maleficij moraliter certum, quod ab Exorciſtis bene notari velim. Vnde autem & à quo tremor ille procedat, non ita nobis notum eſt. Hanc ſanè quæſtionem viris doctis ſæpè propoſui, qui rem dubiā & obſcuram, omnibus diſcuſſis cenſuerunt: mihi admodum probabile videtur, illum à Dæmone procedere, qui licet corpus maleficiati non poſſideat, ſive in eo ſedem & domicilium non habeat, illud tamen quodammodo obſidet, & circumvallat, ut maleficium quod corpori ingeſſit, conſervet: Hoc tamen de maleficio interno tantùm, dici poſſe

mihi videtur: de externo enim maior eſt difficultas.

Pro hac mea opinione, forma exorciſmi facere videtur, quæ eſt talis. Adjuro vos per magnum nomen Domini noſtri Ieſu Chriſti ne ampliùs appropinquetis huic creaturæ Dei ad inferenda, vel in ea conſervanda maleficia: Deinde, non eſt propriè maleficium, quod homines cruciat & enecat, ut ſuprà dixi, ſed ipſemet Dæmon illo poſito ex pacto cum maleficis inito, prout ſæpiùs dictum eſt: ad quod videtur requiri, ut maleficiato aliquomodo appropinquet ad nocendum, & conſervandum illud maleficium: Hoc ipſum Dæmones tempore exorciſmorum adjurati agnoverunt, ut ſuprà vidimus in hiſtoria ſororis Magdalenæ, & alibi.

CAPVT V.

An per remedia naturalia, tolli poſſint maleficia, & maleficiati ſanitati reſtitui?

DIco primò: Relictis varijs tam Medicorum quàm Theologorum quorumdam opinionibus, Certum eſt res corporeas in naturam Angelicam corporis expertem, nihil ex ſe & directè poſſe: imò credere, quòd herbæ quædam, radices, fumi, & id genus alia, uti putarunt Lullus, Mathiolus & alij. Dæmones expellere, & maleficia tollere poſſint, abſurdum & erroneum foret.

Dico tamen ſecundò: Quædam medicinæ & herbæ, indirectè & mediatè interdum Dæmones ejicere poſſunt, & amovere maleficia; quia fieri poteſt, ut impediant vel auferant diſpoſitiones, quibus Dæmon uſus fuit, ob naturalem

lem habitum corporis illius, quod vexat vel lædit, ratione complexionis atrabiliariæ, vel ſimilium cauſarum.

Hoc modo fieri non repugnat, quòd quidam dicunt, aliqua maleficia mediis naturalibus in totum tolli poſſe: ſi v.g. maleficium ex ſolis cauſis ita factum eſſet, ut dæmon cum illis nihil ex ſuo miſceret, quòd certè raro admodùm, aut nunquam contingit. Si verò (ut ordinariè fieri ſolet) ex ſuo quid huiuſmodi immiſcuit, remedia omnia, quæ dicti authores tradunt ad pellendos dæmones, vel tollenda maleficia, ex parte juvare & prodeſſe poterunt, modo ſuprà dicto, in totum & perfectè juvare, nullatenus. Et ratio eſt evidens: in priori enim caſu, poterunt illę diſpoſitiones, quibus dæmon utebatur, in totum tolli, in poſteriori autem, ex parte tantùm, vel certè ad tempus impediri: Et ſic etiam in priori caſu actio dæmonis in totum tollitur, in poſteriori remittitur tantùm, & ad tempus impeditur. Deinde etiamſi dæmon uteretur interdum ſolis venenis naturalibus, quia tamen, permittente Deo, ſolet ordinariè vim & activitatem remediorum naturalium, quæ alioqui iſta venena tollere poſſent, debilitare & impedire; hinc fit ut maleficia naturalibus remediis vix unquam tollantur: quæ omnia ab Exorciſtis medicis & aliis, qui hæc non norunt, benè notari velim.

Dico 3. quando nullæ ſunt diſpoſitiones in Energumeno quæ Dæmoni ſerviant ad intrandū vel manendū, tunc nequidē indirectè Medici eos juvare minùs liberare poſſunt. v.g. ſi quis per nudam Parentum imprecationem, vel ex mero maleficio, puta comeſtione pomi vel alterius cibi, aut potus fiat Energumenus, & Medicus talem quibuſdam pharmacis (prout quidam ex illis tentavit) expellere vellet, talis profectò ſe ludibrio omnium exponeret. Cùm igitur ex dictis appareat non ſupereſſe alia remedia, niſi ſupernaturalia, examinabimus cap. ſequenti quæ illa ſint.

CAP.

Digitized by Google

CAPVT VI.

Quod ſola remedia ſupernaturalia maleficiatos ſibi reſtituere, & maleficia tollere ac extinguere poſsint?

EFfatum illud prudentis mulieris de Chriſto: *Bene omnia fecit*, veriſſimum hîc oſtenditur: ſicuti enim contra morbos ſpirituales remedia efficaciſſima inſtituit, puta Baptiſmum ad tollendum & remittendum peccatum originale, Sacramentum pœnitentiæ, contra peccata actualia, V. Sacramentum in cibum animæ, ita & contra morbos corporales plura remedia inſtituit, ipſoſque Medicos ordinavit. Verùm, quia illi ſunt duplicis generis, alij ex cauſis naturalibus provenientes, alij operâ dæmonum & ſagarum, contra prioris generis morbos plura remedia naturalia inſtituit; contra ſecundi verò, ſupernaturalia, eaq; plurima quæ ſola, ut dixi, maleficiatos ſanitati reſtituere, & maleficia tollere poſſunt, quę proinde Exorciſtis, imò & Paſtoribus omnibus (in quorũ gratiã multa hîc notavi) ſcitu neceſſaria ſunt, ut ovibus ſuæ curæ commiſſis, quas fortè continget per eiuſmodi maleficia affligi, vel in pecoribus damnificari, illa impendere & applicare poſſint. Cùm interim nec omnes remedia iſta norint, nec libros ex quibus deſumere poſſint ſemper habeant. Ecce breviter & clarè ſuppedito.

Primum igitur remedium ab exorciſtis & Paſtoribus bene notandum & practicandum eſt hoc; Ut energumenus vel maleficiatus ante omnia tollat morbos animę, ob quos frequenter & morbi, & maleficia, permittente Deo, inferuntur. Unde, nemo, quantum fieri poteſt, exorcizandus eſt, niſi

niſi priùs veram peccatorum confeſſionem præmiſerit: quæ ut bene fiat moneri debet, ut ſedulò examinet, an nullum peccatum in prioribus confeſſionibus, ex pudore vel metu omiſerit, maximè ſi ſint filiæ, quia plures propter hunc periculoſum pudorem à Deo punitas & maleficiatas deprehendi. Si igitur pudor ille integritatem confeſſionum impedivit, nihil exorciſmis ſuis efficiet, niſi priùs eiuſmodi filia, in anima per generalem confeſſionem perfectè curata fuerit.

Doceat autem Exorciſta quod perfecta illa curatio, ad tollendum maleficium, & dæmonem pellendum neceſſaria, obtineri non poſſit, niſi per dolorem de peccatis, propoſitum emendationis & integram ac debitam confeſſionem: quantùm hoc primum remedium conducat, longâ experientiâ didici.

Secundò: monendus eſt seriò & ſæpè, energumenus atq; maleficiatus, ut nunquam recurſum habeat, nec ad ſagas & maleficos, petendo ab illis panem, vel quid ſimile, nec ad certas mulierculas vehementer de magia ſuſpectas, inquirendo de qualitate & cauſa morbi, & permittendo ſe, in eum finem menſurari (qui abuſus) prô dolor, eſt hodie ita frequens, ut in multis locis, plures ad illas, quam ad Eccleſiam recurrant: qui interim, licet diabolicus, & non tollecandus multiplicabitur, & indubiè propagabitur, ſi exorciſmi prohibeantur: quod ab omnibus, quibus illos tollere & impedire incumbit, bene notari velim.

Tertiò, monendus quoque maleficiatus, ut vivâ & verâ fide, nec non magnâ ſpe, ſe armet: fide quidem, firmiter credendo, nonniſi ex Dei permiſſione ſe eſſe energumenum, vel maleficiatum, aut propter peccata aut ob alias juſtas cauſas ipſi ſoli notas: ſpe autem abſque hæſitatione, expectando,

 invitis

invitis omnibus Dæmonibus atque ſagis, â Dei bonitate & miſericordia, mediantibus remedijs ab eius Eccleſiâ inſtitutis maleficij, licet graviſſimi & inveterati ſolutionem, & extinctionem, vel dæmonum quantumvis obſtinatorum & ſævorum expulſionem, ac priſtinam ſanitatē ſi vel quando ſaluti ipſorum expedire judicaverit: Erigatur inquam, & quantum fieri poteſt, energumenus vel maleficatus ad hanc fidem & ſpem: ſi enim propter morbi gravitatem, vel dæmonis pertinaciam de liberatione & ſanitate deſperet, exorciſta nihil, aut parum prout longa experientia nos docuit.

Quartò: monendus eſt obſeſſus, vel maleficiatus ut quando Exorciſta ex ſignis certis & evidentibus, agnovit morbum ex maleficio procedere, ipſi potiùs credat, quàm certis Doctoribus, qui ut ſuprà nullum tale agnoſcunt: ſi enim omiſſis remedijs ſupernaturalibus, quæ ſola ut diximus maleficium tollere poſſunt, ad Medicos recurrat, oleum & operam perdet, pecuniaſque inutiliter conſumet.

Quintò, quando remedijs ad id inſtitutis maleficium ſublatum fuerit & maleficiatus ſibi reſtitutus, uti tantum beneficium ſoli Deo acceptum referat, ſerio monendus eſt, ne alioquin propter ingratitudinem in aliud maleficium, priore peius & nocentius reincidat, prout ſæpè ingratis contingit, qui poſt ſanitatem miraculosè reſtitutam, vitam peiorem quàm antè ducunt.

Sextò: Inducendus quoque maleficiatus ad frequentem Euchariſtiæ perceptionem, quæ quantum fieri commodè poteſt, ante exorciſmos præmitti debet, & ſæpè reiterari: incredibile enim eſt quantum, cum magna fide & devotione illam ſuſcipienti proderit.

Septimò, ut faciliùs à Deo ſanitatem obtineat, ſit in pauperes

peres (ſi media permittant) miſericors eumq; in finem certas eleemoſynas diſtribuat, aut ſi non poteſt, pro pauperibus & afflictis Deum oret, additis, ſi vires permittant, jeiunio & ferventi oratione, hæc quidem obſervanda ex parte maleficiati: ex parte autem Exorciſtæ, quæ ſequuntur, bene & accuratè obſervanda.

Primò, omnibus ſuprà dictis ſeſe pariter armabit, nec non vivâ fide, puritate animæ & corporis, charitate & miſericordiâ, patientiâ ſummè in hoc munere neceſſariâ, in humilitate, ſoli Deo totum attribuens, quando videt fœlicem ſuorum exorciſmorum exitum & effectum.

Secundò: In ſacroſancto Miſſæ ſacrificio, quod exorciſmis quantum fieri poteſt, præmitti debet, magnâ in Deum affectione, oret pro ſuis maleficiatis & energumenis, eorumque ſanitatem & liberationem à miſericorde Deo per merita matris ſuæ, Sanctiſſimi Joſeph, & Sanctorum, quos præcipuè colit, cum magna fide poſtulet, eoque peracto, utatur cum magna fiducia & charitate potiſſimo remedio, exorciſmo ſcilicet, ad hoc proprio, idque non ſemel aut iterum, prout aliqui faciunt, ſed ſæpius donec tremor ceſſet, color & appetitus vireſque reſtituantur.

Dixi, ad hoc proprio; quia nec Rituale Romanum, nec Leodienſe noſtrum, habet proprios ad hoc exorciſmos. Vnde mirum eſt, quòd aliqui ex adverſarijs noſtris, velint obligare & ligare Exorciſtas ad dictum Rituale Leodienſe: ſed prout ſæpius repetij, hoc ex ignorantia & defectu ſtudij procedit: author igitur ſim, ut Exorciſtæ ſibi comparent Manuale illud Antuerpienſe, à viro doctiſſimo ex varijs probatiſque Authoribus collectum, & prout dixi, ab Epiſcopo toto Belgio celeberrimo approbatum atque pro maleficijs, exorciſmis tertiâ parte contentis utatur

Tertiò

Digitized by Google

Tertiò : quamvis exorciſmi prout ibi continentur ab Exorciſta perito & dictis virtutibus armato, ſint magnæ efficaciæ & virtutis ad ſanandos maleficiatos, nihilominus alia ſupernaturalia remedia illis adjunges, hæc nẽpe Aquas ſacras, luſtralem, baptiſmalem, & Gregorianam, quæ omnes devotè & cum fide ſumptæ, maleficia ejiciunt, & Dæmones expellunt, prout ſuprà vidimus.

Quartò : ut hæ aquę ſint maioris virtutis illis imponatur aliquid ex dicta ſacratiſſima cera, & à maleficiato jeiuno quotidie ſumatur : exprimi enim vix poteſt, quantæ ſit efficacię & Dæmonibus formidabiles, ob ſacrarum rerum quæ in illa continentur mixtionem, ut ſatis mirari non poſſim tantam hominum quorumdam, qui docti & pij videri volunt) audaciam & temeritatem ut eam reprehendere, rejicere, & tanquam ſuperſtitioſam habere nõ vereantur. Sed quia hanc illorum temeritatem ex quadam ignorantia procedere ſuprà probavimus, mixtionem quam carpunt, & ſacræ illius ceræ in Eccleſia vbique uſum, & dignitatem ſuprà defendimus(ex quo fit ut communiter gallicè vocetur, *la dignité*, Viderint adverſarij an Eccleſiam carpere velint, Patres Capucinos, alioſque plures Religioſos, qui ut ſuperiùs dixi, illam maleficiatis porrigunt, ut virtute illius ſanentur aliis verò ut illam devotè geſtando ab omni maleficio præſerventur, ſed de cera ſatis : Exorciſtas vlteriùs inſtruamus.

Quintò igitur : illis omnibus præſtitis, omnes cibi, potus & medicinæ, ſi fortè à Medicis præbeantur, particulari benedictione ſanctificentur, quam in rem, formam particularem in dicto Manuali, parte 3, invenies.

Sextò oleum olivarum, quoque benedicatur, cui utiliſſimè adiunges flores hypericontis, modò tamen illa herba vel ſola, vel cum dicto oleo benedicatur: in quem finem, habes

bes quoque in eodem Manuali particularem benedictionẽ: illam enim herbam, ideò pleriq; vocant fugam Dæmonum, quia Dæmones expellendi vim habere exiſtimant: ita Lullus lib. 2. de quinta eſſentia. Mathiol. in Dioſcoriden, & alij plures Medici ſatis celebres, quòd & admittunt magni Theologi & Authores ſuprà citati, modò tamen benedicatur ita Mengus, Delrio, Thyræus & alij.

Septimò: dictum oleum benedictum vel purum, vel ut ſuprà mixtum cum floribus hypericonis (qui oleum ad ſolem expoſitum rubeum, inſtar ſanguinis reddunt) cum grano dictę ceræ bibendum malefico præbeatur & frons tempora necnon manus & pedes, ipſaque pars in qua dolor pręcipuè ſentitur, illo oleo, in formam crucis inungantur: huius enim ſumptionis & unctionis virtutem longo uſu experti ſumus.

Octavò: utiliſſimum quoq: fuerit, tempore exorciſmi, uti incenſo benedicto, vel ſuffitu hypericonis etiam benedicto quæ duo, ut ſint majoris virtutis expedit ipſum ignem benedicere, prout invenies in Mengo cuius incenſi & ſuffitus necnon ignis benedicti vis & efficacia, ex ipſis formis quibus benedicuntur, colligi poteſt; quod bene notari velim ab Exorciſta, ſed moneo, ut dum fit ſuffumigatio addat & repetat orationem tertia parte contentam, quam hic exſcribam ut ad manum habeat.

Oratio dicenda & repetenda tempore incenſi vel ſuffumigationis.

Domine Deus Omnipotens, cui adſtat exercitus Angelorum cum tremore, quorũ ſævitium ſpirituale & igneum eſſe dignoſcitur

citur, dignare reſpicere, & bene ✠ dicere habitationem iſtam, vel creaturam tuam N, ut omnes languores, omneſq; infirmitates, cunctaq; inſidiæ inimici, odorem huius incenſi ſentientes, effugiant & ſeparentur à plaſmatibus tuis, & ab eorum habitatione (vel à creatura tua) ut numquam lædantur à morſu antiqui ſerpentis pretioſo ſanguine filij tui redempta. Qui tecum vivit & regnat in unitate ſpiritus Sancti Deus per omnia ſæcula ſæculorum. Amen.

Poſtremò quando Exorciſta maleficiatum, vel energumenum à dæmonum tyrannide liberavit, ipſum ſeriò moneat eique inculcet ut pro tanto beneficio, gratias Deo referat, & vitam in melius commutet, memor quamdiu vixerit tanti beneficij. Ipſe verò Exorciſta antequam illum dimittat, idem faciat legendo ſuper liberato, gratiarum actionem folio 188 contentam. Inſuper ne maleficiatus poſtquã ſemel liberatus fuit, iterum ab ijſdem ſagis vel alijs (prout ſæpius contingit) maleficietur, pium ſcriptum, ſeu amuletum ſacrum v. g. nomen Ieſu, Evangelium Sancti Ioannis, ſymbolum Apoſtolicum, vel illud quod tradit Mengus, cum grano dictę ceræ ſacræ ad collum liberati appendatur, & ab eo cum magna fide & devotione deferatur, quam appenſionem & geſtationem reprehendere ac ſuperſtitionis aut magiæ inſimulare, temerarium, impium, ne dicam hæreticum, fuerit: hæc ſunt præcipua, quæ Exorciſtæ in exorciſmis ſuis contra maleficia benè & ſedulò obſervare debent, ſi illud arduum & tœdioſum officium cum fructu obire velint. Quoniam autem ad expellendos dæmones ab energumenis, major praxis, cautela, & induſtria requiritur, pro omnimoda Exorciſtarum inſtructione, adjiciam omnes inſtructiones ad id neceſſarias, ex authoribus probatis deſumptas & longâ praxi ac experientia à me obſervatas.

CAP

CAPVT VII.

In quem finem, & quo in loco maleficium à maleficis poni ſoleat, quidq; de eo fieri poſſit & debeat quando reperitur?

SCire debet Primò exorciſta, inter maleficos, & dæmones, pactum eiuſmodi ſolere intervenire, ut quamdiu ſignum aliquod poſitum fuerit, v.g. glomus crinium ſimplex vel mixtus cum oſſibus, acubus, aſſiculis, vel quid ſimile aliquo loco defoſſum fuerit, aut certa ligatura perſeveraverit, talis annulus geſtatus fuerit, alicuius imago, acubus cultris, aut aliter à malefica transfixa fuerit, tam diu duret maleficium, pergatque dæmon homini in ſe, aut rebus ipſius noxam inferre.

Scire Secundò debet, poſſe unum pactum, vel duplex intervenire: primò quidem ut inter dæmonem & maleficum conveniatur, quod tali ſigno applicato, dæmon teneatur nocere. Secundò ſi inter eos conveniatur, ut dæmon tali ſigno adhibito noceat ad mentem malefici, & eo remoto nocere deſinat.

Scire tertiò debet, non licere novo maleficio ſigna magica tollere, aut illa per dæmonem inveſtigare, eo fine ut deſtruantur: hæc enim abſque expreſſa aut tacita dæmonis invocatione fieri non poſſunt. Si tamen illa ſigna magica caſu fortuito, aut alio licito modo inventa fuerint, non eſt dubium, quin poſſint deſtrui animo ea irridendi & contemnendi, aut artem magicam vanitatis arguendi.

Similiter, non ſolùm Exorciſtæ, ſed etiam cuilibet Laico licitum eſt ea deſtruere, ne per ea Deus offendatur, aut pro-

 ximus

Digitized by Google

mus peccare pergat: ſicuti licet, imò laudabile eſt idola deſtruere, ne Deus Idololatriæ peccato offendatur.

Dubium quoque non eſt, quin omnibus licitum ſit vitare & declinare ſigna aut loca, in quibus eiuſmodi ſigna magica ſeu maleficia poſita creduntur, ad noxam dæmonis declinandam.

Denique licet aliqui nimis ſcrupuloſi, & fundamento minùs ſolido inhærentes crediderint non licere ea amovere, ut ſanitas per eiuſmodi amotionem recuperetur aut aliud nocumentũ evitetur, licet iſta amotio fiat per propriã hominis actionem, abſque ullo dæmonis commercio, tu tamen liberè & abſque ſcrupulo, ſi contingat te eiuſmodi maleficia reperire contrarium practica & deſtrue animo recuperandi ſanitatem: imò, in eum finem quàm poteris diligentiſſimè loca, quæ tibi ſuſpecta fuerint perluſtra, & dicta ſigna inquire: hæc enim licere, docent hodie omnes Theologi.

Sed quæres? quibus in locis ſoleant malefici ſigna illa magica, ſeu maleficia ſua ponere, ut reperta deſtruere poſſis.

Dico primò, quia ſolliciti ſunt ne illa reperiantur, & reperta deſtruantur, ſicque peſſimum ſuum intentum non aſſequantur, occultant illa quàm poſſunt cautiſſimè, & interdum in locis de quibus minimè cogitatur, ponunt & abſcondunt: Ex quo fit ut rarò inveniantur, maximè ab iis, qui experientiam illam non habent.

Dico tamen 2. ex praxi & experientia compertum eſt, ea interdum poni in domo, vel in limine domûs maleficiati, ſed maximè in lectis, prout ſæpè cum Mengo, & aliis Exorciſtis deprehendi. Vide eundem Mengum, virum, ut ex ſcriptis eius videre eſt, doctiſſimum, & ut ſuprà dixi, Exorciſtarum magiſtrum: Is in Fuſte dæmonum cap. ultimo teſtatur id

in Italia

in Italia notiſſimum, & inter varia exempla, refert unum de quodam Parocho, qui omnibus remediis fruſtrà tentatis, tandem veritus ne morbus, quo detinebatur à maleficio procederet, ad remedia ab Eccleſia ordinata recurſum habuit, & interim de conſilio Exorciſtarum lectos expurgari & perquiri fecit, in quibus multa ſigna magica inventa fuerunt: quę in ignem benedictum injecta fuerunt. Tu igitur, quicunque munus exorcizandi aſſumpſiſti, idem fac circa eos, quos maleficiatos inveneris. Hoc ego, prout ſuprà dixi, ſæpiùs practicavi cum maximo maleficiatorum bono, qui ſignis illis combuſtis, ſtatim perfectè convaluerunt.

Sed, quia, ut monet idem Mengus, dæmones ad inſtantiã maleficorum, maleficia renovare ſingulis menſibus ſolent, niſi impediantur, prout in dicto Parocho factum fuiſſe teſtatur, Tu, pro maiori ſecuritate utrumque facias, ſi expedire judicaveris, cures inquam, ſingulis menſibus, lectos aperiri, & vi exorciſmorum, quos in domo maleficiati cum magno zelo facies, manda omnibus dæmonibus ſub omnibus pœnis, quas Eccleſia ipſis imponere ſolet, ut ſignis magicis inventis & deſtructis, non audeant illa quocumque modo renovare, aut ad id concurrere & cooperari.

Dico 3, quando nec in lectis, nec alibi maleficia dicta inveniũntur, ne ideò deſperes de ſanitate maleficiati, ſed ædes benedic & exorciza cũ magna fide & zelo, ut ſuprà, ſed maximè thalamum in quo æger requieſcit.

Præter exorciſmum ad hoc proprium incenſum benedicatur, & fiat in dicto thalamo, & loco in quo requieſcit maleficiatus, imò in omnibus partibus domus, ſuffumigatio, & loca omnia aquâ luſtrali aſpergantur, & toto tempore exorciſmi cereus benedictus accendatur.

Dico 4. his omnibus pręſtitis, mandetur, ut ſuprà, omnibus

bus dæmonibus ut maleficium; ubicumque poſitum fuerit, penitùs deſtruat & diſſolvat, nullâ eius parte relictâ: Quòd ſi per Sagam maleficium alicubi poſitum fuerit, omnes pariter pœnæ Eccleſiæ poſſibiles, vitâ ſalvâ ipſi imponantur perferendæ ſine intermiſſione, donec illud diſſolverit: ipſam enim pœnis impoſitis cruciari, & ex confeſſione dæmonum, & experientia conſtat.

Dico poſtremò, maleficia inventa igne benedicto comburi debent.

APOLOGIÆ

Pro Exorciſtis, Exorciſmis Catholicis, Energumenis & maleficiatis, & ab incubis Dæmonibus moleſtatis.

PARS TERTIA

Docuimus ſuprà quomodo & qualiter quibuſvè ſignis & indicijs, dęmoniaci atque maleficiati detegantur, & quibus remedijs maleficium tollatur, ipſique maleficiati ſanitati reſtitui poſſint & debeant; ſupereſt ut tradamus certas inſtructiones, ad dæmones debellandos, cogendos, coërcendos, & à Dæmoniacis ejiciendos, perutiles, imò neceſſarias ex pluribus probatiſquę authoribus, ut ſupra dixi, deſumptas, & longâ praxi atque experientiâ obſervatas, quarum defectu, doctiſſimi quique, tam Philoſophi, quàm Theolo-

Theologi, hac in re errare & decipi poſſunt, prout de facto quoſdam viros doctos, tam ſæculares quàm regulares, nuper erraſſe & deceptos fuiſſe demonſtravimus, & ex ſequentibus clarè conſtabit. Verum quia plurimos Paſtores audio paſſim errare, quo ad ordinem exorciſtarum eorumque poteſtatem, ut eos ab errore liberem, doceamque majorem habere poteſtatem in hac functione quam ipſi putent, antequam veniam ad inſtructiones quædam documenta doctrinalia præmittam, quæ ab omnibus Paſtoribus (in quorum gratiam, hæc annoto) benè adverti velim.

CAPVT I.

Continens quædam documenta doctrinalia, quibus poteſtas omnium Exorciſtarum, adeoq; Paſtorum oſtenditur, & demonſtratur.

DOCVMENTVM PRIMVM

MIratus ſum ſæpè, cur plerique Paſtores, ægros ſuos, de maleficio & obſeſſione ſuſpectos, ad me fermè quotidie hactenus remiſerint: præcipuam huius rei cauſam hanc eſſe detexi, quia ſcilicet ipſi credunt ſe non habere poteſtatem exorcizandi; in quo certè plurimum falluntur. Scire enim debent ex vi ordinis illam æquè ſibi ac mihi competere: & ut rem totam intelligant, ſequentia puncta notent & advertant. Primò quidem relictam à Chriſto Eccleſiæ poteſtatem, & virtutem quandam, contra omnem adverſitatem, tam corporalem quàm ſpiritualem, non tantùm à Dæmonibus provenientem, ſed etiam à quocumque con-

Digitized by Google

contrario: & hæc poteſtas conceſſa fuit Apoſtolis, ut videre eſt Matth. 10. Marc. ultimo, Luc. 10. quibus dedit poteſtatem omnes morbos & infirmitates à quacumque cauſa procedentes curandi. Secundò hanc virtutem, ab obitu Apoſtolorum & Diſcipulorum, omni ferè ſæculo & ubique non omnibus, ſed certis quibuſdam ſanctis & alijs Deo charis fuiſſe conceſſam. Tertiò præter hanc virtutem, omnibus Eccleſiæ miniſtris legitimè ordinatis, ineſſe quandam poteſtatem permanentem, ex vi cuius, applicatis applicandis, ſequitur ſemper effectus à Deo, & Eccleſia intentus.

Hâc poteſtate utuntur Miniſtri Eccleſiæ, in benedictione ſalis, aquæ, cereorum, ramorum & ſimilium, ut illorum virtute Dæmones fugent, impediant & comprimant. Quartò: hanc virtutem Eccleſiæ relictam, diſtingui à poteſtate data Exorciſtis, in ſua ordinatione, eò quòd dicta Exorciſtæ poteſtas proveniat à charactere, & Ordinis collatione, inhæreatque ſubjecto, & directè tantùm in Dæmones dirigatur, ut ex forma quam inferiùs referemus evidenter patet: virtus autem Eccleſię relicta, ad omnia fertur, quæ ſaluti & quieti fidelium adverſantur, etſi à cauſis naturalibus procedant: Quintò: ex quo apparet quòd Exorciſtarum officium non propriè referatur ad morbos infirmitates & huiuſmodi, niſi in quantum à Dæmonibus procedere videntur.

DOCUMENTUM II.

Ex præmiſſis colligitur, circa morbos, eiuſmodi infirmitates, aëris corruptionem, grandinem, tempeſtatem, non eſſe utendum exorciſmis, niſi moraliter conſtet à dæmonibus fieri & concitari.

DOCU-

DOCUMENTUM III.

Notent quoq; Exorciſtę, in morbis & infirmitatibus à dęmonijs cauſatis, omnes ſuas actiones & exorciſmos, ad hoc terminari, ut Dæmones nocere ceſſent, & ut maleficium tollatur: cæterùm morbus jam cauſatus, & humorum inæqualitas ſive corruptio introducta in corpus infirmi non tollitur præciſè & ordinariè exorciſmis, ſed medicinæ corporales addendæ & adhibendæ ſunt, quæ tamen benedictionē ſpeciali in manuali appoſitâ benedicendę ſunt, ut per preces & orationes Eccleſiæ majorem virtutem & efficaciam habeant: Et ratio eſt, quia poteſtas Exorciſtæ propriè ad hoc tantùm ordinata eſt, ut dæmon fugetur, coërceatur, impediatur, non ut ſanitas conferatur, maximè ſi proveniat ex humorum corruptione & inæqualitate.

DOCUMENTUM IV.

Quod verò ad medicinas attinet, quas plerumque expedit maleficiatis dare, licet quidam Exorciſtæ ex quibuſdam Authoribus illas præſcribant & porrigant, id tamen nullo modo conſultũ, ob multa pericula quæ inde evenire poſſunt. Unde, quod hactenus feci, ab omnibus fieri & obſervari velim, ut ſcilicet, pro eiuſmodi medicinis ad bonos & Catholicos Medicos, qui maleficia dari credunt, remittantur.

DOCUMENTUM V.

Licet ordinarij eorumque Vicarij pro ſuo officio & munere invigilare poſſint, imò debeant, ſuper Exorciſtis, ut piè, caſtè, & prudenter, atque approbatis ab Eccleſia exorciſmis utantur, imò illud officium, illis interdicere, ſi poteſtate ſuâ abutantur, ſcandaloſę vivant, & exorciſmis ſuſpectis utantur: attamen ex natura rei & regulariter non in-

 diget

diget Exorciſta aliquâ approbatione aut poteſtate aliâ, quā Ordinis ad exorcizandum, quia exorcizatio eſt actus Ordinis & poteſtatis in ordinatione acceptæ, abſque alio reſpectu & poteſtate concurrente: quod ut meliùs intelligas hāc ab omnibus receptam doctrinam propono: ſicuti eo ipſo quo es ordinatus Subdiaconus, Diaconus & Sacerdos tibi licet abſque alia facultate cantare Epiſtolā, Evangelium, & Miſſam celebrare, ita hoc ipſo quo tu es ordinatus Exorciſta abſque alia poteſtate aut approbatione ex vi poteſtatis tibi collatæ, potes non ſolùm tuos Parochianos exorcizare, ſed alios quoſcumque, quando tibi conſtiterit, ſaltem moraliter, eſſe maleficiatos, vel etſi aliquo modo dubites, ſaltem ſub conditione mentaliter reſtricta: Et ne putes hanc doctrinā eſſe meam, illam in terminis invenies in Navarro, de officio Ordinarij, Conſil. 5. Hugol 1. eodem titulo cap. 47. n. 6. Sanchez in Decalog. lib. 2. cap. 42. n. 18. Portello v. exorciſmus; Delrio poſt librum 6. monitione decimâ, qui ita ſcribit.

Hoc officium, exorcizandi, eſt proprium Paſtorum Eccleſiæ, & in eorum abſentia, cunctorum, qui ſaltem Ordine Exorciſtarum præditi ſunt. Vides, quomodo Paſtores illi falluntur, qui putant ſibi illud non licere abſque poteſtate Ordinarij, quam nullus, quod ſciam hactenus requiſivit, aut requirit: imò idem Delrio eodem loco ſequentia addit, ab omnibus maximè Ordinariis benè notanda. Videntur monendi Pręlati, ne in ſuis Diœceſibus permittant eſſe aliquos privatos, qui quaſi ex officio & virtute peculiari exorcizent. Et immediatè ſubjungit, *nam hoc officium eſt proprium Paſtorum &c.* Ex quibus liquidò conſtat, omnes Paſtores tantam habere poteſtatem atque habeo, ipſiſque incumbere, ut Parochianos ſaltem ſuos maleficiatos exorcizent, & in eum finem

nem Manuale Antuerp. ſibi comparent, atq; ceremonias adiſcant.

Quid ampliùs, hanc doctrinam tanquam certam & indubitatam noviſſimè tradit Petrus Marchant tom. 3. Speculi ſui ſive Tribunalis, parte 1. tract. 6. q. 3, qui non ſolùm omnia à me dicta fermè de verbo ad verbum tradit, ſed ad rationem dubitandi, quam quidam movere poſſent, ex Synodo noſtra Leodienſi titulo X. cap. V. ita reſpondet, & hæc ſubjicit.

Hinc ſi quæ prohibitio ab Epiſcopis in hac materia fiat, dicendum eſt illam terminari non ad prohibendos, vel permittendos exorciſmos, ſed ad cognoſcendum de perſonarum idoneitate, ſive potiùs ad avertendum perſonarum abuſus.

Unde poſitâ perſonarum idoneitate & prudentiâ ac bono uſu, Epiſcopus prohibere Exorciſtam non poteſt.

Hactenus Petrus Marchant, Theologus toto Belgio celeberrimus. Nec his contentus, hæc addit: Nec Exorciſta regulariter indiget facultate, eſtque prohibitio Epiſcopalis, prohibitio facti, non juris, quæ tantùm cadit in actuale regimen ſubditorum, non in poteſtatem &c.

Ratio autem quare non requiratur in hac functione, approbatio aut juriſdictio, ab eodem redditur, quia tota virtus & poteſtas exorciſmi conſiſtit in invocatione virtutis Dei contra dæmones, & in eorum adjuratione, abſque alia poteſtate vel actione in perſonam: ex quo fit, ut ubicumq; & in quacumque perſona ad nocendum fuerint Exorciſtæ ſubjiciantur, & ab eo appeti, debellari, coërceri, impediri & ejici poſſit: hanc doctrinam ab omnibus, maximè autem à Paſtoribus omnibus, ut dixi, benè notari velim, qui hactenus ex quodam abuſu & errore crediderunt poteſtate exor-

 cizandi

qizandi ſibi non competere, ſed requiri aliam, quam nullus Theologus, ut ſuprà requirit. His ſuppoſitis ad Inſtructiones veniemus.

CAPVT II.

Quòd ultra poteſtatem exordizandi, quam Exorciſtæ in ſui Ordinis collatione receperunt, multæ Inſtructiones requirantur ad illud munus ritè & cum fructu obeundum.

DOcuimus capite ſuperiori, quòd omnes Paſtores ex vi Ordinis habeant plenariam & omnimodam poteſtatem exorcizandi non ſolùm ſuos Parochianos, ſed etiam alios quoſcumque, idque ſine approbatione Ordinarij, aut eius licentia: ſed quia hæc poteſtas ab illis qui vel non ſtuduerunt ſpecialiter huic materiæ, vel non habent praxim & experientiam, non poteſt ita commodè & fructuosè executioni mandari; niſi inſtructiones ad id requiſitas habeant, legant ſequentes, benè memoriæ mandent, & obſervent: ſi id fecerint, audeo polliceri, ipſos fore brevi perfectos Exorciſtas, multumque boni in Eccleſia præſtituros. Sit igitur ad gloriam Dei, & creaturarum pretioſo eius ſanguine redemptarum incolumitatem, quas (eheu hodie) nimis humani generis hoſtis obſidet & vexat.

PRIMA INSTRVCTIO.

Omnia prorſus quę parte 2. à maleficiatis & Exorciſtis, facienda & obſervanda monuimus ab energumenis quoq; & Exorciſtis, imò multò magis exactè & pertinenter facienda & obſervanda erunt, ſi illud arduū, periculoſum, & laborioſum

ſum exorcizandi officium ſecurè, meritoriè, & cum fructu obire velint: omnia quoque remedia, ibidem pro maleficiatis aſſignata, Energumenis debitè applicata plurimùm proderunt.

INSTRVCTIO II.

Quantumcumque Exorciſta in rebus Philoſophicis & Theologicis verſatus fuerit, non ſolùm ſe periculo exponet, ſed & ipſos Energumenos, ſi abſque neceſſariis qualitatibus ab omnibus Authoribus requiſitis, & Inſtructionibus, quas Scholaſtica Theologia non tradit, illud exorcizandi munus aggredi præſumat. Hîc igitur denuò omnes Paſtores & Exorciſtas, qui praxim & experientiam non habent, feriò monitos velim, ut omnes libros, vel ſaltem præcipuos ſuprà à me relatos, ſibi comparent, eoſque aſſiduè legant, & memoriæ mandent, aut certè haſce meas Inſtructiones ab illis deſumptas exactè obſervent, & in praxim redigant.

INSTRVCTIO III.

Si igitur perſona aliqua quibuſdam ignotis morbis vehementer afflicta tibi offeratur, de qua vehemens ſit ſuſpicio ne ſit Energumena: hæc duo extrema ſedulò evitabit.

Primùm, non facilè aſſeres illam eſſe Energumenam, potiſſimùm, ſi ſit pauper & mulier, etiamſi apparentia obſeſſionis ſigna videas; ſexus enim fœmineus, fallax & doloſus eſt, aliiſque multis vitiis & imperfectionibus obnoxius, ut optimè monet dictus Petrus Marchant.

Secundùm, caveas tamen ex altera parte, ne, ex eo, quòd quædam repertæ ſunt, quæ obſeſſionem finxerunt, eas omnes idcircò, quæ te accedent, etiam fingere credas; in quo certè plerique delinquunt, prout nuper vidimus: hâc enim ratione fieri poteſt, ut miſeræ perſonæ quæ verè obſeſſæ ſunt,

Digitized by Google

repellantur, & repulſæ omniq; ſubſidio & conſolatione de-ſtitutæ, perpetuam dæmonum tyrannidem patiantur, & tandem in deſperationem abeant: quod à quibuſdam inhumanis & indiſcretis Eccleſiaſticis notari velim, qui omnes perſonas afflictas ſimulationis & fictionis, abſque ullo ſcrupulo inſimulant, & à ſe abſq; ullo remedio & auxilio remittunt, prout filiæ noſtræ obſeſſæ repertæ ſunt. Prudens igitur Exorciſta judicium ſuū ſuſpendat, & exorciſmos, ſaltem ſub conditione, ut ſuprà, ad tempus continuet, aliaq; practicari ſolita, & ad dæmonem detegendum, vel fictionem, ſi quæ fortè ſubſit, conducentia, cum magna fide, charitate & patientia practicet & obſervet, donec certa obſeſſionis ſigna, de quibus ſuprà, advertat.

INSTRVCTIO IIII

Caveat igitur ſummopere, ne ad primum vel ſecundum exorciſmum, quantumvis exactiſſimè factum, iudicium abſolutum & determinatum ferat, aſſerendo aliquem non eſſe obſeſſum, qui fortè à parte rei, vere talis eſt, ideoq; auxilio & conſolatione dignus, ne ſuo eiuſmodi incauto & præcipitato iudicio illum remedijs neceſſarijs, cum ſummo corporis & animæ eius diſcrimine privet vel privari curet, quod grande coram Deo crimen & piaculum foret, prout in noſtris nuper vidimus.

INSTRVCTIO V.

Caveat inſuper, ne prophanis ridiculis & ab Authoribus reprobatis probis, aut verbis utatur, ad dignoſcendum & inveſtigandum, an aliquis ſit vere obſeſſus (prout imperiti quidam practicant) & nuper practicarunt circa noſtras obſeſſas, qui loco exorciſmorum ab Eccleſia ad hoc inſtitutorum, verbis quibuſdam Philoſophicis, ineptis, & alijs ridiculis utuntur, atque uſi ſunt, ac pro veris Reliquijs, oſſa, & alia

alia quædam ſuppoſititia ipſis admoverunt. Primò enim in nullo Authore probam hanc ab illis factam invenient, imò ut ſupra monui, illa expreſsè ab eis reprobatur, quia dæmon qui omnibus modis in corpore quod poſſidet, latitare cupit ne per exorciſmos, & res alias ſacras apponi ſolitas, crucietur & torqueatur, ad verba illa prophana & ridicula, nec non ad Reliquias ſuppoſititias, ſe cruciari & affligi ſimulat: hinc fit, ut doloſus ille & malignus ſpiritus ad eiuſmodi verba, clamet, ejulet & conqueratur: ad verba autem ſacratiſſima, & ad eum torquendum & expellendum efficaciſſima, imò ad contactum plurium & verarum reliquiarum nihil prorſus dicat imò ita ſe habeat exterius, ac ſi nihil prorſus pateretur, cum interim certiſſimum ſit, ipſum graviſſimè torqueri? Quid amplius? ſi aliquid latino idiomate aut ſtylo elegantiori ipſi mandes, ſimulabit ſe non intelligere, & ut hoc perſuadeat, contrarium prorſus faciet, v.g. ſi quis incredulus, vel inexpertus, mandet ipſi ut ad pedem ſiniſtrum tranſeat, tranſibit ad dextrum, & ſic de cæteris: ſi autem Gallica quid ipſi imperet parebit illico, idque ex profeſſo ut ipſum in errore ſuo, & incredulitate confirmet, ipſique perſuadeat. Perſonam quam his ridiculis & illicitis modis, exorcizat, fingere & ſimulare obſeſſionem: hinc factum eſt ut quidam nuper qui defectu lectionis, ſtudij, praxis & experientiæ, has dæmonum fraudes & technas ignorant, probis eiuſmodi, utentes, in turpem errorem Deo & creaturis eius valde injurioſum lapſi ſunt, Deo illud permittente, ut qui has inſtructiones legerint, cautiores & prudentiores hâc in re reddantur.

INSTRVCTIO VI.

Ex hoc igitur illorum errore, ſapiat & cautus fiat exorciſta caveatque ſummopere ne unquam aliquem licet filiam miſeram

ſeram, inopem & mendicantem obſeſſionem ſimulare credat, multo minus ex his vel ſimilibus motivis aſſerat quæ ut vidimus, illicita, periculoſa & reprobata ſunt, niſi alias graviſſimas id credendi & aſſerendi rationes habeat, ne ſe certiſſimò peccandi periculo exponat, cum certum & exploratum ſit, eum quicumque fuerit, qui tam citò & leviter fictionem in afflicto credit & aſſerit, duo graviſſima peccata judicij ſcilicet temerarij & detractionis, in re gravi committere, quorum abſolutionem numquam à Deo obtinebit, niſi famam ſuo iniquo judicio & aſſertione ablatam reſtituat, quod quia difficulter admodum præſtari poteſt, evidens fit in quanto periculo illi verſentur, qui ex unica, inepta, & ridicula proba filias iſtas, quas certiſſimè obſeſſas demonſtravimus, obſeſſionem fingere, non ſolùm in animo credunt, ſed verbo & ſcripto ubique aſſerere non verentur.

INSTRVCTIO VII.

Cùm autem ex ſignis ſuprà relatis certò Exorciſtæ conſtiterit, Perſonam quam exorcizandam ſuſcepit, eſſe verè obſeſſam, antequàm exorciſmos aggrediatur, multa, à Sanctis Patribus & peritis Exorciſtis commendata & practicata ſedulò obſervabit. Primò quidem, ut triduanum jejunium cum piis & ferventibus precibus præmittat, ſeq; & Energumenam in ſacrificio Miſſæ Deo commendet. Secundò: conſcientiam ab omni labe puram, per veram contritionem & confeſſionem habere ſatagat: licet enim ad valorem exorciſmi in rigore non requiratur ſtatus gratiæ, quia ille non pendet à virtute Exorcizantis, ſed à virtute Chriſti in exorciſmo ſecundùm eius prouidentiam operantis; nihilominùs illegitimè & temerariè, magnoque cum periculo animæ & corporis id aggredieris, ſi ſcias te eſſe in peccato mortali &

voluntate

voluntate in eo permanendi; qui enim in peccato mortali ſciẽs ac volẽs exiſtit & permanet, indubiè diaboli membrũ & ſervus exiſtit: qualiter igitur adverſarius eius erit? & quâ fronte dęmonem expugnare, coërcere & expellere tentabit? Sanè perviæ ſunt ubique hiſtoriæ plenæ illuſionibus dæmonum contra Exorciſtas malos & peccatores, qui tentarunt, cùm in peccatis eſſent, ipſos adjurare. Quid ſi fides Apoſtolorum imperfecta eos impedivit, quò minùs eos expellerent, quid non faciet peccatum mortale? Videant ergo omnes Exorciſtæ ne peccatis gulæ, ebrietatis, laſciviæ, iracundiæ, vindictæ, detractionis, & id genus dediti, huiuſmodi miniſterium ſibi aſſumant.

INSTRVCTIO VIII.

Præter vitæ & conſcientiæ puritatem, maximâ quâ poterit fide, ſpe, charitate, & humilitate, omnes exorciſmos incipiat, & proſequatur, puramque intentionem habere conetur, ita vt purè propter gloriam Dei & Filij ejus Chriſti Ieſu, qui in hoc apparuit, vt diſſoluat opera Diaboli, exorciſandi munus ſuſcipiat, & ex ſincera & ſola charitate in eo procedat, vt creatura Dei ab infeſtiſſimo generis humani hoſte liberetur, adeoque nullâ temporalis commoditatis vel favoris ſpe nutriatur. Poſtremò, vt de ſuâ virtute, ſcientia, praxi, aut aliâ dote nullatenus confidat, minùs glorietur, etiamſi plures dæmones expulerit, & omnia ad nutum ſibi cedant, memor iſtius moniti: *Quid habes quod non accepiſti, ſi autem accepiſti, quare gloriaris?* Caveat quoque ne illud aſſumat, vt coram hominibus, pius, juſtus & virtuoſus appareat; ſic enim ſuam omnem mercedem, charitativo iſti officio cœlitus paratam, amitteret: Denique, ne ſit ſimilis filijs Scevæ, Actor. 19. (qui & vocantur circumeuntes Exorciſtæ) in quos Dæmon inſilijt, quia, vt notant Interpretes

Digitized by Google

pretes, erant Exorciſtæ quæſtuarij, qui ob quæſtum & lucrum, quaſi circumeuntes, ſive circumforanei huc & illuc, ſe conferebant, vt exorcizarent, qui videntes majorem effectum in invocatione nominis Jeſu, quem Paulus prædicabat, putaverunt per iſtum exorciſmum, majorem quæſtum facere, quibus ideo rectè dixit Dæmon: *Ieſum novi, & Paulum ſcio, vos autem qui eſtis?*

INSTRVCTIO IX.

Quia ſpiritus illi nequam, doloſi, verſuti, & rebelles, licet notoriè detecti ſint, ſæpiſſime quaſi muti forent, ad linguam venire, & ſe prodere, quantum poſſunt pertinaciſſimè renuunt, prout centies experti ſumus, & quotidie experimur, Exorciſta omnibus modis allaborabit, vt ad linguam eos venire cogat, & loqui, non taliter qualiter ſed clarè & diſtinctè, ita vt ab omnibus audiri poſſint: Si autem id primò, ſecundò, tertiò, & pluries reiteratis exorciſmis non aſſequatur, non ideo ceſſet, nec deſiſtat, ſed cum magnâ fide, humilitate & patientiâ, exorciſmos continuet, etiam ad plures ſeptimanas & menſes & cum illis, applicet Energumeno omnia, quæ Dæmones torquere ſolent v.g. Reliquias Sanctorum aliaſque res ſacras, idque in parte, in quâ Dæmon ſedem habere videtur, vel ad nares, idque longo tempore, & patienter: Applicet quoque ſtolam & manus capiti, digitos ſacros ori cum magnâ fide imponens; ſed caveat diligenter, ne vnquam in hâc actione, hæſitet, aut timeat, licet videatur dæmon velle mordere & de facto mordeat, ſed illos profundius in os immittat & ingerat. Ad hæc, aquam luſtralem, vel baptiſmalem, aut Gregorianam, ſi ſit ad manum, ſicut & oleum benedictum hypericoni admixtum cogatur bibere & deglutire: & videbis efficaciam iſtius olei,

addatur

Addatur iſtis omnibus incenſum, prout in maleficiatis diximus, per quod etiam multum cruciatur Dæmon. Candela quoque benedicta igne benedicto accendatur, & manibus Energumeni, cum cautelâ & circumſpectione imponatur, ac geſtare cogatur.

Denique, ipſa crux, & imago B. Virginis, vel oculis obijciatur, capiti, manibuſque imponatur, & videbis mirabilem Dæmonis torturam & cruciatum.

INSTRVCTIO X.

Si interim, his omnibus præſtitis & adhibitis, parere, & ad linguam venire renuat, ne propterea ceſſes, aut deſperes: aliquando enim per menſes, vt dixi, imo & annos, in ſua pertinacia manet, prout nos non ſemel experti ſumus. In hoc igitur eventu, perſevera patienter in tuis exorciſmis & ad ſingulos, his verbis, cum magna fide, Dæmonem aggredere.

Vicit Leo de tribu Iuda.

Et exhibendo ante oculos crucem (ſine quâ, ſi fieri poteſt, nunquam exorcizet) adiungat ſequentia.

Ecce crucem Domini, ecce ſignum redemptionis noſtrę, ecce ſignum confuſionis veſtræ, ideo fugite partes adverſæ: quæ verba ſæpius repetes, idque cum magno zelo & fervore, & tandem Dæmonem parere coges, vel certè, plurimum torquebis, prout facile dignoſces.

INSTRVCTIO XI.

Quia tamen, contingit interdum, prout frequenter experti ſumus, quòd quidam Dæmones, ex ſupremis, vt credibile eſt, ordinibus ita pertinaces & rebelles ſint, vt omnibus præmiſſis non obſtantibus, parere renuant. Exorciſta non ideo abijciat animum, nec exorciſmos intermittat, ſed alia remedia adhibeat, preces, orationes, comminationes

 tiones

Digitized by Google

tiones adiungat, aſtantium preces requirat, & his factis, his verbis illum vel illos ſi fuerint plures, adjuret. Da gloriam Deo maledicte & rebellis Spiritus.

Adjuro te, per Deum vivum† per Deum verũ † per Deum Sanctum † & per omnia quæ poſſunt te cogere, & ſub omnibus pœnis, quæ ſunt in poteſtate Eccleſiæ, vt ſine morâ & læſione ad linguam compareas, nec inde diſcedas abſque meo juſſu, atque in eâ exiſtens, ad omnia quæ tibi mandabo, in veritate abſque æquiuocatione, & mendacio, ad mentem meam, ſeu Eccleſiæ reſpondeas, nec vllam veritatem aut rem aliam, quæ ad expulſionem tuam conducit, celare audeas ſub iiſdem pœnis.

INSTRVCTIO XII.

Si nec hoc ſuccedat, prout non ſemel vidimus, pro vltimo remedio, accipiatur Venerabile Sacramentum, & illud cum magna reverentia digito Dæmoni oſtendendo, hunc D. Bernardi exorciſmum Exorciſta faciat. Adeſt, ô nequiſſime & rebellis Spiritus, ſumma charitas, adeſt ſumma veritas, adeſt Dominus tuus, Deus tuus, creator tuus, Iudex tuus: hoc eſt illud corpus quod de Mariæ corpore ſumptum eſt, quod de Maria Virgine natum eſt, quod in præſepe jacuit, quod pro nobis in cruce extenſum eſt, &c. prout invenies in manuali, & graviter Dæmonem increpando, cum magno fervore & zelo, hæc ſubjunges.

In hujus ergo majeſtatis terribili poteſtate, mando tibi vt ad linguam venias, in illâ maneas & ad omnia quæ interrogabo, verum reſpondeas. Quod, ſi nec his factis obediat, cum eadem reverentiâ, magnâ cautelâ adhibitâ, capiti imponatur, & his verbis cogatur: Per veritatem corporis & ſanguinis Chriſti in hoc Sacramento veraciter & realiter contenti, mando tibi & impero, vt mihi miniſtro

Chriſti

Chriſti, quem hîc manibus, licet indignus, teneo, ad omnia obedias. Vel hæc dicat: Dominus Ieſus quem hîc licet indignus, teneo, te cruciet, torqueat & parere cogat. Addantur improperia, hæc potiſſimum, Deum qui te genuit dereliquiſti, & oblitus es Domini creatoris tui.

Item. Durum eſt tibi velle reſurgere, durum eſt tibi contra ſtimulum calcitrare, qui quantò tardius pares, & exis, tantò maius tibi ſupplicium creſcit, quia pro ſingulis momentis quibus tardas parere, omnes pœnas Eccleſiæ poſſibiles tibi impono & contra te invoco Sanctiſſimam Trinitatem & Dominum Ieſum hîc præſentem, vltorem tuæ contumaciæ: his poſtremis armis ſæpius Dæmones in principio rebelles debellavi & ad omnia mihi obedire, poſt longum tempus & patientiam, id tandem coëgi: ne igitur mireris, nec deſiſtas, ſi in tales Dæmones fortè incideris: recordare quòd ipſi Apoſtoli non ſemper contra eos prævaluerint, nec plures alij ſancti: verùm mirare mecum, quod quidam harum rerum ignari, & imperiti, hóc in negotio ita cæcutiant, vt credant Dæmonem vno atque altero exorciſmo, ad obedientiam cogendum, aut certè, ſi non fiat ab Energumeno, quod ipſi mandant, ſtatim credant non eſſe ibi Dæmonem, vel certè dubitant: in quo certè, quàm graviter errent & fallantur, ex dictis evidens eſt. Tu ergo, illis cautior & prudentior eſto, & credas, quod omnia præmiſſa longo tempore non ſemel practicaverimus, antequã Dæmon ad linguam veniret, & ad interrogata reſponderet. Quid autem tibi faciendum ſit, cùm ad linguam venerit, & ſe demonſtraverit, ſequentibus Inſtructionibus docebimus, quas proinde benè attende, & memoriæ mandare, ſatage.

Digitized by Google

Cum Dæmon ad linguam venerit, præſentiæ ſuæ ſignum dederit, & locutus fuerit, multa ipſi mandanda, atq; etiam prohibenda veniunt: idque cum magnâ iterum fiducia, prudentiâ & circūſpectione, ad quæ proinde ſedulò Exorciſta advertere debet.

Primò quidem, & ante omnia, per omnia præmiſſa, & ſub pœnis præmiſſis, ipſi ſeverè inhibendum, vt nec obſeſſo, nec Exorciſtæ, nec aſtantibus vllo modo in corpore, aut famâ nocere præſumat.

Et licet inter Authores qui hac de re ſcripſerunt, & quidem inter Delrio & Thyræum eiuſdem ſocietatis, nonnulla ſit controverſia: quæ fieri, interrogari, & mandari debeant: hæc quæ ſequuntur, ſecurè & abſque ſcrupulo & hæſitatione mandare Dæmoni obſidenti poterit.

Primò quidem, ut ad Chriſti exemplum, nomen ſuum dicat abſque ullo mendacio.

Secundò, ut abſque ulla æquivocatione, dolo & falſitate declaret præciſam cauſam ſui ingreſſus, necnon tempus etiam præciſum, menſem & diem, quibus intravit.

Tertiò, ut aperiat cum eadem veritate, an ſit ſolus vel an ſocios habeat: Si aſſerat ſe ſocios habere, cogatur exprimere eorum præciſè numerum & nomina ſingulorum.

Quartò, urgendus, ut dicat ex quo ſit vel fuerit Ordine, & ex quo ſocij? hoc enim ſcire multùm Exorciſtæ expedit, ut cognoſcat contra quem & quos, rem & negotium habeat.

Quintò, cogendus quoque, ut declaret quem inimicum ſpecialem habeat in Cælo, quiſve locum eius poſſideat.

Denique cogendus, ut ſi ſciat, manifeſtet quo in loco exibit, per quem expelletur, & quibus verbis, rebus & exorciſmis maximè torqueatur: hæc omnia bene mandet memo-

riæ

riæ Exorciſta, & ſedulò practicet.

INSTRVCTIO XIV.

Si dicat ſe per maleficium ingreſſum, ut ſępè contingit, cogatur judicare ex qua materia illud ſit compoſitum, per quem & in quo præcisè latitet, imò omnibus modis & ſub pœnis præmiſſis cogatur illud demonſtrare, vel penitus deſtruere, ita ut nihil prorſus ex eo remaneat: Et quod benè advertendum eſt, ne illud renovari procuret nec ad hoc ullo modo concurrat, aut cooperetur, hanc in rem ſi maleficium ſit extra corpus, cogatur omnibus modis præmiſſis, ad certum tempus illi aſſignandum corpus deſerere, illud amovere & in ſignum obedientię ad Eccleſiam deferre ac in loco aſſignando, collocare & nonniſi illis omnibus præſtitis, diſcedere dato ſigno ſui exitus, quod poteſt ipſi aſſignari quidq; dicat Dominicus à Soto, v. g. ut vitrum exeundo frangat, candelam extinguat, vel quid ſimile. Quod enim illud ſignum peti poſſit, non ſolum alij Authores docent, ſed ipſum Rituale Romanum. Quod quidem non ita pridem, fœliciter practicavi, nam cum quidam dæmon, qui parvam filiam ex pago de Grentuille, obſidebat coactus dicere cauſam ingreſſus, declaraſſet ſe ingreſſum per maleficium, juſſi ut ad tempus diſcederet, illudque amoveret, & nonniſi amoto rediret, quod tandem ita fecit ut maleficium à limine domus non ſine pavore & tremore domeſticorum, abſtraxerit, qui illud in jecoram incautè projecerunt, quo facto, dæmon ad corpus, tempore ipſi aſſignato redijt, & in Eccleſia prout juſſus erat, exijt, fracto in ſignum ſui exitus quodam vitro.

INSTRVCTIO XV.

Quando conſtat eſſe plures dæmones obſidentes, omnibus modis, eorum Princeps ſive ſuperior: ad linguam evo-

Digitized by Google

cetur: ſi compareat, & dicat ſe adeſſe, jubeatur in ſignum veritatis non quidem jurare, ut legi aliquos practicare, ſed potiùs terram vel crucifixum, aut Imaginem B. Virginis, necnon digitos conſecratos deoſculari. Si hęc in ſignum veritatis præſtet, cogatur nomen ſuũ, ut ſuprà, dicere, & ex quo ordine ſit, & ex quo ſocij, cum præciſo eorum numero. Si parere renuat, & ſe rebellem demonſtret, utatur Exorciſta omnibus modis & remediis ſuprà præmiſſis, & ſi opus fuerit, ex parte Dei ſubjiciatur omnium obſidentium minimo, & detur ei authoritate divinâ poteſtas in illum, & licentia ad linguam, abſque ipſius dependentia, imò, ipſo invito, veniendi. Si minimus hanc poteſtatem & licentiam ſic datam acceptare renuat, eâque uti, cogatur omnibus modis, & ſub omnibus pœnis Eccleſiæ poſſibilibus eam acceptare, cogi quoque poſſunt ſinguli eorum ad linguam venire, nomina exprimere, & ad omnia reſpondere, quæ conducere poſſunt ad eorum expulſionem: quod non ſemel practicavi & obtinui.

INSTRVCTIO XVI.

Et quia longâ experientiâ nobis compertum eſt, quòd etiam aliqui ex Authoribus ſuprà relatis expreſsè monent & docent, omneſque Exorciſtæ periti annotarunt ſæpenumerò, alios dæmones, vel ultrò, vel vocatos à dæmone obſidente, aut etiam à Superioribus miſſos & coactos, venire ipſi in adjutorium, modis nobis ignotis conſiliumque & favorem dare, meminerit Exorciſta in principio ſingulorum exorciſmorum cum magna fide & ſeveritate, ſub omnibus pœnis poſſibilibus omnibus, cuiuſcumque Ordinis fuerint, mandare & præcipere, ne ullum auxilium, conſilium aut favorem dæmoni ſeu dæmonibus obſidentibus, ſive eminùs ſive cominùs præbeant: Et hanc in rem dæmoniacum, locaq; vicina

vicina frequenter aſpergat: licet enim non ſemper corpus obſeſſum intrent, tamen vicina loca occupant, & intra ſphæram ſuam graviſſimè miſeris energumenis plerùmque nocent, prout experientia quotidiana docet. Ut igitur impediantur accedere, vel ſi acceſſerint, removeantur, & fugentur: præter aſperſionem aquæ benedictæ accipiat crucem Exorciſta, & ad omnes partes illam convertendo, increpet illos his verbis: *Ecce Crucem Domini*, ideò *fugite partes adverſæ*: & illis ſæpiùs repetitis, hæc adjungat. Per ſignum & virtutem ſanctæ crucis, & per omnia quæ vos cogere, confundere & torquere poſſunt, mando ut non audeatis huc accedere, vel ſi acceſſiſtis, abſque ulla mora recedatis, nec ullum auxilium dæmoni, vel dæmonibus hanc creaturam Dei obſidentibus, præſtetis, nec illi ullo modo noceatis: Et ut meliùs hæc mandata ſuccedant, incenſum quoque benedictum, ſive ex ruta, ſive ex folijs, aut ſemine hypericontis ante obſeſſum adhibeatur, quod, in quantùm fieri poteſt, in promptu eſſe debet: quia dæmones obſidentes per illud, veris, ſed miris modis nobis ignotis, torqueri & cruciari certiſſimum eſt, prout experientia quotidiana docet, imò accedere volentes per illud impediuntur & fugantur. Quod autem etiam ipſi dæmones obſidentes dum nimis premuntur & torquentur, auxilium illud poſtulent, quotidie videmus & audimus, dum oculos terribiles ad omnes partes vertunt, ingemiſcunt, & dæmones, ore, manibus, aliiſque ſignis & geſtibus in ſuum auxilium vocant, & venire renuentes probris & maledictis afficiunt.

INSTRUCTIO XVII.

Experimur quotidie dæmones quantum poſſunt obſiſtere & reluctari, antequam nomina ſua declarent, quia prævident illis detectis, ſe variis modis confundendos contemnendos

nendos & cruciandos: quando igitur rebelles & contumaces fuerint, ultra media ſuperiùs poſita, hoc quoque utatur Exorciſta: nomen ipſius, vel nomina, ſi plures fuerint, in folio chartæ benedictæ magno charactere ſcribat, aeu pungat, & pedibus conculcet, ab aſtantibus, maximè pueris, ſi qui adſint, virgis cædi jubeat & conculcari, ac tandem igne benedicto, prout inveniet in Mengo, comburat, & cineres iterum pedibus conculcet, ac conculcari curet. Sępiùs cum dicto Authore aliiſque peritis Exorciſtis experti ſumus, quantùm illis actionibus confundantur, irritentur, & crucientur, licet enim per ſe & phyſicè illa dæmones, utpote Spiritus, non tangant nec afficiant, tamen quicquid eorum nominibus fit, ſibi fieri, pro ſuperbia ſua reputant: Et eadem eſt ratio de ſputis & colaphis: licet enim hęc non probet Delrio, Thyræus, tamen Sanchez, Mengus, omneſq; Exorciſtæ probant & practicant; non quod credant dæmones per ſe, ut ſuprà, illis torqueri, ſed quia contemnuntur, & illa ægerrimè ferunt, ita ut fieri poſſit, quòd hæc opprobria ferre ex ſuperbia non valentes, ab obſeſſis recedant.

Quoad colaphos tamen caveat Exorciſta ne excedat, & miſero energumeno illis noceat: alioqui enim, ut bene monet Sanchez, & per imprudentiam peccaret, & pro ſublevamine energumeni, dolores & afflictiones ipſius augeret

Idem dicendum de incenſis, quæ prudenter admoveri debent, ita ut energumenus illis non offendatur.

INSTRVCTIO XVIII.

Præter hæc, quædam dæmonum imagines tetræ & horrendæ ipſis cum exprobratione & irriſione exhiberi poſſunt cum illis verbis: Vos, qui quondam creaturæ tam nobiles & formoſæ fuiſtis, ecce in tantam deformitatem & vilitatem deveniſtis, ut nihil vobis deformius & vilius reperiri poſſit:

Digitized by Google

poſſit: hæ exprobrationes ſæpiùs cum contemptu repetitæ, dæmones maximè confundunt, & exaſperant.

INSTRVCTIO. XVIIII.

Et quia nonnulli quaſdam formas & ritus, quos docti Theologi, & in hac materia probè verſati non approbant, in ſuis exorciſmis obſervant, illis relictis utatur ſolùm iis, quę à doctis & peritis Exorciſtis recepta ſunt: hinc nihil mādet dæmonibus ſub pœna excommunicationis propriè dictæ, prout aliqui in principiis Theologiæ minùs verſati faciunt, quia illa pœna dæmonibus non quadrat.

Dixi propriè dictæ, quia hęc forma in quibuſdam Ritualibus, & Authoribus approbatis reperitur; ſed excommunicatio ab illis impropriè accipitur, pro execratione & maledictione, cuius capaces ſunt. An autem liceat mandare dæmonibus ſuperioribus, ut dæmones hominum corpora obſidentes & rebelles crucient & expellant? controvertitur inter doctos: affirmativam tenent & practicarunt doctiſſimus & in omni ſcientiarum genere verſatiſſimus Sylveſter V, adjuratio, Mengus & Feliſius ex Ordine Minorum, & alij: Negativam verò Sanchez la Torre, & alij nonnulli; quorum fundamentum non eſt ita ſolidum, quin poſſit optimè reſolvi: Vnde Exorciſta poteſt liberè ſequi primam opinionem, cum hac tamen modificatione, quòd nolit per eiuſmodi mandatum, quidquam petere à Dæmone ſuperiore, nec eius auxilio uti, prout ſupponit Sanchez, ſed tantùm cogere ex parte Dei ut rebelles illos puniat & expellat, quod nullo modo auxilium importat.

INSTRVCTIO XX.

Licet vis exorciſmi, in vocis contentione, aut paſſionum vel affectuum excitatione, quibus aliqui fruſtra ſe fatigant, non conſiſtat, ut bene monet Manuale Antuerp. inſtruct.

Digitized by Google

IV. attamen modus adjurandi Dæmones, & eis imperandi debet eſſe vehemens, durus, aſper, increpativus, & contemptibilis, tam verbo quàm ſignis, & nullatenus blandus, mollis, fœmineus, amicus vel timidus, prout aliquando fieri vidimus, Dæmonibus applaudentibus, & de eiuſmodi Exorciſtis multùm gaudentibus: Ratio eſt, quia ſpiritus ſuperbi ægerrimè, ferunt, ſe ab hominibus, ita ridiculè, contemptibiliter, & imperioſè tractari: Recordetur Exorciſta, qualiter Chriſtus Math. 7. ſe erga eum dæmonem exhibuerit, quem expellere voluit. *Surde*, inquit, *& mute Spiritus ego præcipio tibi ut exeas ab eo* &c. Idem fecerunt ipſius Apoſtoli & Diſcipuli, alijque Patres & Exorciſtę, qui idcirco, idem ad Exemplum Chriſti faciendum monent. Vide la Torre pag. 177.

INSTRVCTIO XXI.

Quia ſpiritus nequam ad linguam venire coactus, interdum illam deſerit & fugit, ne cogatur reſpondere ad interrogata, vel aliqua ſecreta, quæ ad expulſionem eius conducunt detegere. Exorciſta hîc omnem prudentiam, & operam adhibeat, ut illum in lingua retineat, & ſi fieri poteſt ita liget, ut nec illam nec corpus deſerere valeat: quod ut obtineat, in ipſo principio, omnia mandata, cum ſuis circumſtantijs formulis & pœnis ſupra expreſſis adhibeat, & interdũ pendente exorciſmo, reiteret: Et ſi ijs non obſtantibus exierit, animo declinandi exorciſmos, & pœnas adhiberi ſolitas, omnibus modis eum reingredi cogat, adhibitis ijs omnibus quæ ipſum cogere & cruciare poſſunt.

INSTRVCTIO XXII.

Quoniam autem dum in lingua remanere cogitur, & cruciatur, horribiles ſępiſſimè contra Deum eiuſque ſanctiſſimam Matrem & Sanctos blaſphemias evomit, Exorciſtam & aſtan-

& aſtantes iniurijs & calumnijs afficit, ſtatim ſilentium illi ſub omnibus pœnis imponat, his verbis; Obmuteſce maledicte Spiritus: & pro blaſphemijs omnes pœnas Eccleſiæ poſſibiles imponat, veniamque à Deo & Matre eius ac Sanctis quos offendit, etiam genibus flexis manibuſq; iunctis rogare cogat, prout & aſtantibus, ſi quos offenderit, quod centies fecimus & obtinuimus.

INSTRVCTIO XXIII.

Et quia curioſi quidam interdum rogant Exorciſtas, ut quædam curioſa, impertinentia, & ad exitum nihil conducentia illis imperent, nullatenus ipſis hac in re deferant, aut obediant, ſed Eccleſię, quę talia expreſsè prohibet & seriò mandat, ut illa dumtaxat petantur quę ad illorum expulſionem conducere videntur. Quæ autem illa ſint, vide ſuperiùs, & bene obſerva, nec ab illis cuiuſcumque reſpectu recede: alioquin non ſolùm offendes, ſed oleum & operam perdes.

INSTRVCTIO XXIIII.

Quia ſæpè experti ſumus vafros & aſtutos illos Spiritus, velle fatigare Exorciſtam, ideoque ſæpè per plures horas in ſua contumacia & rebellione perſiſtere, antequam obediant, ut ſic Exorciſta cedat, & animum abjiciat, ideò hîc cautus ſit, & quantumvis dicant ſe non parituros, non idcircò exorciſmum incœptum deſerat, aut interrumpat, ſed cum magna fide, patientia & humilitate continuet, & proſequatur, donec intentum ſuum aſſecutus fuerit, & illos nō ſolùm vicerit, ſed etiam ſe victos confeſſi fuerint. Quod centies fecimus & obtinuimus: ſi enim Exorciſta cedat dęmoni, & ab eo ſemel vincatur, ſuperbus ille dęmon, inſoleſcet, gloriabitur, & vix inpoſterùm parebit: quod ab omnibus Exorciſtis bene notari & obſervari velim, ne ſe ridiculos dæmonibus exhibeant.

INSTRVCTIO XXV.

Sit firmus in fide Exorciſta, in Deo, pro cuius honore & gloria laborat, ſpem totam reponat, dæmonem quantumcumque minetur, non pluſquam catulum timeat, quandoquidem ne quidem capillum abſque Dei permiſſione auferre poſſit: certè aliquando contra me enſem eduxit & vibravit, ut ſuprà dixi, cultros & alia arripuit, ſed fruſtrà, Deo eum cohibente: Si verò Deus ipſi permittat, ut te interdum in bonis vel corpore, aut aliter lædat; perfer patienter, & patientiâ tuâ illum confundes & vinces, Deumque tibi propitium & favorabilem reddes: crede experto, videbis quòd hæc monitio vera ſit, & de illa gaudebis.

INSTRVCTIO XXVI.

Caveat inſuper Exorciſta quidquid dæmon minetur, reluctetur, & parere renuat, ne ullum unquam timoris, impatientiæ aut diffidentię ſignum oſtendat.

Caveat inſuper ſummopere ne contra Deum murmuret, aut conqueratur, ſi quando interdum dęmonem in ſua erga energumenum ſævitia, & inobedientia relinquat, quia ſępè patientiam & fidem tam Exorciſtæ, quàm energumeni vult probare, & utriuſque merita augere. Hoc enim Exorciſtam ſcire velim, quòd licet tantam virtutem ipſi Deus conferre poſſit, ut ſtatim ad eius mandatum, dæmon pareat, & exire cogatur, non tamen ſemper illam confert, ſed ſinit ipſum in ſua libertate, an velit obedire vel non ſicut homines: attamen, ſicuti illis per inſpirationes internas, flagella, prædicationes, aliaque media abhibet ſtimulos ut obediant, ita cum illis ſpiritibus nequam agit, ut hâc viâ cogantur Exorciſtis parere, & tandem exire: ſtimuli autem illi ſunt omnia ſuprà relata, crux, reliquiæ, cera ſacra, incenſum benedictum, ruta benedicta, virgæ, ſputa, colaphi, irriſiones, ex-

probrationes, contemptus, Exorciſmi & alia id genus: Si tamen finaliter his non cedunt, vim coactivam dictis mediis & exorciſmis, quando expedire judicat, confert, quam poſſet dare in principio ſi vellet, cui nullatenus dæmon reſiſtere poſſet: quocirca, ut ſuprà monuimus, debet inſtanter, patienter & importunè, quotidie, poſt ſacrum maximè, per tres, quatuor & ampliùs horas in illo arduo quidem, ſed plurimùm meritorio munere perſeverare, ut millies fecimus, exemplo multorum Sanctorũ, qui ſæpè non ſolùm per menſes, ſed plures annos, pro liberatione unius energumeni, magno ſtudio & zelo laborarunt.

INSTRVCTIO XXVII.

Quia ſævi illi humani generis hoſtes, non ſolùm eos quos obſident miſerè affligunt, torquent tam in anima quàm in corpore turbant, ſed etiam confeſſionem, communionem, piaque omnia exercitia ac laborem ipſum, ſomnum cibum & potum impedire moliuntur, atque in eum finem, modò unam, modò alteram corporis partem occupant: ſed caput maximè, ut intentum ſuum aſſequi poſſint, Exorciſta ad omnia iſta diligenter advigilabit; & ideò, ad omnes exorciſmos ipſis rigoroſè, ſub omnibus pœnis mandabit, ut quoad præmiſſa omnia eos liberos ſinat, & in eum finem ſemper præcipiat, ut caput deſerant, & ad unguem parvi digiti dextri, vel ſiniſtri pedis, ſemper ante finem exorciſmorum remittat, tanquam ad locum illis, toto tempore quo corpus poſſidebunt, aſſignandum, Et ne ſubdolus Dæmon illum decipiat, ſub prædictis pœnis mandet, ut ſine fictione, realiter ad locum iſtum ipſi aſſignatum deſcendat, ibique fixus ligatus maneat, & in ſignum ſuæ præſentiæ, terram bis ter plus vel minùs, prout viſum fuerit, pulſet: hęc praxis ab omnibus Exorciſtis bene & exactè obſervari ſemper debet, donec Dęmon egrediatur.

INSTRVCT.

Digitized by Google

INSTRVCTIO XXVIII.

Quia ſæpè Dæmon modò in una parte modò in altera, miſero Energumeno ſuum cruciatum infert, guttur & ventrem inflat, pedes brachia & manus occupat, torquet, & invertit, ita ut impotens & ad omnia inhabilis reddatur, cum mandatis & remedijs ſupra expreſſis: hoc ſemper ad manum habeat: Per ſignum & virtutem ſanctæ crucis, recede hinc, quod pollice in formam crucis, ſuper parte afflicta, & à Dæmone occupata, cum magna fide faciat, donec Dæmon illam deſerat; hoc remedium inveniet efficaciſſimum, quod proinde ipſos Energumenos exactè docebit, ut extra Eccleſiam illo uti poſſint, quando contigerit eos vexari: Et quia ſuperbus Dæmon, in capite, quantum poteſt, ſedem ſuam figere conatur, hoc remedio, tam ab Exorciſta, quàm ab Energumeno, ex illo expellatur, uti & ab omnibus alijs donec ad locum aſſignatum redierit; quod rurſus ab Exorciſtis bene retineri velim: hâc enim ratione, miſeros plurimùm ſublevabunt.

INSTRVCVIO XXVIIII.

Quia plerumque, uno Dæmone egreſſo, aliqui remanent in corpore obſeſſo (prout ſupra monuimus contra dictos Theologos, qui defectu praxis contrarium ſentiunt) Exorciſta totis viribus, & ſub omnibus pœnis Dæmoni principali mandabit, ut ſecum omnes ita educat, ut nullum ex ſocijs ſuis, in obſeſſo relinquat, neque ampliùs ad ipſum, cum ipſis, aut alijs redire præſumat, aut in locum ſuum remittat. Hæc duo exactè obſervet Exorciſta: aliàs enim vel Dæmon egreſſus redibit, vel certè alios in locum ſuum mittet, prout experientia quotidiana fidem facit. Hinc ipſe Chriſtus (omnes Exorciſtas ſuo facto docere volens) quando ſpiritum unum ejicere voluit, hoc obſervavit his verbis, *Surde*

&

Digitized by Google

& mute ſpiritus, ego præcipio tibi, exi ab eo, ampliùs ne introeas in eum. Vides prout ſæpè monui, quàm durè & aſperè Chriſtus Spiritum illum tractet, & quod ipſi imperet ne ampliùs introeat in eum? quę documenta pluries repeto & inculco, ut Exorciſta illa bene memoriæ imprimat, & ſedulò obſervet.

INSTRVCTIO XXX

Ad hæc omnia conetur Exorciſta, tam per ſe quàm per adiutores exorciſmos longo, ut dixi tempore, abſque ulla ferè interruptione, in quantum licebit, continuare, ut ſpiritus obſidens nullam requiem habere poſſit: aliàs enim, ſi exorciſmi interrumpantur vires reſumet, hâcq; viâ, & fortior & pertinacior reddetur; multùmque negotij & laboris Exorciſtæ poſtmodum faceſſet, prout ſępè experti ſumus, modòque ſi unquam experimur, quia exorciſmos omittere ad evitandam moleſtationem debuimus, ut proinde nemo mirari debeat, ſi Dæmon non obediat, ut priùs.

INSTRVCTIO XXXI.

Et quia piarum perſonarum preces, ad expellendos dæmones plurimùm conducunt, ut plurimis ex hiſtorijs patet, Exorciſta, ſi fieri poſſit, tales non ſolùm admittet, ſed etiam rogabit ut adeſſe velint: blaterones autem irriſores, & otioſi, omnis ſæpè pietatis ac devotionis expertes, qui ad triſtia ſanè hujuſmodi ſpectacula tanquā ad ludos, choreas aut comędiā conveniunt, nunquam admittantur, vel ſi jam, contra voluntatē Exorciſtæ intraverint, moneantur ſeriò, ut devotè & modeſtè ſeſe contineant abſq; riſu, cachinno, aut indecenti actione, vel ſermone. Ipſiq; & alij quicumque moneantur, ut nón conveniant curioſitatis cauſâ, ſed ex bono motivo, ut ex his quæ vident, diſcant timorem Domini, in manus talium hoſtium incidere reformident, & pro Energumeno ferventer orent: ſic enim Exorciſtam plurimùm juvabunt

bunt, quem aliter faciendo impedient & retardabunt.

INSTRVCTIO XXXII.

Dæmon egreſſurus, interdum petit ab Exorciſta, prout ſæpè nobis contingit, poteſtatem huc vel illuc eundi, hæc vel illa faciendi, promittens, ſi id ei concedatur, ſe abſque mora vlteriori exiturum: In his igitur ipſius petitionibus, Exorciſta ſit prudens, & circumſpectus. Primò caveat, ne quando aliquid contra Dei honorem, & proximi ſalutem, aut utilitatem poſtulat, ipſius petitioni unquam acquieſcat: Vnde licet vel unicum Energumeni crinem, vel quid ſimile petierit, nunquam ei concedendum: Imò nec expedit loca quædam particularia, licet remota & deſerta, ad quæ aliquando remitti petit, ipſi concedere: melius & tutius fuerit, ſi Exorciſta ab eius petitionibus ſe expediat, & ad locum à Deo ipſi paratum remittat.

INSTRVCTIO XXXIII.

Quando vi exorciſmorum, & aliorum mediorum, de quibus ſuprà, Dæmon tandem victus, declarat ſe velle exire, Exorciſta ſeriò meminerit, hæc illi rigoroſè ſub omnibus pœnis imperare. Primò, ut egrediatur abſque ulla obſeſſi, ſuæ perſonæ, & aſtantium læſione, Eccleſiæ rerumque ad illam ſpectantium, damno, & incommodo. Secundò quidquid in contrarium dicat Soto, ut ſuprà, ut det ſignum aliquod ſenſibile ſui exitus, ut frangendo vitrum, extinguendo candelam, vel aliud ſimile, per quod de exitu ipſius conſtare poſſit: licet enim dato tali ſigno, iterum poſſit redire, Exorciſta tamen erit ſecurior, & pro reditu quem urget Soto, remedium adhibere poterit, aliterq; providere. Tertiò, quia interdum cum magno fœtore exire ſolet, qui aſtantibus nocere poſſet, ei quoque ſeriò mandetur, ut ab eo abſtineat: Si tamen ſigna prædicta exitus ſui dare nolit, ſed alia, quæ

illum

Digitized by Google

illum ſufficienter manifeſtent; imò ſi nullum prorſus, ex ſuperbia ſua dare velit, non eſt quod multum contra eum Exorciſta conteſtetur, ſed ſinat ſic illum abire: ipſi ſufficiat quod intentum ſuum principale, quod eſt eius expulſio, aſſequatur: ſic enim nobis non ſemel contigit: quando autem ſic abſq; ullo exitus ſui ſigno exit, Exorciſta iterum ipſi ſub omnibus pœnis reditum inhibeat, & per tempus aliquod exorciſmos ad hoc proprios & conducentes continuet, atq; liberatum omnibus remedijs ſpiritualibus armet, Sacramenta frequentare curet & in timore Dei contineat, Deoque ex ſua parte in precibus & ſacrificijs commendet.

INSTRVCTIO XXXIIII.

Diximus ſuprà, tam maleficiatos quàm energumenos, tempore exorciſmi tremere: Quæres igitur quomodo ex iſto tremore dignoſcatur an quis ſit obſeſſus vel maleficiatus tantùm? ecce tibi hoc ſignum, longâ experientiâ & praxi à nobis frequentiſſimè notatum trado.

Tremor maleficiati, eſt uniformis, & aliquomodo lentus, & in manibus potiſſimùm videtur: Tremor autem energumeni, eſt valde difformis, modò celerrimus & violentus, modò remiſſus & interdum quaſi extinctus, dæmone recedente & latitante. Deinde non ſolùm in manibus, ſed ſæpè in toto corpore ita tremit, ut per aſtantes retineri & iuvari debeat.

INSTRVCTIO XXXV.

Superbi ſpiritus, veriti ne ſignum exitus ſui dare cogantur, ſicq; in ipſo egreſſu confundantur vel humilientur, ipſimet interdum ſponte ſuâ, ſigna quædam exhibent, his modis: Primò quidem aliquando clamores horribiles & inſolitos edunt, terribilem quendam tremorem & furorem extraordinarium in facie & oculis oſtendunt, linguam craſſã

Digitized by Google

longam & horrendam educunt, os verò latum ad fauces uſq; adaperiunt cum multa ſpuma, ita fœtida & ſordida, ut aſpicientibus horrorem incutiant prout pluries vidimus & experti ſumus. Secundò exitum ſuum etiam vomitu & ejectione rerum quarundam fœtidarum & extraordinarium manifeſtant. Tertiò & frequentiſſimè cum obſeſſi cruciatu & colliſione inſolita, nec non deliquio ex nimio ſæpè cruciatu, qui ſævo ſpiritu egreſſo, ad mediam interdum plus minus horam, quaſi mortuus jacet abſque ullo ferè ſenſu, prout noviſſimè, bis vel ter experti ſumus.

INSTRUCTIO XXXVI.

Si his omnibus factis (ſive dæmon ſignum exitus dederit ſive non) obſeſſus nihil amplius in corpore ſentiat, nec ullā moleſtiam aut dolorem patiatur idque per plures dies ac menſes, ita ut quietè dormiat, benè edat, bibat, & laboret prout ante, aliaq; neceſſaria corporis & animæ officia abſq; ullo impedimento & obſtaculo obeat, ſignum magnum eſt perfectæ liberationis, quo caſu Exorciſta, gratiarum actionē prout in manuali habetur piè & devotè referat prout ſuprà monuimus ex parte ſua, inhibeatque iterum dæmonibus egreſſis per omnia ſupra dicta, & ſub omnibus pænis ne unquam amplius ad illum per ſe vel per ſocios redeat aut alios in ſuum locum remittat, in quibus mandatis ſit valdè exactus, attentus & ſollicitus, ne quid horum ex oblivione, vel inadvertentia unquam omittat: Deinde moneat ſeriò liberatum, prout & ſupra aliquoties monuimus, ut toto vitæ ſuæ decurſu, memor ſit beneficij præſtiti & vivat in timore Dei, vitam commutet, ſæpè Sacramenta cum magna puritate & pietate frequentet, atque ſuper omnia ab omni blaſphemia, juramento, execratione, laſcivia, & alijs peccatis mortalibus ſedulò per Dei gratiam abſtineat, ne dæmon expulſus, propter

ter eiuſmodi peccata & ingratitudinem redeat, ſicq; fiant poſteriora pejora prioribus, ut ſupra monui, in quo monito, meis inſtructionibus finem impono ut aliquid de incubis quarta parte dicam.

APOLOGIÆ

Pro Exorciſtis, Energumenis, Maleficiatis & ab incubis moleſtatis.

PARS QVARTA

De Incubis & Succubis.

QUoniam multi ex incredulis, de quibus libris ſuperioribus egimus, vel ex ignorantia, vel pertinacia & temeritate, omnia quæ de incubis & ſuccubis in Scholis traduntur, cum Hæreticis, & malis ac ſuſpectis Catholicis tanquam ſomnia & vetularum deliria (ſic enim quidam loquuntur) irrident & rejiciunt, pauca hac parte, ad ea quæ cap. 9. 10. & 13. diximus, adjiciemus, ut Exorciſtæ aliqualem illorum cognitionem habeant. Primò igitur inquiremus an ſint incubi & ſuccubi: Secundò, quotuplicis generis ſint: Tertiò, quibus remedijs Perſonæ ab incubis & ſuccubis vexatæ juvari & liberari poſſint, ut Exorciſtæ, ſi in tales inciderint, ea ad manus habeant, iiſque utantur.

Digitized by Google

CAPVT I.

An dentur Dæmones incubi & ſuccubi?

SCioli quidam, ſed hâc in re ignari prorſus & temerarij, credūt quidē eſſe dæmones, ſed quia audierunt eſſe ſpiritus, hinc ſibi perſuadere non poſſunt eſſe incubos aut incubas, hoc eſt, actus venereos cum maleficis, aut aliis exercere: ſed contrarium in Scholis ita receptum eſt, ut S. Auguſt. D. Thomas, alijque omnes pro temerariis eos omnes haberi & reputari velint, qui illud inficiari audent: Audiant iſti increduli Eximium illum Doctorem lib. 15. de Civit cap. 23. Quoniam celeberrima fama eſt, multique ſe expertos, vel ab illis qui experti eſſent, de quorum fide dubitandum non eſt, audiiſſe confirmant inveniri, ſilvanos & faunos, quos vulgò incubos, ut vocant, improbos ſæpè exſtitiſſe mulieribus, & earum appetiiſſe ac peregiſſe concubitum, & quoſdam dæmones, quos Duſios Galli nuncupant, hanc aſſiduè immunditiam & tentare & efficere, plures, taleſque aſſerunt, ut hęc negare impudentię videatur &c. Quid ad hæc incrudule? an tu Auguſtino acutior, ſolertior, & doctior? Sed & audi, pro omnibus Theologis, Principem Scholæ Theologicæ Doctorem Angelicum 1. part. quęſt. 51. art. 3. ſequentem doctrinam Sancti Auguſtini: Ad 6. dicendum, quòd ſicut Auguſtinus dicit c. 15. de Civit. Dei, multos ſe expertos vel ab expertis audiiſſe confirmant ſilvanos & faunos (quos vulgò incubos) improbos ſæpè exſtitiſſe mulieribus & earum expetiſſe atque peregiſſe concubitum; unde hoc negare, impudentiæ videtur. Et paulò pòſt: Si tamen ex coitu dæmonum aliqui interdum naſcantur, hoc non eſt per ſemen ab eo deciſum, aut à corporibus aſſumptis, ſed per ſemen alicuius hominis ad hoc aſſumptum, utpote quòd idem

dæmon

Digitized by Google

dæmon qui eſt ſuccubus ad virum, fiat incubus ad mulierem &c. Quid ad hæc iterum incredule? an tuum judicium illius preferes? Addiſce ergò, quòd licet dæmones, utpote ſpiritus, corpus verum non habeant, poſſunt tamen vel defunctorum damnatorum corpora aſſumere, vel de novo ex aëre & aliis elementis ad carnis ſimilitudinem palpabilia effingere & formare, eaque pro libitu ſuo movere, calefacere, iiſque ad nequitiam ſuam peragendam uti: atque hâc ratione, quem naturâ non habent ſexum, artificiosè exhibere, & viris ſpecie fæmineâ, fæminis, ſpecie viri abuti & has ſubjicere, & illis ſe ſubſternere: poſſunt etiam, ut audiviſti ex S. Thom. aliundè acceptum verum ſemen adferre, & naturalem eius emiſſionem imitari. Hæc pro Exorciſtis ſufficient, ad redarguendos incredulos: veniamus ad ſecundum punctum.

CAPVT II.

Quotuplicis generis ſint incubi & ſuccubi?

VAria ſunt hac de re incredulorum & ignarorum judicia: ſunt aliqui, qui nec dęmones, nec ſagas credunt, ideòque omnia quæ dicuntur de incubis, irrident: hi impij homines Hæreticis ſeu potiùs Atheis annumerandi ſunt. Sunt alij: qui dæmones & ſagas quidem credunt, ſed omnia quæ de incubis dæmonibus dicuntur, ut ſuprà diximus, explodunt, aſſerentes illos dæmonum coïtus non fieri niſi per imaginationem: ita Wierus & multi temerarij cum ipſo: hoc enim ipſo, quo credunt & aſſerunt, omnia quę à dæmonibus & ſagis fieri creduntur, eſſe illuſiones & deceptiones

nes & nihil ex illis fieri niſi per imaginationẽ, nõ ſolùm univerſi Orbis judices, ignorantiæ, erroris & injuſtitiæ inſimulant, quæ dictas ſagas pro iſtis criminibus, ſupplicio afficiunt, ſed ipſam Eccleſiam, quæ Inquiſitores contra ſagas earumque crimina, deputat, & puniri mandat. Vide Innocentium octavum diplom. ad Inquiſitores. Certè, quicumque ſagas & maleficos eaque quæ de illis traduntur, negant: vel ſe Atheos produnt, aut certè de Magia vehementer ſuſpectos reddunt. Sed illis relictis, ad alios veniamus. Sunt tertio loco qui credunt, Dæmones in corporibus aſſumptis verè cum ſagis abominandos illos coïtus habere, adeoque illas propter nefandum illud crimen iure merito comburi, ſed de perſonis timoratis, id credere non poſſunt. Dico igitur eſſe duplicis generis Perſonas quibus Dæmones, ſe incubos vel ſuccubos exhibent: ſunt enim quæ execrandos illos concubitus vel deſiderant vel refugiunt, & tales ſunt malefici, vel maleficæ de quibus iam egimus.

Præter illas, ſunt aliæ, quę quidem Dæmones incubos habent, prout ſagæ, ſed invitæ prorſus repugnantes. Quod ad has attinet, multi aliàs docti, adduci non poſſunt, ut credant Deum permittere, quòd filiæ caſtæ & timoratæ, maximè moniales, ab incubis eiuſmodi dæmonibus cognoſcantur, & vexentur, ſed illos hac in re falli, defectu lectionis & praxis ſuprà cap. 9. & 13. abundè probavimus, multis certiſque exemplis, ex Authoribus probatis & fide digniſſimis productis: Videant increduli illi, ſi mihi non credant, Cæſarium locis ſuprà citatis, Thomam Cantiprat. & Mengum qui teſtantur, ſe vidiſſe & direxiſſe Moniales, quæ tales incubos habuerunt, nec liberare potuerunt. Videant Authores Mallei maleficarum p. 2. q. 2. c. 1. qui expreſsè teſtatur cum Mengo, plures eiuſmodi ſuo tempore vixiſſe,

Videant

Videant Simonem Maiolum ſuprà citat. Wierum, & alios.
Et quia plus fortè credent uni ex ſocietate, legant R. Patrem D'Oultreman, in lib. cui titulum fecit gallicè, *Le Pedagogue Chreſtien*. tom. 2. pag. 594. & aſſertionem meam veriſſimam agnoſcent: ibi videbunt, ſanctiſſimam & caſtiſſimam quandam Monialem, dictam Alexiam le Clerc, non ſolùm fuiſſe à Dæmone obſeſſam, ſed etiam totis viginti annis ita omnibus actibus venereis vexatam, moleſtatam, & non rarò vim paſſam, abſque tamen ullo conſenſu, ut vix credere poſſes, niſi probatos pro hac re authores producerem. Vide, quæſo, quicumque hoc caput leges, quę de ipſa ſcribit dictus D'Oultreman loco citato: Vide tu quoque incredule, hanc hiſtoriam, & credo quòd eâ perlectâ, veritatem meæ aſſertionis agnoſces, illa obijt anno 1622, ſed de his ſatis: veniamus ad tertiū punctum, & doceamus, quid Exorciſtæ faciendum ſit, ſi quando Perſonas ab eiuſmodi incubis moleſtari reperiat.

CAPVT III.

An Perſonæ ab incubis Dæmonibus vexatæ & moleſtatæ, juvari & liberari poſſint?

Dico primò, Ex Cęſario, Mengo, & alijs ſuprà citatis conſtat, quòd eiuſmodi Perſonæ, nonniſi cum maxima difficultate liberentur: certè Mengus licet Exorciſta expertiſſimus, refert loco citato, ſe quandam Monialem ab eiuſmodi incubo moleſtatam, omnibus modis cónatum fuiſſe liberare, ſed non potuiſſe: Idem, refert ſuprà Cantipratanus. Idem videbis in Nidero, in ſuo formicario.

Dico

Dico tamen ſecundò, eiuſmodi perſonæ auxilio verè dignæ, poſſunt varijs modis juuari & liberari, quos bene obſervet Exorciſta, ſi fortè tales occurrant. Primò & antè omnia monendæ ſunt, ut confeſſionem generalem totius vitæ, cum magno dolore, & propoſito emendationis firmiſſimè præmittant, & ſi fortè peccatum aliquod ex pudore celaverint, de hoc maximè doleant, quoties celaverint aperiant, & abunde quoties fuerint confeſſæ cum illo pudore, & quoties communicaverint; quæ in confeſſione generali, ſpecialiter exprimenda erunt: hæc de confeſſione breviter.

Dico Secundò: poſt eiuſmodi generalem confeſſionem quotidie, ſi fieri poteſt, communicent, & ſacro aſſiſtant, atque liberationem, ſi ſaluti conducat, cum magno animi affectu, à Chriſto Ieſu, quē tunc in corpore habent, poſtulent: Ad B. Virginem pariter cum magna pietate recurrant: Angelum ſuum interpellent, & Sanctos, vel Sanctas, qui & quæ ab eiuſmodi incubis Dęmonibus vexati, & vexatę fuerunt; & quidem inter Sanctos D. Antonium & inter Sanctas, Mariam Magdalenam.

Dico Tertiò, his præmiſſis, locus & thalamus, in quo Perſona vexata degit & dormit, benedici & exorcizari debet, ut ſuprà, idque frequenter, adhibito incenſo, & cereo benedicto. Potiſſimùm autem omnia loca aquâ luſtrali frequenter aſpergi debent, vel aquâ Gregorianâ ſi habeas.

Dico Quartò, Imagines Chriſti crucifixi, & Beatę Virginis, necnon Sacræ Reliquiæ, palmæ benedictæ. & ſacra Cera ad quatuor lecti angulos apponi debent, nec hoc ſatis, ipſa Perſona aflicta debet & ſacras Reliquias, & dictam ſacram Ceram in collo deferre.

Dico Quintò, ſi hæc non proſunt, condormiat filiæ caſtæ & timoratæ, quę locum ſuum occupet, hoc enim modo aliquæ liberatæ ſunt.

Dico

Dico Sextò, ſi hoc non obſtante, Dæmon incubus compareat, dicat intrepidè & cum magna devotione ſalutationem Angelicam, nam & hâc ratione aliquæ quoque à tyrannide Dęmonis ereptę fuerunt. Inſuper clamet: Benedicite: hoc remedio Dæmones incubi, fugatos fuiſſe refert Mengus & alij.

Dico Septimò, ſi nec hæc proſunt: jubeatur domicilium mutare: quo remedio quandam filiam liberatam fuiſſe refert Cæſarius, ut ſuprà dixi.

Dico ultimò, Si hoc non proſit: ferat patienter cum Alexia le Clerc pro ſuis peccatis.

CONCLVSIO AD LECTOREM

HAbes igitur Lector Benevole, in hac noſtra Apologia quid ſit obſeſſio, quid maleficium, quomodo, propter quid, & qualiter illa eveniant, quibuſve ſignis ac indicijs obſeſſi atque maleficiati dignoſcantur, & quibus remedijs, ac modis liberentur. Vides in hac functione, Eccleſiæ Catholicæ poteſtatem, quæ ſpiritus illos crudeles licet fortiſſimos & potentiſſimos miris modis cruciat, torquet, parere cogit, & ab hominibus expellit: Cernis ex altera parte, Dæmonum nequitiam, inſolentiam & ſævitiam: hæc omnia tibi timorem incutiant, in Dei ſervitio & tremore contineant, ne in illorum crudeles manus, in hac vita, vel in altera incidas. Inſuper hîc tibi ad oculum apparet, quanta ſit miſerorum Energumenorum miſeria & afflictio, quantoque in diſcrimine, noctes & dies verſentur, pro quorum ſublevamine, & conſolatione tuam charitatem, quicumque hæc

Digitized by Google

leges, rogo & obſecro, ut frequenter Deum & B. Matrem eius, afflictorum Conſolatricem ores, uti & pro Exorciſtis qui illud arduum laborioſum moleſtumq; onus obeunt, ut Divina Clementia illos adjuvet, animet, vires illis augeat, & contra perſecutiones, moleſtationes, oblocutiones (quibus omnes ferè exponi contingit) armet, & in ſua protectione conſervet: Cave etiam ſummopere ne miſeros Energumenos vllo modo vexes, turbes, moleſtes aut affligas, prout quidam, non ſine gravi crimine faciunt, qui eos plerumque tamquam fictores & ſimulatores crudeliter repellunt, arguunt & perſequuntur: Si autem opus illud exorcizandi Deo gratiſſimum, & ſummè meritorium exercere velis, habes hîc abſque ſtudio & labore omnia quæ ad illud ritè obeundum requiſita ſunt, habes in promptu, quæ multis ſtudijs laboribus & longâ experientiâ didici, tu illis ſecurè fruere & vtere, ac Deum in tuis ſacrificijs ac precibus pro me deprecare, ut poſt hanc miſeram & laborioſam vitam, fœlicem & æternam mihi concedat. Amen. Vale Lector benevole.

Index

Index Capitum in prima parte huius Apologiæ contentorum.

CAP. I. Quòd plurimi fuerint ante Chriſti incarnationem Energumeni.

II. Quòd tempore Chriſti fuerint plurimi Energumeni, quos ipſe varijs locis & modis, cum magna Iudæorum admiratione liberavit.

III. Quòd Apoſtoli, & Diſcipuli Chriſti, tam ante ipſius in cœlos aſcenſionem, quàm poſt, plures quoque Energumenos à Dæmonum tyrannide liberaverint.

IV. Quòd à tempore Apoſtolorum fuerint ubique & ſemper plurimi utriuſque ſexus Energumeni.

V. Quòd quatuor Eccleſiæ Latinæ Doctores ſuo ævo Energumenos habuerint, & agnoverint.

VI. Quòd præcipui Eccleſiæ Græcæ Doctores, & Scriptores, plures quoque Energumenos ſuo ævo agnoverint.

VII. Quòd alij Patres & Hiſtorici Energumenos ſuo quoque ævo agnoverint, & varijs modis à Dæmonum tyrannide eripuerint.

VIII. Quòd præter Energumenos, quos ubique in quatuor primis & ſequentibus ſæculis vidimus, innumeri ſuperſint, qui varijs de cauſis obſeſſi fuerunt, multiſq; modis liberati.

IX. Quòd ſequentibus ſæculis, ad noſtrum uſque, fuerint plures energumeni.

X. Quòd poſt obitum S. Bernardi multi quoque ubique Energumeni fuerint.

XI. Quòd præterito, & hoc currente ſæculo plures varijs in locis fuerint, modóq; ſint Energumeni.

XII. Aſſertionem cap. præcedenti poſitam clariſſimis exemplis probans & demonſtrans.

XIII. Quòd in pluribus locis, Perſonæ timoratæ, imò Religioſæ ſæpiùs fuerint, modóq; ſint verè & realiter obſeſſæ, atque ab incubis Dæmonibus moleſtatæ.

Poſtea recenſentur quædam Moniales obſeſſæ & ab incubis vexatæ, ex Simone Maiolo.

XIV. Quòd duæ honeſtæ filiæ, Catharina Belvaux, & Anna Henrotte, quas quidam increduli fictionis inſimulant, ſint verè obſeſſæ, adeóq; longiſſimè à nefando ſimulationis crimine alienæ.

XV. Quòd primum ſignum ſeu intellectio linguæ ignotæ in filiabus ſuprà memoratis perfecto modo reperiatur, adeóq; quòd ex illo pro verè obſeſſis haberi & reputari debeant.

Digitized by Google

XVI. *Quòd omnia alia ſigna ab omnibus Ritualibus & authoribus ad veram obſeſſionem requiſita, in dictis filiabus perfectè reperiantur.*
XVII. *Quòd omnes Exorciſtæ, tam Regulares quàm ſæculares, qui dictas filias exorcizarunt, ſentiant eſſe verè obſeſſas.*
Ibidem referuntur diverſæ perſonæ, quæ eas exorcizarunt, & verè obſeſſas intrepidè aſſerunt.
XVIII. *Quòd omnes incredulorum rationes & obiectiones contra filias, futiles ſint, ridiculæ & ineptæ, ex harum rerum ignorantia procedentes.*
XIX. *Examinantur & refelluntur argumenta, quæ increduli contra nos, noſtroſque ritus allegant, & primò contra uſum ſacrorum balneorum.*
XX. *Quòd ſecunda incredulorum obiectio, quæ eſt contra uſum crucis meæ, & ſacræ ceræ in ea contentæ, ſit eiuſdem formæ, quæ prima, & inſuper temeraria.*
XXI. *Examinatur tertia obiectio, & refellitur tanquam inepta ac ridicula, quæ eſt contra libros, quibus utor in exorciſmis.*
XXII. *Examinatur quarta obiectio, & oſtenditur, quòd nulla fiat per nos inclytæ Civitati Leodienſi iniuria, affirmando fuiſſe & eſſe plures in illa Energumenos.*
XXIII. *Examinatur quinta obiectio, quæ eſt contra appoſitionem Venerabilis Sacramenti capitibus Energumenorum.*
XXIV. *Examinatur ſexta obiectio, quæ eſt contra exorciſmos brutorum, & oſtenditur, quòd ſit ſtolida, inepta, & ex craſſa quoque ignorantia procedat.*
XXV. *Examinatur ſeptima obiectio, quæ eſt quorundam medicinæ Doctorum, & oſtenditur quòd omni fundamento, veritate, & ratione, quoad ſuas omnes partes deſtituta ſit.*
XXVI. *Quinam obſideri poſſint, & quibus de cauſis id fieri contingat.*
XXVII. *An dentur aliqui energumeni per maleficium?*
XXVIII. *Quæ ſint motiva, ſeu cauſæ ob quas Dæmones humana corpora ingrediuntur.*

Index Capitum Partis Secundæ, quæ eſt de maleficio & maleficiatis.

Cap. I. *Quid ſit maleficium?*
II. *Quotuplex ſit maleficium?*
III. *Quænam mala, damna, & morbi à maleficis & ſagis ordinariè inferuntur atque inferri poſſunt.*
IV. *A quibus, & quomodo dignoſcendum, utrùm quis ſit maleficiatus, an non?*

V. An

V. *An per remedia naturalia tolli poſſint maleficia, & maleficiati ſanitati reſtitui?*
VI. *Quòd ſola remedia ſupernaturalia, maleficiatos ſibi reſtituere, & maleficia tollere, ac exſtinguere poſſint.*
VII. *In quem finem & quo in loco maleficium à ſagis præcipuè poni ſoleat, quidq; de eo fieri poſſit & debeat, quando reperitur.*

Index Capitum Partis Tertiæ.

CAP. I. *Continens quinque documenta doctrinalia, ex quibus poteſtas omnium Exorciſtarum adeóq; Paſtorum oſtenditur & demonſtratur.*
II. *Quòd ultra poteſtatem exorcizandi, quam Exorciſta in ſui Ordinis collatione receperunt, multa Inſtructiones requirantur ad illud munus ritè & cum fructu obeundum.*
Ibidem Inſtructiones requiſita & neceſſaria debito ordine traduntur numero 35.

Index Capitum Partis Quartæ.

CAP. I. *An dentur Dæmones incubi & ſuccubi?*
II. *Quotuplicis generis ſint incubi & ſuccubi?*
III. *An Perſona ab incubis Dæmonibus vexata & moleſtata iuvari & liberari poſſint?*

FINIS.

Digitized by Google

Digitized by Google